



הפניקס אקסלנס
פנסיה וגמל בע"מ
(לשעבר "אקסלנס גמל
והשתלמות")
ח.פ. 513026484

דוח תיאור עסקי התאגיד

לשנה שהסתיימה ביום 31
בדצמבר 2019

מידע צופה פני עתיד

תיאור עסקי התאגיד ערוך בהתאם לפרק 1 לחלק 4 בשער 5 בחוזר המאוחד ובהתאם לתקנה 8 לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970 ובשינויים המחויבים שקבע הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון לעניין חברה מנהלת של קופות גמל וקרנות פנסיה, במסגרת החלת הוראות התקנה על החברה המנהלת.

דוח זה כולל מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. מידע זה כולל, בין היתר, תחזיות, מטרות, הערכות ואומדנים המתייחסים לאירועים או לעניינים עתידיים, ובכללם התייחסות לגורמי סיכון והתפתחויות שונות המתוארות בדוח, אשר התממשותם אינה וודאית ומושפעת מגורמים שונים, אשר אינם בשליטת החברה.

מידע צופה פני עתיד אינו מהווה עובדה מוכחת והינו מבוסס, בין היתר, על הערכות החברה, אשר מתבססות על נתונים וגורמים מגוונים ושונים, אשר נכונותם או אמיתותם לא נבדקה על-ידי החברה.

מובהר בזאת כי התוצאות העתידיות כפי שתתרחשנה בפועל עלולות להיות שונות מהמתואר בדוח זה. מידע צופה פני עתיד בדוח זה מתייחס אך ורק למועד בו הוא נכתב, והחברה אינה מתחייבת לעדכן ו/או לשנות כל מידע, הנוגע למידע צופה פני עתיד כפי שמופיע בדוח, ככל שמידע נוסף בקשר למידע האמור יגיע לידיעתה. התייחסות למידע פני עתיד בדוח זה תכלול בדרך כלל הטיית של הביטויים "הערכה", "צפיה", "כוונה" וכד'.

עסקי הגמל והפנסיה ומונחים מתחום הגמל והפנסיה

עסקי החברה הינם בתחומים הדורשים ידע מקצועי רב ומכילים מונחים מקצועיים רבים. על מנת להבהיר את המידע המובא בדוח זה ככל שניתן, הובא תיאור עסקי החברה תוך שימוש הכרחי במונחים מקצועיים אלו, בצירוף הסבר ובאור בהירים ככל שניתן.

התיאור המובא בדוח זה הינו לצרכי הדוח בלבד ואינו מהווה ייעוץ או המלצה הנוגעים לקופות הגמל וקרנות הפנסיה המפורטות בדוח וכן לא ישמש לצרכי פרשנות של התקנונים.

התנאים המחייבים של קופות הגמל וקרנות הפנסיה של החברה הינם התנאים המפורטים בהסדר התחיקתי ותקנוני קופות הגמל וקרנות הפנסיה בלבד.

תוכן עניינים

4	חלק א' פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה
4	1.1. פעילות הקבוצה ותיאור התפתחות עסקיה
4	1.1.1. מבנה הקבוצה
5	1.1.2. אופיו ותוצאותיו של שינוי מבני, מיזוג או רכישה מהותיים
5	1.1.3. רכישה, מכירה או העברה של נכסים בהיקף מהותי שלא במהלך העסקים הרגיל
5	1.1.4. אופיים ותוצאותיהם של הליכי פירוק, כינוס נכסים, הסדר נושים
5	1.1.5. שינויים מהותיים שאירעו באופן ניהול עסקי החברה
7	1.2. תחומי פעילות
8	1.3. השקעות בהון החברה ועסקאות במניותיה
8	1.4. חלוקת דיבידנדים
9	חלק ב' תיאור עסקי החברה לפי תחומי פעילות
9	2.1. מוצרים ושירותים
9	2.1.1. ענף הגמל
12	2.1.2. ענף הפנסיה
18	2.1.3. מגמות ושינויים בביקוש ובהיצע בתחום הגמל ובתחום הפנסיה
19	2.1.4. שינויים מהותיים הצפויים בחלקה של החברה בשווקים העיקריים
19	2.1.5. מוצרים חדשים
19	2.1.6. מידע ונתונים לשלוש תקופות דיווח
35	2.1.7. ריכוז עיקרי המגבלות ביחס לדמי הניהול
36	2.1.8. ניתוחים והסברים של התפתחויות ושינויים שחלו בסוגי הקופות והקרנות
39	2.1.9. תחרות
41	2.1.10. לקוחות
43	חלק ג' מידע נוסף ברמת כלל החברה
43	3.1. מגבלות ופיקוח החלים על פעילות החברה
52	3.2. חסמי כניסה ויציאה
54	3.3. גורמי הצלחה קריטיים
55	3.4. השקעות
58	3.5. ביטוח משנה
58	3.6. הון אנושי
60	3.7. שיווק והפצה
64	3.8. ספקים ונותני שירותים
65	3.9. רכוש קבוע
65	3.10. עונתיות
66	3.11. נכסים בלתי מוחשיים
66	3.12. גורמי סיכון
70	3.13. הסכמים מהותיים
71	3.14. תחזיות אחרות והערכות לגבי עסקי החברה
73	חלק ד' היבטי ממשל תאגידי
73	4.1. הדירקטורים של החברה המנהלת
75	4.2. חברי ועדת השקעות
77	4.3. נושאי משרה
80	4.4. אקטואר קרן הפנסיה
81	4.5. מדיניות תגמול
83	4.6. מידע אודות מבקר הפנים בחברה
86	4.7. מידע אודות רואה החשבון המבקר
87	4.8. אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי
87	4.9. החלטות החברה

חלק א' | פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה

1.1. פעילות הקבוצה ותיאור התפתחות עסקיה

הפניקס אקסלנס פנסיה וגמל בע"מ (לשעבר: "אקסלנס גמל והשתלמות בע"מ") (להלן: "החברה") הינה חברה העוסקת בניהול קופות גמל וקרנות פנסיה. החברה התאגדה ביום 29 באוקטובר 2000 כחברה פרטית. בעלת השליטה בחברה היא הפניקס חברה לביטוח בע"מ (להלן: "הפניקס ביטוח"), שהינה חברה פרטית בשליטת הפניקס אחזקות בע"מ (להלן: "הפניקס אחזקות"). הפניקס אחזקות הינה חברה ציבורית. בעלת השליטה בהפניקס אחזקות החל מחודש נובמבר 2019 הינה חברת Belenus Lux S.a.r.l המוחזקת בעקיפין באמצעות שרשרת חברות ע"י Centerbridge Partners LP ו-Gallatin Point Capital LLC (להלן: "הקרנות"), המחזיקות נכון למועד הדוח בכ-32.51% מהון המניות ומזכויות ההצבעה בהפניקס אחזקות. למיטב ידיעת החברה, נכון למועד הדוח, מאיר חברה למכונות ומשאיות בע"מ הינה בעלת מניות עיקרית נוספת בחברה, המחזיקה בשיעור של כ-10.32% מהון המניות ומזכויות ההצבעה. הפניקס השקעות ופיננסים בע"מ (להלן: "הפניקס השקעות") הינה חברה אחות של הפניקס ביטוח, שמלוא הזכויות בהון ובהצבעה שלה מוחזקות ע"י הפניקס אחזקות. הפניקס השקעות, נותנת, בין היתר, שירותי ניהול השקעות לחברה. הפניקס אחזקות והחברות המוחזקות על ידה תקרא להלן "קבוצת הפניקס".

בהתאם לאישור רשם החברות והממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון, החל מיום 1 ביולי 2019 שונה שם החברה מ"אקסלנס גמל והשתלמות בע"מ" ל"הפניקס אקסלנס פנסיה וגמל בע"מ".

1.1.1. מבנה הקבוצה

להלן תרשים מבנה האחזקות של קבוצת הפניקס סמוך למועד פרסום הדוח. מבנה האחזקות כולל את החברות העיקריות שבחברה.



* ביום 30.12.2019 אישר דירקטוריון הפניקס ביטוח החלטה על העברת מלוא מניות החברה מהפניקס ביטוח להפניקס אחזקות כדידיד בעין. ביצוע חלוקת הדיבידנד בפועל כפוף לאישור רשויות המס והממונה על רשות שוק ההון שנכון למועד פרסום הדוח טרם התקבלו. נכון למועד הדוח החלוקה טרם בוצעה בפועל.

1.1.2. אופיו ותוצאותיו של שינוי מבני, מיזוג או רכישה מהותיים

1.1.2.1. בעקבות החלטת הפניקס אחזקות לביצוע רה ארגון בפעילות הגמל והפנסיה של קבוצת הפניקס, בהתאם לאישורים שהתקבלו בחברות הקבוצה ובהתאם לאישור הממונה שהתקבל ביום 29 בדצמבר 2016, ביום 1 בינואר 2017, הועברו מלוא מניות החברה לידי הפניקס ביטוח. כמו כן הועברה פעילות הגמל של הפניקס פנסיה בע"מ (להלן: "הפניקס פנסיה") לחברה.

1.1.2.2. סעיף 2 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) אוסר על חברה מנהלת לנהל יותר מקופת גמל אחת, מהסוגים המפורטים בחוק, ובין היתר קופת גמל לחיסכון וקרן השתלמות. לפיכך, ובהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הרשאה לנהל יותר מקופת גמל אחת), ביום 1 בינואר 2018 מוזגו קופות התגמולים והפיצויים וקרנות ההשתלמות שבניהול החברה. כמו כן, בוצעו מיזוגים טכניים של מסלולים נוספים בהתאם להוראות ההסדר התחיקתי ובהתאם לאישור הממונה.

1.1.2.3. ביום 28 במרץ 2019 החליט דירקטוריון החברה על מיזוג הפניקס פנסיה לחברה. בהתאם, ביום 1 ביולי 2019 קרנות הפנסיה שהיו בניהול הפניקס פנסיה הועברו לניהול החברה ובכך, החל מיום 1 ביולי 2019, מנהלת החברה את כל קופות הגמל וקרנות הפנסיה שבקבוצת הפניקס. כתוצאה מהמיזוג האמור, ביום 4 באוגוסט 2019 הנפיקה החברה 5,800,000 מניות רגילות בנות 1 ₪ ערך נקוב וביום 21 באוגוסט 2019 הוקצו 4,386,234 מניות רגילות ממניות החברה, בנות 1 ₪ ערך נקוב, להפניקס ביטוח.

1.1.2.4. בעקבות המיזוג המפורט בפרק זה לא חל כל שינוי בזכויות העמיתים בקרנות הפנסיה שהועברו לניהול לחברה.

1.1.2.5. ביום 4 בנובמבר 2019 הודיעה קבוצת דלק בע"מ כי התמלאו התנאים, לרבות קבלת היתר השליטה בחברה מהממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון, להשלמת עסקת מכירת גרעין השליטה בהפניקס ביטוח לתאגידים בשליטת הקרנות והעסקה הושלמה.

1.1.2.6. ביום 30.12.2019 אישר דירקטוריון הפניקס ביטוח החלטה על העברת מלוא מניות החברה מהפניקס ביטוח להפניקס אחזקות כדיבדנד בעין. ביצוע חלוקת הדיבדנד בפועל כפוף לאישור רשויות המס והממונה על רשות שוק ההון שנוון למועד פרסום הדוח טרם התקבלו. נכון למועד הדו"ח החלוקה טרם בוצעה בפועל.

1.1.3. רכישה, מכירה או העברה של נכסים בהיקף מהותי שלא במהלך העסקים הרגיל

למעט האמור בסעיף 1.1.2 לעיל, החברה לא הייתה מעורבת בהליכי רכישה, מכירה או העברה של נכסים בהיקף מהותי שלא במהלך העסקים הרגיל, אשר להם השפעה על פעילותה של החברה בשנת הדוח.

1.1.4. אופיים ותוצאותיהם של הליכי פירוק, כינוס נכסים, הסדר נושים

במהלך תקופת הדוח לא אירעו הליכי פירוק, כינוס נכסים, הסדר נושים וכיוצא בזה.

1.1.5. שינויים מהותיים שאירעו באופן ניהול עסקי החברה

למעט האמור בסעיף 1.1.2 לעיל, לא היו שינויים מהותיים שאירעו באופן ניהול עסקי החברה אשר להם השפעה על פעילותה של החברה בשנת הדוח.

וירוס הקורונה והשפעתו:

לאחר תאריך הדיווח החלה התפשטות נגיף הקורונה, אשר פרץ לראשונה בסין לפני מספר חודשים, וגורם למקרי תחלואה ומוות בקרב האוכלוסייה ברחבי העולם. השפעת ההתפשטות כאמור, הובילה להיערכות המדינות השונות, ובתוכן מדינת ישראל, להתמודדות עם התפשטות הנגיף והשלכותיו. נכון למועד אישור הדוחות הכספיים ("מועד ההתייחסות"), להתפשטות נגיף הקורונה (להלן: "האירוע") השפעה על פעילותה תוצאותיה של החברה.

התפשטות נגיף הקורונה הובילה לשורה של הגבלות, בין היתר, סגירה זמנית של עסקים רבים ומגבלות תנועה, הגבלות על כניסת אזרחים ממדינות שונות ברחבי העולם, הגבלות על התכנסות במקומות עבודה והפסקת לימודים במערכות החינוך. הגבלות אלו, גרמו לצמצום הפעילות במשק הישראלי ובעולם וכתוצאה מכך לירידות חדות בשווקים הפיננסיים ולירידה בפעילות הכלכלית. ההגבלות אושרו על ידי הממשלה בתאריך 19.3.2020 כתקנות לשעת חירום (הגבלת מספר בעובדים במקום עבודה בשל התפרצות נגיף הקורונה החדש), התש"ף-2020 ותקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש – הגבלת פעילות), התש"ף-2020 אשר מטרתן לעגן את הנחיות משרד הבריאות במטרה ליצור "ריחוק חברתי" כחלק מאסטרטגיית ההתמודדות עם האירוע. החברה, קרנות הפנסיה וקופות הגמל שבניהולה, חשופות מתוקף פעילותן לירידות בשווקים הפיננסיים, למיתון וכן לסיכונים הביטוחיים בהקשר למקרי מוות ונכות הנובעים ממגפה וזאת בהתייחס לכיסויים הביטוחיים בקרנות הפנסיה החדשות.

התארכות משבר הקורונה ומידת העמקתו בישראל הינם קריטיים בהשפעתם ועלולים להביא לפגיעה בעסקי החברה במידה והמשבר יחריף למיתון. ככלל, האירוע משפיע על החברה במספר מישורים:

המישור הראשון, השפעה של היעדרות העובדים במקום העבודה ויכולת הקבוצה להמשיך ולהעמיד רמת שירות גבוהה למבוטחיה ולקוחותיה והמשך הפעלת הליכים חיוניים בפעילות החברה:

בעקבות האירוע, החברה פועלת בהתאם לתכנית להמשכיות עסקית, לפיה בין היתר מתאפשרת לעובדים עבודה מרחוק. כמו כן, החברה פיצלה את עובדי המוקדים המקצועיים בין האתרים השונים של הקבוצה על מנת לצמצם חשיפה במקרה של צורך לסגור את אחד המוקדים. החברה ממשיכה לעקוב אחר הוראות הגורמים המקצועיים והרגולטוריים ולהיערך בהתאם לנדרש. נכון למועד ההתייחסות החברה ממשיכה לספק את השירותים החיוניים בהתאם לתוכנית להמשכיות עסקית והוראות הדין.

המישור השני, ירידות השערים בשוקי ההון בארץ ובעולם הביאו לירידה בשווי ובהיקף נכסי הקופות אותן מנהלת החברה ומשפיעות באופן ישיר על גבית דמי ניהול מהנכסים של הקרנות והקופות שבניהולה. דמי הניהול שהחברה צפויה לגבות תלוי בהתפתחות התפשטות נגיף הקורונה והשפעתו בארץ ובעולם על הפעילות הכלכלית, העסקית ומצב שוקי ההון. נכון לתאריך אישור הדוחות הכספיים, הירידה בדמי הניהול איננה בהיקף משמעותי.

למועד אישור הדוחות הכספיים, לא קיימת עליה משמעותית בהיקף הבקשות לפדיון מקרנות הפנסיה. בקופות הגמל יש עליה ניכרת בפדיונות, בעיקר בקרנות ההשתלמות וגמל להשקעה. נכון לאישור הדוחות הכספיים, החברה אינה יכולה להעריך את השלכות המצרפיות על כלל פעילות החברה לרבות על ברות השבתם של הנכסים הבלתי מוחשיים בחברה.

נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, ירד היקף הנכסים בקרנות הפנסיה בכ-3.1 מיליארד ₪ ביחס ל-31.12.2019, ירידה של 10% ובהיקף הנכסים של קופות הגמל בכ-4.6 מיליארד ₪, ירידה של 13% ביחס ל-31.12.2019. כמו כן ירד היקף שווי נכסי הנוסטרו בסך של כ-5 מיליון ₪ וזאת ללא התחשבות בנכסים לא סחירים ובגרעון בגין קופת גמל מבטיחת תשואה שבניהול החברה.

במהלך שנת 2019 חלה ירידה ניכרת בעקום הריבית חסרת הסיכון שהובילה לגידול ניכר בשיעור הגירעון האקטוארי בקרן הפנסיה "הוותיקה" יסוד עמית. מתאריך הדיווח ועד בסמוך למועד אישור הדוחות הכספיים, חלה עליה בריבית חסרת הסיכון בטווח הקצר ובאופן מתון יותר בטווח הארוך אך מנגד, הירידות בשוק ההון הקטינו את שווי נכסי הקרן. בשל העובדה שהשינוי בריבית אינו אחיד, ובשל ההשפעות המנוגדות, נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, לא ניתן לכמת את מכלול ההשפעה על שיעור הגירעון האקטוארי בקרן הפנסיה "הוותיקה" יסוד עמית.

פעולות שבצעה החברה

החברה עוקבת אחר ההתפתחויות המהירות בשווקים וכבר החלה לפעול להתאמת הוצאותיה לירידה הצפויה בהכנסות. בשל אופי פעילות החברה הירידה בהכנסות מקוזזת באופן אוטומטי בירידה בהוצאות הישירות כגון עמלת הפצה, עלויות תפעול והוצאות אחרות הנגזרות מהיקף הנכסים, צמצום עלויות כגון תקציבי שיווק, פרסום. נכון למועד ההתייחסות, ולנוכח הירידה ברמת הפעילות בחברה ובהפניקס ביטוח, חברת האם, הפניקס ביטוח הוציאה לחל"ת כ- 20% מעובדיה. הפניקס ביטוח גם הגיעה להסדר ביום 25 במרץ 2020 עם ועד העובדים לפיו תבוצע הפחתה לשכר המנהלים והעובדים בשיעורים של בין 6% ל 10% (למעט עובדים שמשכורתם פחות מ – 7,000 ש"ח) ובוטלה העלאת השכר המתוכננת לשנת 2020 בשיעור ממוצע של 3.4% ובוצעו פעולות נוספות.

החברה הגבירה את האמצעים השונים על מנת לאתר ולזהות פיגור והפסקה בתשלומי מעבידים. האמצעים הכוללים מעקב שיטתי ומתמשך על הפקדות של מעסיקים, איתור הפיגורים ופניה בדיוור למעבידים ולעמיתים אודות החוב.

יצוין כי ככל שהתפשטות הנגיף תתרחב להיקפים משמעותיים ו/או משכו של האירוע יימשך ו/או יעלו שיעורי החל"ת ו/או שיעורי האבטלה, הרי שתיתכנה השפעות נוספות על תוצאות החברה ואף החמרה בהשפעות הקיימות כגון: שינוי בשווי נכסי קופ"ג וקרנות הפנסיה שבניהול החברה, ירידה בתשואות לעמיתים וכתוצאה מכך קיטון בדמי הניהול שגובה החברה מנכסי הקופות והקרנות כאמור, ירידה בהפקדות לקופות ולקרנות, עליה במשיכות כספים על ידי עמיתים והשפעתן על ברות השבתן של הנכסים הבלתי מוחשיים.

החברה ממשיכה לעקוב באופן שוטף אחר ההתפתחויות בארץ ובעולם ותמשיך ותעדכן ככל הנדרש בדבר השלכות מהותיות של התפשטות נגיף הקורונה על פעילות החברה, ככל שתהייה.

1.2.

תחומי פעילות

עד יום 30 ביוני 2019 פעלה החברה בתחום הגמל. החל מיום 1 ביולי 2019 ולאור המיזוג המפורט בסעיף 1.1.2 לעיל, החברה פועלת בתחום הפנסיה והגמל.

1.2.1. קופות גמל:

תחום קופות הגמל מעניק לחוסך אפשרות חיסכון לטווח ארוך או בינוני תוך קבלת הטבות מס שונות ואפשרות (בתנאים מסוימים) למשיכת הסכומים שנצברו כסכום חד פעמי.

קיימים מספר סוגים של קופות גמל: קרן השתלמות, קופת גמל לחיסכון (לעניין הפקדות שהופקדו בהן עד סוף שנת 2007 מתנהלות כקופת גמל לתגמולים ולעניין הפקדות שהופקדו בהן החל מינואר 2008 מתנהלות כקופות גמל לחיסכון); קופת גמל אישית לפיצויים; קופת גמל מרכזית לפיצויים; קופת גמל מסלולית לפיצויים; קופת גמל מבטיחת תשואה; קופת גמל להשקעה; קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד וקופת גמל בניהול אישי.

לפירוט נוסף אודות מוצרי התחום ראה סעיף 2.1.1.

1.2.2. קרנות פנסיה:

תחום קרנות הפנסיה נחלק לשלושה סוגים- קרנות פנסיה ותיקות (בניהול מיוחד/ בניהול רגיל), קרנות פנסיה מקיפות חדשות וקרנות פנסיה כלליות חדשות.

לפירוט נוסף אודות מוצרי התחום ראה סעיף 1.2.2.

1.3. השקעות בהון החברה ועסקאות במניותיה

בעקבות מיזוג הפניקס פנסיה לחברה, כאמור בסעיף 1.1.2, ביום 4 באוגוסט 2019 הנפיקה החברה 5,800,000 מניות רגילות בנות 1 ₪ ערך נקוב. כן, ביום 21 באוגוסט 2019 הוקצו 4,386,235 רגילות ממניות החברה, בנות 1 ₪ ערך נקוב, להפניקס ביטוח.

סה"כ ההון הרשום של החברה הוא 10,000,000 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ערך נקוב.

סה"כ ההון המוקצה של החברה, אשר הוקצה להפניקס ביטוח, הוא 6,507,447 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ערך נקוב.

התנועה בהון המניות הרשום

ש"ח ע.נ.	מספר מניות	
4,200,000	4,200,000	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2018
5,800,000	5,800,000	הנפקת הון מניות - מיזוג
10,000,000	10,000,000	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2019

לפרטים בדבר הכוונה להעביר את הפניקס אקסלנס פנסיה וגמל בע"מ מהפניקס ביטוח להפניקס אחזקות ראה סעיף 1.1.2.

למעט האמור לעיל, בשנתיים שקדמו למועד פרסום הדו"ח, לא נערכו השקעות בהון החברה ועסקאות במניותיה.

1.4. חלוקת דיבידנדים

לחברה אין מדיניות קבועה לחלוקת דיבידנד. לפרטים בדבר ההון העצמי של החברה ודרישות ההון, ראה באור 11 בדוח הכספי של החברה.

חלק ב' | תיאור עסקי החברה לפי תחומי פעילות

2.1 מוצרים ושירותים

החברה עוסקת בניהול קרנות פנסיה וקופות גמל (המקנות זכויות על פי תקנונים), לרבות קרנות השתלמות.

2.1.1 ענף הגמל:

ענף קופות הגמל מעניק לחוסך (להלן: "עמית") אפשרות חיסכון נוספת לטווח ארוך או בינוני תוך קבלת הטבות מס שונות ואפשרות (בתנאים מסוימים) למשיכת הסכומים שנצברו כסכום חד פעמי. קיימים מספר סוגים של קופות גמל:

קיימים מספר סוגים של קופות גמל:

- **קופות גמל אישיות לתגמולים** הן קופות גמל לטווח ארוך. בקופות הגמל האישיות לתגמולים המשיכה בסכום חד פעמי תתאפשר רק בגין סכומים הנובעים מהפקדות שהופקדו בהן עד סוף שנת 2007, ולעניין הפקדות שהופקדו החל מינואר 2008 ואילך המשיכה תתאפשר כקצבה בלבד (בעבר הן נקראו "קופות גמל לא משלמות לקצבה" וכיום הן נקראות "קופות גמל לחיסכון"). בקופות אלה, מפקידים העובד ומעבידו הפקדות חודשיות שוטפות משכרו של העובד, ואילו לגבי עמית עצמאי, העמית בלבד מפקיד כספים לקופה.
- **קרנות השתלמות** הינן קופות גמל לטווח בינוני. הכספים המצטברים בקרן ההשתלמות ניתנים למשיכה לצרכי השתלמות החל מתום שלוש שנות חברות בקרן, ולאחר שש שנות חברות בקרן ניתן למשוך את הכספים לכל מטרה.
- **קופות גמל אישיות לפיצויים** הן לטווחים משתנים בהתאם לתקופות ההעסקה והעדפות העמית, לעניין הפקדות שנערכו בהן מינואר 2008 ואילך פועלות גם הן כקופות גמל לחיסכון, אך ניתן למשוך מהן את כספי הפיצויים בסכום חד-פעמי, גם אם אלה הופקדו בהן ב-2008 ואילך.
- **קופות מרכזיות לפיצויים** הן קופות בהן צובר המעסיק כספים להבטחת פיצויי פיטורין לעובדיו. בקופות אלה העמית הוא המעסיק וצבירת הכספים היא במרוכז על שמו עבור עובדיו (קופות אלה נסגרו להפקדות משנת 2011 ואילך).
- **קופות גמל מבטיחות תשואה** הן קופות אשר הבטיחו לעמיתים החוסכים בקופה תשואה בהתאם לתקנון הקופה. קופות אלו אינן פתוחות למצטרפים חדשים.
- **קופות גמל וקרנות השתלמות בניהול אישי**, באמצעותן ניתן לנהל על ידי העמית או מנהל תיקים מטעמו סוגי כספי חיסכון של עמית עצמאי שהוגדרו בתקנות וכספי קרן השתלמות, תחת מגבלות השקעה שיבוקרו על ידי החברה המנהלת אצלה מתנהלים כספי החיסכון. החל מחודש יוני 2017 מוגבל סכום ההפקדה בקופת גמל בניהול אישי לכ-5.2 מיליון ש"ח.
- **קופת גמל להשקעה** היא קופת גמל לחיסכון אשר שיווקה החל בסוף שנת 2016, בה ניתן להפקיד בכל שנה קלנדרית עד 70,000 ש"ח (צמוד למדד). משיכת הכספים מקופת גמל להשקעה אפשרית בכל עת בלא להמתין לגיל פרישה. יחד עם זאת, משיכה מוקדמת מחייבת ניכוי מס בגין הרווחים הריאליים שנצברו.
- **קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד** הינה קופת גמל בה מפקיד המוסד לביטוח לאומי, החל מחודש ינואר 2017, בגין כל ילד הזכאי לקצבת ילדים 50 ש"ח מדי חודש עד הגיעו של הילד לגיל 18. באפשרות ההורים להגדיל את סכום החיסכון ב-50 ש"ח נוספים מתוך קצבת הילדים המשולמת על ידי ביטוח לאומי. עד גיל 21 המוסד לביטוח לאומי ישלם את דמי הניהול על החיסכון בקופת הגמל, לאחר מכן דמי הניהול ישולמו ע"י עמית קופת הגמל. משיכת הצבירה אפשרית בהגיע הילד לגיל 18 ואם לא ימשוך את הצבירה עד גיל 21, יקבל מהמדינה מענק נוסף בסך 500 ש"ח.
- **קופת גמל רבת מסלולים לפיצויים** היא קופה מרכזית לפיצויים כאשר העמיתים הם מעסיקים הקובעים, בין היתר, את מדיניות ההשקעה (קופות אלה סגורות להפקדות).

יצוין, כי במסגרת הוראות הממונה בנושא "הוראות לבחירת קופת גמל", נקבעו הנחיות עבור מעסיקים המעוניינים לקיים מכרז לקביעת קופת גמל לקצבה ו/או קרן השתלמות אשר תיקבע כברירת מחדל לצורך הפקדת התשלומים עבור עובדים שלא בחרו אחרת. בהתאם לכך מעסיקים רבים במשק פרסמו מכרזים כאמור בעיקר עבור קרן השתלמות עבור עובדיהם.

מקור ההכנסות של החברות המנהלות של קופות גמל הינו דמי הניהול שהן גובות מהנכסים. לפרטים בדבר דמי הניהול בקופות המנוהלות ע"י החברה, ראה סעיף 2.1.6. מאחר שהחברה המנהלת אינה גובה דמי ניהול כשיעור מהרווחים, השפעת התשואה על ההכנסות מדמי הניהול, הינה השפעה עקיפה הנובעת מהשפעת התשואה על היקף הנכסים המהווה בסיס לדמי הניהול שייגבו.

החברה מנהלת את כלל המוצרים המפורטים לעיל. הפעלת קופות הגמל הינה בהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל) תשכ"ד-1964.

קופות גמל בניהול החברה:

קופות הגמל שבניהול החברה הן: "אקסלנס גמל" אשר הוקמה בשנת 1979, "אקסלנס השתלמות" אשר הוקמה בשנת 2000, "אקסלנס מרכזית לפיצויים" אשר הוקמה בשנת 1965, "אקסלנס גמל מסלולית לפיצויים" אשר הוקמה בשנת 2016, "אקסלנס תגמולים בניהול אישי" אשר הוקמה בשנת 2011, "אקסלנס השתלמות בניהול אישי" אשר הוקמה בשנת 2011, "אקסלנס גמולת מבטיחת תשואה" אשר הוקמה בשנת 1974, "אקסלנס גמל להשקעה" אשר הוקמה בשנת 2016, "אקסלנס גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד" אשר הוקמה בשנת 2017, "הפניקס השתלמות בניהול אישי" אשר הוקמה בשנת 2011 ו"הפניקס גמל בניהול אישי" אשר הוקמה בשנת 2011.

מסלולי השקעה 2.1.1.1

להלן מסלולי ההשקעה המנוהלים בקופת הגמל "אקסלנס גמל": 2.1.1.1.1

• מודל השקעות תלוי גיל – אקטיבי:

- אקסלנס גמל לבני 50 ומטה;
- אקסלנס גמל לבני 50 עד 60;
- אקסלנס גמל לבני 60 ומעלה;

• מודל השקעה תלוי גיל – פאסיבי:

- אקסלנס גמל פאסיבי לבני 50 ומטה;
- אקסלנס גמל פאסיבי לבני 50 עד 60;
- אקסלנס גמל פאסיבי לבני 60 ומעלה;

• אקסלנס גמל אג"ח ללא מניות;

• אקסלנס גמל אג"ח עד 15% מניות;

• אקסלנס גמל אג"ח עד 20% מניות;

• אקסלנס גמל שקלי טווח קצר;

• אקסלנס גמל פאסיבי מדדי מניות;

• אקסלנס גמל מניות;

• אקסלנס גמל חו"ל;

להלן מסלולי ההשקעה המנוהלים בקופת הגמל "אקסלנס השתלמות": 2.1.1.1.2

• אקסלנס השתלמות כללי;

• אקסלנס השתלמות פאסיבי-כללי;

• אקסלנס השתלמות אג"ח ללא מניות;

• אקסלנס השתלמות אג"ח עד 15% מניות;

• אקסלנס השתלמות אג"ח עד 25% מניות;

• אקסלנס השתלמות שקלי טווח קצר;

• אקסלנס השתלמות פאסיבי-מדדי מניות;

- אקסלנס השתלמות פאסיבי-מדדי אג"ח עד 25% במדדי מניות;
- אקסלנס השתלמות לטווח קצר;
- אקסלנס השתלמות מניות;
- אקסלנס השתלמות הלכה;

2.1.1.1.3 להלן מסלולי ההשקעה המנוהלים בקופת הגמל "**אקסלנס מרכזית לפיצויים**":

- אקסלנס מרכזית לפיצויים;
- אקסלנס מרכזית לפיצויים עד 15% מניות;
- אקסלנס מרכזית לפיצויים שקל'י;
- אקסלנס קסם מרכזית לפיצויים מחקה מדדי מניות;
- אקסלנס מרכזית לפיצויים צמוד מדד;
- אקסלנס קסם מרכזית לפיצויים מחקה מדדים;
- אקסלנס קסם מרכזית לפיצויים מחקה מדדי אג"ח;
- אקסלנס קופה מרכזית לפיצויים שקל'י קצר;

2.1.1.1.4 להלן מסלולי ההשקעה המנוהלים בקופת הגמל "**אקסלנס גמולה מבטיחת תשואה**":

- אקסלנס גמולה מבטיחת תשואה;
- 2.1.1.1.5 להלן מסלולי ההשקעה המנוהלים בקופת הגמל "**אקסלנס גמל להשקעה**":

- אקסלנס גמל להשקעה אג"ח ללא מניות;
- אקסלנס גמל להשקעה אג"ח עד 15% מניות;
- אקסלנס גמל להשקעה פאסיבי - מדדי מניות;
- אקסלנס גמל להשקעה כללי;
- אקסלנס גמל להשקעה כללי פאסיבי;

2.1.1.1.6 להלן מסלולי ההשקעה המנוהלים בקופת הגמל "**אקסלנס גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד**":

- אקסלנס חיסכון לילד - חוסכים המעדיפים סיכון מועט;
- אקסלנס חיסכון לילד - חוסכים המעדיפים סיכון מוגבר;
- אקסלנס חיסכון לילד - חוסכים המעדיפים סיכון בינוני;
- אקסלנס חיסכון לילד - הלכה;

2.1.1.2 **מבנה הרווחיות**

בענף הגמל המקור העיקרי לרווחיות של החברה המנהלת הינו הפער בין ההכנסות מדמי הניהול בפועל לבין הוצאות מכירה, תפעול ושירות של החברה המנהלת. יצוין, כי בשנים האחרונות קיימת שחיקה בדמי הניהול כתוצאה מרפורמות שונות בענף ומהגברת התחרות.

בענף הגמל כל התשואה מהשקעות כספי העמיתים, בניכוי דמי הניהול מהצבירה לאחר הנחות, נזקפת לעמיתים, ועל כן השפעת תוצאות ההשקעות על רווחי החברה המנהלת מצטמצמת להשפעה העקיפה הנגזרת מההיקף הכולל של הצבירה בקופת הגמל המהווה בסיס לדמי הניהול שגובה החברה המנהלת. לנתונים ביחס לדמי הניהול המקסימאליים ראה סעיף 2.1.6 להלן.

בהקשר זה יצוין, כי הפניקס אקסלנס מנהלת, בין היתר, קופת גמל מבטיחת תשואה – "גמולה". על פי תקנון קופה זו, דמי הניהול המירביים שניתן לגבות במסלולים מבטיחי התשואה בקופה הינם עד שיעור של 2% מהצבירה. מכיוון שמדובר בקופה מבטיחת תשואה, הרי שהחברה נדרשת להביא לכך שהעמיתים מזוכים בתשואה מובטחת. החישוב השנתי מבוצע ביחס לתשואה השנתית שהושגה. ככל שנוצרים עודפי תשואה מעל לתשואה המובטחת ומעל לשיעור דמי הניהול הרלבנטיים שגובה החברה, הרי שאלה נזקפים לטובת הקופה באמצעות קרן ייעודית הצוברת עודף לשימוש בשנים בהן לא הושגה התשואה המובטחת.

2.1.2 ענף הפנסיה

החל מיום 1 ביולי 2019 ולאור המיזוג המפורט בסעיף 1.1.2 לעיל, החברה פועלת בתחום הפנסיה. קרן הפנסיה (להלן: "הקרן") מעניקה למבוטחים אפשרות לחיסכון פנסיוני לטווח ארוך (פנסיית זקנה), וכן כיסוי למקרה נכות (פנסיית נכות) ומוות (פנסיית שאירים).

קרן הפנסיה מאפשרת את הכיסויים הביטוחיים הבאים:

- (1) פנסיית זקנה: קצבה המשולמת לעמית החל מפרישתו ולמשך כל חייו.
- (2) פנסיית נכות: קצבה המשולמת לעמית שנפגעה יכולתו לעבוד, בהתאם להחלטת הועדה הרפואית של הקרן ולתקנון הקרן. גובה הקצבה נקבע כאחוז מההכנסה הקובעת לנכות ושאיירים כהגדרתה בתקנון הקרן ובהתאמה לדרגת הנכות. בנוסף, עמית שהפך נכה זכאי ל"שחרור" יחסי מהמשך תשלום כספים לקרן, כל עוד הוא נכה. כלומר, הקרן ממשיכה לזכות את חשבוננו בהפקדות במשך אותה תקופה כאילו הפקיד אותן בעצמו בהתאם לאחוז הנכות שנקבעה לו.
- (3) פנסיית שאירים: קצבה המשולמת לשאיירי עמית (אלמן/ה ויתומים עד גיל 21) שנפטר במהלך תקופת היותו מבוטח או לאחר שהפך לפנסיונר. בדומה לפנסיית הנכות, מהווה פנסיית השאירים אחוז מההכנסה הקובעת לנכות ושאיירים כהגדרתה בתקנון הקרן.

קרנות הפנסיה נחלקות לשלושה סוגים - קרנות פנסיה ותיקות (בניהול מיוחד/ בניהול רגיל), קרנות פנסיה מקיפות חדשות וקרנות פנסיה כלליות חדשות:

- (1) **קרנות הפנסיה הוותיקות** - נהנו בעבר מהנפקה של אג"ח מיועדות הנושאות ריבית מובטחת בשיעור של 5.57% לכיסוי התחייבויותיהן, בשיעור של לפחות 93% מהתחייבויותיהן. היתרה, ככל שהיתה, הושקעה בהשקעות חופשיות בהתאם לתקנות קופות גמל. ברפורמה שנערכה בקרנות הפנסיה משנת 1995, שמטרתה, בין היתר, היתה צמצום גירעונות הקרנות, ויצירת הקבלה בין נכסי הקרנות והתחייבויותיהן, נסגרו קרנות הפנסיה הוותיקות להצטרפות מבוטחים חדשים, ושיעור האג"ח המיועדות צומצם. בעקבות הרפורמה נחלקות כיום קרנות הפנסיה הוותיקות לשני סוגים - קרנות פנסיה ותיקות מאוזנות (10 קרנות), וקרנות פנסיה בניהול מיוחד בידי המדינה (8 קרנות).
- (2) **קרנות הפנסיה המקיפות החדשות** - נכון למועד פרסום הדוח פועלות בישראל 9 קרנות פנסיה מקיפות. קרנות אלו החלו בפעילותן בשנת 1995 בעקבות הרפורמה האמורה לעיל, לפיה כל המצטרפים החדשים לקרנות פנסיה יצורפו לקרנות פנסיה חדשות, שיוקמו מאותו מועד ואילך. קרנות הפנסיה המקיפות החדשות, זכאיות להטבות שונות מהמדינה, ובהן הטבות מס המעוגנות בפקודת מס הכנסה, בחוק קופות הגמל ובתקנות קופות גמל, אפשרות להשקיע חלק מכספי הקרן (עד 30%) באג"ח מיועדות המבטיחות תשואה שנתית ריאלית בשיעור של 4.86%. זקיפת תשואות אגרות החוב המיועדות בין העמיתים השונים נעשית תוך הבחנה בין מקבלי קצבה ועמיתים אחרים וזאת בהתאם להוראות הדין. החל מחודש ינואר 2024 תיעשה הבחנה לקבוצה נוספת של בני 50 ומעלה אשר תהיה זכאית לשיעור של 30% אגרות חוב מיועדות. בהתאם לתקנות זקיפת תשואה, החל מחודש יולי 2017 שיעור הקצאת אג"ח מיועדות בעבור הפנסיונרים עומד על שיעור של 60%, ויתרת אגרות החוב המיועדות עומדות כנגד התחייבויות האקטואריות לעמיתים הפעילים ובלבד שסך אגרות החוב המיועדות אינו עולה על שיעור של 30% מסך נכסי הקופה. החל מחודש יוני 2018 פועלות קרנות הפנסיה המקיפות החדשות בהתאם לתקנון אחיד החל על כלל קרנות הפנסיה האמורות. ההפקדה בקרן חדשה מוגבלת בתקרה השווה ל- 20.5% מפעמיים השכר הממוצע במשק. דמי הניהול המקסימאליים כיום הינם 6% מדמי הגמולים ו-0.5% מהצבירה.
- (3) **קרנות פנסיה כלליות חדשות** - תקרת ההפקדה בקרן פנסיה מקיפה חדשה עומדת על 20.5% מפעמיים השכר הממוצע במשק. חוסכים המבקשים להפקיד סכומים מעבר לתקרה זו, יכולים לעשות כן בקרנות פנסיה חדשות כלליות, שאינן זכאיות לאג"ח מיועדות. בקרן כללית חדשה אין הגבלה על הפקדות, וכן ניתן לבצע הפקדות חד פעמיות. עוד יציין, כי קרן כללית חדשה אינה חייבת להקנות את הכיסויים הביטוחיים שהוזכרו לעיל, ומשכך, חלק מהקרנות מסוג זה הינן קרנות ללא כיסוי ביטוחי למקרה של נכות ושאיירים אלא לצורך חיסכון בלבד, ובעת הגעתו של העמית לגיל הזכאות לפנסיית זקנה אזי הקרן משלמות קצבת זקנה. בקרן הפנסיה המשלימה של החברה הוגבלה תקרת השכר אותה ניתן לבטח בכיסוי לנכות ושאיירים ל- 3 פעמים שכר ממוצע במשק. נכון

למועד פרסום הדוח פועלות בישראל 9 קרנות פנסיה כלליות חדשות. שיעורי דמי הניהול המרביים שניתן לגבות בקרן הפנסיה הכללית הינם 1.05% מהצבירה ו- 4% מההפקדות. לפרטים נוספים בדבר דמי הניהול ושינויים שחלו בהם ראו סעיף 2.1.7 **שגיאה! מקור ההפניה לא נמצא.** להלן.

דמי הגמולים המתקבלים מעמית בקרן פנסיה נחלקים למרכיבי ריסק, במידה ונרכשו כיסויים ביטוחיים, מרכיב חיסכון ומרכיב דמי ניהול. מקור ההכנסות של החברות המנהלות של קרנות פנסיה הינו דמי הניהול שהן גובות (מדמי הגמולים ומן הצבירה).

תשלומי התביעות בקרן הפנסיה משולמים מתוך קרן הפנסיה – קרי מתוך נכסי העמיתים, כך שאת סיכוני התביעות נושאים המבוטחים עצמם. יצוין כי הקרנות החדשות מחויבות להפעיל מנגנון איזון אקטוארי מדי רבעון, אשר מתאים את ההתחייבויות האקטואריות לנכסי הקרן.

החברה מנהלת את הקרנות הבאות:

"הפניקס פנסיה מקיפה" היא קרן פנסיה מקיפה שהוקמה בשנת 1995. בקרן הפנסיה מסלולי ביטוח שונים הנבדלים זה מזה בגובה הכיסוי הביטוחי ואופיו ובגיל הפרישה וכן קיימים מסלולי השקעה שונים לבחירת העמיתים.

"הפניקס פנסיה משלימה" (בשמה הקודם: "הפניקס פנסיה כללית") היא קרן כללית חדשה שהוקמה בשנת 2000. הקרן פועלת בשילוב עם קרן הפנסיה המקיפה והפקדות מעל לתקרה האמורה מופקדות בה. הקרן אינה זכאית לאג"ח מיועדות, אולם אין הגבלה על גובה ההפקדות, וניתן לבצע בקרן הפקדות חד פעמיות. החל משנת 2014 נוספו לקרן מסלולי ביטוח לנכות ושארים. קרן פנסיה יסוד "עמית" שהינה קרן פנסיה ותיקה מאוזנת אשר החל משנת 1995 אינה מאפשרת צירוף עמיתים חדשים.

מבנה רווחיות 2.1.2.1

בענף הפנסיה מקור ההכנסות של החברות המנהלות הינו דמי הניהול שהן גובות (מדמי הגמולים ומן הצבירה), והרווחיות הינה הפער שבין דמי הניהול נטו (לאחר הנחות, ככל שניתנו) לבין הוצאות התפעול והשיווק בפועל של החברה המנהלת. יצוין, כי בשנים האחרונות קיימת שחיקה בדמי הניהול כתוצאה מפרומות שונות בענף ומהגברת התחרות. בהקשר זה, יצוין כי בחודש אוקטובר 2018 נבחרו ארבע קרנות פנסיה שזכו בהליך קביעת קרנות נבחרות שקיימה רשות שוק ההון ("קרנות ברירת מחדל"). הקרנות שנבחרו מציעות דמי ניהול בשיעורים נמוכים משמעותית מממוצע דמי הניהול הנהוגים בשוק. קרנות ברירת המחדל מהוות ברירת מחדל לעובדים שלא בחרו לעצמם קופת גמל וכן לא נקבע לגביהם בדין או בהסכם (לרבות הסכמי ברירת מחדל קיימים), קופת גמל לצורך הפקדת התשלומים שלהם. יצוין כי ביום 31 במרס, 2019 פקעו כלל הסכמי ברירת מחדל שנבחרו ע"י המעסיק והחל מיום 1 באפריל, 2019 עובדים חדשים לא יכולים להצטרף להסדרים הקבועים בהם, וכפועל יוצא מכך, בהעדר בחירה של העובד הם מצורפים לאחת מקרנות ברירת המחדל. בתקופת הדוח נמשכה השחיקה בשיעור דמי הניהול בשוק ובכלל זה בקרנות שבניהול החברה.

לתשלומי התביעות בקרן הפנסיה (כולל תשלומי גמלאות) אין השפעה ישירה על הרווחיות של החברה המנהלת, לאור העובדה כי הביטוח הינו ביטוח הדדי ובסיכוני התביעות נושאים העמיתים. בקרנות הפנסיה, כל התשואה מהשקעות כספי העמיתים, בניכוי דמי הניהול מהצבירה, נזקפת לעמיתים ועל כן השפעת תוצאות ההשקעות על רווחי החברה המנהלת של קרן הפנסיה, מצטמצמת להשפעה העקיפה הנגזרת מההיקף הכולל של הצבירה בקרן הפנסיה, המהווה בסיס עיקרי לדמי הניהול לחברה המנהלת את קרן הפנסיה. בנוסף ישנם רווחי השקעות על תיק הנוסטרו של החברה המנהלת.

מדיניות חיתום 2.1.2.2

בתקנון קרן הפנסיה קבועה תקופת אכשרה לתשלום פנסיות נכות ושארם בת 60 חודשים במסגרתה אין זכאות לפנסיות נכות או שארם ככל שהאירוע המזכה אירע במהלך תקופת האכשרה ונובע ממחלה, תאונה או מום שאירעו לפני מועד ההצטרפות לקרן.

החברה מבצעת חיתום רפואי בגין עמית בודד או בגין עמית הנמנה על קבוצות שמספרן נמוך מחמישה עמיתים כתנאי להצטרפות לקרן. בגין עמיתים אלה, נערך חיתום רפואי גם במקרה של חידוש תשלומים של עמית לקרן לאחר הפסקה העולה על 5 חודשים וכן בעת בחירה במסלול ביטוח המגדיל את הכיסוי הביטוחי החל עליו.

2.1.2.3

הכיסויים הביטוחיים

קרן הפנסיה מאפשרת את הכיסויים הביטוחיים הבאים:

פנסיית זקנה: קצבה המשולמת לעמית החל מפרישתו ולמשך שארית חייו.

פנסיית נכות: קצבה המשולמת לעמית שנפגעה יכולתו לעבוד, בהתאם להחלטת הועדה הרפואית של הקרן ובכפוף לתקנונה. גובה הקצבה נקבע כאחוז מההכנסה הקובעת לנכות ושאימים כהגדרתה בתקנון הקרן ובהתאמה לדרגת הנכות. בנוסף, עמית שהפך נכה זכאי ל"שחרור" יחסי מהמשך תשלום כספים לקרן, כל עוד הוא נכה. כלומר, הקרן ממשיכה לזכות את חשבונו בהפקדות במשך אותה תקופה כאילו הפקיד אותן בעצמו.

פנסיית שאירים: קצבה המשולמת לשאירי עמית שנפטר (אלמן/ה ויתומים עד גיל 21) במהלך תקופת היותו מבטוח או לאחר שהפך לפנסיונר. בדומה לפנסיית הנכות, מהווה פנסיית השאירים אחוז מההכנסה הקובעת לנכות ושאימים כהגדרתה בתקנון הקרן.

בקרן הפנסיה "הפניקס פנסיה מקיפה" קיימים מסלולי הביטוח שלהלן:

2.1.2.3.1 **לגבי עמיתים אשר שיעור ההפקדה לרכיב התגמולים בגינם הינו 12.5% ומעלה יחולו מסלולי הביטוח כמפורט להלן:**

- א. **מסלול ביטוח 75% לנכות ו-100% לשאירים (למעט גברים המצטרפים מגיל 41 ומעלה)**
(להלן - מסלול ברירת המחדל) - במסלול זה שיעור הכיסוי לנכות עומד על השיעור המרבי שהוא 75%, בכל גיל הצטרפות, ושיעור הכיסוי לשאירים עומד על השיעור המרבי שהוא 100%, לנשים המצטרפות בכל גיל ולגברים המצטרפים עד גיל 40. עמית שהצטרף החל מגיל 41 ומעלה יהא שיעור הכיסוי הביטוחי שלו לשאירים נמוך מהשיעור המרבי.
- ב. **מסלול ביטוח 75% לנכות (למעט גברים המצטרפים מגיל 41 ומעלה) ו-100% לשאירים (למעט גברים המצטרפים מגיל 47 ומעלה)** - במסלול זה שיעור הכיסוי לנכות עומד על השיעור המרבי שהוא 75%, לנשים המצטרפות בכל גיל ולגברים המצטרפים עד גיל 40. שיעור הכיסוי לשאירים עומד על השיעור המרבי שהוא 100%, לנשים המצטרפות בכל גיל ולגברים המצטרפים עד גיל 46. עמית שהצטרף החל מגיל 41 ומעלה יהא שיעור הכיסוי הביטוחי שלו לנכות נמוך מהשיעור המרבי ועמית שהצטרף החל מגיל 47 ומעלה יהא גם שיעור הכיסוי הביטוחי שלו לשאירים נמוך מהשיעור המרבי.
- ג. **מסלול ביטוח 75% לנכות (למעט גברים המצטרפים מגיל 41 ומעלה) ו-100% לשאירים (למעט גברים המצטרפים מגיל 41 ומעלה)** - במסלול זה שיעור הכיסוי לנכות עומד על השיעור המרבי שהוא 75% ושיעור הכיסוי לשאירים עומד על השיעור המרבי שהוא 100%, וזאת לנשים המצטרפות בכל גיל ולגברים המצטרפים עד גיל 40, ביחס לשני הכיסויים. עמית שהצטרף החל מגיל 41 ומעלה יהא שיעור הכיסוי הביטוחי שלו לנכות ולשאירים נמוך מהשיעור המרבי ביחס לכל אחד מהכיסויים.
- ד. **מסלול ביטוח 75% לנכות ו-40% לשאירים** - במסלול זה שיעור הכיסוי לנכות עומד על השיעור המרבי שהוא 75%, בכל גיל הצטרפות, ושיעור הכיסוי לשאירים עומד על השיעור הנמוך ביותר שהוא 40%, בכל גיל הצטרפות.
- ה. **מסלול ביטוח 37.5% לנכות ו-100% לשאירים (למעט גברים המצטרפים מגיל 45 ומעלה)** - במסלול זה שיעור הכיסוי לנכות עומד על השיעור הנמוך ביותר שהוא 37.5%

בכל גיל הצטרפות ושיעור הכיסוי לשאירים עומד על השיעור המרבי שהוא 100%, לנשים המצטרפות בכל גיל ולגברים המצטרפים עד גיל 44. עמית שהצטרף החל מגיל 45 ומעלה יהא שיעור הכיסוי הביטוחי שלו לשאירים נמוך מהשיעור המרבי.

ו. **מסלול ביטוח 37.5% לנכות ו-40% לשאירים** - במסלול זה שיעור הכיסוי לנכות עומד על השיעור הנמוך ביותר שהוא 37.5%, בכל גיל הצטרפות, ושיעור הכיסוי לשאירים עומד על השיעור הנמוך ביותר שהוא 40%, בכל גיל הצטרפות.

ז. **מסלול ביטוח לפורשים עד גיל 60, 75% לנכות (למעט גברים המצטרפים מגיל 41 ומעלה) ו-100% לשאירים (למעט גברים המצטרפים מגיל 49 ומעלה)** - במסלול זה העמית מבטח בכיסוי ביטוחי לנכות ולשאירים עד הגיעו לגיל 60. שיעור הכיסוי לנכות עומד על השיעור המרבי שהוא 75%, לנשים המצטרפות בכל גיל ולגברים המצטרפים עד גיל 40. שיעור הכיסוי לשאירים עומד על השיעור המרבי שהוא 100%, לנשים המצטרפות בכל גיל ולגברים המצטרפים עד גיל 48. עמית שהצטרף החל מגיל 41 ומעלה, יהא שיעור הכיסוי הביטוחי שלו לנכות נמוך מהשיעור המרבי ועמית שהצטרף החל מגיל 49 ומעלה, יהא שיעור הכיסוי הביטוחי שלו לשאירים נמוך מהשיעור המרבי.

ח. **מסלול ביטוח 37.5% לנכות ו-60% לשאירים** - במסלול זה שיעור הכיסוי לנכות עומד על השיעור הנמוך ביותר שהוא 37.5%, בכל גיל הצטרפות, ושיעור הכיסוי לשאירים עומד על 60%, בכל גיל הצטרפות.

2.1.2.3.2 לגבי עמיתים אשר שיעור ההפקדה לרכיב התגמולים בגינם הינו נמוך מ 12.5% יחולו מסלולי הביטוח כמפורט להלן:

א. **מסלול ביטוח 75% לנכות ו-100% לשאירים (למעט גברים המצטרפים מגיל 36 ומעלה) (להלן - מסלול ברירת המחדל)** - במסלול זה שיעור הכיסוי לנכות עומד על השיעור המרבי שהוא 75%, בכל גיל הצטרפות, ושיעור הכיסוי לשאירים עומד על השיעור המרבי שהוא 100%, לנשים המצטרפות בכל גיל ולגברים המצטרפים עד גיל 35. עמית שהצטרף החל מגיל 36 ומעלה יהא שיעור הכיסוי הביטוחי שלו לשאירים נמוך מהשיעור המרבי.

ב. **מסלול ביטוח 75% לנכות (למעט גברים המצטרפים מגיל 35 ומעלה) ו-100% לשאירים (למעט גברים המצטרפים מגיל 42 ומעלה)** - במסלול זה שיעור הכיסוי לנכות עומד על השיעור המרבי שהוא 75%, לנשים המצטרפות בכל גיל ולגברים המצטרפים עד גיל 34. שיעור הכיסוי לשאירים עומד על השיעור המרבי שהוא 100%, לנשים המצטרפות בכל גיל ולגברים המצטרפים עד גיל 41. עמית שהצטרף החל מגיל 35 ומעלה יהא שיעור הכיסוי הביטוחי שלו לנכות נמוך מהשיעור המרבי ועמית שהצטרף החל מגיל 42 ומעלה יהא גם שיעור הכיסוי הביטוחי שלו לשאירים נמוך מהשיעור המרבי.

ג. **מסלול ביטוח 75% לנכות (למעט גברים המצטרפים מגיל 35 ומעלה) ו-100% לשאירים (למעט גברים המצטרפים מגיל 35 ומעלה)** - במסלול זה שיעור הכיסוי לנכות עומד על השיעור המרבי שהוא 75% ושיעור הכיסוי לשאירים עומד על השיעור המרבי שהוא 100%, וזאת לנשים המצטרפות בכל גיל ולגברים המצטרפים עד גיל 34, ביחס לשני הכיסויים. עמית שהצטרף החל מגיל 35 ומעלה יהא שיעור הכיסוי הביטוחי שלו לנכות ולשאירים נמוך מהשיעור המרבי ביחס לכל אחד מהכיסויים.

ד. **מסלול ביטוח 75% לנכות ו-40% לשאירים** - במסלול זה שיעור הכיסוי לנכות עומד על השיעור המרבי שהוא 75%, בכל גיל הצטרפות, ושיעור הכיסוי לשאירים עומד על השיעור הנמוך ביותר שהוא 40%, בכל גיל הצטרפות.

ו. **מסלול ביטוח 37.5% לנכות ו-100% לשאירים (למעט גברים המצטרפים מגיל 41 ומעלה)** - במסלול זה שיעור הכיסוי לנכות עומד על השיעור הנמוך ביותר שהוא 37.5%, בכל גיל הצטרפות ושיעור הכיסוי לשאירים עומד על השיעור המרבי שהוא 100%, לנשים המצטרפות בכל גיל ולגברים המצטרפים עד גיל 40. עמית שהצטרף החל מגיל 41 ומעלה יהא שיעור הכיסוי הביטוחי שלו לשאירים נמוך מהשיעור המרבי.

- ז. **מסלול ביטוח 37.5% לנכות ו-40% לשאירים** - במסלול זה שיעור הכיסוי לנכות עומד על השיעור הנמוך ביותר שהוא 37.5%, בכל גיל הצטרפות, ושיעור הכיסוי לשאירים עומד על השיעור הנמוך ביותר שהוא 40%, בכל גיל הצטרפות.
- ח. **מסלול ביטוח לפורשים עד גיל 60, 75% לנכות (למעט גברים המצטרפים מגיל 41 ומעלה) ו-100% לשאירים (למעט גברים המצטרפים מגיל 49 ומעלה)** - במסלול זה העמית מבטח בכיסוי ביטוחי לנכות ולשאירים עד הגיעו לגיל 60. שיעור הכיסוי לנכות עומד על השיעור המרבי שהוא 75%, לנשים המצטרפות בכל גיל ולגברים המצטרפים עד גיל 40. שיעור הכיסוי לשאירים עומד על השיעור המרבי שהוא 100%, לנשים המצטרפות בכל גיל ולגברים המצטרפים עד גיל 48. עמית שהצטרף החל מגיל 41 ומעלה, יהא שיעור הכיסוי הביטוחי שלו לנכות נמוך מהשיעור המרבי ועמית שהצטרף החל מגיל 49 ומעלה, יהא שיעור הכיסוי הביטוחי שלו לשאירים נמוך מהשיעור המרבי.
- ט. **מסלול ביטוח 37.5% לנכות ו-60% לשאירים** - במסלול זה שיעור הכיסוי לנכות עומד על השיעור הנמוך ביותר שהוא 37.5%, בכל גיל הצטרפות, ושיעור הכיסוי לשאירים עומד על 60%, בכל גיל הצטרפות.
- י. **מסלול ביטוח עבור עמיתים שמניידים כספים** - במסלול זה שיעור הכיסוי לנכות ושאירים יהיה זהה לזה אשר קיים בקרן ממנה נידדו הכספים ובלבד שקיים עבורם כיסוי ביטוחי בשיעור של 85% לאלמן, או שקיים עבורם כיסוי ביטוחי נמוך מ-37.5% לנכות, שיעור כיסוי ביטוחי נמוך משיעור של 40% לשאירים.
- 2.1.2.3.3 **עמית שהיה עמית בקרן נכון ליום 31.05.2018 יחול עליו מסלול הביטוח שחל עליו במועד זה לעניין שיעור הכיסוי הביטוחי בלבד, וזאת אלא אם בחר אחרת. עבור עמית כאמור לעיל הקרן תפעיל מסלולי ביטוח כמפורט להלן:**
- א. **מסלול ביטוח בסיסי** [מסלול ברירת המחדל] - גיל הפרישה לפנסיית זקנה הינו 67 שנה לגבר ו-67 שנה לאישה. מסלול הביטוח מקנה כיסוי ביטוחי לנכות בשיעור של 75% בכל גיל הצטרפות והבטחת כיסוי שאירים מקסימאלי בשיעור של עד 100% מההכנסה הקובעת לנכות ושאירים.
- ב. **מסלול ביטוח שאירים ממוצע** - גיל הפרישה לפנסיית זקנה ושיעור הכיסוי הביטוחי לנכות הינו בדומה למסלול ביטוחי בסיסי ושיעור הכיסוי הביטוחי לשאירים יהיה ממוצע שבין שיעור הכיסוי לשאירים במסלול ביטוח בסיסי ובין שיעור הכיסוי לשאירים במסלול זקנה מוגדל.
- ג. **מסלול ביטוח שאירים מוגדל** - גיל הפרישה לפנסיית זקנה הינו בדומה למסלול ביטוחי בסיסי. שיעור הכיסוי הביטוחי לשאירים הינו 100% מההכנסה הקובעת לנכות ושאירים בכל גיל הצטרפות ושיעור הכיסוי הביטוחי לנכות הינו עד 37.5% מההכנסה הקובעת לנכות ושאירים.
- ד. **מסלול ביטוח נכות מוגדל** - (שאירים מינימלי) - גיל הפרישה לפנסיית זקנה ושיעור הכיסוי הביטוחי לנכות הינו בדומה למסלול ביטוחי בסיסי ושיעור הכיסוי הביטוחי לשאירים הינו עד 33.3% מההכנסה הקובעת לנכות ושאירים.
- ה. **מסלול ביטוח זקנה מוגדל** - גיל הפרישה לפנסיית זקנה הינו 67 לגבר ו-64 או 67 לאישה. פנסיית הזקנה מקסימאלית כך ששיעור הכיסוי הביטוחי לנכות הינו עד 37.5% מההכנסה הקובעת לנכות ושאירים ושיעור הכיסוי לשאירים הינו עד 33.33% מההכנסה הקובעת לנכות ושאירים.
- ו. **מסלול ביטוח משווה** - גיל הפרישה לפנסיית זקנה הינו 67 לגבר ו-64 או 67 לאישה. פנסיית הזקנה תהיה קרובה ככל שניתן לפנסיית הנכות המלאה ולפנסיית השאירים הכוללת, בתנאי שיתקיימו ההנחות הדמוגרפיות והנחות התשואה שעומדות בבסיס החישוב המפורט בתקנון.

- ז. **מסלול ביטוח נכות מינימאלי** - גיל הפרישה לפנסיית זקנה הינו 67 לגבר ו- 64 או 67 לאישה. שיעור הכיסוי הביטוחי לנכות הינו עד 37.5% מההכנסה הקובעת לנכות ושאיורים ושיעור הכיסוי הביטוחי לשאיורים הינו עד 66.67% מההכנסה הקובעת לנכות ושאיורים.
- ח. **מסלול ביטוח בסיסי לגיל 60** - גיל הפרישה לפנסיית זקנה הינו 60 לגבר ואישה. מסלול הביטוח מקנה כיסוי הביטוחי לנכות בשיעור של 75% בכל גיל הצטרפות והבטחת כיסוי שאיורים מקסימאלי בשיעור של עד 100% מההכנסה הקובעת לנכות ושאיורים. תקופת תשלום פנסיית הנכות הינה עד גיל 60 תוך הוזלת עלות הביטוח בשל כך.
- ט. **מסלול ביטוח שאיורים ממוצע לגיל 60** - גיל הפרישה לפנסיית זקנה הינו 60 שנה לגבר ואישה. שיעור הכיסוי הביטוחי לנכות בשיעור של 75% בכל גיל הצטרפות ושיעור הכיסוי הביטוחי לשאיורים יהיה ממוצע שבין שיעור הכיסוי לשאיורים במסלול ביטוח בסיסי לגיל 60 ובין שיעור הכיסוי המינימאלי לשאיורים. תקופת תשלום פנסיית הנכות הינה עד גיל 60 תוך הוזלת עלות הביטוח בשל כך.
- י. **מסלול ביטוח שאיורים מוגדל לגיל 60** - גיל הפרישה לפנסיית זקנה הינו 60 לגבר ואישה. שיעור הכיסוי הביטוחי לשאיורים הינו 100% מההכנסה הקובעת לנכות ושאיורים בכל גיל הצטרפות ושיעור הכיסוי הביטוחי לנכות הינו עד 37.5% מההכנסה הקובעת לנכות ושאיורים. תקופת תשלום פנסיית הנכות הינה עד גיל 60 תוך הוזלת עלות הביטוח בשל כך.
- יא. **מסלול ביטוח נכות מוגדל לגיל 60** - (שאיורים מינימלי לגיל 60) - גיל הפרישה לפנסיית זקנה הינו 60 לגבר ואישה. שיעור הכיסוי הביטוחי לנכות בשיעור של 75% בגיל הצטרפות ושיעור הכיסוי הביטוחי לשאיורים הינו עד 28.07% מההכנסה הקובעת לנכות ושאיורים. תקופת תשלום פנסיית הנכות הינה עד גיל 60 תוך הוזלת עלות הביטוח בשל כך.
- יב. **מסלול ביטוח זקנה מוגדל לגיל 60** - גיל הפרישה לפנסיית זקנה הינו 60 לגבר ואישה. פנסיית הזקנה מקסימאלית כך ששיעור הכיסוי הביטוחי לנכות הינו עד 37.5% מההכנסה הקובעת לנכות ושאיורים ושיעור הכיסוי לשאיורים הינו עד 28.07% מההכנסה הקובעת לנכות ושאיורים. תקופת תשלום פנסיית הנכות הינה עד גיל 60 תוך הוזלת עלות הביטוח בשל כך.
- יג. **מסלול ביטוח משווה לגיל 60** - גיל הפרישה לפנסיית זקנה הינו 60 לגבר ואישה. שיעור הכיסוי הביטוחי לנכות ושאיורים זהה למסלול ביטוח משווה, כאמור בסעיף 2.1.2.3.3(ו). עד הגיע המבוטח לגיל 60, זהה מסלול ביטוח זה למסלול ביטוח משווה, למעט קיצור תקופת תשלום פנסיית הנכות לגיל 60 והוזלת עלות הביטוח בשל כך.
- יד. **מסלול ביטוח נכות מינימאלי לגיל 60** - גיל הפרישה לפנסיית זקנה הינו 60 לגבר ואישה. שיעור הכיסוי הביטוחי לנכות הינה עד 37.5% מההכנסה הקובעת לנכות ושאיורים ושיעור הכיסוי הביטוחי לשאיורים הינו עד 64.04% מההכנסה הקובעת לנכות ושאיורים. תקופת תשלום פנסיית הנכות הינה עד גיל 60 תוך הוזלת עלות הביטוח בשל כך.
- מסלולי הביטוח הנ"ל קיימים גם בקרן הפנסיה הפניקס פנסיה משלימה. בנוסף, בקרן המשלימה קיים גם מסלול יסוד שהינו מסלול ללא כיסויים ביטוחיים.

2.1.2.4 מסלולי השקעה

2.1.2.4.1 להלן מסלולי ההשקעה המנוהלים בקרן הפנסיה "הפניקס פנסיה מקיפה":

• מודל השקעות תלוי גיל אקטיבי

- מסלול לבני 50 ומטה
- מסלול לבני 50 עד 60
- מסלול לבני 60 ומעלה
- מסלול פאסיבי 50 ומטה

- מסלול פאסיבי לבני 50 עד 60
- מסלול פאסיבי לבני 60 ומעלה
- הפניקס מסלול אג"ח
- הפניקס מסלול פאסיבי- מדדי אג"ח חו"ל
- הפניקס מסלול אג"ח - עד 25% מניות
- הפניקס מסלול מניות
- מסלול פאסיבי – מדד מניות חו"ל
- מסלול הלכה
- מסלול מתמחה שיקלי טווח קצר
- מסלול השקעות למקבלי קצבה
- 2.1.2.4.2 להלן מסלולי ההשקעה המנוהלים בקרן הפנסיה "הפניקס פנסיה משלימה":
 - מודל השקעות תלוי גיל אקטיבי:
 - מסלול לבני 50 ומטה
 - מסלול לבני 50 עד 60
 - מסלול לבני 60 ומעלה
 - הפניקס מסלול אג"ח
 - הפניקס מסלול מניות
 - מסלול מתמחה שיקלי טווח קצר
 - מסלול השקעות למקבלי קצבה

2.1.2.5 ניהול ההתחייבויות הפנסיוניות בקרנות

בהתאם לתקנות זקיפת תשואה, החל מחודש יולי 2017 שיעור הקצאת אג"ח ערד בעבור הפנסיונרים עומד על שיעור של 60%, טרם השינוי עמד שיעור ההקצאה על 30%.

בשנת הדוח בקרן הפנסיה "הפניקס פנסיה מקיפה" קיים גרעון אקטוארי בשיעור של 0.24% לעומת גרעון של 0.03% בשנת 2018.

בשנת הדוח בקרן הפנסיה "הפניקס פנסיה משלימה" קיים גרעון אקטוארי בשיעור של 0.18% לעומת עודף אקטוארי של 0.36% בשנת 2018.

לפרטים נוספים ראה באור 10 בדוחות הכספיים של קרן הפנסיה הפניקס פנסיה מקיפה והפניקס פנסיה משלימה לשנת 2019.

2.1.3 מגמות ושינויים בביקוש ובהיצע בתחום הגמל ובתחום הפנסיה

מוצר הפנסיה התחזק בשנים האחרונות על פני מוצרי חיסכון אחרים לטווח הארוך. בשנת הדוח המשיכה המגמה לפיה מוצר קרן הפנסיה הפך להיות המוצר המוביל מבין המוצרים בתחום חיסכון ארוך טווח. מגמה זו נובעת מצעדים יזומים מצד הממונה, כגון: רפורמת קרנות ברירת מחדל שגרמה להאצת ירידת דמי הניהול במוצר קרן הפנסיה, ביטול מקדמים מובטחים במוצרי ביטוח החיים שמשלב מרכיב חיסכון שפגע באטרקטיביות של המוצר וביטול קופות הגמל ההוניות. מגמה זו התעצמה בשנת הדוח בעיקר מהעובדה, כי נכון למועד זה, לחברות הביטוח טרם אושרה האפשרות לשווק פוליסות ביטוח חיים המשלבות ריסק וחסכון.

כפי שניתן לראות בטבלאות המפורטות להלן, בשנת הדוח חלה עליה בדמי הגמולים המשונתים עבור מצטרפים חדשים בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

2.1.4 שינויים מהותיים הצפויים בחלקה של החברה בשווקים העיקריים

שוק ההון מאופיין בתנודתיות גבוהה המשליכה על פעילות החברה, על הנכסים המנוהלים על ידה ועל תוצאותיה העסקיות.

תחומי הפעילות המנוהלים על ידי החברה מאופיינים ברגולציה רבה המובילה לשינויים רבים בתחום.

בשנים האחרונות ישנה מגמה של גידול בפעילות הדיגיטלית העשויה להשפיע על פעילות החברה ועל תוצאותיה העסקיות.

2.1.5 מוצרים חדשים

בשנת הדו"ח לא שווקו מוצרים חדשים.

2.1.6 מידע ונתונים לשלוש תקופות דיווח

31.12.2019									
סך הכל	מרכזית לפיצויים	קופת גמל להשקעה לחסכון ארוך טווח לילד	קופת גמל להשקעה	קרן השתלמות	קופת גמל לתגמולים ואישית לפיצויים	קרנות פנסיה חדשות		קרנות פנסיה ותיקות	
						משלימה	מקיפה	יסוד	
									מספר עמיתים:
435,228	-	88,675	4,329	98,828	22,744	4,551	215,360	741	פעילים
482,613	7,186	4,916	5,166	117,851	113,196	26,276	206,880	1,142	לא פעילים
									מקבלי קצבה:
									זכאים קיימים לפנסיה:
2	-	-	-	-	-	-	2	-	זקנה
14	-	-	-	-	-	-	14	-	שארים
4	-	-	-	-	-	-	4	-	נכות
									מקבלי קצבה קיימים:
1,203	-	-	-	-	-	192	513	511	זקנה
860	-	-	-	-	-	16	804	27	שארים
645	-	-	-	-	-	1	644	-	נכות
									פנסיונרים:
454	-	-	-	-	-	49	405	-	זקנה
209	-	-	-	-	-	5	204	-	שארים
445	-	-	-	-	-	6	439	-	נכות
921,677	7,186	93,591	9,495	216,679	135,940	31,096	425,269	2,421	סה"כ
									מספר חשבונות עמיתים:
449,376	0	88,675	4,639	100,832	25,728	4,639	224,122	741	פעילים
673,924	7,425	4,916	5,344	181,794	178,565	27,413	267,310	1,157	לא פעילים

31.12.2019									
סך הכל	מרכזית לפיצויים	קופת גמל להשקעה לחסכון ארוך טווח לילד	קופת גמל להשקעה	קרן השתלמות	קופת גמל לתגמולים ואישיות לפיצויים	קרנות פנסיה חדשות		קרנות פנסיה ותיקות	
						משלימה	מקיפה	יסוד	
									נכסים מנוהלים, נטו אלפי ש"ח
34,566,862	-	277,554	230,880	7,344,142	2,573,161	147,942	23,204,596	788,587	פעילים
28,391,720	1,171,862	10,640	454,209	8,573,545	13,587,282	334,994	4,061,053	198,135	לא פעילים
									<u>בגין מקבלי קצבה:</u>
									<u>זכאים קיימים לפנסיה:</u>
209	-	-	-	-	-	-	209	-	זקנה
3,792	-	-	-	-	-	-	3,792	-	שארית
1,279	-	-	-	-	-	-	1,279	-	נכות
									<u>מקבלי קצבה קיימים:</u>
745,971	-	-	-	-	-	60,970	103,214	581,787	זקנה
358,540	-	-	-	-	-	-	358,540	-	שארית
319,018	-	-	-	-	-	274	318,744	-	נכות
									<u>פנסיונרים:</u>
93,212	-	-	-	-	-	5,151	88,061	-	זקנה
144,324	-	-	-	-	-	895	143,429	-	שארית
324,607	-	-	-	-	-	3,310	321,297	-	נכות
1,990,952	-	-	-	-	-	70,600	1,338,565	581,787	סה"כ מקבלי קצבה
64,949,534	1,171,862	288,194	685,089	15,917,687	16,160,443	553,536	28,604,214	1,568,509	סה"כ נכסים מנוהלים נטו

31.12.2019									
סך הכל	מרכזית לפיצויים	קופת גמל להשקעה לחסכון ארוך טווח לילד	קופת גמל להשקעה	קרן השתלמות	קופת גמל לתגמולים ואישיות לפיצויים	קרנות פנסיה חדשות		קרנות פנסיה ותיקות	
						משלימה	מקיפה	יסוד	
									נתונים תוצאתיים אלפי ש"ח :
1,459,441	-	4,656	14,443	372,496	52,143	74,618	941,085	-	דמי גמולים משונתים עבור מצטרפים חדשים
6,831,330	-	92,119	258,967	1,534,700	866,285	104,343	3,954,189	20,727	תקבולים מדמי גמולים
1,049,889	-	656	216,296	103,683	679,613	11,490	38,151	-	תקבולים מדמי גמולים חד פעמי
4,655,601	167,190	72	0	1,050,448	1,122,395	35,404	2,280,092	-	העברות צבירה לקרן
-3,664,876	-58,220	-401	0	-1,096,018	-950,868	-28,381	-1,530,988	-	העברות צבירה מהקרן
									<u>תשלומים:</u>
-2,975,567	-75,850	-413	-50,199	-1,572,150	-534,232	-11,128	-724,002	-7,593	פדיונות
425	-	-	-	-	-	425	-	-	אחרים
									<u>תשלומים לזכאים קיימים לפנסיה:</u>
-21	-	-	-	-	-	-	-21	-	פנסיית זקנה
-89	-	-	-	-	-	-	-89	-	פנסיית נכות
-320	-	-	-	-	-	-	-320	-	פנסיית שארים
									<u>תשלומים למקבלי קצבה קיימים:</u>
-33,875	-	-	-	-	-	-4,142	-6,942	-22,791	פנסיית זקנה
-40,002	-	-	-	-	-	-69	-39,933	-	פנסיית נכות
-21,538	-	-	-	-	-	-103	-21,435	-	פנסיית שארים
									<u>תשלומים לפנסיונרים:</u>
-4,655	-	-	-	-	-	-303	-4,352	-	פנסיית זקנה
-36,394	-	-	-	-	-	-255	-36,139	-	פנסיית נכות
-5,397	-	-	-	-	-	-19	-5,378	-	פנסיית שארים
6,269,240	114,197	23,612	63,976	1,539,195	1,472,876	56,767	2,814,799	183,818	עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה

31.12.2019									
סך הכל	מרכזית לפיצויים	קופת גמל להשקעה לחסכון ארוך טווח לילד	קופת גמל להשקעה	קרן השתלמות	קופת גמל לתגמולים ואישית לפיצויים	קרנות פנסיה חדשות		קרנות פנסיה ותיקות	
						משלימה	מקיפה		
									דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח):
266,966	6,732	537	2,906	105,374	90,119	1,918	57,229	2,151	פעילים ולא פעילים
7,499	-	-	-	-	-	805	5,494	1,200	מקבלי קצבה (*)
									דמי ניהול שנגבו מהפקדות (באלפי ש"ח):
99,921	-	-	-	-	120	1,842	96,671	1,288	
									שיעור דמי ניהול ממוצע מנכסים (באחוזים) :
	-	0.23%*****	0.57%	0.69%	0.64%	0.35%	0.21%	0.02%	פעילים
	0.67%	0.00%	0.57%	0.67%	0.59%	0.57%	0.39%	0.72%	לא פעילים
	-	-	-	-	-	1.19%	0.50%	0.00%	מקבלי קצבה (*)
									שיעור דמי ניהול ממוצע מהפקדות (באחוזים):
	-	-	-	-	0.02%	1.77%	2.44%	6.16%	
									שיעור הוצאות ישירות ממוצע (באחוזים) :
	0.02%	0.01%	0.02%	0.02%	0.01%	0.02%	0.02%	0.01%	עמלות קנייה ומכירה של ניירות ערך
	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	עמלות דמי שמירה של ניירות ערך
	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	בגין השקעות לא סחירות
	0.05%	0.02%	0.03%	0.07%	0.07%	0.04%	0.08%	0.08%	עמלות ניהול חיצוני
	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	עמלות אחרות
	0.05%	0.03%	0.04%	0.08%	0.08%	0.06%	0.09%	0.08%	הוצאות מוגבלות
									שיעור עודף /גרעון אקטוארי (באחוזים):
	-	-	-	-	-	-0.30%	-0.02%	-	עמיתים/ מבוטחים
	-	-	-	-	-	-	-0.02%	-	זכאים קיימים לפנסיה
	-	-	-	-	-	0.00%	-0.02%	-	מקבלי קצבה קיימים
	-	-	-	-	-	1.50%	1.27%	-	פנסיונרים

31.12.2019									
סך הכל	מרכזית לפיצויים	קופת גמל להשקעה לחסכון ארוך טווח לילד	קופת גמל להשקעה	קרן השתלמות	קופת גמל לתגמולים ואישית לפיצויים	קרנות פנסיה חדשות		קרנות פנסיה ותיקות	
						משלימה	מקיפה	יסוד	
									חשבונות מנותקי קשר:
38,853	2,895	-	-	7,992	17,790	427	9,700	49	מספר חשבונות
373,674	33,802	-	-	80,593	162,587	1,824	88,734	6,134	נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח)
2,149	243	-	-	630	921	11.37	285.90	57.58	דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
	0.72%	-	-	0.78%	0.57%	0.67%	0.35%	0.97%	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (**)
									חשבונות לא פעילים- ביתרה של עד 8,000 ש"ח
212,479	-	-	-	-	34,929	15,889	161,190	471	מספר חשבונות
429,731	-	-	-	-	61,427	32,717	335,190	397	נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח)
2,288	-	-	-	-	759	185	1,339	4	דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
	-	-	-	-	1.24%	0.59%	0.40%	1.04%	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (אחוזים שנתי)

(* בקרן יסוד - דמי ניהול שנגבים הינם מתשלומי פנסיות לפנסיונרים ואינם מהנכסים.

(** שיעור דמי הניהול הנו שנתי וכולל גם חלקים בשנה שבהם לא חלה על העמית ההגדרה "עמית שהקשר עמו נותק". (על פי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב 2012).

(*** לעניין העמיתים שביום התחילה של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב 2012 (ינואר 2013), התקיימה לגביהם ההגדרה "עמית שהקשר עמו נותק", שיעור דמי הניהול הנ"ל אינו נדרש וזאת עד לתום תקופה של שלוש שנים מיום ההחלה (דצמבר 2015)

31.12.2018									
סך הכל	מרכזית לפיצויים	קופת גמל להשקעה לחסכון ארוך טווח לילד	קופת גמל להשקעה	קרן השתלמות	קופת גמל לתגמולים ואישית לפיצויים	קרנות פנסיה חדשות		קרנות פנסיה ותיקות	
						משלימה	מקיפה	יסוד	
									מספר עמיתים:
422,435	0	84,578	3,433	96,541	23,896	3,060	210,128	799	פעילים
477,737	7,354	2,602	3,213	115,229	114,291	23,434	210,436	1,178	לא פעילים
									מקבלי קצבה:
									זכאים קיימים לפנסיה:
2	-	-	-	-	-	-	2	-	זקנה
15	-	-	-	-	-	-	15	-	שארים
4	-	-	-	-	-	-	4	-	נכות
									מקבלי קצבה קיימים:
1,151	-	-	-	-	-	194	511	446	זקנה
840	-	-	-	-	-	17	801	22	שארים
659	-	-	-	-	-	1	658	-	נכות
									פנסיונרים:
180	-	-	-	-	-	16	164	-	זקנה
51	-	-	-	-	-	1	50	-	שארים
145	-	-	-	-	-		145	-	נכות
903,219	7,354	87,180	6,646	211,770	138,187	26,723	422,914	2,445	סה"כ
									מספר חשבונות עמיתים:
440,533	0	84,578	3,622	98,420	27,109	3,128	222,877	799	פעילים
667,121	7,539	2,602	3,650	176,246	177,609	24,470	273,825	1,180	לא פעילים

31.12.2018									
סך הכל	מרכזית לפיקציות	קופת גמל להשקעה לחסכון ארוך טווח לילד	קופת גמל להשקעה	קרן השתלמות	קופת גמל לתגמולים ואישית לפיקציות	קרנות פנסיה חדשות		קרנות פנסיה ותיקות	
						משלימה	מקיפה	יסוד	
									<u>נכסים מנוהלים, נטו אלפי ש"ח</u>
27,370,666	-	169,154	151,090	6,365,096	2,351,575	76,269	17,495,632	761,850	פעילים
25,124,293	1,024,547	4,051	261,256	8,096,393	11,832,388	266,361	3,444,780	194,516	לא פעילים
									<u>בגין מקבלי קצבה:</u>
									<u>זכאים קיימים לפנסיה:</u>
1,216	-	-	-	-	-	-	1,216	-	זקנה
3,710	-	-	-	-	-	-	3,710	-	שארית
488	-	-	-	-	-	-	488	-	נכות
									<u>מקבלי קצבה קיימים:</u>
597,610	-	-	-	-	-	55,209	104,419	437,982	זקנה
372,440	-	-	-	-	-	2,001	370,439	-	שארית
287,084	-	-	-	-	-	567	286,517	-	נכות
									<u>פנסיונרים:</u>
37,375	-	-	-	-	-	1,594	35,781	-	זקנה
54,914	-	-	-	-	-	36	54,878	-	שארית
123,646	-	-	-	-	-	869	122,777	-	נכות
1,478,483	-	-	-	-	-	60,276	980,225	437,982	סה"כ מקבלי קצבה
53,973,441	1,024,547	173,205	412,346	14,461,489	14,183,963	402,906	21,920,637	1,394,348	סה"כ נכסים מנוהלים נטו

31.12.2018									
סך הכל	מרכזית לפיצויים	קופת גמל להשקעה לחסכון ארוך טווח לילד	קופת גמל להשקעה	קרן השתלמות	קופת גמל לתגמולים ואישית לפיצויים	קרנות פנסיה חדשות		קרנות פנסיה ותיקות	
						משלימה	מקיפה		
									נתונים תוצאתיים אלפי ש"ח :
1,082,522	-	5,121	7,814	404,585	47,711	13,327	603,964	-	דמי גמולים משונתים עבור מצטרפים חדשים
5,991,091	-	*****72,674	*****255,115	*****1,413,516	*****703,195	72,377	3,451,948	22,266	תקבולים מדמי גמולים
814,118	-	554	202,327	53,933	526,190	6,214	24,900	-	תקבולים מדמי גמולים חד פעמי
3,562,703	*****179,353	*****0	*****0	*****1,234,801	*****1,195,973	17,110	1,442,238	-	העברות צבירה לקרן
-3,558,694	*****-80,331	*****-345	*****0	*****-1,166,366	*****-827,300	-31,120	-1,453,232	-	העברות צבירה מהקרן
									<u>תשלומים:</u>
-2,012,774	*****-64,200	*****-170	*****-25,375	*****-867,317	*****-419,275	-9,466	-624,979	-1,992	פדיונות
186	-	-	-	-	-	186	-	-	אחרים
									<u>תשלומים לזכאים קיימים לפנסיה:</u>
-20	-	-	-	-	-	-	-20	-	פנסיית זקנה
-89	-	-	-	-	-	-	-89	-	פנסיית נכות
-285	-	-	-	-	-	-	-285	-	פנסיית שארים
									<u>תשלומים למקבלי קצבה קיימים:</u>
-29,503	-	-	-	-	-	-4,277	-6,955	-18,271	פנסיית זקנה
-48,099	-	-	-	-	-	-60	-48,039	-	פנסיית נכות
-20,508	-	-	-	-	-	-	-20,508	-	פנסיית שארים
									<u>תשלומים לפנסיונרים:</u>
-1,297	-	-	-	-	-	-72	-1,225	-	פנסיית זקנה
-6,548	-	-	-	-	-	-	-6,548	-	פנסיית נכות
-1,016	-	-	-	-	-	-	-1,016	-	פנסיית שארים
-540,153	-23,613	-3,430	-12,540	-229,053	-209,410	-12,526	-73,059	23,478	עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה

31.12.2018									
סך הכל	מרכזית לפיצויים	קופת גמל להשקעה לחסכון ארוך טווח לילד	קופת גמל להשקעה	קרן השתלמות	קופת גמל לתגמולים ואישית לפיצויים	קרנות פנסיה חדשות		קרנות פנסיה ותיקות	
						משלימה	מקיפה	יסוד	
									דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח):
246,754	7,199	318	1,614	100,554	79,538	1,981	53,311	2,239	פעילים ולא פעילים
5,902	-	-	-	-	-	776	4,164	962	מקבלי קצבה (*)
									דמי ניהול שנגבו מהפקדות (באלפי ש"ח):
101,898	-	-	67	-	196	1,442	98,819	1,374	
									שיעור דמי ניהול ממוצע מנכסים (באחוזים):
	0.00%	0.23% *****	0.54% *****	0.73%	0.65%	0.54%	0.24%	0.02%	פעילים
	0.69%	0.00%	0.54% *****	0.66%	0.58%	0.75%	0.43%	0.80%	לא פעילים
	-	-	-	-	-	1.25%	0.50%	-	מקבלי קצבה (*)
									שיעור דמי ניהול ממוצע מהפקדות (באחוזים):
	-	-	0.03%	-	0.04%	1.99%	2.86%	6.17%	
									שיעור הוצאות ישירות ממוצע (באחוזים):
	0.02%	0.02%	0.02%	0.01%	0.01%	0.02%	0.02%	0.01%	עמלות קנייה ומכירה של ניירות ערך
	0.01%	0.01%	0.01%	0.01%	0.01%	0.01%	0.01%	0.01%	עמלות דמי שמירה של ניירות ערך
	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	בגין השקעות לא סחירות
	0.05%	0.02%	0.02%	0.09%	0.08%	0.03%	0.03%	0.06%	עמלות ניהול חיצוני
	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	עמלות אחרות
	0.05%	0.02%	0.02%	0.09%	0.08%	0.03%	0.07%	0.06%	הוצאות מוגבלות
									שיעור עודף/גרעון אקטוארי (באחוזים):
	-	-	-	-	-	0.37%	-0.03%	-	עמיתים/מבוטחים
	-	-	-	-	-	-	-0.03%	-	זכאים קיימים לפנסיה
	-	-	-	-	-	-0.09%	0.25%	-	מקבלי קצבה קיימים
	-	-	-	-	-	-3.52%	-1.08%	-	פנסיונרים

31.12.2018									
סך הכל	מרכזית לפיצויים	קופת גמל לחסכון ארוך טווח לילד	קופת גמל להשקעה	קרן השתלמות	קופת גמל לתגמולים ואישית לפיצויים	קרנות פנסיה חדשות		קרנות פנסיה ותיקות	
						משלימה	מקיפה	יסוד	
									חשבונות מנותקי קשר:
41,612	2,530	-	-	7,962	22,826	355	7,893	46	מספר חשבונות
544,603	28,437	-	-	103,372	325,141	1,675	78,543	7,435	נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח)
3,829	239	-	-	884	2,373	10.88	263.84	59.12	דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
	0.84%	-	-	0.85%	0.73%	0.65%	0.34%	0.81%	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (**)
									חשבונות לא פעילים- ביתרה של עד 8,000 ש"ח
42,763	-	-	-	-	42,294	-	-	469	מספר חשבונות
59,544	-	-	-	-	59,118	-	-	426	נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח)
989	-	-	-	-	984	-	-	5	דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
	-	-	-	-	0.76%	-	-	1.06%	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (אחוזים שנתי)

(* בקרן יסוד - דמי ניהול שנגבים הינם מתשלומי פנסיות לפנסיונרים ואינם מהנכסים.

(** שיעור דמי הניהול הנו שנתי וכולל גם חלקים בשנה שבהם לא חלה על העמית ההגדרה "עמית שהקשר עמו נותק". (על פי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב 2012).

(*** לעניין העמיתים שביום התחילה של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב 2012 (ינואר 2013), התקיימה לגביהם ההגדרה "עמית שהקשר עמו נותק", שיעור דמי הניהול הנ"ל אינו נדרש וזאת עד לתום תקופה של שלוש שנים מיום ההחלה (דצמבר 2015)

(****) הנתונים לשנת 2017 חושבו על בסיס מספר מסלולים לעמית והנתון לשנים 2018-2019 חושבו על בסיס מספר עמיתים.

(*****) הנתון מוצג מחדש.

(*****) נגבה מביטוח לאומי (לא מהעמיתים).

31.12.2017									
סך הכל	מרכזית לפיצויים	קופת גמל להשקעה לחסכון ארוך טווח לילד	קופת גמל להשקעה	קרן השתלמות	קופת גמל לתגמולים ואישיות לפיצויים	קרנות פנסיה חדשות		קרנות פנסיה ותיקות	
						משלימה	מקיפה		
									מספר עמיתים:
421,021	-	**** 79,698	**** 2,064	**** 98,071	**** 23,877	2,924	213,522	865	פעילים
511,489	**** 6,174	-	**** 1,360	**** 134,477	**** 125,793	21,474	221,030	1,181	לא פעילים
									מקבלי קצבה:
									זכאים קיימים לפנסיה:
2	-	-	-	-	-	-	2	-	זקנה
16	-	-	-	-	-	-	16	-	שארים
4	-	-	-	-	-	-	4	-	נכות
									מקבלי קצבה קיימים:
1,097	-	-	-	-	-	195	500	402	זקנה
801	-	-	-	-	-	15	765	21	שארים
733	-	-	-	-	-	1	732	-	נכות
									פנסיונרים:
-	-	-	-	-	-			-	זקנה
-	-	-	-	-	-			-	שארים
-	-	-	-	-	-			-	נכות
935,163	6,174	79,698	3,424	232,548	149,670	24,609	436,571	2,469	סה"כ
									מספר חשבונות עמיתים:
458,478	-	**** 79,713	**** 2,586	**** 108,903	**** 31,060	2,928	232,423	865	פעילים
682,072	**** 7,826	-	**** 1,586	**** 175,373	**** 191,033	22,729	282,325	1,200	לא פעילים

31.12.2017									
סך הכל	מרכזית לפיצויים	קופת גמל להשקעה לחסכון ארוך טווח לילד	קופת גמל להשקעה	קרן השתלמות	קופת גמל לתגמולים ואישית לפיצויים	קרנות פנסיה חדשות		קרנות פנסיה ותיקות	
						משלימה	מקיפה		
									<u>נכסים מנוהלים, נטו אלפי ש"ח</u>
25,464,639	-	104,474	102,373	6,660,209	2,480,685	53,096	15,280,389	783,413	פעילים
23,319,416	1,012,769	0	92,651	7,378,832	11,178,007	255,813	3,133,036	268,308	לא פעילים
									<u>בגין מקבלי קצבה:</u>
									<u>זכאים קיימים לפנסיה:</u>
1,171	-	-	-	-	-	-	1,171	-	זקנה
3,914	-	-	-	-	-	-	3,914	-	שארים
539	-	-	-	-	-	-	539	-	נכות
									<u>מקבלי קצבה קיימים:</u>
479,109	-	-	-	-	-	59,641	102,322	317,146	זקנה
423,934	-	-	-	-	-	2,820	421,114	-	שארים
317,872	-	-	-	-	-	428	317,444	-	נכות
									<u>פנסיונרים:</u>
0	-	-	-	-	-	-	-	-	זקנה
0	-	-	-	-	-	-	-	-	שארים
0	-	-	-	-	-	-	-	-	נכות
1,226,539	-	-	-	-	-	62,889	846,504	317,146	סה"כ מקבלי קצבה
50,010,594	1,012,769	104,474	195,024	14,039,041	13,658,692	371,798	19,259,929	1,368,867	סה"כ נכסים מנוהלים נטו

31.12.2017									
סך הכל	מרכזית לפיצויים	קופת גמל להשקעה לחסכון ארוך טווח לילד	קופת גמל להשקעה	קרן השתלמות	קופת גמל לתגמולים ואישית לפיצויים	קרנות פנסיה חדשות		קרנות פנסיה ותיקות	
						משלימה	מקיפה	יסוד	
									נתונים תוצאתיים אלפי ש"ח :
1,099,774	-	60,580	7,750	368,472	45,868	16,619	600,485	-	דמי גמולים משונתים עבור מצטרפים חדשים
6,169,394	-	94,460	153,920	2,021,310	596,831	61,224	3,216,112	25,537	תקבולים מדמי גמולים
1,151,042	-	552	119,515	693,951	337,024	-	-	-	תקבולים מדמי גמולים חד פעמי
3,024,253	57,268	12	0	552,253	621,168	25,527	1,768,025	-	העברות צבירה לקרן
-3,703,571	-35,744	-152	-8	-1,347,353	-1,018,834	-36,754	-1,264,726	-	העברות צבירה מהקרן
									תשלומים:
-1,942,162	-52,130	-20	-7,810	-893,990	-473,390	-8,258	-504,629	-1,935	פדיונות
177	-	-	-	-	-	177	-	-	אחרים
									תשלומים לזכאים קיימים לפנסיה:
-20	-	-	-	-	-	-	-20	-	פנסיות זקנה
-88	-	-	-	-	-	-	-88	-	פנסיות נכות
-282	-	-	-	-	-	-	-282	-	פנסיות שארים
									תשלומים למקבלי קצבה קיימים:
-25,923	-	-	-	-	-	-4,168	-6,066	-15,689	פנסיות זקנה
-47,223	-	-	-	-	-	-92	-47,131	-	פנסיות נכות
-17,490	-	-	-	-	-	-	-17,490	-	פנסיות שארים
									תשלומים לפנסיונרים:
0	-	-	-	-	-	-	-	-	פנסיות זקנה
0	-	-	-	-	-	-	-	-	פנסיות נכות
0	-	-	-	-	-	-	-	-	פנסיות שארים
2,489,239	49,869	3,327	6,857	586,959	622,931	21,185	1,080,597	117,514	עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה

31.12.2017									
סך הכל	מרכזית לפיצויים	קופת גמל להשקעה לחסכון ארוך טווח לילד	קופת גמל להשקעה	קרן השתלמות	קופת גמל לתגמולים ואישית לפיצויים	קרנות פנסיה חדשות		קרנות פנסיה ותיקות	
						משלימה	מקיפה		
									דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח):
238,985	7,754	112	664	96,658	83,143	2,173	46,466	2,015	פעילים ולא פעילים
5,401	-	-	-	-	-	792	3,773	836	מקבלי קצבה (*)
									דמי ניהול שנגבו מהפקדות (באלפי ש"ח):
103,032	-	-	149	-	222	1,339	99,759	1,563	
									שיעור דמי ניהול ממוצע מנכסים (באחוזים):
	-	0.23%*****	0.61%	0.78%	0.57%	0.56%	0.25%	0.02%	פעילים
	0.60%	0.00%	0.59%	0.76%	0.64%	0.89%	0.42%	0.72%	לא פעילים
	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	1.29%	0.50%	0.00%	מקבלי קצבה (*)
									שיעור דמי ניהול ממוצע מהפקדות (באחוזים):
	-	-	0.10%	-	0.09%	2.19%	3.10%	6.12%	
									שיעור הוצאות ישירות ממוצע (באחוזים):
	0.02%	0.22%	0.10%	0.02%	0.01%	0.01%	0.00%	0.00%	עמלות קנייה ומכירה של ניירות ערך
	0.01%	0.14%	0.11%	0.01%	0.01%	0.00%	0.00%	0.00%	עמלות דמי שמירה של ניירות ערך
	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	בגין השקעות לא סחירות
	0.04%	0.10%	0.06%	0.10%	0.08%	0.01%	0.01%	0.01%	עמלות ניהול חיצוני
	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	עמלות אחרות
	0.05%	0.10%	0.06%	0.10%	0.09%	0.01%	0.01%	0.01%	הוצאות מוגבלות
									שיעור עודף /גרעון אקטוארי (באחוזים):
	-	-	-	-	-	0.27%	0.37%	-	עמיתים/ מבוטחים
	-	-	-	-	-	-	0.37%	-	זכאים קיימים לפנסיה
	-	-	-	-	-	0.01%	0.37%	-	מקבלי קצבה קיימים
	-	-	-	-	-	-	-	-	פנסיונרים

31.12.2017									
סך הכל	מרכזית לפיצויים	קופת גמל להשקעה לחסכון ארוך טווח לילד	קופת גמל להשקעה	קרן השתלמות	קופת גמל לתגמולים ואישית לפיצויים	קרנות פנסיה חדשות		קרנות פנסיה ותיקות	
						משלימה	מקיפה		
									חשבונות מנותקי קשר:
32,014	2,308	-	-	7,225	17,277	232	4,929	43	מספר חשבונות
300,689	16,505	-	-	83,435	159,744	705	33,405	6,895	נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח)
1,564	106	-	-	507	752	4.70	135.30	59.48	דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
	0.64%	-	-	0.61%	0.47%	0.67%	0.41%	0.86%	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (**)
									חשבונות לא פעילים- ביתרה של עד 8,000 ש"ח
74,791	-	-	-	-	74,302	-	-	489	מספר חשבונות
74,031	-	-	-	-	73,560	-	-	471	נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח)
1,225	-	-	-	-	1,220 ****	-	-	5	דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
	-	-	-	-	0.80%	-	-	1.09%	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (אחוזים שנתי)

(*) בקרן יסוד - דמי ניהול שנגבים הינם מתשלומי פנסיות לפנסיונרים ואינם מהנכסים.

(**) שיעור דמי הניהול הנו שנתי וכולל גם חלקים בשנה שבהם לא חלה על העמית ההגדרה "עמית שהקשר עמו נותק". (על פי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב 2012).

(***) לעניין העמיתים שביום התחילה של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב 2012 (ינואר 2013), התקיימה לגביהם ההגדרה "עמית שהקשר עמו נותק", שיעור דמי הניהול הנ"ל אינו נדרש וזאת עד לתום תקופה של שלוש שנים מיום ההחלה (דצמבר 2015)

(****) הנתונים לשנת 2017 חושבו על בסיס מספר מסלולים לעמית והנתון לשנים 2018-2019 חושבו על בסיס מספר עמיתים.

(*****) הנתון מוצג מחדש.

(*****) נגבה מביטוח לאומי (לא מהעמיתים).

2.1.7 ריכוז עיקרי המגבלות ביחס לדמי ניהול
(ההוראות העדכניות בהקשר לקביעת שיעורי דמי ניהול הינם בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול), התשע"ב 2012:

קופות גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד	קופת גמל להשקעה	קרן פנסיה מקיפה	קרן פנסיה כללית	קרנות השתלמות וקופות גמל שאינן קופות גמל לא משלמות לקצבה (שאינן קופות גמל לחיסכון) וגמולה****	קופות גמל לא משלמות לקצבה (קופות גמל לחיסכון)	
לא רלוונטי	לא רלוונטי	0.5% מהצבירה + 6% מההפקדות	2% מהצבירה + 0% מההפקדות	2% מהצבירה + 0% מההפקדות	2% מהצבירה + 0% מההפקדות	דמי ניהול מקסימאליים עד 31.12.2012
לא רלוונטי	לא רלוונטי	ללא שינוי	1.1% מהצבירה + 4% מההפקדות	ללא שינוי	1.1% מהצבירה + 4% מההפקדות	דמי ניהול מקסימאליים לשנת 2013 (תקופת המעבר)
לא רלוונטי	לא רלוונטי	ללא שינוי	1.05% מהצבירה + 4% מההפקדות	ללא שינוי (****)	1.05% מהצבירה + 4% מההפקדות (****)	דמי ניהול מקסימאליים החל משנת 2014
0.23% מהיתרה הצבורה*****	1.05% מהיתרה הצבורה; 4% מההפקדות	ללא שינוי	ללא שינוי	ללא שינוי	ללא שינוי	דמי ניהול מקסימליים
0.23% מהיתרה הצבורה*****	0.3% מהיתרה הצבורה	0.3% מהצבירה	0.3% מהצבירה	0.3% מהצבירה	0.3% מהצבירה	דמי ניהול מקסימליים מעמיתים מנותקי קשר
		0.5% מהקצבה	0.6% מהקצבה	-	-	דמי ניהול מקסימליים ממקבלי קצבה

2.1.8 ניתוחים והסברים של התפתחויות ושינויים שחלו בסוגי הקופות והקרנות

גמל:

קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים

הסיבה העיקרית לעלייה בהפקדות לקופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים בשנת 2019 הינה עלייה בהפקדות לתיקון 190 בין שנת 2018 לשנת 2019. תיקון 190 מתאפיין בהפקדות חד פעמיות בהיקפים משמעותיים.

בנוסף, במהלך שנת 2019 חלה עליה בהעברות החוצה וירידה בהעברות פנימה וכתוצאה מכך ירידה בהעברות נטו.

תנועה	2017	2018	2019
הפקדות	596	*703	866
משיכות	-473	*-419	-534
העברות נטו	** -398	*369	172
צבירה נטו	-275	*653	504

*הנתון מוצג מחדש

**כולל העברות פנימיות מקופות הפניקס לקופות אקסלנס והעברות פנימיות מקופות אקסלנס לקופות הפניקס.

***ניידים מחברות אחרות לחברה בניכוי ניידים מהחברה לחברות אחרות.

קרנות השתלמות

במהלך שנת 2019 הייתה עליה בהעברות החוצה וירידה בהעברות פנימה וכתוצאה מכך ניתן לראות ירידה בהעברות נטו.

תנועה	2017	2018	2019
הפקדות	2,021	*1,414	1,535
משיכות	-894	*-867	-1,572
העברות נטו	** -795	*68	-46
צבירה נטו	333	*615	-83

*הנתון מוצג מחדש.

**כולל העברות פנימיות מקופות הפניקס לקופות אקסלנס והעברות פנימיות מקופות אקסלנס לקופות הפניקס.

***ניידים מחברות אחרות לחברה בניכוי ניידים מהחברה לחברות אחרות.

קופות מרכזיות לפיצויים

קופות מרכזיות לפיצויים הינן מוצר סגור להצטרפויות ולהפקדות. בשנת 2019 ניתן לראות גידול בהעברות נטו, זאת בשל העברת כספים בסכום משמעותי מחברה אחרת לחברה.

תנועה	2017	2018	2019
הפקדות	0	0	0
משיכות	-52	*-64	-76
העברות נטו	**21	*99	109
צבירה נטו	-30	*35	33

*הנתון מוצג מחדש.

**כולל העברות פנימיות מקופות הפניקס לקופות אקסלנס והעברות פנימיות מקופות אקסלנס לקופות הפניקס.

***ניודים מחברות אחרות לחברה בניכוי ניודים מהחברה לחברות אחרות.

קופות גמל להשקעה

במהלך חודש נובמבר 2016, קבלה החברה את אישור הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון תקנון קופת הגמל להשקעה והחלה בשיווק הקופה. לאור זאת הנתונים המופיעים הינם בגין השנים 2017-2019.

תנועה	2017	2018	2019
הפקדות	154	*255	259
משיכות	-8	*-25	-50
העברות נטו	0	0	0
צבירה נטו	146	*230	209

*הנתון מוצג מחדש.

*ניודים מחברות אחרות לחברה בניכוי ניודים מהחברה לחברות אחרות.

קופת חיסכון לכל ילד

בדצמבר 2016, קבלה החברה את אישור הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון עבור תקנון קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד והקופה נפתחה בינואר 2017.

תנועה	2017	2018	2019
הפקדות	**94	***72	92
משיכות	0	0	0
העברות נטו*	0	0	0
צבירה נטו	94	72	92

*ניודים מחברות אחרות לחברה בניכוי ניודים מהחברה לחברות אחרות.

**הנתונים לשנת 2017 כוללים הפקדה רטרואקטיבית משנת 2016.

***הנתון מוצג מחדש.

פנסיה:

קרן מקיפה

להלן השינויים העיקריים בקרן מקיפה בתקופת הדוח בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד:

- א. בתקופת הדוח נרשם גידול של כ- 14.5% בדמי הגמולים שגבתה הקרן לעומת התקופה המקבילה אשתקד. הגידול נובע בעיקר מגידול במכירות החדשות והצטרפות של עמיתים חדשים מתום התקופה המקבילה אשתקד.
- ב. מספר העמיתים בקרן נכון למועד המאזן 422,240 לעומת כ 420,564 בשנה קודמת.
- ג. העברות צבירה לקרן גדלו בשיעור של כ-58.1% בתקופת הדוח והסתכמו בסך כ- 2,280 מיליוני ש"ח. העברות צבירה מהקרן גדלו בשיעור של כ- 5.4% והסתכמו בסך 1,531 מיליוני ש"ח. סך העברות נטו הסתכם ליתרה חיובית בסך כ- 749 מיליון ש"ח בהשוואה לסך שלילי של 11 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, הגידול נבע מפעילות מואצת של גיוס עמיתים חדשים והעברת הצבירות לקרן.
- ד. בסכום הפדיונות ששולמו לעמיתים חלה עליה בשיעור של כ- 15.8% ביחס לתקופה המקבילה אשתקד והם הסתכמו בסך כ-724 מיליון ש"ח.
- ה. תשלומי הפנסיה גדלו בתקופת הדוח בשיעור של 35.3% והסתכמו בסך של 114.6 מיליון ש"ח בהשוואה לסך של 84.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נובע מעליה במספר הפנסיונרים, מ- 2369 פנסיונרים בסוף התקופה המקבילה אשתקד ל - 3,029 פנסיונרים בסוף תקופת הדוח.
- ו. בתקופת הדוח נרשם גרעון אקטוארי לעמיתים בשיעור של 0.24% מההתחייבויות אשר נובע בעקבות מגידול בעתודה ל IBNR ועתודה לתביעות תלויות
- ז. שיעור הגרעון האקטוארי בגין מקרי נכות מקורו בגידול יציאות לנכות בניכוי החזרות מנכות (0.17% מההתחייבויות).
- ח. הגרעון האקטוארי הנובע כתוצאה ממקרי הנכות קוזז בחלקו ע"י עודף ממקרי פטירת מבטחים. מקרי הפטירה בקרן היו נמוכים במעט מאשר אלה אשר היו צפויים, סה"כ העודף הנובע מגורם זה הסתכם ל 0.09% מההתחייבויות.
- ט. שיעור הגרעון בגין מקרי מוות של פנסיונרים לזקנה נכות ושארם הסתכם ל 0.09% מההתחייבויות אשר נובע ממקרי פטירה נמוכים ביחס לצפוי.
- י. גרעון של 0.08% מההתחייבויות בגין שינוי שיטות והנחות וגורמים אחרים.

קרן משלימה

להלן השינויים העיקריים בקרן משלימה בתקופת הדוח בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד:

- א. בתקופת הדוח נרשם גידול של כ- 44.1% בדמי הגמולים שגבתה הקרן לעומת התקופה המקבילה אשתקד. הגידול נובע מהפקדות שוטפות וגם מהצטרפות של עמיתים חדשים מתום התקופה המקבילה אשתקד.
- ב. מספר העמיתים בקרן גדל מ- 26,494 בתקופה המקבילה אשתקד ל- 30,834 עמיתים בתקופת הדוח, גידול של כ- 16.4%.
- ג. העברות צבירה לקרן גדלו בשיעור של כ-107% בתקופת הדוח והסתכמו בסך כ- 35.4 מיליון ש"ח. העברות צבירה מהקרן קטנו גם הם בשיעור של כ- 8.8% והסתכמו בסך 28.3 מיליוני ש"ח.

- ד. סך העברות נטו הסתכם ליתרה חיובית בסך 7 מיליון ש"ח בהשוואה ליתרה שלילית בתקופה המקבילה אשתקד, סך של 14 מיליון ש"ח.
- ה. בסכום הפדיונות ששולמו לעמיתים חלה עליה בשיעור של כ- 17.6% ביחס לתקופה המקבילה אשתקד והם הסתכמו בסך כ-11.1 מיליון ש"ח.
- ו. תשלומי פנסיות גדלו בשיעור של 11.0% בתקופת הדוח והסתכמו לסך של כ-4.9 מיליון ש"ח בהשוואה לסך של כ-4.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.
- ז. בתקופת הדו"ח נרשם גרעון אקטוארי לעמיתים בשיעור של 0.18%.
- ח. בתקופת הדוח שיעור הפטירות של המבוטחים וכן של הפנסיונרים לזקנה ושארם היה נמוך מהצפוי ויצר עודף בשיעור של 0.56% מההתחייבויות.
- ט. מקרי מוות לזקנה ושארם הביאו לגרעון של 0.12 מההתחייבויות.
- י. בתקופת הדו"ח שיעורי היציאה לנכות בניכוי שיעור החזרה מנכות הביאו לעודף בשיעור של 0.15% מההתחייבויות.
- יא. בנוסף לאמור לעיל נוצר גרעון אקטוארי אשר נובע מהתחשבות עם מבטח משנה, הגדלת העתודה לתביעות יישום חוזר מדידת ההתחייבות, וכן גורמים אחרים. סה"כ הגרעון אשר נובע מגורם זה מסתכם ל 0.78% מההתחייבויות.
- יב. בעבור קבוצת העמיתים אשר נמצאת במסלולי הביטוח נרשם עודף של 0.27%.
- יג. בעבור קבוצת העמיתים שאינם מבוטחים [עמיתים אשר נמצאים במסלול יסוד] נרשם גרעון של 0.50%.

2.1.9 תחרות

פנסיה

בשנת 2019 הסתכמו סך ההפקדות בקרנות הפנסיה המקיפות בכלל השוק לכ- 43.2 מיליארד ש"ח לעומת סך של כ- 39.1 מיליארד ש"ח בשנת 2018.

החברות העיקריות הפעילות בענף הפנסיה מלבד החברה הן מנורה מבטחים, מגדל מקפת, כלל פנסיה והראל פנסיה. בנוסף, קרנות ברירת מחדל המופעלות על ידי בתי ההשקעות אלטשולר שחם, פסגות, מיטב דש והלמן אלדובי חרפו את התחרות בתחום וגרמו להמשך המגמה של שחיקת דמי הניהול.

להלן נתחי השוק מהפקדות של קרנות הפנסיה החדשות המקיפות של המתחרות העיקריות בשוק הפנסיה בשנים 2017-2019 (בהתאם לאתר רשות שוק ההון "פנסיה-נט", הנתונים מבוססים על הפקדות (באחוזים):

2017	2018	2019	קרן
29.5%	29.5%	28.9%	מנורה מבטחים
19.9%	20.5%	20.1%	הראל פנסיה
19.4%	18.9%	17.9%	מגדל מקפת
15.6%	14.4%	13.7%	כלל פנסיה
9.2%	8.8%	8.9%	הפניקס פנסיה
6.4%	7.8%	10.5%	קרנות אחרות (אלטשולר שחם, פסגות, הלמן אלדובי ואיילון מיטב)
100%	100%	100.0%	סה"כ

ענף קרנות הפנסיה מאופיין בתחרות גבוהה שאף התגברה לאור כניסתן של קרנות הפנסיה ברירת מחדל. עם הגברת המודעות לחיסכון פנסיוני בציבור וכן עקב רפורמות ושינויים במוצרים החלופיים (ראה הרחבה בסעיף 2.1.2.1 לעיל), גדלה תשומת הלב לאיכות ניהול ההשקעות בקרנות הפנסיה ולתשואות המושגות, כמשתנה משמעותי בבחירת קרן וכן לטיב השירות הניתן ללקוחות.

גמל

בשנת 2019 הסתכמו סך הנכסים הכולל של הענף לכ-534 מיליארד ש"ח לעומת סך של כ-461 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2018.

להלן פירוט החברות המנהלות עם סך הנכסים המנוהלים הגדולים ביותר בענף הגמל ותיאור התפתחות חלקם בסך נכסי קופות הגמל בשנים 2017 עד 2019 בהתאם לנתוני משרד האוצר ("גמל-נט") (באחוזים):

חברה מנהלת	2019	2018	2017
אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ	20.4%	16.5%	12.8%
פסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ	10.6%	11.8%	12.8%
מיטב דש גמל ופנסיה בע"מ	8.4%	9.1%	9.6%
ילין לפידות ניהול קופות גמל בע"מ	8.0%	8.2%	9.1%
הראל פנסיה וגמל בע"מ	7.3%	7.4%	7.0%
כלל פנסיה וגמל בע"מ	6.9%	7.2%	7.5%
הפניקס אקסלנס פנסיה וגמל בע"מ	6.4%	6.6%	6.5%
מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ	5.4%	5.4%	5.0%
מגדל מקפת קרנות פנסיה וקופות גמל בע"מ	3.6%	3.6%	3.6%
הלמן - אלדובי קופות גמל ופנסיה בע"מ	3.4%	3.4%	2.4%
אחרות	19.4%	21.1%	23.7%
סה"כ	100.0%	100.0%	100.0%

השפעת שינויי חקיקה על התחרות בתחום

הוראות רגולטוריות בשנים האחרונות גרמו להגברת התחרות בין הגופים השונים בשוק החיסכון הפנסיוני. להלן עיקרי ההוראות:

- בחירה של ארבע קרנות ברירת מחדל אשר נבחרו בהליך תחרותי שערך הממונה (לפרטים נוספים ראה סעיף 2.1.2.1 לדוח).
- סיום "הסכמי רבים", בהם נקבעו דמי ניהול מקסימליים, החל מחודש אפריל 2018 וסיום כלל הסכמי הרבים הנותנים החל מחודש אפריל 2019.
- פרסום הבהרה על ידי הממונה לפיה לא ניתן לשלם עמלת הפצה לסוכן בגין צירוף עמית/מבוטח למוצר פנסיוני במסגרת "הסכם רבים" (ללא ייעוץ פנסיוני).
- תיקון לחוק הייעוץ האוסר על קיום זיקה בין שיעור דמי הניהול לבין גובה עמלת ההפצה המשולמת לסוכן הפנסיוני.
- הסדרה של איחוד כספי החיסכון הפנסיוני על ידי העברת קרנות פנסיה לא פעילות לקרנות הפנסיה הפעילות של אותו עמית.
- תקנון בנוסח אחיד לקרנות הפנסיה.
- הוראות לניהול קרן פנסיה חדשה המגבירות את האפשרות לנידוד ומעבר של עמיתים לקראת גיל הפרישה אל קרנות פנסיה חדשות.

להערכת החברה, השינויים המתוארים עשויים להעצים את המגמות המתקיימות בתחום חיסכון ארוך הטווח, בקשר עם הגברת התחרות. ההשפעה המשוקללת של המגמות כאמור עלולה לפגוע ברווחיות מגזר חסכון ארוך טווח.

התמודדות החברה עם התחרות

- החברה נערכת להתמודד עם התחרות הגוברת בענף בעיקר בהתייעלות ארגונית, דרכי ההפצה של המוצרים ושימור הלקוחות, ובכלל זה:
1. המשך פיתוח ושיפור מערך ההשקעות ואיכות ניהול ההשקעות.
 2. מיזוג בין הפניקס פנסיה לחברה במטרה להתייעל ולשפר, בין היתר, את הפצת המוצרים והשירות הניתן ללקוח.
 3. התייעלות ארגונית במבנה חטיבת המכירות והכפפתה לתחום חסכון ארוך טווח ביחס למוצרי התחום.
 4. פיתוח ועדכון מתמיד של חבילות, מוצרים ומבצעים המשווקים על ידה.
 5. שיפור התשתיות התפעוליות לטובת פיתוח ושיפור מתמיד של הקשר והשירות ללקוח ולערוצי ההפצה ולהשגת התייעלות תפעולית.
 6. הרחבת השירותים הדיגיטליים ללקוח במטרה לאפשר ביצוע פעולות וקבלת מידע באופן עצמאי, מהיר ופשוט.
 7. שירות ושיווק באמצעות ערוצי ההפצה מגוונים, לרבות חיזוק מערכי ההפצה הישירים.
 8. התייעלות במערך שימור הלקוחות.
 9. הקצאת משאבים ניהוליים וכספיים בערוצי הפרסום, השיווק וההפצה ובחיזוק המותג.

2.1.10 לקוחות

לחברה אין תלות בלקוח בודד ו/או במספר מצומצם של לקוחות שצורפו באמצעות הסדר עם מעסיק אשר אובדנם ישפיע באופן מהותי על תחום הפעילות.

לחברה קיים לקוח שהנכסים המנוהלים עבורו מהווים 1% ומעלה מסך הנכסים המנוהלים ע"י החברה. הלקוח הינו עמית בקופות גמל בניהול אישי וההתקשרות עמו הינה במסגרת הסכם הצטרפות לקופת גמל בניהול אישי. תקופת ההתקשרות לגבי הלקוח הנ"ל אינה מוגבלת במועד סיום וכל התנאים הרלבנטיים מוסדרים בהסכם כאמור.

הכנסות החברה מהלקוח כאמור לשנת 2019 הינם 1,303,708 ₪.

למידע נוסף בדבר המעסיקים הגדולים איתם התקשרה החברה המנהלת ניתן למצוא בסעיף 3ד' בדוחות סקירת ההנהלה של קרנות הפנסיה שבניהול החברה ובפרק ג' בדוחות סקירת ההנהלה של קופות הגמל שבניהול החברה.

להלן מידע בדבר הוותק, ההתמדה והשימור של הלקוחות בשנת הדיווח ובשנה שקדמה לה:

פנסיה

נתונים לשנת 2018

קרן הפנסיה המקיפה	קרן הפנסיה הכללית	
10.1%*	10.5%*	שיעור הפדיונות מהצבירה הממוצעת
39.4	43.3	גיל ממוצע של עמיתים
4.1	1.7	וותק ממוצע של עמיתים

* יציין כי הנתונים בהקשר זה הושפעו בעיקר מיישום ההוראות בדבר איחוד חשבונות בקרנות פנסיה.

נתונים לשנת 2019

קרן הפנסיה הכללית	קרן הפנסיה המקיפה	
8.3%	8.9%	שיעור הפדיונות מהצבירה הממוצעת
43.0	40.1	גיל ממוצע של עמיתים
1.8	4.5	וوتק ממוצע של עמיתים

גמל

נתונים לשנת 2018

קרנות השתלמות	קופות גמל	
19.8%	12.3%	שיעור הפדיונות מהצבירה הממוצעת
48	55	גיל ממוצע של עמיתים
5.7	14.7	וوتק ממוצע של עמיתים

נתונים לשנת 2019

קרנות השתלמות	קופות גמל	
12.40%	9.40%	שיעור הפדיונות מהצבירה הממוצעת
46.5	54	גיל ממוצע של עמיתים
5	12.1	וوتק ממוצע של עמיתים

האמור בפרק זה לעיל כולל מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. מידע זה כולל, בין היתר, תחזיות, מטרות, הערכות ואומדנים המתייחסים לאירועים או לעניינים עתידיים, ובכללם התייחסות לגורמי סיכון והתפתחויות שונות המתוארות, אשר התממשותם אינה וודאית ומושפעת מגורמים שונים, אשר אינם בשליטת החברה. מידע צופה פני עתיד אינו מהווה עובדה מוכחת והינו מבוסס, בין היתר, על הערכות החברה, אשר מתבססות על נתונים וגורמים מגוונים ושונים, אשר נכונותם או אמיתותם לא נבדקה על-ידי החברה. מובהר בזאת כי התוצאות העתידיות כפי שתתרחשנה בפועל עלולות להיות שונות מהמתואר. מידע צופה פני עתיד מתייחס אך ורק למועד בו הוא נכתב, והחברה אינה מתחייבת לעדכן ו/או לשנות כל מידע, הנוגע למידע צופה פני עתיד כפי שמופיע, ככל שמידע נוסף בקשר למידע האמור יגיע לידיעתה.

חלק ג' | מידע נוסף ברמת כלל החברה

3.1 מגבלות ופיקוח החלים על פעילות החברה

3.1.1 רגולציה ופיקוח – כללי

כמתואר בדוח זה, פעילות החברה בתחומים השונים כפופה להוראות הדין הכללי כמו גם להוראות הדין הספציפיות החלות על כל אחד מתחומי הפעילות של החברה.

החברה מפוקחת על ידי רשויות פיקוח שונות, ביניהן רשות שוק ההון ביטוח וחסכון (להלן: "הרשות" או "הממונה"), אשר מפקחת על פעילות החברה. הרשות הינה רשות עצמאית אשר השר הממונה עליה הוא שר האוצר ותפקידה הם: 1. הגנה ושמירה על עניינם של העמיתים. 2. הבטחת היציבות והניהול התקין של הגופים המפוקחים. 3. קידום התחרות במערכת הפיננסית ובמיוחד בשוק ההון, הביטוח והחסכון. 4. עידוד חדשנות טכנולוגית ועסקית בפעילותם של הגופים המפוקחים, בשים לב לתפקידי הרשות לפי פסקאות 1-3.

בנוסף, כפופה החברה אף להוראות דיני החברות. החברה חשופה, מעת לעת, להליכי אכיפה מנהליים ולהטלת קנסות.

להלן תמצית הוראות הדין החלות על החברה וכן הצעות וטיטות, אשר הינן בעלות השפעה מהותית על החברה אשר פורסמו במהלך תקופת הדוח ועד למועד פרסומן. יצוין, כי ההוראות הנזכרות בדוח זה אינן מהוות רשימה ממצה של הוראות הדין החלות על החברה, אלא רק את העיקריות שבהן.

3.1.1.1 הסדרים תחיקתיים

3.1.1.1.1 **חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981** חוק הפיקוח ותקנות הפיקוח שהוצאו מכוחו מסדירים, בין היתר, את סמכויות הממונה, רישיונות עיסוק בענפי הביטוח השונים, החזקת אמצעי שליטה ופיקוח על עסקי הביטוח והוראות הנוגעות לשמירה על ענייני מבוטחים. חוק הפיקוח כולל שורה של הוראות שעבירה עליהן מהווה עבירה פלילית והוא מרחיב את האחריות של נושאי משרה למניעת עבירות. כמו כן, בהתאם לחוק הפיקוח, מוסמך הממונה להטיל עיצומים כספיים וקנסות אזרחיים בסכומים משמעותיים מבלי להיזקק להגשת כתב אישום.

3.1.1.1.2 **תקנות והנחיות נוספות**

קיימות תקנות והנחיות רבות נוספות המסדירות את דרך פעולתם של החברות המנהלות בתחום הפנסיה והגמל. התקנות וההנחיות מעודכנות באתר האינטרנט של משרד האוצר בכתובת:

<https://mof.gov.il/hon/Regulations/Pages/RegulationAndLegislation.aspx>

לתקנות והסדרים בנושא ניהול השקעות של גופים מוסדיים ראה סעיף 3.1.3 להלן.

3.1.1.1.3 **החוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ד-2013** (להלן: "חוק הריכוזיות" או "החוק"). בחודש דצמבר 2013 פורסם חוק הריכוזיות אשר מורכב משלושה פרקים עיקריים: (1) הגבלת השליטה בחברות במבנה פירמידלי, לשתי שכבות בלבד והחלת כללי משטר תאגידי מוגברים על חברות כאמור. (2) הפרדה בין תאגידים פיננסיים משמעותיים (כגון בנק, חברת ביטוח, קרן השקעות וכד') ובין גופים ריאליים משמעותיים (תאגיד שאינו גוף פיננסי) כהגדרתם בחוק הריכוזיות ואשר במסגרתו, בין היתר, חל איסור על תאגיד

ריאלי משמעותי לשלוט ולהחזיק אמצעי שליטה במבטח שהוא גוף פיננסי משמעותי; ו- (3) שקילת שיקולי ריכוזיות כלל משקית ושיקולי תחרות ענפית בהקצאת זכויות לשימוש במשאבי המדינה (תשתיות חיוניות ונכסים מופרטים) לגורמים ריכוזיים. מעת לעת מפורסמות באתר משרד האוצר רשימת הגורמים הריכוזיים, רשימת התאגידים הריאליים המשמעותיים ורשימת הגופים הפיננסיים המשמעותיים.

החברה וחברת האם (הפניקס ביטוח) נכללות ברשימת הגורמים הריכוזיים, בשל הגדרתן כגופים פיננסיים משמעותיים. כמו כן, עד למכירת השליטה בהפניקס אחזקות כמפורט בסעיף 1.1.2 הפניקס אחזקות הוגדרה כתאגיד ריאלי משמעותי וכגורם ריכוזי בשל היותה חלק מקבוצת דלק.

מגבלות על שליטה בחברות שכבה במבנה החזקות פירמידלי- בהתאם לחוק, מבנה החזקות פירמידלי מותר מוגבל לשתי שכבות בלבד של תאגידים מדווחים. לאחר מכירת השליטה בחברה על ידי קבוצת דלק, החברה חדלה מלהיות חברת שכבה שנייה (והפכה לחברת שכבה ראשונה).

הפרדה בין החזקות בתאגידים ריאליים משמעותיים לגופים פיננסיים משמעותיים - חוק הריכוזיות קובע מגבלות ותנאים ליצירת הפרדה בין גופים פיננסיים משמעותיים לבין תאגידים ריאליים משמעותיים, כאשר במסגרת החוק נקבעה תקופת מעבר של שש שנים ממועד פרסום החוק (כלומר, עד חודש דצמבר 2019) (להלן: "תקופת המעבר") להפרדת האחזקות הקיימות. להוראות האמורות לעיל השפעה על מבנה הקבוצה והשליטה בה.

בחודש ינואר, 2019 פורסם **חוק ההגבלים העסקיים (תיקון מס' 21) התשע"ט-2019**, לתיקון חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 ובשמו החדש "חוק התחרות הכלכלית". התיקון משנה באופן מהותי חלק מההוראות הנוגעות לפיקוח על מונופולין ופיקוח על מיזוגים. על פי התיקון תינתן לממונה הסמכות להכריז על מי שמרכז בידיו כוח שוק משמעותי לגבי אספקת נכסים או רכישתם כבעל מונופולין גם אם נתח השוק שלו נמוך משיעור של 50%¹. בנוסף, התיקון מעלה בצורה משמעותית את תנאי הסף לעניין דרישת אישור מראש מאת הממונה על הגבלים עסקיים לביצוע עסקת מיזוג. עובר לתיקון החוק, נדרשו לקבל אישור מיזוג צדדים לעסקה שמחזור המכירות המשותף שלהם בשנת הכספים הקודמת עלה על 150 מיליון ש"ח כאשר בעקבות התיקון עודכן מחזור המכירות המשותף המצריך אישור ל-360 מיליון ש"ח. בנוסף, במסגרת התזכיר מוצע להרחיב את סמכויות האכיפה של הממונה על ההגבלים העסקיים, לרבות הרחבת סמכויות החקירה הפליליות, הגדלת תקרת העיצום הכספי לסך של 100 מיליון ש"ח² והרחבת כללי פטור הסוג. החוק נכנס לתוקפו בחודש ינואר 2019.

3.1.1.1.4

בחודש יולי 2016, **פורסם חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 227), התשע"ו-2016**, המאפשר למדינת ישראל להחליף מידע עם מדינות בעולם, עימן נחתמים הסכמים להחלפת מידע אודות אזרחיהם בנוגע לרכושם. בכך ייושם בפועל ההסכם שנחתם בין ממשלת ישראל לממשלת ארצות-הברית, הידוע גם בשם **הסכם "FATCA"**, לפיו התחייבה מדינת ישראל להורות לגופים פיננסיים ישראלים החייבים בדיווח לבדוק חשבונות המתנהלים אצלם ולהעביר לרשות המסים מידע על חשבונות של לקוחות המוחזקים בידי אזרחי ארצות-הברית ותושביה, לצורך העברת מידע לרשויות המוסמכות בארצות-הברית. החוק נכנס לתוקף בחודש אוגוסט 2016, עם פרסום **תקנות מס הכנסה**

3.1.1.1.5

¹ הרשות פרסמה בינואר, 2019 טיוטת גילוי דעת, בעניין אופן בחינת כוח שוק משמעותי.
² הרשות פרסמה בפברואר, 2019 טיוטת גילוי דעת, בעניין קביעת גובהם של עיצומים כספיים.

(יישום הסכם פטקא) התשע"ו 2016, המהוות הוראות טכניות ליישום ההסכם. בנוסף, האיחוד האירופי פרסם תקן להעברת מידע בין מדינות CRS- common reporting (standard). מדינות שיאמצו תקן זה ויחתמו עם מדינת ישראל על הסכם, יוכלו לקבל מידע מישראל ולהעביר מידע לישראל אודות התושבים המחזיקים בנכסים בישראל או באותה מדינה, בהתאמה. עד כה נחתמו הסכמים כאמור עם מספר מדינות. בחודש פברואר 2019, פורסמו **תקנות מס הכנסה (יישום תקן אחיד לדיווח ולבדיקת נאותות של מידע על חשבונות פיננסיים)**, התשע"ט- 2019 אשר מגדירות את סוגי החברות והחשבונות אשר יהיו ברי דיווח במסגרת הוראות ה-CRS, וזאת כחלק מההסכם הבין מדינתי האמור.

3.1.1.2 חוזרי רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון

3.1.1.2.1 בחודש יולי 2019 פורסם חוזר 2019-9-7 **שירות לקוחות לגופים מוסדיים**, במסגרתו נקבעו הוראות, בין היתר, לעניין אופן מתן הודעות ללקוח, אמצעי התקשורת עם לקוח ומתן טלפוני אנושי מקצועי ללקוח ותייעוד שיחת הטלפון עם הלקוח. החוזר כולל הוראה לפיה משך ההמתנה לקבלת מענה אנושי מקצועי לא יעלה על 5 דקות, וזאת, בהמשך להוראות **חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תיקון מס' 37), התשמ"א 1981** בעניין זה אשר נכנס לתוקף בחודש יולי 2019.

3.1.2 הוראות לעניין הסדרת המשטר התאגידי

3.1.2.1 הסדרים תחיקתיים

3.1.2.1.1 בחודש אוגוסט 2018, התפרסם **חוזר - דירקטוריון גוף מוסדי** הקובע שורה של הוראות חדשות ביחס לעניין כשירות חברי הדירקטוריון, יו"ר הדירקטוריון, הרכב הדירקטוריון, כשירות, מקום מושבם של חברי הדירקטוריון, בקיאות בשפה העברית הגבלות ביחס למינוי וכהונת דירקטורים, מומחיות הנדרשת מחברי דירקטוריון, סמכויותיו ואופן התנהלותו של הדירקטוריון וכן הוראות לעניין ועדות הדירקטוריון של הגוף המוסדי. החוזר יכנס לתוקף ביום 2 באפריל 2019 כאשר נקבעו לעניינים מסוימים הוראות מעבר ליישום בתקופה ארוכה יותר, כך שיישום החוזר במלואו יהיה בתוך מקסימום שלוש שנים ממועד התחילה האמור.

3.1.2.1.2 בחודש יולי 2019 פרסמה רשות שוק ההון מסמך שעניינו הודעה על נושאים משותפים בישיבות במסגרתו הוגדרו נושאים לגביהם רשאי גוף מוסדי לקיים ישיבות משותפות לחברי הדירקטוריון של הגוף המוסדי וחברי דירקטוריון חברה אם של גוף מוסדי או גוף מוסדי בשליטתה או בשליטתו של הגוף המוסדי, הכל למעט אם קיים חשש לניגוד עניינים או פגיעה ממשית בעצמאות הדיון בדירקטוריון.

3.1.3 הוראות הנוגעות לניהול השקעות של גופים מוסדיים

3.1.3.1 הסדרים תחיקתיים

3.1.3.1.1 **תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים)**, התשע"ב-2012 (להלן: "**התקנות**") קובעות מסגרת אחידה לכללי השקעה החלים על כל הגופים המוסדיים, לרבות כספי הנוסטרו.

- 3.1.3.1.2 קודקס הרגולציה בנושא ניהול נכסי השקעה מרכז ומשלב הוראות רגולציה אשר קיבלו ביטוי בחוזרים השונים מכוח סמכותו של הממונה על פי התקנות, סמכות אשר הוענקה במטרה לאפשר התאמת חלק מהמגבלות החלות על גופים מוסדיים לתנאי שוק משתנים.
- 3.1.3.1.3 **תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), התשס"ח 2008 (להלן: "תקנות ההוצאות").**
תקנות אלה מסדירות את סוגי ההוצאות הישירות שמותר לגוף המוסדי לנכות מתוך כספי העמיתים שבניהולו בגין ההשקעות המבוצעות על ידו, זאת, מעבר לדמי הניהול אותם הוא גובה מהעמיתים.
בחדש אוגוסט 2018 עודכנה הוראת השעה אשר קבעה בין היתר, כי עד תום שנת 2019, שיעור ההוצאות הישירות הנובעות מהשקעה בנייר ערך לא סחיר או ממתן הלוואות, עמלות ניהול חיצוני, והוצאות הנובעות ממשכנתא, לא יעלה על שיעור של 0.25% מסך הנכסים המנוהלים על ידי הגוף המוסדי (להלן: "המגבלה" ו/או "הוראת השעה"). המגבלה לא חלה על סוגי הוצאות מסוימות כפי שנקבעו בתקנות.
בחדש נובמבר 2019 פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות)(הוראת שעה), התש"ף-2019, במסגרתה מוצע להאריך את תוקפה של הוראת השעה בשנתיים נוספות, עד לסוף שנת 2021, וזאת, עד שרשות שוק ההון תשלים את הבחינה המקיפה והרוחבית שהיא מבצעת בסוגיית ההוצאות הישירות. בחדש ינואר 2019 פרסמה רשות שוק ההון הבהרה, לפיה נוכח פיזור של הכנסת ה- 22 בטרם הושלמה חקיקת תקנות ההוצאות הישירות תוקפן של התקנות הוארך אוטומטית עד ליום 16.6.2020.
- 3.1.3.1.4 בחדש יוני 2019 פרסמה רשות התחרות גילוי דעת מס' 1/19 שכותרתו **"שיתופי פעולה בין משקיעים מוסדיים שלא בתחום התחרות"**, העוסק בשיתופי פעולה בין גופים מוסדיים המחזיקים במניותיו של תאגיד מסוים, בכל הנוגע לקבלת החלטות באסיפות הכלליות של אותו תאגיד. בגילוי הדעת מפורטים תנאים אשר בהתקיימם, שיתוף פעולה כאמור, לא יהווה הסדר כובל.
- 3.1.3.1.5 בחדש יולי 2019 פרסמה רשות שוק ההון מסמך שעניינו **"מדיניות למתן היתר להחזקת אמצעי שליטה בגוף מוסדי בלא שולט לגופים המנהלים כספי לקוחות"** במסגרתו נקבע כי "גוף המנהל כספי לקוחות" יהיה רשאי לקבל היתר אחזקה, באמצעי שליטה בגוף מוסדי ללא שולט, בשיעור של עד 7.5%.
- 3.1.3.1.6 בחדש ינואר 2020 פורסם תיקון להוראות החוזר המאוחד לעניין עסקה בין צדדים **קשורים**. מטרת התיקון היא לאפשר במקרים חריגים ובכפוף לתנאים שנקבעו, ביצוע עסקאות לרכישה ומכירה של נכס לא סחיר בין משקיעים מוסדיים המנויים על אותה קבוצת משקיעים, ובלבד שהעסקה היא לטובת כל המשקיעים המוסדיים הנמנים על אותה קבוצה.
- 3.1.3.1.7 במרץ 2018, פורסם **חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018**. במסגרתו הוסדרו במסגרתו הוסדרו כלל דיני חדלות הפירעון של יחידים ושל תאגידים, ובוטלו הפקודות הישנות וההסדרים הקיימים בחוק החברות. מטרותיו עיקריות: (א) להביא לשיקומו הכלכלי של החייב; (ב) הגדלת שיעור החוב שייפרע לנושים; (ג) הגברת הוודאות והיציבות של הדין, קיצור הליכים והפחתת הנטל הבירוקרטי. החוק קובע שורה של הסדרים חדשים בקשר עם כניסת תאגיד למצב של חדלות פירעון או למצב של "אזור חדלות פירעון" כמו גם הסדרים חדשים בנוגע לדיני קדימה ושעבודים. החוק נכנס לתוקף בהדרגה וככלל חל על הליכי חדלות פירעון שהחלו מספטמבר 2019.

- 3.1.3.1.8 **חוק נתוני אשראי, התשע"ו-2016** אשר נכנס לתוקף ביום 12 באפריל 2019 מסדיר שיתוף בנתוני אשראי, שמירתם במאגר מידע מרכזי המופעל בידי בנק ישראל ומסירת נתוני אשראי ממנו ללשכות אשראי לשם עיבודם והעברתם, בין השאר לנתוני אשראי, תוך שמירה על עניינם של הלקוחות ועל פרטיות הלקוחות שהנתונים מתייחסים אליהם ומניעת פגיעה בה במידה העולה על הנדרש. מטרות החוק הינן, בתמצית: (א) להגביר את התחרות בשוק האשראי הקמעונאי; (ב) הרחבת הנגישות לאשראי; (ג) צמצום ההפליה במתן אשראי והפערים הכלכליים; ו- (ד) יצירת בסיס מידע לא מזוהה שישימש את בנק ישראל לשם ביצוע תפקידיו.
- על פי כללי נתוני אשראי (הוראות שונות), תשע"ח-2017, גוף מוסדי שהעמיד אשראי ללקוחות (כאשר הלוואות לעמיתים ולמבוטחים אינן נכללות בהגדרה זו) בהיקף שנתי העולה על 250 מיליון ש"ח נדרש להעביר נתוני אשראי לבנק ישראל לשם הכללתם במאגר המידע. הפניקס מעבירה מידע בגין העמדת אשראי צרכני וכן היא נהנית מגישה למאגר המידע לצורך בחינה והעמדת אשראי.
- 3.1.3.1.9 ביום 23 במרץ, 2020 פרסמה רשות שוק ההון הודעה לפיה היא נוקטת בשורת צעדים להסרת חסמים בשוק ההון במטרה להגן על כספי החוסכים ולשפר את הנזילות בבורסה לניירות ערך בתל אביב. להלן תמצית ההקלות:
- 3.1.3.1.9.1 מתן אפשרות לגוף מוסדי להחזיק עד שיעור 49% מערכה הנקוב של סדרת אג"ח, חלף 25%, וזאת על מנת לאפשר לגופים המוסדיים לנצל הזדמנויות רכישה ולהגביר את נזילות המסחר של אגרות חוב קונצרניות בבורסה. ההקלה תחול על רכישות אג"ח קונצרניות מכספי העמיתים בלבד ותתאפשר לתקופה בת שישה חודשים;
- 3.1.3.1.9.2 הרשות בוחנת מתן אפשרות לגוף מוסדי, לרכוש אגרות חוב במסגרת המסחר גם אם אינן כוללות תניות שהומלצו על ידי "ועדת חוֹדֵק" וגם אם הרכישה אינה נתמכת ב"אנליזת חוֹדֵק", אלא בהתבסס על אנליזה כלכלית ובחינת כדאיות תוך התייחסות לתשואה וסיכונים. מתן הקלה זו נבחן כהוראת שעה לתקופה בת שלושה עד שישה חודשים.
- 3.1.3.1.9.3 מתן אפשרות לגופים המנהלים כספי לקוחות לרכוש עד 7.5% ממניות גופים מוסדיים עם בעל שליטה, חלף 5%, כמו שניתן ביחס לגוף מוסדי בלא שולט.
- 3.1.3.1.9.4 עריכת תיקון המאפשר לגופים המוסדיים להשית הוצאות ישירות בשל השקעה בקרנות סל המוחזקות למסחר ומשקיעות במדדים בישראל בלבד, וזאת בשיעור של עד 5% מתוך סך מגבלת ההוצאות הישירות, אשר נותרה ללא שינוי, בגובה של 0.25% מסך הנכסים המנוהלים. התיקון הינו לתקופה מוגבלת בלבד, עד להסדרה כוללת של הנושא.

3.1.3.2 טיוטות והצעות להסדרים תחיקתיים:

- 3.1.3.2.1 בחודש פברואר, 2019 פרסמה רשות התחרות טיוטת גילוי דעת לשימוע פומבי ביחס לשיתופי פעולה בין גופים מוסדיים בכל הנוגע לקבלת החלטות באספות הכלליות של התאגיד כך ששיתוף פעולה שיעמוד בתנאים המפורטים בטיטות הגילוי כאמור, לא יהווה הסדר כובל.
- 3.1.3.2.2 בחודש מאי 2019 פורסמה טיוטת **תיקון תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (השתתפות חברה מנהלת באסיפה כללית), התשע"ט-2019**, במסגרתן מוצע לקבוע, בין היתר, כי חובת ההצבעה של המשקיע המוסדי תהיה לאחר שהפעיל שיקול דעת עצמאי ביחס להצעת ההחלטה ונימק בכתב את אופן הצבעתו בהתבסס על אנליזה עצמאית. במקביל, פורסמה טיוטת **תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין ניהול נכסי השקעה (אסיפות כלליות)**, במסגרתה עודכנו החובות החלות על משקיע מוסדי לעניין

השתתפות באסיפה כללית של תאגיד שהמשקיע המוסדי הוא בעל זכות הצבעה בו וזאת על מנת להתאימן לתיקון המוצע לתקנות.

3.1.4 הוראות לעניין דיווח חשבונאי, כללי דיווח והצגה ודיווחים שיש למסור לממונה

3.1.4.1 כללי

חוק הפיקוח והתקנות שהותקנו מכוחו קובעים, בין היתר, הוראות לעניין תוכנם, פרטיהם והעקרונות החשבונאיים לעריכת הדוחות הכספיים של חברות מנהלות, לרבות אופן הטיפול החשבונאי בנכסים ובהתחייבויות של מבטח. בבאור 2 בדוח הכספי של החברה מובאים העקרונות החשבונאיים העיקריים המשמשים את הקבוצה בעריכת הדוחות הכספיים. הממונה מפרסם מעת לעת חוזרים והנחיות הנוגעים הן לכללי הדיווח של חברות מנהלות והן הנוגעות לכללי חשבונאות אותם יש ליישם בדוחות הכספיים של חברות מנהלות.

3.1.4.1.1 בחודש ינואר 2020 פרסמה רשות שוק ההון "נוהל הגשת פנייה מקדמית חשבונאית". הנוהל נועד להסדיר את אופן הגשת פניה מקדמית על ידי גופים מוסדיים בנושא חשבונאי (pre-ruling) ומטרתו היא קידום הוודאות הרגולטורית והשקיפות של עמדות רשות שוק ההון. בהתאם לנוהל, ככלל, ניתן להגיש פניה מקדמית כאשר קיים חוסר בהירות משמעותי בנושא חשבונאי. הנוהל מפרט את אופן הגשת הפניה ותוכנה, את שיקולי הממונה במתן מענה לפניה ולוחות הזמנים למענה. לפי הנוהל, תשובת הממונה לפניה תפורסם על מנת להגביר את השקיפות למפוקחים אחרים.

3.1.5 אקטואריה וניהול סיכונים

3.1.5.1 חובת מינוי אקטואר, דרכי עבודתו ותנאי כשירותו

חוק הפיקוח קובע כי חובה על חברה מנהלת של קרן פנסיה, למנות אקטואר ממונה לכל ענף ביטוח שבו הוא עוסק שבין תפקידיו להמליץ לדירקטוריון ולמנהל הכללי באשר לגובה ההתחייבויות הביטוחיות של מבטח או באשר למאזן האקטוארי של קרן הפנסיה שבניהולו, לפי העניין.

3.1.5.2 חובת מינוי מנהל סיכונים, תפקידיו דרכי עבודתו ותנאי כשירותו

על גוף מוסדי למנות מנהל סיכונים ולהקים יחידת ניהול סיכונים. תפקידי מנהל הסיכונים הינם, בין היתר, זיהוי הסיכונים המהותיים של החברה, כימות והערכת השפעתם ודיווח לדירקטוריון ולהנהלה.

3.1.6 המסגרות החוקיות העיקריות של תחום פעילות חיסכון ארוך טווח

3.1.6.1 הסדרים תחיקתיים

3.1.6.1.1 **חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 (להלן: "חוק קופות הגמל")** מסדיר את הקמתן של חברות מנהלות ואת אופן ניהולן ודרכי פעילותן, מפרט את התנאים לקבלת רישיון לניהול חברה מנהלת וכן קובע הוראות לעניין קבלת היתרי שליטה והיתרי החזקה בחברות מנהלות. כמו כן, החוק מסדיר את מערכת היחסים שבין עמית והחברה המנהלת ואף קובע את זכות העמית לבחור בקופת גמל.

3.1.6.1.2 **חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה-2005 (להלן: "חוק הייעוץ והשיווק")** מסדיר את העיסוק בייעוץ ובשיווק של מוצרים פנסיוניים, לרבות קביעת הוראות לעניין חובת רישוי ותנאי הרישיון, איסורים והגבלות לעניין עיסוק בייעוץ ובשיווק פנסיוני, פיקוח על בעלי רישיון וסמכות הממונה להוציא הוראות לניהול תקין ושמירה על עסקי מבוטחים, לרבות הטלת עיצומים, קנסות ואזהרות וסנקציות פליליות.

החוק כולל פרקים אשר עניינם הסדרת הליך רישוי של חברה להפעלת מערכת סליקה פנסיונית ומנגנוני הפיקוח על חברה כאמור (להלן: "**המסלוקה**"). באמצעות המסלוקה מועבר מידע אודות מוצרים פנסיוניים של עמיתים בגופים המוסדיים השונים, מועברות בקשות לביצוע שינויים במוצרים הפנסיוניים, מידע אודות העברות כספיות ישירות ממעסיקים וכן מבוצעות העברות כספיות בפועל. במהלך תקופת הדוח פורסמו מספר חוזרים אשר מטרתם לשפר ולהסדיר את אופן השימוש במסלוקה על ידי כל הגורמים המשתמשים בה.

3.1.6.1.3 חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 וצו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של מבטחים, סוכני ביטוח וחברות מנהלות, למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשע"ז-2017, מטילים חובה על חברה מנהלת של קופת גמל וסוכן ביטוח לזהות ולאמת את פרטי הלקוחות במטרה להתחקות אחר אירועים חשודים בהלבנת הון ומימון טרור וקובעים בין היתר הוראות לעניין החובה לבצע הליך "הכר את הלקוח" בחוזה ביטוח חיים ופתיחת חשבון קופת גמל וכן, חובת הבדיקה של מבטחים וחברות מנהלות אל מול רשימת ארגוני ופעילי טרור כהגדרתה בצו.

3.1.6.1.4 פקודת מס הכנסה (נוסח חדש), תשכ"א-1961 מקנה מעמד מיוחד לקופות גמל וקרנות פנסיה, לעניין זיכויים וניכויים ממס הכנסה והוראות פטור שונות וזאת במטרה לעודד את הציבור לחסוך לגיל פרישה באמצעות קופות גמל.

3.1.6.1.5 תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד 1964 (להלן: "תקנות קופות גמל") מסדירות היבטים מסוימים הקשורים באופן ניהולן של קופות גמל, לרבות: התשלומים שיש לבצע לקופות הגמל, השימוש בכספי קופת גמל, תשלומים לעמיתים והוראות לעניין מתן דיווחים לעמיתים. תקנות קופות גמל חלות על קרנות פנסיה ועל קופות גמל.

3.1.6.1.6 תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כיסויים ביטוחיים בקופות גמל), תשע"ג-2013 יחד עם חוזר שעניינו רכישת כיסויים ביטוחיים באמצעות חברה מנהלת של קופת גמל קובעים תנאים שבכפוף להם יוכלו חברות מנהלות של קופות גמל לשווק לעמיתיהן כיסויי ביטוח באמצעות פוליסות ביטוח פרט ופוליסות קבוצתיות. בחוזר נקבעו כללים לפיהם חברה מנהלת של קופת גמל תהא רשאית לקבל רישיון סוכן תאגיד ביטוח פנסיוני, לשיווק כיסויי ביטוחי לסיכונים מוות ולכיסויי ביטוחי לסיכונים נכות באמצעות פוליסות ביטוח פרט.

3.1.6.1.7 תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (קופות גמל בניהול אישי) התשס"ט-2009 (להלן: "גמל בניהול אישי") מאפשרות לחוסכים לנהל בעצמם את השקעת כספי החיסכון הפנסיוני שלהם. הסדר זה מאפשר לחוסך מצד אחד ליהנות מהטבות המס על הפקדות כסף לקופות גמל ו/או קרנות השתלמות, ומצד שני לשלוט באופן השקעת הכספים, אם באופן אישי או באמצעות מנהל תיקים שפועל על פי הנחיות החוסך. בשנת 2017 נקבעו תקנות לסכומים המרביים שניתן להפקיד בקופת גמל בניהול אישי ואף נקבע כי בקופת גמל בניהול אישי ניתן לנהל כספים שמקורם בהכנסת עבודה בלבד.

3.1.6.1.8 תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (זקיפת תשואה בקרן פנסיה חדשה מקיפה), התשע"ז-2017 קובעות הוראות לעניין זקיפת תשואה בגין אג"ח המיועדות, וכן קובעות כי חישוב התשואה של אגרות החוב יעשה לכל מסלול השקעות בנפרד. כמו כן, נקבעו הוראות בתקנות בקשר לזקיפת תשואת אג"ח מיועדות לשלוש קבוצות: מקבלי קצבה, עמיתים בגיל 50 ומעלה ועמיתים אחרים, כאשר ההפרדה בין מקבלי הקצבה ליתר

העמיתים תיעשה באופן מיידי והפרדה בין עמיתים מעל ומתחת לגיל 50 תושלם עד לשנת 2024. כמו כן, הוקנתה לממונה סמכות (במגבלות הקבועות בתקנות) לשנות את היקף אג"ח המיועדות המונפקות לקרן מסוימת אם ייווצר פער באיזון הדמוגרפי.

קרנות ברירת המחדל

3.1.6.1.9

בחודש מרץ 2016 פורסם חוזר **הוראות לעניין בחירת קופת גמל**, לפיו חברה מנהלת של קופת גמל לא תאפשר הפקדת כספים ממעסיק בגין עובד שלא בחר במוצר פנסיוני אלא אם אותה חברה מנהלת נבחרה על ידי הממונה כקרן פנסיה ברירת מחדל או שנבחרה על ידי המעסיק בהליך תחרותי. בחוזר גם נקבעו הוראות מעבר בקשר עם הסכמי ברירת מחדל שהיו קיימים בין מעסיקים לחברות מנהלות עובר למועד פרסומו כך שהסכמים אלו יסתיימו בחודש מרץ 2019 באופן שלא ניתן יהיה לקלוט ממועד זה ואילך מצטרפים חדשים. בחודש דצמבר 2017 פורסם תיקון לחוזר האמור המקצר את הוראת המעבר לעניין הסכמי ברירת מחדל שקבועים בהם דמי ניהול מקסימליים, כך שהם הסתיימו בחודש מרץ 2018 (במקום מרץ 2019).

בהמשך לכך, בחודש אוקטובר 2018 פרסם הממונה מסמך שעניינו **תוצאות הליך קביעת קרנות פנסיה נבחרות**, במסגרתו פורסמו שמות של ארבע קרנות פנסיה נבחרות על ידי רשות שוק ההון ביטוח וחסכון (אלטשולר שחם, פסגות, מיטב דש, הלמן אלדובי), שהחלו לפעול מיום 1 בנובמבר, 2018 ויפעלו עד ליום 31 באוקטובר, 2021. קרנות ברירת המחדל הנבחרות מציעות דמי ניהול בשיעורים נמוכים משמעותית מממוצע דמי ניהול הנהוגים בשוק. בתקופת הדוח נמשכה השחיקה בשיעור דמי הניהול בשוק ובכלל זה בקרנות שבניהול החברה. לפרטים נוספים ראה סעיף 2.1.2.1.

המסלקה הפנסיונית והוראות בדבר אופן הפקדת תשלומים לקופת גמל

3.1.6.1.10

בחודש נובמבר 2017 פורסם חוזר מתקן בדבר **אופן הפקדת תשלומים לקופת גמל**. מטרת התיקון היא, בין היתר, להבטיח קיומה של התאמה מלאה בין אופן ניכוי הכספים משכר העובד לבין אופן קליטת הכספים בקופת הגמל של העובד, הגברת השקיפות מול העמית ומול המעסיק ושיפור איכות השירות של החברות המנהלות, תוך הגדרת לוחות זמנים לטיפול בליקויים. בנוסף, חברה מנהלת נדרשת להנגיש חשבון מקוון למעסיק עם מלוא המידע הנדרש לשם עמידה בהוראות הדין. התיקונים בחוזר יכנסו לתוקף בהדרגה במועדים שונים במהלך השנים 2018 עד 2020. בחודש ינואר 2019 פורסם תיקון נוסף לחוזר אשר דחה את הכניסה לתוקף עבור מעסיקים שלהם פחות מעשרה עובדים עד לחודש פברואר, 2020. בחודש דצמבר 2019 פורסם תיקון נוסף לחוזר במסגרתו נדחה מועד התחילה של הוראות החוזר שעניינן העברת דיווח ממוכן ע"י מעסיק על הפקדת תשלומים לקופת גמל בהתאם למבנה אחיד שקבע הממונה ונקבעה כניסה הדרגתית לתוקף עבור מעסיקים שלהם פחות מעשרה עובדים.

בחודשים אפריל ונובמבר 2018, נכנסו לתוקף **חוזרי מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני** אשר עדכנו את הממשקים האחידים המשמשים גופים מוסדיים, בעלי רישיון ומעסקים בתחום בחיסכון הפנסיוני, לרבות באמצעות המסלקה הפנסיונית. במהלך 2018 פורסמו מספר עדכונים לחוזר במסגרתם התווספו פעולות נתמכות נוספות על ידי המסלקה הפנסיונית במספר ממשקים, וביניהם: ממשק הניוד, ממשק אירועים, ממשק אחזקות וממשק מעסיקים. להערכת החברה יישום ההוראות דורש הערכות מיכונית משמעותית. בשנת 2019 פורסמו מספר תיקונים נוספים לחוזר מבנה אחיד, במסגרתם עודכנו הוראות הממשקים השונים, נעשו התאמות ונוספו הבהרות לממשקים השונים ונדחו מועדי התחילה של הוראות מסוימות.

3.1.6.1.11

בחודש נובמבר 2019 פורסם חוזר 2019-1-10 שעניינו **"תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות - עדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בביטוח חיים ועדכון מודל**

3.1.6.1.12

שיפורי תמותה לחברות ביטוח ולקרנות הפנסיה אליו צורף נייר עמדה באותו עניין. במסגרת החוזר נערך עדכון: (1) להנחות הדמוגרפיות שעל בסיסן על חברות ביטוח לחשב את מקדמי הקצבה ואת ההתחייבויות בגין פוליסות ביטוח חיים; ו- (2) להנחות הדמוגרפיות שעל בסיסן על חברות מנהלות של קרנות פנסיה לחשב את המאזן האקטוארי שלהן ואת המקדמים הכלולים בתקנון הקרן. על פי בחינה שערכה הפניקס ביטוח, יישום הוראות החוזר כאמור גרם לירידה ביחס כושר הפרעון בהשוואה ליחס כושר הפירעון שפורסם ליום 31 בדצמבר, 2018 ובקשר לקרנות הפנסיה שבניהול הפניקס פנסיה וגמל, הרי שיישום הוראות החוזר יגדיל את התחייבויות הקרן למקבלי קצבה. לפרטים בנושא ראה באור 22 בדוח הכספי של החברה.

3.1.6.2 טיטות והצעות להסדרים תחיקתיים:

3.1.6.2.1 בחודש יוני 2019 פורסם **תזכיר חוק גיל פרישה התשע"ט-2019** במסגרתו מוצע להעלות את גיל הפרישה לאישה בהדרגה עד לגיל 65 וכן להחיל מנגנון עדכון אוטומטי של גיל הפרישה לאישה החל מחודש ינואר 2037, בהתאם לשינויים בתוחלת החיים לאישה.

3.1.6.2.2 בחודש דצמבר 2019 פורסם חוזר **"אופן הפקדת תשלומים לקופת גמל - טיוטה"** וחוזר **"מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני - מממשק מעסיקים - טיוטה"**, אשר כונו "רפורמה בסליקת כספים". מטרתם של התיקונים המוצעים הוא שיכלול תהליכי סליקת הכספים בשוק החיסכון הפנסיוני, ועיקרם: הקלות למעסיקים להם פחות מ-10 עובדים; ייעול ההודעות הנשלחות לעמיתים ולמעסיקים אגב אי הפקדת כספים; החמרת התנאים להשבה למעסיק של כספים שהופקדו ביתר; קביעה כי גופים מוסדיים יידרשו לבצע הליך של טיוב הרשומות בממשק מעסיקים עד סוף שנת 2020; וקביעת כללים לעניין העברת מידע מבעל רישיון למעסיק לעניין אופן חלוקת כספים בין קופות גמל.

3.1.6.2.3 בחודש פברואר 2020 פורסמה טיוטת חוזר **"יישוב תביעות אובדן כושר עבודה"**. טיוטת החוזר מפורסמת על רקע ביקורת שערך הממונה על שוק ההון בשוק. בהתאם למפורט בטיטה, מטרת החוזר היא להבטיח הליך יישוב תביעות הוגן, יעיל, שקוף ומקצועי, וזאת, בין היתר, באמצעות מודל שיאפשר בירור אובייקטיבי של תביעות אובדן כושר עבודה לטובת מיצוי זכויותיו של המבוטח, זאת בדומה למודל הקיים כיום בתביעות נכות בקרנות הפנסיה. מדובר בטיטת חוזר רחבת היקף המבקשת להסדיר באופן מקיף ונפרד את נושא יישוב תביעות אובדן כושר עבודה, והיא כוללת התייחסות, בין היתר, לעניינים הבאים: עקרונות כלליים ליישוב תביעות; החובה לקבוע מערכת כללים לבירור ויישוב תביעות; הכשרת העוסקים ביישוב תביעות; אופן קבלת תביעה לתגמולי ביטוח והבירור שלה, לרבות לוחות זמנים לעניין זה; בדיקה רפואית, ערעור לוועדה רפואי וערעור לוועדה רפואית לערעורים; ביצוע חקירה; אישור תביעה והודעת תשלום; הודעות דחיה ופשרה; תפקידי ההנהלה והדירקטוריון; ודיווח שוטף לממונה על שוק ההון.

3.1.6.2.4 בחודש מרץ 2020 פורסמה טיוטת חוזר שעניינה **"תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות - הנחת ריבית"**. מטרת החוזר היא לעגן את שיטת האמידה של עקום הריבית חסרת הסיכון הנהוגה בפועל כיום, לפיה העקום מבוסס על ציטוטי החברה המצטטת עד לשנה ה-25, ובנוסף להבהיר את שיטת האמידה לגבי טווח הזמן לאחר השנה ה-25. בהתאם למוצע בטיטת החוזר, לאחר השנה ה-25 יקבעו עקומי הריבית על פי אקסטרפולציה בהתאם לשיטת Smith-Wilson עד לשיעור הריבית העתידית האחרונה Ultimate Forward Rate שתקבע על 60 שנה, ומנקודה זו הריבית העתידית תהיה קבועה.

3.1.6.2.5 בחודש ינואר 2020 פורסמה טיוטת חוזר "משיכת כספים מחשבונות קטנים בקופת גמל – תיקון". במסגרת הטיוטה, מוצע, בין היתר, להרחיב את החובה לבצע "משיכה יזומה" של כספים מקופת גמל, כך שתחול על חשבונות בעלי יתרה של עד 8000 ₪ (במקום 1350 ₪ כפי שקבוע בחוזר כיום), כאשר משלוח ההמחאות לעמיתים יעשה באופן הדרגתי בחמש פעימות לאורך שנה.

3.2 חסמי כניסה ויציאה

3.2.1 חסמי כניסה

3.2.1.1 כללי

בהתאם להוראות הדין, עיסוק בביטוח (לרבות החזקה של חברה מנהלת של קרנות פנסיה וקופות גמל) מחייב מתן רישיון מבטח לפי חוק הפיקוח (להלן: "רישיון מבטח"), החזקה של יותר מחמישה אחוזים מסוג מסוים של אמצעי שליטה במבטח מותנית בקבלת היתר להחזקת אמצעי שליטה מאת הממונה (להלן: "היתר החזקה"), ושליטה במבטח או בסוכן תאגיד מותנית אף היא בקבלת היתר שליטה מאת הממונה (להלן: "היתר שליטה").

בין יתר השיקולים למתן רישיון מבטח, סוכן תאגיד, היתר החזקה והיתר שליטה מביא הממונה בחשבון מגוון רחב של שיקולים ובהם, בין היתר, הצגת תוכניות הפעולה של המבקש, התאמת נושאי המשרה לתפקידים, האמצעים הכספיים, הניסיון והרקע העסקי של הגורמים המבקשים את הרישיון או ההיתרים, התחרות בשוק ההון לרבות במשק הביטוח ורמת השירות בו, המדיניות הכלכלית של הממשלה, הסדרים לעניין ביטוח משנה, צוות העובדים וכו'. הממונה רשאי לקבוע תנאים ומגבלות בקשר למתן ההיתרים לרבות על קיום גרעין שליטה קבוע ויציב במבטח, איסור על שעבוד של אמצעי שליטה הנכללים במסגרת שרשרת השליטה במבטח, שמירת מסגרת קבוצת השליטה לרבות קביעת הוראות או מגבלות ביחס למכירה או העברה של אמצעי השליטה לאחר.

כמו כן, בהתאם לסעיף 32(ג1) לחוק הפיקוח נקבע איסור על החזקה מהותית בתחום החיסכון לטווח ארוך. החזקה מהותית הוגדרה כהחזקת נתח שוק העולה על 15% מסך נכסי החיסכון לטווח ארוך, כפי שהוגדרו בחוק הפיקוח.

בחודש ינואר 2018 אושרו **תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(הון עצמי מזערי נדרש לקבלת רישיון מבטח), התשע"ח-2018** והן מחליפות את תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(הון עצמי מינימאלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח – 1998 וקובעות את שיעור ההון העצמי הנדרש לצורך קבלת רישיון מבטח. מטרת התקנות הינה, בין היתר, להפחית את חסמי הכניסה בשוק הביטוח הישראלי, לעודד כניסתן של חברות המבוססות טכנולוגיה וחדשנות.

בתחום החיסכון הפנסיוני, הקמתן של קרנות ברירת המחדל וסיומם של הסכמי רבים שהיו בין מעסיקים ובין חברות מנהלות בחודש מרץ 2019, בהתאם לחוזר **הוראות לעניין בחירת קופת גמל**, גרמו להתחזקות הקרנות שנבחרו כקרנות ברירת המחדל על פני הקרנות האחרות. לפרטים נוספים ראה סעיף 3.1.6.1.9.

כמו כן, בהתאם לחוק הריכוזיות ישנן מגבלות על גופים עם החזקות ריאליות משמעותיות להשקיע בגופים מוסדיים. להרחבה בעניין חוק הריכוזיות ראה סעיף 3.1.1.1.3 לעיל.

3.2.1.2 היתר להחזקת אמצעי שליטה בגופים המוסדיים

בחודש יולי 2013 פרסם הממונה יחד עם המפקח על הבנקים מסמך שעניינו **עקרונות מנחים לקריטריונים ותנאים כלליים למבקש היתר לשלוט ולהחזיק בגופים פיננסיים מפקחים**. במסגרת מסמך זה, גובשה על ידי הממונה רשימת עקרונות מנחים, אשר יהוו בסיס

לקביעת מסגרת מפורטת של קריטריונים ותנאים למתן היתר שליטה, שיכול שפרטיה יהיו שונים לסוגי הגופים המפוקחים. בין יתר השיקולים לבחינת התאמתו של מבקש לקבלת היתר, נכללים ארבעה תחומים עיקריים והם: (1) יושר וישרה אישיים ועסקיים; (2) חוסן פיננסי; (3) אסטרטגיית השקעה מתוכננת; (4) ניסיונו העסקי, עיסוקיו ועסקי האחרים והפוטנציאל לניגודי עניינים בגוף המפוקח.

בהמשך למסמך האמור, בחודש פברואר 2014 פרסם הממונה **מסמך** שעניינו **מדיניות לשליטה בגוף מוסדי ("מסמך המדיניות")**. במסגרת מסמך המדיניות מפורטות הוראות הממונה לעניין שליטה בגוף מוסדי וכן לגבי אופן הגשת בקשה להיתר שליטה בגוף מוסדי. תחולת ההוראות הינה ביחס למבקש היתר חדש, אולם ההוראות יחולו גם על מחזיקי היתר שליטה קיים בהתאמות הנדרשות כאשר נעשים שינויים בהיתר בו הם מחזיקים. יצוין, כי במידה והשליטה היא יחד עם אחרים, נדרש כל אחד ממרכיבי קבוצת השליטה לקבלת היתר, ולפיכך על כל אחד מהם להגיש בקשה להיתר.

מסמך המדיניות נוגע בין היתר, בנושאים הבאים: (1) התנאים שיחולו על מבקש היתר שליטה יחד עם אחרים; (2) מבנה השליטה ודרך החזקת אמצעי שליטה בגוף מוסדי בנוגע לתאגיד ריאלי, תאגיד בנקאי זר וגוף מוסדי זר, תאגיד מנהל כספים, שותפות, נאמנות וגוף מוסדי; (3) שיעור ההחזקה המינימלי. בהקשר זה נקבע, בין היתר, כי נדרש שיעור החזקה של למעלה מ-30% בגוף מוסדי הנדרש לסכום גדול של הון מינימאלי, החזקה של מעל 40% בגוף מוסדי שנדרש לסכום בינוני של הון מינימלי והחזקה של מעל 50% בגוף מוסדי הנדרש לסכום קטן של הון מינימלי; (4) מימון התאגידים שבאמצעותם מוחזק הגוף המוסדי; (5) שעבוד אמצעי השליטה; (6) חוסנו הפיננסי של מבקש ההיתר. יצוין, כי החברה הנה גוף מוסדי הנדרש לסכום גדול של הון מינימאלי, ובהתאם שיעור ההחזקה המינימלי הקבוע לבעלי השליטה בחברה עומד על 30%.

כמו כן, בחודש יולי 2019 פרסם הממונה מסמך שעניינו **מדיניות למתן היתר להחזקת אמצעי שליטה בגוף מוסדי בלא שולט לגופים המנהלים כספי לקוחות** ואשר מטרתו היא לקבוע תנאים לקבלת היתר החזקה עבור גוף המנהל כספי לקוחות שמבקש לקבל היתר להחזקה של עד 7.5% מאמצעי השליטה בגוף מוסדי בלא שולט. יצוין, כי בהתאם לאמור בחודש ינואר 2020 קיבלה החברה ובעלי השליטה בה היתר להחזיק בכלל החזקות עסקי ביטוח עד שיעור של 7.5%.

3.2.1.3 רישיונות והיתרים שנתקבלו

כאמור בסעיף 3.2.1.1 לעיל, בהתאם לחוק הפיקוח, החזקת "אמצעי שליטה"³ במבטח בשיעור העולה על 5% מאמצעי שליטה במבטח, כפופה לקבלת היתר של הממונה.

ביום 31 באוקטובר 2020, במסגרת עסקת רכישת השליטה בהפניקס אחזקות על ידי הקרנות הוענק לקרנות ולבעלי המניות הסופיים בקרנות, כקבוצה, היתר לשליטה ולהחזקת אמצעי שליטה בהפניקס אחזקות, ובתאגידים המפוקחים הנשלטים על ידה, חברת האם- הפניקס ביטוח והחברה ("היתר השליטה").

היתר השליטה כולל הוראות שונות, ובכלל זה: הוראות בדבר שמירת מבנה השליטה וההחזקה בקרנות (ובכלל זה בשותף המנהל הסופי בכל אחת מהקרנות) וכן הוראות בדבר מבנה ההחזקות והשליטה של התאגידים בשרשרת השליטה בהפניקס אחזקות וההחזקות של Belenus בהפניקס אחזקות עצמה; הוראות בדבר מכירה או העברה של אמצעי שליטה בין חברי קבוצת השליטה ומכירה או העברה של אמצעי שליטה בהפניקס אחזקות; הוראות בדבר שמירה על הון עצמי מזערי; מגבלות על שעבוד אמצעי שליטה בהפניקס אחזקות או בחברות בשרשרת השליטה;

³ "אמצעי שליטה" מוגדרים בחוק הפיקוח, כדלקמן: (1) זכות הצבעה באסיפה כללית של חברה או בגוף מקביל של תאגיד אחר; (2) זכות למנות דירקטור בתאגיד, ולענין זה (1) יראו את מי שמינה דירקטור בתאגיד כבעל הזכות למנותו; (2) חזקה על תאגיד שנושא משרה בו נתמנה לדירקטור בתאגיד אחר, ועל מי ששולט באותו תאגיד, שהם בעלי זכות למנותו; (3) הזכות להשתתף ברווחי התאגיד; (4) הזכות ליתרת נכסי התאגיד בעת חיסולו, לאחר סילוק חביוותיו.

הוראות דיווח שונות לממונה הנוגעות לשינויים בשיעורי האחזקה בהפניקס אחזקות; הוראות בדבר אחזקה בנאמנות של 4.5% ממניות גרעין השליטה בהפניקס אחזקות לשם השלמת ההון העצמי ככל שהפניקס ביטוח לא תעמוד בדרישות ההון החלות עליה (וכפי שיחולו מעת לעת). היתר השליטה נכנס לתוקף במועד השלמת עסקת רכישת השליטה.

עוד יצוין, כי במסגרת עסקת רכישת השליטה, הוענק היתר להחזקת אמצעי שליטה כערובה לחיוב ("היתר שעבוד") לטובת הגורמים המממנים בעסקה, שהנם מספר בנקים וגופים מוסדיים ישראליים, לשעבוד אמצעי השליטה בחברה המוחזקים על ידי הקרנות (באמצעות Belenus) ואמצעי השליטה ב-Belenus. היתר השעבוד קובע, בין היתר, הוראות בדבר מימוש אמצעי השליטה המשועבדים והוראות דיווח לממונה.

3.2.1.4 הון עצמי

הפניקס ביטוח התחייבה להשלים בכל עת את ההון העצמי של החברה לסכום הקבוע בתקנות קופות גמל.

3.2.1.5 מומחיות ידע וניסיון

הפעילות של החברה מחייבת ידע מקצועי ספציפי בעיקר בתחום הפנסיה, הגמל, האקטואריה וניהול סיכונים והיכרות עם שווקי התחום.

3.2.1.6 גודל מינימלי (מסה קריטית)

על מנת לכסות את עלויות התפעול הקבועות הגבוהות הנדרשות להפעלת המערכות התפעוליות וההשקעיות, כולל הצורך לענות על הדרישות הרגולטוריות המשתנות בתחומים השונים, דרוש היקף מינימלי של הכנסות.

3.2.2 חסמי יציאה

חסמי היציאה העיקריים מפעילויות החברה קבועים אף הם בדינים הרלבנטיים.

פירוק או חיסול של עסקי קופות גמל וקרנות פנסיה כפופים לפיקוחו של הממונה אשר רשאי להורות לחברה לפעול בדרך מסוימת בחיסול העסקים או לפנות לבית המשפט בבקשה למתן צו שהפירוק יהיה בידי בית המשפט או בפיקוחו. מיזוג, פיצול, הפסקת ניהול או פירוק מרצון מחייבים קבלת אישור מראש של הממונה. אם הוגשה בקשה לצו למינוי כונס נכסים או מפרק זמני על חברה מנהלת והצווים כאמור לא בוטלו תוך תקופה מסוימת שנקבעה בחוק קופות הגמל או שהניהול לא עבר לחברה מנהלת אחרת תוך התקופה שנקבעה בחוק, רשאי הממונה להחיל את סמכויותיו בכל הקשור לשמירת יציבותה של קופת הגמל לרבות מינוי מנהל מורשה בהתאם לכללים שנקבעו בדיון. בעסקי הפנסיה הפסקת הפעילות כרוכה בהסדר להמשך הטיפול במימוש כל זכויות (Run-Off) העמיתים.

העברת שליטה בגוף מוסדי דורשת קבלת היתר שליטה לגוף הרוכש, לעניין קריטריונים ותנאים כלליים למבקש היתר לשלוט ולהחזיק בגופים פיננסיים מפקחים ראה סעיף 3.2.1.2 לדוח זה.

3.3 גורמי הצלחה קריטיים

1. מצב המשק, התעסוקה, הריבית ושוק ההון;
2. רגולציה, לרבות פיקוח על תעריפים;
3. התחרות בתחום;
4. נאמנות לקוחות ושימור התיק;
5. איכות ניהול ההשקעות;
6. איכות ניהול הסיכונים הפיננסיים;

7. ערוצי הפצה, כולל יכולתם להגביר ביקושים וליצירת שווקים חדשים;
8. מגוון המוצרים והיכולת להתאים את המוצרים לתנאי השוק וצרכי הלקוח;
9. איכות השירות לעמיתים וסוכנים;
10. מיצוב החברה כחברה מובילה, תוך יצירת מותג שיחזק את מעמדה התחרותי;
11. שימור ורכישת הון אנושי איכותי;
12. חדשנות טכנולוגית;
13. רמת המחשוב והטכנולוגיה;
14. יעילות התפעול ורמת הוצאות התפעול, השיווק והמכירות;
15. הפעלת בקרה יעילה;
16. איתנות ויציבות.
17. רמת דמי הניהול המותרת על פי דין והנגבית בפועל;
18. שכיחות התביעות וחומרתן, לרבות אירועי קטסטרופה;
19. איכות ניהול התביעות, על היבטיה השונים;
20. שינויים בתוחלת החיים;
21. היקף הטבות המס ללקוח;
22. מעבר לתהליכים ומוצרים דיגיטליים יעילים;
23. איכות ניהול השקעות העמיתים.

3.4 השקעות

3.4.1 ניהול ההשקעות

3.4.1.1 מבנה ניהול ההשקעות

3.4.1.1.1 כללי

ניהול ההשקעות הינו משותף לעמיתי הפניקס ביטוח והחברה והוא מתבצע באמצעות הפניקס השקעות, שהינה חברה בת בבעלות מלאה של הפניקס אחזקות. בהתאם, ניהול ההשקעות מתבצע באמצעות ועדות משותפות לכלל הגופים המנויים לעיל וביניהן, ועדת השקעות משותפת, ועדת משנה לאשראי משותפת, ועדת אשראי פנימית משותפת ומרכז חובות בעייתיים.

ועדת ההשקעות מאשרת את מדיניות ההשקעה של המוצרים השונים, תוך התייחסות למאפייניהם הספציפיים. לאחר קבלת החלטה במסגרת ועדת ההשקעות, הדירקטוריון של כל אחת מהחברות האמורות מאשר את מדיניות ההשקעות ביחס לפעילות החברה הרלוונטית.

3.4.1.1.2 מדיניות ניהול ההשקעות של הקבוצה

הקבוצה פועלת בתחומי השקעה מגוונים, ביניהם, פעילות בניירות ערך סחירים, אשראי לא סחיר, נדל"ן, קרנות השקעה, השקעות פרטיות וכיו"ב. טווחי החשיפה ביחס לכל אחד מתחומי הפעילות השונים נקבעים במסגרת מדיניות ההשקעות. מדיניות ההשקעה מבוססת, בין היתר, על יעדי תוכניות העבודה, הנחות עבודה ביחס למצב המאקרו כלכלי בארץ ובעולם, מגמות בשווקים השונים ובתחומי ההשקעה המגוונים, הערכות ביחס לשיעורי ריבית, שער חליפין במטבע חוץ, מצב פוליטי, מצב ביטחוני, שיעורי אבטלה וכיו"ב. מדיניות ההשקעה מובאת לדיון ולאישור במסגרת וועדות ההשקעה (משתתף ונוסטרו) ודירקטוריון הפניקס ביטוח והחברה, לפחות אחת לשנה. בהתאם לחוזר "הצהרה על מדיניות השקעה צפויה", מס' 2009-9-13 מפרסמת החברה באתר האינטרנט שלה מידע ביחס למדיניות ההשקעה שלה. לפירוט בדבר מדיניות ההשקעות של החברה ראה באתר האינטרנט של החברה בכתובת:

<https://www.xnes.co.il/pension/About/information.aspx>

3.4.1.1.3 בקרת השקעות
מחלקת בקרת השקעות הינה יחידה עצמאית הנפרדת מיחידת הייזום, ביצוע, הקצאה והערכה של נכסי השקעה. היחידה פועלת תחת חשבות השקעות אשר הינה חלק מאגף הכספים של הפניקס ביטוח והינה מנותקת מפעילות ההשקעות. היחידה מבקרת את פעילות ההשקעות הנעשית על בסיס שוטף בהתאם לרגולציה לה כפופה החברה בניהול השקעותיה. בהתאם, מחלקת בקרת השקעות אחראית על מכלול של דיווחים הנדרשים בהתאם להוראות הרגולציה והדרישות הפנימיות של האורגנים השונים.

3.4.1.1.4 שירותי ניהול ההשקעות
ניהול ההשקעות מתבצע על ידי הפניקס השקעות. בהתאם, הפניקס השקעות התקשרה בהסכם לניהול השקעות עם הפניקס ביטוח ועם החברה.

ניהול ההשקעות נעשה על ידי מנהלי השקעות המתמחים בתחומי ההשקעה השונים. תחום ניירות הערך הסחירים בישראל מתבצע בנפרד עבור כספי עמיתים וכספי הנוסטר באמצעות מנהלי השקעות יעודיים. תחומי ההשקעה האחרים מתבצעים באמצעות מנהלי השקעות אשר מספקים שירותים הן עבור ניהול כספי עמיתים והן עבור ניהול כספי הנוסטר, כאשר כל הזדמנות השקעה מוצעת בו זמנית למנהל השקעות נוסטר ולמנהל השקעות עמיתים, על פי יחס פיצול קבוע מראש. מנהלי ההשקעות נתמכים במחלקת מחקר פנימית ומסתייעים בסקירות ובניתוחים של אנליסטים מבנקים ומבתי השקעות בארץ ובחו"ל. בנוסף, מנהלי ההשקעות נתמכים במחלקות מקצועיות נוספות כגון: מחלקת כספים, אגף לייעוץ משפטי וכיו"ב.

3.4.1.1.5 פוליסות בניהול אישי (IRA):
ההשקעות בגין פוליסות וקופות גמל בניהול אישי (IRA) מנוהלות באמצעות מנהלי השקעות חיצוניים הממונים על ידי העמיתים או מנוהלים ישירות על ידי העמיתים עצמם.

3.4.1.1.6 קרנות פנסיה וקופות גמל
נכסי קופות גמל וקרנות הפנסיה מנוהלים בהתאם ובכפוף לתקנות ההשקעה, הקובעות, בין היתר, הוראות לעניין סוגי נכסים שהם רשאים להחזיק, כנגד התחייבויותיהם ומאפייניהם השונים.

החברות בקבוצת הפניקס המנהלות את השקעותיהם באמצעות הפניקס השקעות מינו ועדה לניהול השקעות של כספי העמיתים שבניהולם (להלן: "ועדת השקעות משתתף"). ועדת השקעות משתתף מונה נכון למועד דוח זה חמישה חברים. כל חברי הוועדה מקיימים את תנאי הכשירות של דירקטורים חיצוניים על פי חוק החברות וכן את תנאי הכשירות הנדרשים מהחברים בוועדת השקעות משתתף. ועדת השקעות משתתף מתכנסת ככלל לפחות אחת לשבועיים.

3.4.2 הסדרת ניהול אשראי

3.4.2.1 ניהול סיכונים אשראי
במסגרת קודקס הרגולציה והוראות חוזרים אשר עוסקים בניהול נכסי השקעה נכללו הוראות שעניינן ניהול אשראי על ידי גופים מוסדיים, כדלקמן:

3.4.2.1.1 ניהול סיכונים אשראי אגב פעילות השקעות
מטרת ההנחיות בדבר ניהול סיכונים אשראי אגב פעילות השקעות הינה הבטחת קיומם של תמיכה ניהולית, מקצועית ותפעולית וכן מנגנוני בקרה ופיקוח נאותים בגופים מוסדיים. החוזר קובע כללים וכלים לקביעת מדיניות העמדת האשראי במסגרת מדיניות ההשקעות

הכוללת הנקבעת על ידי הדירקטוריון, קביעת סמכויותיהן של ועדות ההשקעות, ועדת האשראי ומנגנוני פיקוח, בקרה ודיווח.

בהתאם להוראות הקודקס והחוזרים הרלוונטיים קיים בהפניקס השקעות מערך אשראי לא סחיר וכן קיימות ועדות משותפות להפניקס ביטוח ולחברה. במסגרת מדיניות האשראי קיימת התייחסות, בין היתר, לנושאים הבאים: (א) מדרגי סמכויות לאישור עסקאות אשראי; (ב) חשיפה לסיכונים אשראי; (ג) חשיפה ללווים לפי חלוקה לסוגי לוויים שונים; (ד) הבטחת קיומם של מנגנוני ניהול, פיקוח ובקרה לניהול סיכונים אלה.

3.4.2.1.2

העמדת אשראי לא סחיר על ידי גופים מוסדיים

קבוצת הפניקס עוסקת במגוון סוגי מימון, לרבות אשראי עסקי לסוגיו (אגרות חוב והלוואות לא סחירות), עם ובלי בטחונות, מימון מובנה לרבות אגרות חוב מגובות נכסים, מוצרים מובנים אחרים, נגזרים פיננסיים ונכסים מורכבים, פיקדונות, שטרי הון, וערבויות חוק המכר וליווי בניה (במסגרת פעילות הנוסטרו בלבד).

3.4.2.1.3

טיפול בחובות בעייתיים ופעולות גופים מוסדיים לגביית חוב

הוראות בדבר אופן הטיפול בחובות בעייתיים ופעולות גופים מוסדיים לגביית חוב שנועדו להבטיח כי גופים מוסדיים יפעלו באופן אקטיבי לגביית חובות. כמו כן, נועדו ההוראות להגדיר מסגרת להיערכות גוף מוסדי לצורך מעקב ובקרה שוטפים אחר חוב שבניהולו, לצורך טיפול בחוב בעייתי ולצורך גיבוש החלטה בדבר אמצעים שינקוט לגביית החוב ובדבר השתתפותו בתהליך הסדר חוב, וכן לקבוע את הגורמים האחראים לביצוע פעולות אלה. מרכז חובות בעייתיים אחראי על תהליך הערכת מצב חוב וסיווגו כחוב בעייתי ו/או כחוב אחר. חובות בעייתיים יסווגו בהתאם לקטגוריות הבאות: (א) חוב בהשגחה מיוחדת; (ב) חוב בפיגור; (ג) חוב מסופק. מרכז חובות בעייתיים אחראי, בין היתר, על עריכת דיווחים מידיים ותקופתיים והשתתפות בכל הדיונים של הגורמים המוסמכים להחליט על אופן הטיפול בחוב בעייתי, תוך מתן המלצה על ביצוע הפרשות לחובות, בהתאם למדרגי אישור. ועדת אשראי פנימית אחראית על מתן המלצה בדבר אופן הטיפול והאמצעים בהם יש לנקוט לטיפול בחובות בעייתיים שהן הלוואות מותאמות. כמו-כן, מתבצע מעקב שוטף ודיון במצבת החובות הבעייתיים וניתן דיווח רבעוני לדירקטוריון ולוועדות השונות בנוגע לחובות הבעייתיים, התפתחויות במצב החוב וסטטוס הטיפול בהם.

3.4.2.1.4

ניהול השקעות פאסיביות

נכון למועד הדוח, קבוצת הפניקס מנהלת כ-24 מסלולים פאסיביים בהיקף נכסים של כ-14 מיליארד ש"ח. מסלולים אלה עוקבים בהתאם למדיניותם אחר מדדים פומביים מפורסמים. תפעול ההשקעות ביחס למסלולים אלה מתבצע על ידי קסם תעודות סל אחזקות בע"מ.

3.4.3

הכנסות מהשקעות והשפעתן רווחי חברות מנהלות

בעסקי פנסיה וגמל, התשואה מההשקעות, בניכוי דמי הניהול מהצבירה לאחר הנחות, נזקפת לעמיתים ועל כן השפעת תוצאות ההשקעות על רווחי החברה המנהלת של קרן הפנסיה או קופת הגמל, מצטמצמת להשפעה הנגזרת מן ההיקף הכולל של הצבירה בקרן הפנסיה או קופת הגמל ממנה נגזרים דמי הניהול לחברה המנהלת את קרן הפנסיה או קופת הגמל. כמו כן, בקשר עם קופת גמל מבטיחת תשואה עלולה רווחיות החברה המנהלת להישחק אם קופת הגמל לא השיגה את התשואה המובטחת.

חלק ניכר מתיק הנכסים של קבוצת הפניקס מושקע בניירות ערך סחירים בשוק ההון. לפיכך לתשואות בשוק ההון באפיקים השונים, השלכה מהותית הן על התשואה המושגת עבור לקוחות קבוצת הפניקס והן על רווחי קבוצת הפניקס. לעניין זה ראה גם סעיף 2 לדוח הדירקטוריון.

3.4.4 השקעות מהותיות בחברות מוחזקות

בשנת הדיווח לא היו לחברה פעילויות השקעה מהותיות בחברות מוחזקות, שותפויות ומיזמים שאינם חברות בנות והשקעות בפעילויות אחרות.

3.5 ביטוח משנה

במסגרת הוספת והפעלת מסלולי הביטוח בקרן הפנסיה המשלימה לאור תיקון תקנון הקרן, ביום 27 ביוני, 2013 נחתם הסכם ביטוח משנה עם הפניקס חברה לביטוח בע"מ. אישור ההסכם התקבל מאת רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון ביום 31 בדצמבר 2013. הסכם ביטוח המשנה האמור כולל מנגנון לפיו קרן הפנסיה נושאת ב-10% מהסכום בסיכון ויתרת הסכום בסיכון כ-90% מועבר למבטח המשנה – הפניקס חברה לביטוח בע"מ. בהתאם להסכם, על הקרן לעדכן את מבטח המשנה בכל שינוי מהותי של מדיניות חיתום, תזרימי פרמיות ועוד. במקרה מוות של עמית רלבנטי בקרן זו, הסכום אותו ישלם מבטח המשנה יהיה סכום חד פעמי בשווי של 90% מהערך המהווה של הפנסיה בגין אותו עמית אשר תחושב לפי ריבית של 3.48%. במקרה נכות של עמית רלבנטי בקרן זו, מבטח המשנה ישלם תשלום עיתי כל עוד משולמת פנסיית נכות. בגין שנת 2019 הועברו למבטח המשנה סך של כ-1,500 אש"ח מהקרן פנסיה המשלימה, בהתאם למנגנון המתואר לעיל.

3.6 הון אנושי

3.6.1 המבנה הארגוני של החברה

דירקטוריון החברה מתווה את מדיניותה ומפקח על ביצועי המנכ"ל ופעולותיו.

החברה מקבלת מהקבוצה את השירותים הבאים: שירותי השקעות, שירותי ניהול סיכונים, שירותים מקצועיים, שירותי תפעול באמצעות מערך התפעול של הפניקס ביטוח, שירותי מיכון ומערכות מידע וקשרי מערכות מידע, שירותים משפטיים לעניין גביית חובות. כמו-כן, מערך ההדרכה פועל בשיתוף מלא עם מערך ההדרכה של חברת האם בכל הקשור להדרכות עובדי החברה.

3.6.2 מצבת עובדי החברה

להלן מצבת עובדי החברה נכון ליום 31 בדצמבר בשנים 2018-2019:

31/12/2019	31/12/2018	
94	97	תפעול
*0	29	שירות לקוחות
10	8	מטה
61	65	מחלקת לקוחות ומכירות (אגף עיסקי)
29	32	מערך הסוכנים
9	9	מחלקת פיתוח עסקי
3	3	מחלקת משאבי אנוש
3	4	מערך הייעוץ משפטי
**0	6	מחלקת הכספים
2	2	מחלקת השיווק
20	12	מחלקת פיתוח תוכנה ומחשוב+אנליזה ויישומים
231	267	סה"כ

*שירות הלקוחות התמזג למערך השירות והתפעול של הפניקס ביטוח המעניק לחברה שירותים בנושא זה.

** מחלקת הכספים של הגמל אוחדה עם מחלקת הכספים של הפניקס ביטוח.

⁴ מצבת עובדי החברה אינה כוללת עובדים/ות בחופשת לידה ובחופשה ללא תשלום ואינה כוללת עובדים המועסקים על-ידי דפוסי העסקה אחרים, כגון עובדים המועסקים על-ידי נותני שירותים לחברה.

החברה מקבלת שירותי תפעול מחברת האם הכוללים בין היתר, כספים וחשבות, כח אדם, מינהל ולוגיסטיקה, מחשוב ועיבוד נתונים, תפעול ומכירות וכן שירותים מהפניקס השקעות בגין שירותי השקעות. בגין שירותי התפעול כאמור בהסכם התפעול, החברה משלמת לחברת האם, אחת לרבעון, דמי תפעול המחושבים מתוך סך הנכסים, ואינה משלמת שכר באופן ישיר לעובדיה הרלבנטיים.

במסגרת פעילות הקבוצה קיימים הסכמי השאלות עובדים לצורך שיווק מוצרי הקבוצה ותפעול.

במהלך שנת 2019 חל קיטון של 36 עובדים במספר עובדי החברה. הקיטון נובע מהעברת פעילות שירות הלקוחות, דסק מעסיקים ומחלקת הכספים להפניקס ביטוח.

במהלך שנת 2019 ועד מועד הדוח, חלו שינויים פרסונליים בדירקטוריון ובהנהלה הבכירה של החברה, כדלקמן:

- א. ביום 24.2.2019 סיים מר זיו גיל את כהונתו כחבר ועדת השקעות (נציג חיצוני) בחברה.
- ב. ביום 31.3.2019 סיים מר אלדד צינמן את כהונתו כסמנכ"ל תפעול ושירות בחברה. חלף מר אלדד צינמן, מונתה גב' אנה גלקין.
- ג. ביום 2.6.2019 סיימה ר"ח הדס פקר-ניר את כהונתה כמנהלת הכספים בחברה. חלף ר"ח הדס פקר-ניר, מונה ר"ח יוסי וקסלבאום.
- ד. ביום 30.6.2019 סיים מר רג'ואן גרייב את כהונתו כדירקטור בחברה.
- ה. ביום 30.6.2019 סיים מר אורי מור את כהונתו כדירקטור חיצוני בחברה.
- ו. ביום 31.10.2019 סיימה גב' אתי סעאת את כהונתה כמנהלת תכנון ובקרה בחברה.
- ז. בחודש דצמבר 2019 סיים מר רועי יקיר את כהונתו כמנהל ההשקעות הראשי בחברה. חלף מר רועי יקיר מונה מר חגי שרייבר, אשר כיהן עד למועד המינוי כמנהל השקעות עמיתים.
- ח. ביום 31.3.2020 יסיים מר אורי קיסוס את כהונתו כסמנכ"ל החברה.

3.6.3 הטבות וטיבם של הסכמי העסקה

תנאי העסקה של העובדים ונושאי המשרה בחברה הם על-פי חוזי העסקה אישים המקובלים בקבוצת הפניקס, וחלים עליהם תנאי העבודה, הרווחה, והתגמול המקובלים בקבוצת הפניקס. החברה החליטה על אימוץ מדיניות תגמול תכנית תגמול לנושאי משרה בהתאם לעקרונות חוזר גופים מוסדיים 2019-9-6 בעניין תגמול.

לפירוט בדבר תנאי העסקתם של חמשת מקבלי השכר הגבוה וכללם המנכ"ל, ראו סעיף 4.5.6 להלן.

3.6.4 מדיניות תגמול

- 3.6.4.1 בהתאם להוראות הדין קיימת בחברה תכנית תגמול לנושאי משרה ולעובדים בכירים. תכנית התגמול לוקחת בחשבון את הוראות חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי - התרת הוצאה לצרכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ו-2016, החל על התגמול המשולם בתאגיד פיננסי ועל אופן דרכי אישורו ואשר קובע, בין היתר, כי עובד בתאגיד פיננסי לא יוכל לקבל תגמול העולה על פי 35 מהתגמול הנמוך ביותר המשולם לעובד בתאגיד בשנה שקדמה למועד ההתקשרות (לעניין זה, "עובד", לרבות עובד של קבלן כוח אדם המועסק על-ידי התאגיד הפיננסי). כמו כן, החוק קובע הליכי אישור בגין תגמול לעובד בתאגיד פיננסי המקבל תגמול הגבוה מ- 2.5 מיליון ש"ח. כמו כן, מדיניות התגמול מבוססת בעיקרה על התוצאות הרב שנתיות, תשואה להון שתשיג הקבוצה וכן על סדרה של פרמטרים אישיים המותאמים לנושאי המשרה השונים המבוססים על תוכניות העבודה שיקבע הדירקטוריון מדי שנה.

לפרטים נוספים אודות מדיניות התגמול של החברה (לרבות התיקונים שחלו בה) ראה בלינק להלן.

<https://www.xnes.co.il/pension/About/information.aspx>

3.6.5 תכניות הכשרה

תוכניות ההכשרה עוסקות בשמירת רמתם המקצועית של עובדי החברה, באמצעות הדרכה ועדכונים שוטפים בנושאים הקשורים לשינוי חקיקה ותקינה ולחוקים ותקנות חדשים, לתכנית האכיפה שהחברה אימצה, לשיפור תפיסה ומיומנויות שירות, שינויים בנהלים פנימיים וכדומה. בנוסף, מיישמת החברה הדרכות ניהוליות שונות שמטרתן שיפור איכות הניהול ושימוש בכלי ניהול.

3.7 שיווק והפצה

3.7.1 כללי

ערוצי ההפצה העיקריים של החברה הינם:

השיווק וההפצה בחברה מתבצע על ידי סוכני ביטוח, סוכנויות ביטוח והפצה בערוצים דיגיטליים לרכישה מהירה ע"י העמיתים. למרבית הסוכנים הסכמי התקשרות עם מספר חברות המנהלות קופות גמל וקרנות פנסיה על מנת לענות על הצרכים המגוונים של הלקוחות. גורמים עיקריים עבור הסוכנים בבחירת חברה המנהלת קופות גמל וקרנות פנסיה, עימן יתקשרו הם: גובה העמלות, טיב השירות הניתן על ידי החברה, חדשנות במוצרים ושירותים והתאמת המוצרים ללקוחות הסוכן. גורמים עיקריים עבור חברה המנהלת קופות גמל וקרנות פנסיה בבחירת הסוכנים עימם תתקשר הם: ענפי הפעילות של הסוכן, התמחויות ויתרונות יחסיים, פוטנציאל שיתוף הפעולה העסקי עם החברה, רווחיות הסוכן, גובה העמלות, איכות המכירה של הסוכן, שימור התיק של הסוכן, קהל הלקוחות של הסוכן ומהימנות הסוכן.

פעילות הסוכנים מנוהלת בעיקרה באמצעות חטיבת המכירות. בחודש פברואר 2020 הודיעה הפניקס ביטוח, אשר מספקת לחברה שירותי בתחום המכירות, על שינוי מבנה אירגוני בחטיבת המכירות שעיקרו ריכוז פעילות ביטוח כללי תחת אחריות תחום ביטוח כללי, וריכוז פעילות מכירות ביטוח חיים ובריאות תחת תחום חסכון ארוך טווח וריכוז התפעול והשירות תחת מערך השירות והתפעול המרכזי של החברה.

החברה מפעילה פורטל סוכנים מתקדם, אינטרנטי, באמצעותו מועבר מידע שיווקי, עסקי ומכירתי לסוכן על מכלול פעילותו וכן מידע מקצועי ותפעולי. המידע לסוכן מוצע גם באפליקציה סלולרית ייעודית.

החברה מפעילה מוקד שירות מכירה לשירותי סוכני הפניקס (Fnx4u), אשר מסייע לפעולות המכירה של החברה, עבור ובשיתוף סוכני החברה.

בנוסף, קבוצת הפניקס מפעילה מערך קמעונאי לשיווק והפצה המתרכז בהפצה ושירות למוצרים פנסיוניים.

קבוצת הפניקס מפעילה מוקד שירות לקוחות הפועל למתן תגובה מהירה לפניות לקוחות, לרבות פניות בקשר עם דיווחי החברה לעמיתה. ניתן לפנות לחברה בכל ערוצי התקשורת הדיגיטליים המקובלים כגון וואטסאפ, סמס, מייל וכמובן בטלפון. בנוסף משמש אתר האינטרנט של החברה למסירת מידע אישי וביצוע פעולות ללקוחות החברה ומידע שיווקי ללקוחות קיימים וללקוחות פוטנציאליים תחת "אזור אישי" ללקוח.

החברה פועלת ברשתות חברתיות פייסבוק ואינסטגרם ומרכזת קהילה של למעלה מ-70 אלף חברים, מייצרת פעילות ייעודיות ביו-טיוב ובמדיות דיגיטליות נוספות.

3.7.2 סוכנים וסוכנויות ביטוח (להלן: "סוכנים")

פעילות שיווק והפצה מרכזיות של החברה מתבצעות באמצעות סוכני הביטוח והפיננסים.

החברה פעילה גם באמצעות סוכנויות הסדר וסוכנויות ביטוח אחרות המעסיקות סוכני משנה. סוכנויות אלו פועלות ככלל מול מספר חברות המנהלות קופות גמל וקרנות פנסיה.

פעילות הסוכנים מפוקחת אף היא על-ידי הממונה. יחסי הגומלין בגין פעולות הסוכנים מוסדרות בחוק חוזה ביטוח, חוק הפיקוח וחוק השיווק הפנסיוני. עבור שירותיהם משולמות לסוכנים עמלות בשיעורים משתנים. שיעור העמלה נקבע על פי סוג המוצר, היקף התפוקה של הסוכן, רווחיות התיק שלו ובהתאם למשא ומתן אישי ומאפיינים נוספים של כל סוכן. סוכני הביטוח עובדים מול מנהלי המכירות ומשמשים כמנחים בנושאי המכירות ובפתרון בעיות שוטפות.

העמלה המשולמת נקבעה בדרך כלל כשיעור מהצבירה. יצוין, כי בהתאם לחוק הייעוץ החל מחודש אפריל 2017 נאסר על קיום זיקה בין דמי הניהול המשולמים על ידי המבוטח לעמלה המשולמת לסוכן וזאת בקשר למוצרים שנמכרו מהמועד האמור ואילך.

3.7.3 יועצים פנסיוניים

לחברה הסכמי הפצה להפצת מוצריהן עם מרבית הבנקים המסחריים בישראל. בהתאם להסכמים, הפצת מוצרי הגמל והפנסיה נעשית בתמורה לתשלום עמלת הפצה בשיעורים המרביים הקבועים בתקנות הייעוץ. ההסכמים הינם לתקופה בלתי קצובה וניתנים לביטול בהודעה מוקדמת לצד השני.

3.7.4 עלויות רכישה ועמלות

להלן יוצג מידע בדבר עלויות רכישה ועמלות שנתיות לשלוש תקופות דיווח:

גמל:

שנת 2019	עמלות נפרעים (כולל הוצאות משרד)	עמלות היקף (כולל מבצעים)	סה"כ עמלות
סוכן/סוכנות:			
צד קשור ו/או בשליטת הקבוצה	7,905	750	8,655
אחר	32,652	7,424	40,076
יועץ פנסיוני:			
בנקים	11,590	-	11,590
אחר	34	5,489	5,523
סך הכל	52,181	13,663	65,844

שנת 2018	עמלות נפרעים (כולל הוצאות משרד)	עמלות היקף (כולל מבצעים)	סה"כ עמלות
סוכן/סוכנות:			
צד קשור ו/או בשליטת הקבוצה	7,891	0	7,891
אחר	16,936	17,399	34,335
יועץ פנסיוני:			
בנקים	11,019	-	11,019
אחר	67	-	67
סך הכל	35,913	17,399	53,312

שנת 2017	עמלות נפרעים (כולל הוצאות משרד)	עמלות היקף (כולל מבצעים)	סה"כ עמלות
סוכן/סוכנות:			
צד קשור ו/או בשליטת הקבוצה	7,809	0	7,809
אחר	23,681	6,459	30,140
יועץ פנסיוני:			
בנקים	11,107	-	11,107
אחר	75	-	75
סך הכל	42,672	6,459	49,131

עיקר גיוס הלקוחות החדשים לקופות הגמל בניהול החברה בשנת 2019 בוצע באמצעות ערוץ הסוכנים, כ- 77% (לעומת 73% בשנת 2018), בעוד כ-20% גויסו באמצעות משווקים ישירים (לעומת 23% בשנת 2018), ו-3% באמצעות מערך הייעוץ הפנסיוני בבנקים (לעומת 4% בשנת 2018).

פנסיה:

שנת 2019	עמלות נפרעים (כולל הוצאות משרד)	עמלות היקף (כולל מבצעים)	סה"כ עמלות
סוכן/סוכנות:			
צד קשור ו/או בשליטת הקבוצה	5,028	14,365	19,393
אחר	18,217	50,717	68,934
יועץ פנסיוני:			
בנקים	265		265
אחר		9,592	9,592
סך הכל	23,510	74,674	98,184

שנת 2018	עמלות נפרעים (כולל הוצאות משרד)	עמלות היקף (כולל מבצעים)	סה"כ עמלות
סוכן/סוכנות:			
צד קשור ו/או בשליטת הקבוצה	3,547	13,634	17,181
אחר	19,398	-3,068	16,330
יועץ פנסיוני:			
בנקים	220		220
אחר		8,045	8,045
סך הכל	23,165	18,611	41,776

שנת 2017	עמלות נפרעים (כולל הוצאות משרד)	עמלות היקף (כולל מבצעים)	סה"כ עמלות
סוכן/סוכנות:			
צד קשור ו/או בשליטת הקבוצה	3,479	9,332	12,811
אחר	32,964	25,432	58,396
יועץ פנסיוני:			
בנקים	198		198
אחר		8,607	8,607
סך הכל	36,641	43,371	80,012

בשנת 2019 כ-82.7% מדמי הגמולים של קרן הפנסיה המקיפה התקבלו באמצעות ערוץ ההפצה של הסוכנים וזאת לעומת כ-83.3% בשנת 2018 וכ-85.1% בשנת 2017. דמי הגמולים ממכירות באמצעות צדדים קשורים בשנת 2019 הסתכמו ב-44.0% מסך המכירות וזאת לעומת 44.9% בשנת 2018, ו-41.4% בשנת 2017. שיעור מדמי הגמולים מזרוע שיווק בפעילות ישירה הסתכם לסך של כ-17.3%.

החברה תלויה בערוצי ההפצה העיקריים שלה, הסוכנים ומערכת השיווק הפנסיוני, אשר כל אחד מהערוצים האלה אחראי על למעלה מ-10% מדמי הגמולים של החברה.

לפרטים אודות הסכמי הפצה ראו סעיף 3.13.11 להלן.

3.8 ספקים ונותני שירותים

החברה מתקשרת מעת לעת עם ספקים בהתאם לצרכיה. בחירתם נעשית בהתאם לאיכות וטיב השירות המוצע על ידם, זמינותם, ותחומי מומחיותם. אופני ההתקשרות עם ספקים ונותני שירותים אלו כוללים, בין היתר, תשלום על-פי תעריף גלובלי, על-פי פעולה, על-פי תעריף לשעה ולחוזות דעת. התקשרויות אלו אינן כוללות הסדר בלעדיות. באופן כללי נמנעת הקבוצה, ככל שהדבר מתאפשר, מקיומה של תלות בספק אחד ופועלת ליצירת גיוון בקרב ספקיה.

3.8.1 במסגרת פעילותה התקשרה החברה עם בנק מזרחי טפחות בע"מ בהסכם לתפעול חשבונות העמיתים בבנק. במסגרת שירותי התפעול משמש הבנק כמתפעל של זכויות עמיתי קופות הגמל בניהול החברה, וכן מעניק לקופות הגמל שירותי מחשוב ושירותי חשבות.

3.8.2 במסגרת העברת פעילות הגמל של הפניקס פנסיה לחברה, כמפורט בסעיף 1.1.2 לעיל, הוסב לחברה הסכם התפעול של הפניקס פנסיה עם מלמ תפעול גמל בע"מ (להלן: "מלמ") לחברה. ע"פ ההסכם האמור, מלמ נותנת לחברה שירותי תפעול לחשבונות העמיתים בקופת הגמל ובקרן ההשתלמות בניהול אישי שבניהול החברה- "הפניקס גמל בניהול אישי" "הפניקס השתלמות בניהול אישי".

3.8.3 בשנת 2017 החברה התקשרה עם הפניקס ביטוח (צד קשור) בהסכם לקבלת שירותים הכוללים בין היתר ניהול עסקים, ניהול סיכונים, חשבות שכר, לוגיסטיקה, רכש, תפעול, לרבות תפעול קרנות הפנסיה, כח אדם, מינהל ולוגיסטיקה, שירותים משפטיים, מחשוב ועיבוד נתונים, מכירות, שירות לקוחות וכדומה. לפרטים נוספים אודות ההסכם ראו סעיף 3.13 להלן.

3.8.4 בשנת 2017 החברה התקשרה עם הפניקס השקעות ופנינסיים בע"מ (צד קשור), בהסכם לקבלת שירותי ניהול השקעות בגין קופות הגמל וקרנות הפנסיה שבניהול החברה. לפרטים נוספים אודות ההסכם ראו סעיף 3.13 להלן.

3.8.5 בשנת 2004 התקשרה החברה התקשרה עם אקסלנס נשואה שירותים בע"מ (צד קשור) לקבלת שירותים הכוללים בין היתר: שירותי מערכות מידע, אבטחת מידע, תשתיות וגיבויים. לפרטים נוספים אודות ההסכם ראו סעיף 3.13 להלן.

3.8.6 במסגרת מיזוג הפניקס פנסיה לחברה כמפורט בסעיף 1.1.2 לעיל, הוסב לחברה הסכם מול מל"מ שכר (להלן: "מל"מ שכר") לפיו מל"מ שכר מספקת לחברה מערכת לניהול חישובי מס וקצבאות פנסיה לעמיתי קרנות הפנסיה המנוהלות באמצעות החברה.

3.8.7 במסגרת מיזוג הפניקס פנסיה לחברה כמפורט בסעיף 1.1.2 לעיל, הוסב לחברה הסכם מול מדיטון רשות מרכזים רפואיים בע"מ (להלן: "מדיטון") לפיו מדיטון מספקת לחברה שירותי "רופא קרן" וועדות רפואיות בהתאם להגדרתם בתקנון קרנות הפנסיה המנוהלות באמצעות החברה.

3.8.8 במסגרת מיזוג הפניקס פנסיה לחברה כמפורט בסעיף 1.1.2 לעיל, הוסב לחברה הסכם מול מדיסרושור בע"מ (להלן: "מדיסרושור") לפיו מדיסרושור מספקת לחברה שירותי ועדת ערר על ועדות רפואיות של קרן הפנסיה בהתאם לדרישות תקנון קרן הפנסיה.

לפרטים אודות הסכמים מהותיים ראו סעיף 3.13 להלן.

3.9 רכוש קבוע

סך הרכוש הקבוע, נטו המוחזק על-ידי החברה ליום 31 בדצמבר 2019, מסתכם ב- 7,247 אלפי ₪, לעומת 3,857 אלפי ₪ נכון ליום 31 בדצמבר 2018. לפרטים נוספים ראה באור 6 בדוח הכספי של החברה.

3.10 עונתיות

גמל:

תחום פעילות הגמל אינו מאופיין בעונתיות. ההפקדות לקופות הגמל ולקרנות השתלמות הינן על בסיס חודשי/ תקופתי (לעמיתים עצמאיים) שאינו תלוי עונה (כאשר בחודש דצמבר של כל שנה ניתן להבחין בגידול בהפקדות לקופות גמל ולקרנות השתלמות - בעיקר מצד של עמיתים עצמאיים).
להלן התפלגות הפקדות דמי הגמולים ברוטו בתחום הגמל בחברה על פי רבעונים:

2019		2018		
אלפי ₪	%	אלפי ₪	%	
685,210	17%	656,760	27%	רבעון 1
647,180	16%	528,730	22%	רבעון 2
633,320	16%	541,280	22%	רבעון 3
786,361	19%	717,730	29%	רבעון 4
2,752,071	100%	2,444,500	100%	סה"כ

פנסיה

הפקדת דמי גמולים בפנסיה אינם מתאפיינים בעונתיות באופן מובהק. יחד עם זאת, עקב העובדה שהפקדות לקרן פנסיה נהנות מהטבות מס, קיימת הגברה של ההפקדות, בעיקר אצל עצמאיים, לקראת סוף הפקדות סוף השנה.

להלן התפלגות הפקדות דמי הגמולים ברוטו בתחום הפנסיה בחברה על פי רבעונים:

2019		2018		
אלפי ₪	%	אלפי ₪	%	
951,080	24%	853,326	24%	רבעון 1
992,558	24%	864,848	24%	רבעון 2
1,020,860	25%	864,428	25%	רבעון 3
1,114,761	27%	963,989	27%	רבעון 4
4,079,259	100%	3,546,591	100%	סה"כ

3.11 נכסים בלתי מוחשיים

הפניקס ביטוח רשמה סימני מסחר על הלוגו עם שמה ועל מספר שמות ומוצרי קבוצת הפניקס.

החברה מנהלת מאגרי מידע החיוניים לניהול עסקי החברה על פי חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981. לחברה מאגרי מידע רשומים. להלן רשימת מספרי מאגרי המידע בבעלות החברה: 1067695, 990077330, 990077346, 990077353, 990077360, 990077383, 990077408, 990077415, 990077422, 990077445, 990077452, 990077469, 990077475, 305997, 722442, 700007703, 700012073, 700012037, 700012020, 700012013, 700007727, 700047258, 700047265, 700047303, 700047271, 700047288, 700047295, 148556, 700012050.

בנוסף לאמור, לאור מיזוג הפניקס פנסיה לחברה, כמפורט בסעיף 1.1.2 לעיל, פעלה החברה לקבלת אישור הרשות להגנת הפרטיות להעברת מאגרי המידע של הפניקס פנסיה על שמה ופועלת לעדכון כלל מאגרי המידע של החברה.

לפרטים אודות הנכסים הלא מוחשיים של החברה ראה באור 3 בדוח הכספי של החברה.

3.12 גורמי סיכון

חלק זה עוסק בגורמי הסיכון העיקריים להם חשופה הקבוצה.

לפירוט בדבר גורמי הסיכון, מדיניות ניהול הסיכונים, תהליכי העבודה, אופן ניהול הסיכונים, הבקורות הקיימות ותפקידי מנהל הסיכונים, ראה באור 19 בדוח הכספי של החברה.

הטבלה הבאה מפרטת את גורמי הסיכון העיקריים אליהם חשופה החברה ומידת השפעתם הפוטנציאלית:

דרכי התמודדות	השפעת גורמי הסיכון על פעילות החברה			גורמי הסיכון
	השפעה נמוכה	השפעה בינונית	השפעה גדולה	
	סיכוני מאקרו			
בחברה אורגנים שונים אשר במסגרת תפקידם, בין היתר עוקבים אחר שינויים בסביבה העסקית של החברה ומעריכים את מידת ההשפעה האפשרית של השינויים האמורים על החברה, ובכלל זה בחינות שוטפות ומגוונות אחר היקפי החשיפה לגורמי הסיכון השונים. כמו כן, מקיימת החברה פורומים שונים, במסגרתם דנים בהתפתחויות בשוק ואופן השפעתן על פעילות החברה. החברה מתאימה את מוצריה בהתאם למגמות הנצפות, מתוך תפיסה של חדשנות, לרבות השקת מוצרים חדשים. החברה חשופה מתוקף פעילותה לשינויים ולמגמות בשווקים הפיננסיים ובשוק העבודה. לפרטים אודות הערכות החברה להתמודדות עם התפשטות נגיף הקורונה ראה סעיף 1.1.5.			✓	מצב המשק ורמת התעסוקה

גורמי הסיכון	השפעת גורמי הסיכון על פעילות החברה			דרכי התמודדות
	השפעה גדולה	השפעה בינונית	השפעה נמוכה	
פירוט סיכוני שוק:				הדירקטוריון וועדות ההשקעה מאשרים את מדיניות ההשקעה. החברה הטמיעה חישובי VAR ותרחישי קיצון שונים, תוך שימוש בשיטות מקובלות לביצוען. הדירקטוריון קבע מגבלות לערכי הסיכון והוא מקבל דיווח בדבר עמידה בהן.
סיכון ריבית	✓			
סיכון מרווח אשראי	✓			
סיכון מכשירים הוניים (מניות ונכסים ריאליים)	✓			
סיכון שער חליפין		✓		
סיכון אינפלציה		✓		
סיכון אשראי	✓			הדירקטוריון וועדות ההשקעה מאשרים את המדיניות ונהלי מתן האשראי. הדירקטוריון קבע מגבלות לשיעור החשיפה המקסימלית בחתכים שונים, כגון: מנפיק, קבוצה, ענף, חשיפה גיאוגרפית, לדירוגי אשראי וכו'. החברה פיתחה והטמיעה מודל לדירוג אשראי עסקי, אשר אושר על-ידי המפקח. בנוסף, משלבים חישובי ה-VAR את סיכון "המרווח" (Spread Risk) לצורך כימות סיכון האשראי. מחלקת ניהול סיכונים מבצעת ניתוח ודירוג מקבילי של אשראים חדשים המובאים לאישור ועדת האשראי ומפיצה נייר התייחסות המנתח את הסיכונים המרכזיים בו. הפניקס מינתה פורום חוב, שמטרתו לבצע תהליך של בקרה וסיווג חובות בעייתיים ולדווח לדירקטוריון בגינם.
סיכונים ענפיים				
סיכונים אקטואריים בקרן הפנסיה			✓	הסיכונים האקטואריים מנוהלים ע"י האקטואר הממונה, אשר מבצע מעקב ובדיקות תקופתיות של הנתונים בפועל אל מול ההנחות. אחת לשנה מובאת בפני דירקטוריון החברה סקירה של הסיכונים האקטואריים העיקריים, אופן ניהולם והצעות לשיפור.
רגולציה וציות	✓			פעילות החברה כפופה לדרישות רגולטוריות ענפות. קיימת מגמה מתמשכת של החמרה והוספה של דרישות רגולציה, וכן של הגברת האכיפה של דרישות אלו. לחברה תוכנית אכיפה וציות שמטרתה למזער את הסיכון להפרות רגולטוריות. התוכנית כוללת סדרה של סקרי ציות שהינם חלק מתוכנית העבודה הרב שנתית וכן הקמת מנגנונים מגוונים כגון: בקורות, הדרכות, פורומים ונהלים שמטרתם להטמיע ולודא שהחברה עומדת בהוראות הדין

גורמי הסיכון	השפעת גורמי הסיכון על פעילות החברה			דרכי התמודדות
	השפעה גדולה	השפעה בינונית	השפעה נמוכה	
				והרגולציה.
תקדימים משפטיים		✓		החברה עוקבת אחר ההלכות ורגולציה חדשה בתחומי פעילותה ו/או בתחומים שיש בהם כדי להשפיע על החברה על מנת לאתר את עקרונות היסוד והכיוונים הכלליים אליהם נעשה ניסיון לחתור מצד בתי המשפט, המחוקק או הרגולטור. בחברה פועל אגף ייעוץ משפטי, המתעדכן באופן שוטף בנוגע לרגולציה ולפסקי הדין הרלוונטיים לתחום עיסוק החברה.
תחרות ורמת שימור התיק	✓			החברה מרחיבה את מאמצי וערוצי המכירה, מבצעת התאמה של התמחיר לתנאי השוק ובוחנת מהלכים לשיפור השרות. כמו כן, לחברה מערך שימור לקוחות.
שינוי בטעמי הציבור		✓		החברה מבצעת מעקב הדוק אחרי היקפי הפעילות בתחומי פעילותה השונים. החברה מתאימה את מוצריה ויוצאת בהצעות למוצרים חדשים.
סיכונים מיוחדים לחברה				
סיכון נזילות			✓	במסגרת ועדות ההשקעה נבחנות יתרות המזומנים של החברה, תוך הסתכלות כוללת על צרכי הנזילות של החברה והמצב בשווקים הפיננסיים. כמו כן, נבנה בחברה מודל פנימי לבחינת צרכי נזילות אל מול הנכסים הנזילים, תחת תרחישי קיצון ונקבעו מגבלות דירקטוריון.
סיכונים תפעוליים		✓		ניהול הסיכונים התפעוליים כולל מגוון בקורות כגון: פעילות ועדת הביקורת ודיוני ביקורת בפורום מנכ"ל, פעילות מערך הביקורת הפנימית, בקורות המוטמעות בתהליך העסקי ובקורות באפליקציות במערכות המידע. החברה ביצעה תהליך הערכת הסיכונים התפעוליים העיקריים. במסגרתו מופו ודורגו תהליכי הליכה בקבוצה וכן הוצפו הסיכונים העיקריים הנגזרים מהם. בנוסף, הוקם והוטמע בחברה מערך BCM (Business Continuity Management).
סיכון מערכות מידע		✓		פעילות החברה מושתתת על שימוש במערכות מידע שונות. ישנה תלות משמעותית במערכות אלו. תקלה

גורמי הסיכון	השפעת גורמי הסיכון על פעילות החברה			דרכי התמודדות
	השפעה גדולה	השפעה בינונית	השפעה נמוכה	
				מהותית, קריסה של מערכת או אי-התאמתה לסביבה עסקית ורגולטורית מתפתחת, עשויים להוביל לעלויות משמעותיות, השבתת פעילות והפרות רגולטוריות.
				החברה הגדירה מערכות קריטיות הן לפעילות השוטפת והן לחירום ודאגת לערוך סקרי מערכות מידע מעת לעת. כמו כן, החברה נוהגת להתקשר מול חברות תוכנה מוכרות ויציבות.
סיכוני ואבטחת מידע	✓			בחברה מוגדרת מדיניות אבטחת מידע. מוגדרים עקרונות השימוש המאובטח, נהלים ומנגנוני אבטחת מידע במערכות המידע של החברה. מתקיים תהליך סדור של הערכת סיכוני אבטחת מידע במערכות המידע והממשקים. ההנהלה מפנה משאבים מתאימים להפחתת הסיכון על פי תוצר הערכת הסיכונים.
פגיעה ותלות בקבוצה במוניטין	✓			החברה שומרת על איתנות פיננסית גבוהה ונהנית מביצועיה הטובים של החברה האם. החברה פועלת באחריות ובזהירות.
				סיכון מוניטין עלול להתממש כתוצאה מהתממשות אחד או יותר מהסיכונים שהוזכרו לעיל. לפיכך, ניהול סיכונים כולל המביא בחשבון את מגוון הסיכונים אליהם חשופה החברה מפחית את הסיכון לפגיעה במוניטין ובאיתנות הפיננסית.
סיכון להפסדים כתוצאה מערבות לביצועי קופה		✓		החברה מנהלת קופה מבטיחת תשואה ונושאת באחריות למימון אי עמידה בתשואה המובטחת. 85% מנכסי הקופה מופקדים בפקדונות בחשב הכללי הנושאים ריבית הגבוהה מהריבית המובטחת לעמית הקופות. בנוסף, החברה מבצעת מעקב חודשי אחר ביצועי הקופה ורמת הסיכון בה וכן בוחנת באופן שוטף השקעות המתאימות ביותר לפרופיל הקופה באופן שיבטיחו את התשואה המובטחת, בהינתן רמת סיכון מתאימה.

מידת ההשפעה של גורמי הסיכון על הקבוצה הינה על סמך הערכת הנהלת הקבוצה בהתחשב בהיקף ובמאפייני פעילותה נכון למועד דוח זה. ייתכן כי בפועל מידת ההשפעה תהיה שונה, לאור שינויים שיחולו במאפייני פעילות הקבוצה או בתנאי השוק.

3.13 הסכמים מהותיים

החברה מתקשרת בהתקשרויות שונות המסדירות, בין היתר, זכויות ו/או אפשרויות לביצוע שיתופי פעולה בין הצדדים השלישיים כאמור לבין החברה. להלן פירוט הסכמים מהותיים והסכמי שיתוף פעולה של החברה:

3.13.1 הסכם שירותים והשתתפות בהוצאות

חברת אקסלנס נשואה שירותים בע"מ (להלן: "אקסלנס שירותים") מעניקה לחברה שירותי מחשוב, מערכות מידע תשתיות וגיבויים. בגין השירותים משלמת החברה לאקסלנס שירותים תשלומים המחושבים על בסיס ההוצאות שנבעו מהשירותים כאמור שנצרכו על ידי החברה.

3.13.2 הסכם תפעול קופות גמל וקרנות השתלמות עם בנק מזרחי

בין החברה לבנק מזרחי קיים הסכם תפעול, לפיו בנק מזרחי נותן לחברה שירותי תפעול לחשבונות העמיתים בקופות הגמל וקרנות ההשתלמות שבניהול החברה, בתמורה לדמי תפעול חודשיים.

3.13.3 הסכם תפעול קופות גמל וקרנות השתלמות בניהול אישי עם מל"מ תפעול

במסגרת מיזוג הפניקס פנסיה לחברה כמפורט בסעיף 1.1.2 לעיל, הוסב לחברה הסכם מול מל"מ תפעול (להלן: "מל"מ תפעול") לפיו מל"מ תפעול מספקת לחברה שירותי תפעול עבור הפניקס גמל בניהול אישי והפניקס השתלמות בניהול אישי.

3.13.4 הסכם תפעול קופות גמל וקרנות השתלמות בניהול אישי עם מל"מ שכר

במסגרת מיזוג הפניקס פנסיה לחברה כמפורט בסעיף 1.1.2 לעיל, הוסב לחברה הסכם מול מל"מ שכר (להלן: "מל"מ שכר") לפיו מל"מ שכר מספקת לחברה מערכת לניהול חישובי מס וקצבאות פנסיה לעמיתי קרנות הפנסיה המנוהלות באמצעות החברה.

3.13.5 הסכם לקבלת שירותי ניהול השקעות

החברה התקשרה עם הפניקס השקעות (צד קשור) לקבלת שירותי ניהול השקעות בגין קופת הגמל, קרן ההשתלמות וקרנות הפנסיה שבניהול החברה, כנגד תשלום רבעוני.

3.13.6 הסכם שירותים

החברה התקשרה עם הפניקס ביטוח בהסכם לקבלת שירותים הכוללים בין היתר: שירותי ניהול סיכונים, שירותי תפעול השקעות, שירותי חשבות שכר, שירותי ייעוץ משפטי, שירותי מכירות, שירותי מנהל ולוגיסטיקה, שירותי תפעול, לרבות תפעול קרנות פנסיה ושירותים נוספים כמפורט בהסכם בין הצדדים. בגין השירותים כאמור, החברה משלמת להפניקס ביטוח תמורה אחת לרבעון ואינה משלמת שכר באופן ישיר לעובדיה הרלבנטיים של הפניקס ביטוח. במהלך שנת 2019 עודכן מנגנון התמורה בהסכם.

3.13.7 הסכם ביטוח משנה

במסגרת מיזוג הפניקס פנסיה לחברה, כמפורט בסעיף 1.1.2 לעיל, הוסב לחברה הסכם ביטוח המשנה מול הפניקס ביטוח החל על פעילות קרן הפנסיה המשלימה שבניהול החברה. לפרטים ראו סעיף 3.5 להלן.

3.13.8 הסכם הלוואה מצד קשור- אקסלנס השקעות בע"מ

בשנת 2007 הוענקה לחברה הלוואה מאקסלנס השקעות בע"מ בהיקף של כ-337 מיליוני ₪ לצורך רכישת קופות הגמל מבנק מזרחי טפחות בע"מ. בשנת הדו"ח נפרעה יתרת הלוואה במלואה.

3.13.9 הסכם הלוואה לצד קשור- הפניקס חברה לביטוח בע"מ

במהלך שנת 2014 התקשרה החברה עם חברת הפניקס ביטוח (צד קשור) והעניקה להפניקס ביטוח הלוואה במסגרת ניהול כספי הנוסטרו של החברה. מסגרת הלוואה הינה עד לגובה כספי

הנוסטרו של החברה שהם מעבר להון העצמי המינימאלי הנדרש מהחברה ע"פ דין ועד למגבלה שנקבעה בהסכם בין הצדדים. במהלך שנת 2019 עודכן ההסכם האמור. לפרטים נוספים ראה באור 21 בדוח הכספי של החברה.

3.13.10 הסכם סוכן אקסלנס סוכנות לביטוח פנסיוני בע"מ

החברה התקשרה עם אקסלנס סוכנות לביטוח פנסיוני בע"מ, סוכנות ביטוח מקבוצת אקסלנס השקעות בע"מ, בהסכם לשיווק מוצרי החיסכון המנוהלים על ידי החברה, בתנאי שוק ובנוסח סטנדרטי להתקשרויות מסוג זה של החברה. לאחר תקופת הדו"ח, החברה הגיעה להסכמות עם אקסלנס סוכנות לביטוח פנסיוני בע"מ לסיום ההתקשרות.

3.13.11 הסכמי הפצה עם התאגידים הבנקאיים

החברה התקשרה בהסכמי הפצה להפצת קופות הגמל וקרנות הפנסיה שבניהולה עם מרבית התאגידים הבנקאיים בישראל. ככלל, בגין שירותי הייעוץ הפנסיוני תשלם החברה לכל אחד מן התאגידים הבנקאיים עמלת הפצה בשיעור המרבי, אשר נכון למועד הגשת דוח זה הנו- 0.25% מסך נכסי העמיתים המיועצים על פי הכללים הקבועים בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (עמלות הפצה, התשס"ו-2006).

3.13.12 הסכם מתן שירותי ביצוע ומסחר לעקיבה אחרי מדדים

הפניקס ביטוח, בעלת השליטה בחברה, והחברה התקשרו עם חברת ק.ס.ס.מ. תעודות סל אחזקות בע"מ (צד קשור) (להלן: "ק.ס.ס.מ.") בהסכם לפיו תעניק ק.ס.ס.מ. לחברה, בין היתר, שירותי ביצוע ומסחר לעקיבה אחרי מדדים עבור מסלולים מחקי מדד ו/או סלי השקעה. בגין ביצוע מלוא השירותים תשלם החברה לק.ס.ס.מ. תמורה רבעונית בסכום קבוע כמפורט להסכם. התמורה אשר משולמת לק.ס.ס.מ. תחולק בין הפניקס ביטוח והחברה כך שכל אחת תשלם את חלקה היחסי מתוך התמורה בהתאם להיקף הנכסים המנוהלים על ידה באמצעות ק.ס.ס.מ.

3.13.13 הסכמי העסקה במשותף

במסגרת פעילות קבוצת הפניקס קיימים הסכמי השאלות עובדים לצורך שיווק מוצרי הקבוצה ותפעול.

לפרטים נוספים אודות הסכמים מהותיים של החברה ראה באור 18 בדוח הכספי של החברה.

3.14 תחזיות אחרות והערכות לגבי עסקי החברה

יעדי החברה והאסטרטגיה העסקית שלה מהווים מידע צופה פני עתיד, וככזה, המידע אינו ודאי לגבי העתיד. המידע הצופה פני עתיד מבוסס על הנתונים והמידע המצויים בידי החברה במועד הדוח, ותכניתיה כפועל יוצא של נתונים אלו, מצב השוק, ומצבה של החברה ועלול שלא להתממש, כולו או חלקו. יעדי החברה עשויים להשתנות מעת לעת, והתממשותם אינה ודאית ואינה בשליטת החברה בלבד. הם עשויים שלא להתממש בין היתר בשל שינויים ביעדים, בסדרי עדיפויות, צרכים חדשים, התפתחויות בשוק, התנהגות התחרות והלקוחות, וכו'.

א. היקף הנכסים ומספר העמיתים הפעילים בקרנות הפנסיה של החברה נמצא בגידול מתמיד בשנים האחרונות. החברה רואה בהמשך גידול כאמור יעד מרכזי בפעילותה, בכפוף להוראות ההסדר התחיקתי כמפורט בסעיף 3.1 לעיל. החברה פועלת לשימור תיק הלקוחות הקיים ולהגדלת נתח השוק שלה במטרה לייצר יתרון לגודל, שחשיבותו רבה בתחום הפעילות.

- ב. הקמת תשתיות, מערכות מיכון ומערכות מידע, לשם התאמתן לרגולציה המשתנה, יעילות בפעילות החברות, ומתן שירות מיטבי ללקוחות (האמור מתבצע באמצעות קבלת שירותים מהפניקס חברה לביטוח בע"מ).
- ג. תמיכה בערוצי ההפצה הקיימים (בעיקר סוכני ביטוח וסוכנויות הסדר) ופיתוח ערוצי הפצה חדשים (לרבות גידול בערוץ ההפצה הישיר של החברה).
- ד. ניהול השקעות במטרה להשיג שילוב מיטבי של תשואה וסיכון.
- ה. הגברת הסינרגיה עם פעילות קבוצת הפניקס, אשר החברה מהווה חלק אינטגרלי שלה, ומסתמכת על שירותיה בנושאים שונים.
- ו. ביום 30.12.2019 אישר דירקטוריון הפניקס ביטוח החלטה על העברת מלוא מניות החברה מהפניקס ביטוח להפניקס אחזקות כדיבידנד בעין. נכון למועד הדו"ח החלוקה טרם בוצעה בפועל.

חלק ד' | היבטי ממשל תאגידי

4.1 הדירקטורים של החברה המנהלת

נכון למועד הדוח מונה דירקטוריון החברה 7 דירקטורים, מתוכם 3 דירקטורים חיצוניים.

4.1.1 שם ושם משפחה: דניאל כהן, מס' ת.ז.: 029589751.

תאריך לידה: 10.10.1972.

מען: תימורים.

הנתיבות: ישראלית.

חברות/בועדות הדירקטוריון: יו"ר הדירקטוריון וחבר הועדה למעקב אחר מקבלי פנסיית נכות.

דירקטור חיצוני: לא.

האם הוא עובד של התאגיד, חברה בת, חברה קשורה או של בעל עניין: כן. משנה למנכ"ל ומנהל תחום חסכון ארוך טווח וסיכונים חיים בהפניקס חברה לביטוח; מכהן כדירקטור בחברות מקבוצת הפניקס. כן, מונה לאחר מועד הדו"ח כמנהל חטיבת המכירות בקבוצת הפניקס. מועד תחילת הכהונה כדירקטור: נובמבר 2018.

השכלתו והתעסקותו בחמש השנים האחרונות ופירוט התאגידים שבהם הוא משמש דירקטור: השכלתו- תואר ראשון (BA) במדעי ההתנהגות, ניהול וכלכלה- אוניברסיטת בן גוריון בנגב; תואר שני (MBA) במנהל עסקים- אוניברסיטת בן גוריון בנגב. התעסקותו- כיום: כאמור לעיל בפסקה "האם הוא עובד של התאגיד, חברה בת, חברה קשורה או של בעל עניין". בעבר: מנכ"ל הפניקס פנסיה בע"מ; משנה למנכ"ל ומנהל מערך הלקוחות וחטיבת הבריאות, כלל חברה לביטוח בע"מ; יו"ר הדירקטוריון, הכלל הראשון בע"מ.

האם הוא/היא בן/בת משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד: לא.

4.1.2 שם ושם משפחה: מנחם (מני) נאמן, מס' ת.ז.: 028017523.

תאריך לידה: 25.8.1970.

מען: לכיש 40, שוהם.

הנתיבות: ישראלית.

חברות/בועדות הדירקטוריון: חבר ועדת ניהול סיכונים.

דירקטור חיצוני: לא. בעל כשירות מקצועית.

האם הוא עובד של התאגיד, חברה בת, חברה קשורה או של בעל עניין: כן. משנה למנכ"ל, יועץ משפטי ראשי ומזכיר החברה בהפניקס ביטוח ובהפניקס אחזקות; חבר ועדת השקעות נוסטרו בהפניקס ביטוח; דירקטור בחברות מקבוצת הפניקס שהעיקריות שבהן הן: אקסלנס השקעות בע"מ, גמא ניהול וסליקה בע"מ, עד 120 מרכזי מגורים לאוכלוסיה המבוגרת בע"מ ואיסופ שירותי ניהול ונאמנות בע"מ.

מועד תחילת הכהונה כדירקטור: ינואר 2017.

השכלתו והתעסקותו בחמש השנים האחרונות ופירוט התאגידים שבהם הוא משמש כדירקטור: השכלתו- עורך דין; תואר ראשון (LLB) במשפטים- אוניברסיטת בר אילן; תואר שני (LLM) במשפטים- אוניברסיטת בר אילן. התעסקותו – כיום: כאמור לעיל בפסקה "האם הוא עובד של התאגיד, חברה בת, חברה קשורה או של בעל עניין". בעבר: שותף במשרד הרצוג פוקס נאמן. האם הוא/היא בן/בת משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד: לא.

4.1.3 שם ושם משפחה: אלי שוורץ, מס' ת.ז.: 032315517.

תאריך לידה: 10.6.1975.

מען: יעקב בר סימנטוב 10, יהוד.

הנתיבות: ישראלית.

חברות/בועדות הדירקטוריון: ועדת ניהול סיכונים.

דירקטור חיצוני: לא. בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית.
האם הוא עובד של התאגיד, חברה בת, חברה קשורה או של בעל עניין: כן. משנה למנכ"ל, מנהל כספים בהפניקס אחזקות, בהפניקס ביטוח ובחברות נוספות בקבוצת הפניקס; דירקטור בחברות בקבוצת הפניקס שהעיקריות שבהן הן: הפניקס השקעות ופיננסים בע"מ, עד 120 מרכזי מגורים לאוכלוסיה המבוגרת בע"מ, הפניקס סוכנויות ביטוח 1989 בע"מ, קסם תעודות סל ומוצרי מדדים בע"מ; הפניקס גיוסי הון (2009) בע"מ ואקסלנס השקעות בע"מ; חבר ועדת השקעות נוסטרו בהפניקס ביטוח.

מועד תחילת הכהונה כדירקטור: ינואר 2017.

השכלתו והתעסקותו בחמש השנים האחרונות ופירוט התאגידים שבהם הוא משמש דירקטור:
 השכלתו- תואר ראשון (BA) בכלכלה וחשבונאות- אוניברסיטת בן גוריון; רואה חשבון; תואר שני (MA) במנהל עסקים- אוניברסיטת בר אילן; התעסקותו – כיום: כאמור לעיל בפסקה "האם הוא עובד של התאגיד, חברה בת, חברה קשורה או של בעל עניין". בעבר: חשב השקעות ומנהל כספים בחברות בנות מקבוצת הפניקס, מנהל מערך יישומים ארגוניים באגף מערכות מידע של הפניקס ביטוח.

האם הוא/היא בן/בת משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד: לא.

4.1.4 **שם ושם משפחה:** איתן ויצמן, **מס' ת.ז.:** 027878974.

תאריך לידה: 19.10.1970.

מען: ליסין 1, תל אביב.

הנתיבות: ישראלית.

חברות/ה בועדות הדירקטוריון: ועדה למעקב אחר מקבלי פנסיות נכות.

דירקטור חיצוני: לא.

האם הוא עובד של התאגיד, חברה בת, חברה קשורה או של בעל עניין – כן. סמנכ"ל שיווק
 בהפניקס ביטוח.

מועד תחילת הכהונה כדירקטור: יולי 2019.

השכלתו והתעסקותו בחמש השנים האחרונות ופירוט התאגידים שבהם הוא משמש דירקטור:
 השכלתו- תואר ראשון (BA) בכלכלה- אוניברסיטת חיפה; תואר שני (MBA) במנהל עסקים-Edinburgh Business School; התעסקותו- כיום: כאמור לעיל בפסקה "האם הוא עובד של התאגיד, חברה בת, חברה קשורה או של בעל עניין". בעבר: סמנכ"ל שיווק בקבוצת טמבור.

האם הוא/היא בן/בת משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד – לא.

הדירקטורים החיצוניים

4.1.5 **שם ושם משפחה:** יעקב רוזן, **מס' ת.ז.:** 51255842.

תאריך לידה: 9.7.1952.

מען: פרישמן 46, תל אביב.

הנתיבות: ישראלית.

חברות/ה בועדות הדירקטוריון: יו"ר ועדת השקעות, יו"ר ועדת משנה לאשראי, חבר ועדת ביקורת וחבר ועדת ניהול סיכונים.

דירקטור חיצוני: כן. בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית ובעל מומחיות בתחום הפנסיה.

האם הוא עובד של התאגיד, חברה בת, חברה קשורה או של בעל עניין: לא.

מועד תחילת הכהונה כדירקטור: יולי 2019 (כהונתו בהפניקס פנסיה, אשר מוזגה לחברה כאמור בסעיף 1.1.2 לעיל, החלה ביוני 2012).

השכלתו והתעסקותו בחמש השנים האחרונות ופירוט התאגידים שבהם הוא משמש כדירקטור:
 השכלתו- תואר ראשון (B.A) בכלכלה- אוניברסיטת תל אביב; התעסקותו- כיום: בנוסף לאמור לעיל, מנכ"ל ויו"ר דירקטוריון חברת רוזן י.ר. ייזום והשקעות בע"מ, חבר ועדת השקעות באוניברסיטת באר שבע; יו"ר הוועד המנהל במכון הלאומי לשיקום נפגעי ראש. בעבר: דירקטור חיצוני, יו"ר הוועדה לאישור הדוחות הכספיים, חבר ועדת ביקורת, יו"ר ועדת השקעות ויו"ר ועדת

אשראי בהפניקס פנסיה; מנכ"ל מנורה מבטחים פנסיה בע"מ; יו"ר מנורה מבטחים גמל בע"מ; יו"ר מנורה מבטחים קרנות נאמנות בע"מ, משנה למנכ"ל בנק הפועלים; דירקטור במנורה מבטחים ביטוח בע"מ ודירקטור חיצוני בפניקס קרנות פנסיה מאוזנות וותיקות בע"מ.
האם הוא/היא בן/בת משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד: לא.

4.1.6 **שם ושם משפחה:** יצחק הורביץ, **מס' ת.ז.:** 051446144.

תאריך לידה: 4.2.1953.

מען: דוד רמז 15, גבעתיים.

הנתיבות: ישראלית.

חברות בועדות הדירקטוריון: יו"ר ועדת ביקורת, חבר הועדה למעקב אחר מקבלי פנסיית נכות. **דירקטור חיצוני:** כן. בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית ובעל מומחיות בתחום הפנסיה.

האם הוא עובד של התאגיד, חברה בת, חברה קשורה או של בעל עניין: לא.

מועד תחילת הכהונה כדירקטור: ינואר 2019 (כהונתו בהפניקס פנסיה, אשר מוזגה לחברה כאמור בסעיף 1.1.2 לעיל, החלה בדצמבר 2015).

השכלתה והתעסקותה בחמש השנים האחרונות ופירוט התאגידים שבהם הוא משמש כדירקטור: השכלתו- תואר ראשון (B.A) בכלכלה- האוניברסיטה העברית. התעסקותו- בעבר: דירקטור חיצוני, יו"ר ועדת ביקורת, חבר הועדה לאישור דוחות כספיים וחבר הועדה למעקב אחר מקבלי פנסיית נכות בהפניקס פנסיה; דירקטור חיצוני, חבר ועדת ביקורת וחבר ועדת מאזן בחברת הפניקס קרנות פנסיה מאוזנות וותיקות בע"מ; משנה למנכ"ל ומנהל חטיבת הלקוחות בהפניקס ביטוח.

האם הוא/היא בן/בת משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד: לא

4.1.7 **שם ושם משפחה:** מאירה גזית, **מס' ת.ז.:** 9392176.

תאריך לידה: 31.1.1948.

מען: רזן 20, רמת גן.

הנתיבות: ישראלית.

חברות בועדות הדירקטוריון: חברת ועדת ביקורת.

דירקטורית חיצונית: כן. בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית.

האם היא עובדת של התאגיד, חברה בת, חברה קשורה או של בעל עניין: לא.

מועד תחילת הכהונה כדירקטורית: מאי 2015.

השכלתה והתעסקותה בחמש השנים האחרונות ופירוט התאגידים שבהם היא משמשת כדירקטורית: השכלתה- תואר ראשון (BA) בלימודי עבודה ומדעי המדינה- אוניברסיטת תל אביב; רישיון ניהול תיקי השקעות; רישיון סוכן פנסיוני; התעסקותה- היום: בנוסף לאמור לעיל, מתנדבת בחברת הועד המנהל של עמותת אחת מתשע למען נשים חולות סרטן השד. בעבר: דירקטורית ויו"ר ועדת ביקורת בכלל פיננסים בטוחה ניירות ערך; דירקטורית, יו"ר ועדת השקעות ויו"ר ועדת הביקורת בחברה לניהול קופות גמל ופיצויים של עובדי בנק לאומי.

האם היא בת משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד: לא.

חברי דירקטוריון שחדלו לכהן לאחר ובמהלך תקופת הדו"ח:

א. ביום 30.6.2019 סיים מר רג'ואן גרייב את כהונתו כדירקטור בחברה.

ב. ביום 30.6.2019 סיים מר אורי מור את כהונתו כדירקטור חיצוני בחברה לאור המיזוג המפורט בסעיף 1.1.2 לעיל.

4.2 חברי ועדת השקעות

4.2.1 **שם ושם משפחה:** יעקב רזן **מס' ת.ז.:** 51255842 (ראה סעיף 4.1.5 לעיל).

- 4.2.2 **שם ושם משפחה:** שרית שגיב, **מס' ת.ז.:** 23887276.
תאריך לידה: 4.9.1968.
תאריך תחילת כהונה: 24.2.2019.
התפקיד שהיא ממלאת בחברה: חברת ועדת השקעות. נציגה חיצונית.
האם היא בעלת עניין בחברה או בת משפחה של נושא משרה או של בעל עניין: לא.
השכלתה וניסיונה העסקי בחמש השנים האחרונות: השכלתה- בוגרת (BA) חשבונאות וכלכלה- אוניברסיטת תל אביב; מוסמכת (MBA) במנהל עסקים- אוניברסיטת תל אביב; תואר ראשון במשפטים- אוניברסיטת תל אביב; לימודי תעודה בחשבונאות- אוניברסיטת תל אביב.
התעסקותה- כיום: חברת ועדת השקעות בקבוצת הפניקס; מנהלת בחטיבה העסקית, אמדוקס בע"מ; בעבר: מנהלת כספים ראשית, נייס בע"מ.
- 4.2.3 **שם ושם משפחה:** אורי מור **מס' ת.ז.:** 28029767.
תאריך לידה: 14.1.1970.
תאריך תחילת כהונה: 17.4.2013.
התפקיד שהוא ממלא בחברה: חבר ועדת השקעות. נציג חיצוני.
האם הוא בעל עניין בחברה או בן משפחה של נושא משרה או של בעל עניין: לא.
השכלתו וניסיונו העסקי בחמש השנים האחרונות: השכלתו- תואר ראשון (BA) בכלכלה ומנהל עסקים- אוניברסיטת בן גוריון; תואר שני (MBA) בכלכלה- אוניברסיטת בן גוריון. ניסיונו העסקי- כיום: בעלים ומנכ"ל משותף בחברת מור לנגרמן בע"מ; יו"ר דירקטוריון בחברת מ. אביב מפעלי בניה בע"מ; דירקטור ויו"ר ועדת ביקורת בחברת בירמן עצים ופרזול בע"מ; דירקטור ויו"ר ועדת ביקורת בחברת מנרב פרוייקטים בע"מ. בעבר: דירקטור בחברה; דירקטור בחברת אלקוברה בע"מ; דירקטור בחברת אנגל משאבים ופיתוח בע"מ; סמנכ"ל כספים בחברת MCS- מדיקל קומפרישיין סיסטם בע"מ; דירקטור בחברת ביונדווקס בע"מ.
- 4.2.4 **שם ושם משפחה:** שלום זינגר **מס' ת.ז.:** 00660894
תאריך לידה: 19.8.1946.
תאריך תחילת כהונה: 4.1.2017.
התפקיד שהוא ממלא בחברה: חבר ועדת השקעות. נציג חיצוני.
האם הוא בעל עניין בחברה או בן משפחה של נושא משרה או של בעל עניין: לא.
השכלתו וניסיונו העסקי בחמש השנים האחרונות: השכלתו- בוגר לימודי ראית חשבון- אוניברסיטת חיפה; ניסיונו העסקי- כיום: חבר ועדת השקעות בקבוצת הפניקס; שותף מנהל בזינגר מויסטר בע"מ; דירקטור בנייר חדרה בע"מ; דירקטור ברוברט מרכוס שמאות בע"מ; חבר מועצת קרן ת"א לפיתוח; בעבר: דירקטור באביליטי בע"מ.
- 4.2.5 **שם ושם משפחה:** שי גרוס **מס' ת.ז.:** 058642323
תאריך לידה: 16.2.1964.
תאריך תחילת כהונה: 21.5.2017.
התפקיד שהוא ממלא בחברה: חבר ועדת השקעות. נציג חיצוני.
האם הוא בעל עניין בחברה או בן משפחה של נושא משרה או של בעל עניין: לא.
השכלתו וניסיונו העסקי בחמש השנים האחרונות: השכלתו- B.Sc בכלכלה חקלאית ומנהל- האוניברסיטה העברית ירושלים- הפקולטה לחקלאות ברחובות; קורס דירקטורים- המרכז הבין תחומי הרצליה. ניסיונו העסקי- כיום: יועץ כלכלי עצמאי; בעבר: מנהל תחום נוסטרו במנורה מבטחים חברה לביטוח בע"מ; דירקטור בלתי תלוי החברה הכלכלית ירושלים בע"מ; חבר ועדת השקעות נוסטרו באילון חברה לביטוח בע"מ; חבר ועדת השקעות במור קרנות נאמנות; יו"ר ועדת השקעות (זמני), בהדסה ירושלים.

4.3 נושאי משרה

בחודש ינואר 2020 הודיע מר אורי קיסוס על כוונתו לסיים את תפקידו כמנכ"ל החברה ביום 31.3.2020. החברה פועלת לאיתור מנכ"ל לחברה שיובא לאישור הדירקטוריון בכפוף לאישור רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון.

4.3.1 שם ושם משפחה: אורי קיסוס, מס' ת.ז.: 049037930.

תאריך לידה: 24.10.1981.

תאריך תחילה כהונה: ינואר 2018.

התפקיד שהוא ממלא בחברה: מנכ"ל.

התפקיד שהוא ממלא בחברת בת של התאגיד או בבעל עניין בו: לא.

האם הוא בעל עניין בחברה או בן משפחה של נושא משרה או של בעל עניין: לא.

השכלתו וניסיונו העסקי בחמש השנים האחרונות: השכלתו- תואר ראשון במנהל עסקים, התמחות במימון וניהול סיכונים- המרכז הבינתחומי הרצליה; תואר שני במנהל עסקים, התמחות בשיווק- המרכז הבינתחומי הרצליה; ניסיוני העסקי- מנהל עסקים ראשי בחברה; עוזר מנכ"ל הפניקס אחזקות בע"מ; מנהל מחלקת לאומי מערך יעוצים בפסגות בית השקעות; מנהל דסק פלטינום בפסגות בית השקעות.

4.3.2 שם ושם משפחה: עידו בדש, מס' ת.ז.: 034172809.

תאריך לידה: 30.7.1977.

תאריך תחילה כהונה: יולי 2018.

התפקיד שהוא ממלא בחברה: משנה למנכ"ל.

התפקיד בחברת בת של החברה המנהלת או בבעל עניין בו: לא.

האם הוא בעל עניין בחברה או בן משפחה של נושא משרה או של בעל עניין: לא.

השכלתו וניסיונו העסקי בחמש השנים האחרונות: השכלתו- תואר ראשון במנהל עסקים (BA), התמחות במימון- המרכז הבינתחומי הרצליה; בעל רישיון פנסיוני מטעם משרד האוצר; בעל רישיון ניהול תיקים מהרשות לניירות ערך. ניסיונו העסקי- היום: דירקטור בהפניקס סוכנויות ביטוח 1989 בע"מ; בעבר: מנהל מחלקת בנקים בחברה; מנהל פרויקטים בחברה; סמנכ"ל לקוחות בחברה.

4.3.3 שם ושם משפחה: דלית ברק, מס' ת.ז.: 027469931.

תאריך לידה: 26.6.1974.

תאריך תחילת כהונה: ינואר 2016.

התפקיד שהיא ממלאת בחברה: סמנכ"ל סוכנים.

התפקיד בחברת בת של החברה המנהלת או בבעל עניין בו: לא.

האם היא בעלת עניין בחברה או בת משפחה של נושא משרה או של בעל עניין: לא.

השכלתה וניסיונה העסקי בחמש השנים האחרונות: השכלתה- תואר ראשון בתקשורת וניהול- מכללת עמק יזרעאל, בעלת תעודת גישור; ניסיונה העסקי- סמנכ"ל מכירות באנליסט; סמנכ"ל מכירות ישירות גמל בפסגות.

4.3.4 שם ושם משפחה: אנה גלקין, מס' ת.ז.: 304346091.

תאריך לידה: 5.10.1983.

תאריך תחילת כהונה: יוני 2019.

התפקיד שהיא ממלאת בחברה: סמנכ"ל תפעול ושירות.

התפקיד בחברת בת של החברה המנהלת או בבעל עניין בו: לא.

האם היא בעלת עניין בחברה או בת משפחה של נושא משרה או של בעל עניין: לא.

השכלתה וניסיונה העסקי בחמש השנים האחרונות: השכלתה- תואר ראשון במנהל עסקים (BA), התמחות בטכנולוגיות עסקיות ובמשאבי אנוש- המסלול האקדמי, המכללה למנהל; תואר

שני במנהל עסקים (MBA), התמחות בניהול אסטרטגי- המסלול האקדמי, המכללה למנהל; ניסיונה העסקי- סמנכ"ל תפעול, מנהלת מערך התפעול ומנהלת מחלקת גביה ובקרה בפסגות בית השקעות.

- 4.3.5 **שם ושם משפחה:** אביטל ינובסקי, **מס' ת.ז.:** 060161239.
תאריך לידה: 24.2.1982.
התאריך שבו החלה כהונתה: דצמבר 2016.
התפקיד שהיא ממלאת בחברה: מנהלת פיתוח עסקי.
התפקיד שהיא ממלאת בחברת בת של התאגיד או בבעל עניין בו: לא.
האם היא בעלת עניין בחברה או בת משפחה של נושא משרה או של בעל עניין: לא.
השכלתה וניסיונה העסקי בחמש השנים האחרונות: השכלתה- BSC מהנדסת תעשייה וניהול- המכון הטכנולוגי לישראל; MA באיכות הסביבה- אוניברסיטת תל אביב; ניסיונה העסקי- מנהלת חטיבת לקוחות ותחום שירות ארגון ושיטות בחברת הייעוץ AVIV AMCG.
- 4.3.6 **שם ושם משפחה:** ניר פלד, **מס' ת.ז.:** 027438274.
תאריך לידה: 5.8.1974.
התאריך שבו החל כהונתו: דצמבר 2015.
התפקיד שהוא ממלא בחברה: מנהל מערכות מידע.
התפקיד בחברת בת של החברה המנהלת או בבעל עניין בו: לא.
האם הוא בעל עניין בחברה או בן משפחה של נושא משרה או של בעל עניין: לא.
השכלתו וניסיונו העסקי בחמש השנים האחרונות: השכלתו- תואר ראשון בניהול וכלכלה- האוניברסיטה הפתוחה; קורס CIO- הטכניון; ניסיונו העסקי- מנהל מערכות מידע בחברה.
- 4.3.7 **שם ושם משפחה:** מור ויינפלד, **מס' ת.ז.:** 043143395.
תאריך לידה: 9.9.1981.
התאריך שבו החלה כהונתה: ינואר 2017.
התפקיד שהיא ממלאת בחברה: מנהלת משאבי אנוש.
התפקיד בחברת בת של החברה המנהלת או בבעל עניין בו: לא. HRBP של תחום חסכון ארוך טווח וסיכונים חיים בהפניקס ביטוח.
האם היא בעלת עניין בחברה או בת משפחה של נושא משרה או של בעל עניין: לא.
השכלתה וניסיונה העסקי בחמש השנים האחרונות: השכלתה- תואר ראשון במדעי ההתנהגות, התמחות במשאבי אנוש- המכללה האקדמית נתניה; ניסיונה העסקי- HRBP בקבוצת אקסלנס השקעות בע"מ; מנהלת משאבי אנוש בחברת טלדור.
- 4.3.8 **שם ושם משפחה:** תמר סולל-ציק, **מס' ת.ז.:** 037402526.
תאריך לידה: 17.7.1980.
התאריך שבו החלה כהונתה: ינואר 2018.
התפקיד שהיא ממלאת בחברה: מנהלת שיווק.
התפקיד בחברת בת של החברה המנהלת או בבעל עניין בו: לא.
האם היא בעלת עניין בחברה או בת משפחה של נושא משרה או של בעל עניין: לא.
השכלתה וניסיונה העסקי בחמש השנים האחרונות: השכלתה- תואר ראשון בכלכלה וניהול, אוניברסיטת תל אביב; תואר שני (MBA) במנהל עסקים, התמחות במימון, אוניברסיטת תל אביב. ניסיונה העסקי- תפקידי ניהול שיווק בקבוצת אקסלנס השקעות בע"מ.
- 4.3.9 **שם ושם משפחה:** אינה קלוש, **מס' ת.ז.:** 303647945.
תאריך לידה: 15.3.1981.
התאריך שבו החלה כהונתה: מאי 2019.
התפקיד שהיא ממלאת בחברה: מנהלת תכנון ובקרה.

התפקיד בחברת בת של החברה המנהלת או בבעל עניין בו: לא.
האם היא בעלת עניין בחברה או בת משפחה של נושא משרה או של בעל עניין: לא.
השכלתה וניסיונה העסקי בחמש השנים האחרונות: השכלתה- תואר ראשון במשפטים (LLB)-
המסלול האקדמי המכללה למנהל; בעלת רישיון עו"ד מטעם לשכת עורכי הדין בישראל; ניסיונה
העסקי- מנהלת פרויקטים ורגולציה, כלל חברה לביטוח.

נושאי משרה נוספים הנותנים שירותים לחברה שהינם עובדי קבוצת הפניקס:

4.3.10 שם ושם משפחה: גיל פישמן, מס' ת.ז.: 038530663.

תאריך לידה: 4.5.1976.

התאריך שבו החלה כהונתו: יולי 2019.

התפקיד שהוא ממלא בחברה: משנה למנכ"ל, מנהל תחום פנסיה.

התפקיד בחברת בת של החברה המנהלת או בבעל עניין בו: לא.

האם הוא בעל עניין בחברה או בן משפחה של נושא משרה או של בעל עניין: לא.

השכלתו וניסיונו העסקי בחמש השנים האחרונות: השכלתו- תואר ראשון בכלכלה חקלאית,
התמחות בכלכלה- האוניברסיטה העברית; תואר שני בסטטיסטיקה, התמחות באקטואריה-
אוניברסיטת חיפה; ניסיונו העסקי- סמנכ"ל ומנהל מטה מקצועי דיווח ובקרה בהפניקס פנסיה בע"מ
החל מחודש יוני 2011 ועד מיזוגה לחברה.

4.3.11 שם ושם משפחה: ניר שץ, מס' ת.ז.: 034456921.

תאריך לידה: 22.10.1977.

התאריך שבו החלה כהונתו: ספטמבר 2017.

התפקיד שהוא ממלא בחברה: סמנכ"ל, יועץ משפטי ומזכיר החברה.

התפקיד בחברת בת של החברה המנהלת או בבעל עניין בו: לא.

האם הוא בעל עניין בחברה או בן משפחה של נושא משרה או של בעל עניין: לא.

השכלתו וניסיונו העסקי בחמש השנים האחרונות: השכלתו- תואר ראשון במשפטים ובכלכלה-
אוניברסיטת תל אביב; ניסיונו העסקי- היועץ המשפטי ומזכיר החברה בהפניקס פנסיה בע"מ החל
מחודש אוקטובר 2011 ועד מיזוגה לחברה; היועץ המשפטי ומזכיר החברה בהפניקס קרנות פנסיה
מאוזנות וותיקות בע"מ, היועץ המשפטי ומזכיר החברה במנורה מבטחים פנסיה בע"מ ובמנורה
מבטחים גמל בע"מ.

4.3.12 שם ושם משפחה: יוסי וקסלבאום, מס' ת.ז.: 023065758.

תאריך לידה: 26.9.1967.

התאריך שבו החלה כהונתו: יוני 2019.

התפקיד שהוא ממלא בחברה: מנהל הכספים.

התפקיד בחברת בת של החברה המנהלת או בבעל עניין בו: לא.

האם הוא בעל עניין בחברה או בן משפחה של נושא משרה או של בעל עניין: לא.

השכלתו וניסיונו העסקי בחמש השנים האחרונות: השכלתו- אקדמית, רואה חשבון, תואר
ראשון במנהל עסקים, התמחות במימון ובחשבונאות- המסלול האקדמי המכללה למנהל; תואר
ראשון במשפטים- הקריה האקדמית אונו; ניסיונו העסקי- מנהל הכספים בהפניקס פנסיה בע"מ
החל מחודש יוני 2012 ועד מיזוגה לחברה; מנהל הכספים במיטב בית השקעות; מנהל הכספים
בהפניקס קרנות פנסיה מאוזנות בע"מ.

4.3.13 שם ושם משפחה: עמית נתנאל, מס' ת.ז.: 028722213.

תאריך לידה: 2.6.1971.

התאריך שבו החלה כהונתו: ינואר 2017.

התפקיד שהוא ממלא בחברה: מנהל סיכונים ראשי.

התפקיד בחברת בת של החברה המנהלת או בבעל עניין בו: סמנכ"ל, מנהל סיכונים וממונה על
האכיפה הפנימית בהפניקס ביטוח;

האם הוא בעל עניין בחברה או בן משפחה של נושא משרה או של בעל עניין: לא.
השכלתו וניסיונו העסקי בחמש השנים האחרונות: השכלתו- תואר ראשון בכלכלה וניהול-
האוניברסיטה הפתוחה; תואר שני במימון – חשבונאות, אוניברסיטת תל אביב; ניסיונו העסקי-
מנהל סיכונים ראשי בהפניקס ביטוח ובהפניקס פנסיה.

4.3.14 **שם ושם משפחה:** חגי שרייבר, **מס' ת.ז.:** 037626546.

תאריך לידה: 15.8.1975.

התאריך שבו החלה כהונתו: דצמבר 2019.

התפקיד שהוא ממלא בחברה: מנהל ההשקעות הראשי.

התפקיד בחברת בת של החברה המנהלת או בבעל עניין בו: משנה למנכ"ל הפניקס אחזקות
והפניקס ביטוח, מנכ"ל הפניקס השקעות, מנהל השקעות ראשי בהפניקס אחזקות, הפניקס ביטוח
והפניקס השקעות; דירקטור באקסלנס השקעות בע"מ, דירקטור בחברות בקבוצת הפניקס.

האם הוא בעל עניין בחברה או בן משפחה של נושא משרה או של בעל עניין: לא.
השכלתו וניסיונו העסקי בחמש השנים האחרונות: השכלתו- תואר ראשון בכלכלה וניהול,
התמחות בכלכלה- אוניברסיטת תל אביב; תואר שני במלמ"ן (מוסמך למדעי הניהול), התמחות
במימון ובחשבונאות- אוניברסיטת תל אביב; בעל רישיון ייעוץ השקעות מטעם הרשות לניירות ערך;
בוגר קורס דירקטורים ונושאי משרה- המרכז הבינתחומי; ניסיונו העסקי- אסטרטג שווקים
בינלאומיים, מנהל נוסטרו ומנהל כספי העמיתים בקבוצת הפניקס.

נושאי משרה שחדלו לכהן לאחר ובמהלך תקופת הדו"ח:

- א. ביום 24.2.2019 סיים מר זיו גיל את כהונתו כחבר ועדת השקעות (נציג חיצוני) בחברה.
- ב. ביום 31.3.2019 סיים מר אלדד צינמן את כהונתו כסמנכ"ל תפעול ושירות בחברה.
- ג. ביום 2.6.2019 סיימה רו"ח הדס פקר-ניר את כהונתה כמנהלת הכספים בחברה.
- ד. ביום 31.10.2019 סיימה גב' אתי סעאת את כהונתה כמנהלת תכנון ובקרה בחברה.
- ה. ביום 5.12.2019 סיים מר רועי יקיר את כהונתו כמנהל ההשקעות בחברה.
- ו. ביום 31.3.2020 יסיים מר אורי קיסוס את כהונתו כמנכ"ל החברה.

4.4 אקטואר קרן הפנסיה

שם ושם משפחה: ישעיהו אורזיצר.

מען משרדו: אבא הלל 7, רמת גן.

תאריך לידה: 21.3.1949.

תאריך תחילת כהונה: יולי 2019.

הכישורים המכשירים אותו לביצוע התפקיד, לרבות השכלתו וניסיונו: השכלתו - תואר ראשון בכלכלה
ובמתמטיקה - אוניברסיטת בר אילן; אקטואר מוסמך מטעם אוניברסיטת תל אביב; חבר מלא באגודת
האקטוארים משנת 1979; ניסיונו המקצועי - בעל חברה לייעוץ אקטוארי אשר נותנת שירותים אקטוארים לקנות
פנסיה חדשות וקרנות פנסיה ותיקות; בעל ניסיון של עשרות שנים בנושא התקינה החשבונאית, IFRS; נכון
למועד הדו"ח משמש כאקטואר ממונה בקרנות הפנסיה של החברה, גילעד, קרן הפנסיה של עובדי חברת
החשמל, מיטב ואלטשולר שחם; בין השנים 2002-2016 כיהן כאקטואר ראשי בקרן הפנסיה של מבטחים
החדשה; בין השנים 1974-2002 כיהן כאקטואר במבטחים הוותיקה; בעל ניסיון רב בחישוב חבויות אקטואריות
בקרנות פנסיה הוותיקות שבהסדר "עמיתים", גלעד הוותיקה, הפניקס יסוד, קרן הפנסיה של עובדי חברת
החשמל, הסתדרות העובדים הלאומית, קרן הפנסיה של עורכי הדין ועוד; ניסיון בחישוב התחייבויות לפנסיה
תקציבית- מלווה את חישוב החבות האקטוארית בגין הפנסיה התקציבית של עובדי המדינה החל משנת 1990
וכמו כן שותף מלא בבניית התוכנה האקטוארית לחישוב החבויות האקטואריות בגין הפנסיה התקציבית; משמש
כיום כאקטואר בגופים תקציביים אחרים כגון: האוניברסיטה העברית, הטכניון, אוניברסיטת בן גוריון; שימש
בעבר כאקטואר בחברת החשמל.

דרך העסקתו: ספק חיצוני.

השירותים הניתנים על ידו: שירותי אקטואריה.

שכר שנתי כולל לשנת 2019: 191 אלפי ₪, בתוספת מע"מ.

4.5 מדיניות תגמול

4.5.1 בחודש מרץ 2020 אישרה החברה מדיניות תגמול לשנים 2020-2022. במסגרת מדיניות התגמול החדשה הוטמעו הוראות חוזר גופים מוסדיים 6-9-2019 שעניינו "תיקון הוראות החוזר המאוחד חלק 1, שער 5, פרק 5, שכותרתו "תגמול" מיום 11 ביולי 2019. לפרטים נוספים אודות מדיניות התגמול של החברה (לרבות התיקונים שחלו בה) ראה בלינק להלן.

<https://www.xnes.co.il/pension/About/information.aspx>

4.5.2 תוכנית אופציות לעובדים ונושאי משרה: בחודש פברואר 2019 אימצה קבוצת הפניקס תוכנית תגמול לעובדים ולנושאי משרה על פיה העניקה החברה לעובדים ולנושאי משרה בה 51,500 כתבי אופציה של הפניקס אחזקות ללא תמורה.

4.5.3 תוכנית תמרוץ לעובדי השקעות: בהתאם לחוזר הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון אשר הנחה לקבוע מדיניות תגמול לעובדי השקעות, ובהתאם למדיניות התגמול כאמור לעיל, קיימת בקבוצה תוכנית תגמול רב שנתית לתגמול עובדי השקעות הבאה לאזן בין מרכיבי התגמול הקבוע והמשתנה וכן לתת ביטוי לרמת הסיכון בה הושגו התשואות בערוצי ההשקעות השונים. התוכנית מבוססת על סדרה של פרמטרים ורווחיות המבוססים ככלל על תוצאות רב שנתיות מצטברות של שלוש שנים, התוצאות באפיקי ההשקעה השונים בהשוואה למתחרים תוך התייחסות לרמת הסיכון היחסית באפיקים השונים על סדרה של פרמטרים, ורמת הסיכון היחסית. לפרטים בדבר מדיניות התגמול לעובדי ההשקעות ראה:

<https://www.xnes.co.il/pension/About/information.aspx>

4.5.4 ביטוח לנושאי משרה ועובדים בכירים: החברה נכללת במסגרת הפוליסה לביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה שנרכשה על-ידי הפניקס אחזקות עבור כל קבוצת הפניקס.

4.5.5 תגמול דירקטורים תגמולי החברה בשנת 2019 לדירקטורים של החברה בגין כהונתם בדירקטוריון של החברה עמדו על סך כולל של כ-606 אלפי ש"ח (הסכומים כוללים מע"מ).

הגמול הניתן לדירקטורים בחברה הינו בהתאם לתקנות החברות (כללים בדבר גמול והוצאות לדירקטור חיצוני), התש"ס-2000.

4.5.6 תגמולים לבעלי עניין ולנושאי משרה בכירה

סה"כ	תגמולים בעבור שירותים (1)				פרטי מקבלי התגמולים				
	דמי שכירות	דמי ניהול	תשלום מבוסס מניות	מענק	שכר (*)	שיעור החזקה בהון התאגיד (**)	היקף משרה	תפקיד	שם
1,423	-	-	52	355	1,017	-	מלאה	מנכ"ל	אורי קיסוס (2)
2,827	-	-	-	990	1,837	-	מלאה	משנה למנכ"ל הפניקס אחזקות והפניקס ביטוח, מנהל השקעות ראשי של קבוצת הפניקס, מנכ"ל	רועי יקיר (***) (3)

								הפניקס השקעות ופיננסים בע"מ ומנהל השקעות ראשי של החברה	
דניאל כהן (4)	מלאה	-	1,345	215	232	-	-	1,791	יו"ר דירקטוריון החברה ומנהל תחום חיסכון ארוך טווח וסיכונים חיים של הפניקס ביטוח
עמית נתנאל (5)	מלאה	-	756	225	52	-	-	1,033	מנהל הסיכונים הראשי של קבוצת הפניקס ומנהל הסיכונים הראשי של החברה
עידו בדש (6)	מלאה	-	795	50	-	-	-	845	משנה למנכ"ל

(*) השכר כולל תשלום המחויב על פי הסכם העסקה שאינו תלוי יעדים ו/או שיקול דעת.

(**) הפניקס אקסלנס פנסיה וגמל בע"מ נמצאת בשליטה מלאה של הפניקס ביטוח שהינה חברת בת של הפניקס אחזקות, כאשר הכוונה בטבלה שלעיל במונח "שיעור החזקה בהון התאגיד" היא להחזקת בחברת הפניקס אחזקות.

(***) נושא המשרה סיים כהונתו.

תגמולים לבעלי עניין ולנושאי משרה בכירה (המשך)

הערות לנתונים שבטבלה:

1. רכיב השכר הנקוב כולל את כל הרכיבים הבאים: שכר חודשי, זכויות סוציאליות, הפרשות סוציאליות ונלוות כמקובל, וכל הכנסה שנזקפה לשכר בשל מרכיב שהוענק לעובד. ההוצאה בגין תשלום מבוסס מניות הינה על בסיס הערכת האופציות במועד הענקתן, כפי שנרשמה כהוצאה בספרי החברה בשנת הדוח.
2. מר אורי קיסוס, מנכ"ל החברה, החל את תפקידו בחברה ביוני 2017 כמנהל עסקים ראשי, והחל מחודש ינואר 2018 מכהן כמנכ"ל החברה (להלן: "מר קיסוס"). שכרו של מר קיסוס לתקופת הדוח 55,000 ש"ח לחודש. כמו כן, זכאי המנהל למענק שנתי בהתאם למדיניות התגמול של החברה ובהתאם לשיקול דעת והחלטת דירקטוריון החברה. כמו כן זכאי מר קיסוס להפרשות סוציאליות, קרן השתלמות, תנאים נלווים והחזר הוצאות כמקובל למנהלים במעמדו. עם סיום העסקתו של מר קיסוס בחברה, מכל סיבה שהיא, למעט בנסיבות השוללות תשלום פיצויי פיטורין, יהיה זכאי המנהל לתקופת הודעה מוקדמת בת 3 חודשים. בתקופת ההודעה המוקדמת יהיה זכאי מר קיסוס למשכורת לרבות כל ההטבות והתנאים הנלווים בהסכם. בחודש ינואר 2020 הודיע מר אורי קיסוס על כוונתו לסיים את תפקידו כמנכ"ל החברה ביום 31.3.2020.
3. מר רועי יקיר, כיהן בשנת הדוח כמשנה למנכ"ל הפניקס אחזקות והפניקס ביטוח, כמנהל השקעות ראשי של קבוצת הפניקס, כמנכ"ל הפניקס השקעות ופיננסים בע"מ וכמנהל השקעות ראשי של החברה (להלן: "מר יקיר"). עד לתאריך 1 במאי 2019 שכרו מר יקיר עמד על 97 אלפי ש"ח לחודש צמוד למדד המחירים לצרכן הידוע בסוף חודש אפריל 2013, על בסיס רבעוני. החל מתאריך 1 למאי 2019, בהתאם לאישור האסיפה הכללית של הפניקס אחזקות מיום 6 לאוגוסט 2019, היה זכאי מר יקיר

לשכר חודשי בהיקף של 125 אלפי ₪ צמוד למדד המחירים לצרכן הידוע בסוף חודש מאי 2019, על בסיס רבעוני. מר יקיר היה זכאי לתנאים נוספים במסגרת העסקתו. למר יקיר הוענק מענק בסך של 900 אלפי ₪ וזאת בגין פועלו בשנת 2018. לאחר תאריך הדוח בתאריך 15.1.2020 סיים מר יקיר את התקשרותו עם קבוצת הפניקס ובמסגרת סיום ההתקשרות עימו הוחלט ע"י וועדת התגמול והדירקטוריון של הפניקס ביטוח על הענקת תגמול פרישה בגובה 6 משכורות חודשיות, מענק הפרישה המקסימאלי על פי מדיניות התגמול של קבוצת הפניקס, ובהיקף של 953 אלפי ש"ח.

4. מר דניאל כהן, יו"ר דירקטוריון החברה ומנהל תחום חיסכון ארוך טווח וסיכונים חיים של הפניקס ביטוח, מכהן בתפקידו החל מחודש נובמבר 2018. שכרו של מר כהן המופיע בטבלה שלעיל משולם על ידי הפניקס ביטוח, כאשר החברה משלמת את חלקה בשכרו במסגרת הסכם שירותים שבין החברה לבין הפניקס ביטוח. השכר המוצג בטבלה לעיל מהווה 100% מהשכר המשולם למר כהן בקבוצה ולא מהווה את המשולם על ידי החברה בלבד. שכרו של מר כהן 85,000 ש"ח לחודש צמוד למדד המחירים לצרכן הידוע בסוף חודש נובמבר 2018, על בסיס שנתי. כמו כן, זכאי מר כהן למענק שנתי בהתאם למדיניות התגמול של החברה ובהתאם לשיקול דעתו של מנכ"ל הפניקס ביטוח ואישור ועדת התגמול והדירקטוריון של החברה. בנוסף זכאי מר כהן להפרשות סוציאליות, תנאים נלווים והחזר הוצאות כמקובל למנהלים במעמדו.

5. מר עמית נתנאל, מנהל הסיכונים הראשי של קבוצת הפניקס, מכהן החל מחודש ינואר 2017 גם כמנהל הסיכונים הראשי של החברה. שכרו של מר נתנאל המופיע בטבלה שלעיל משולם על ידי הפניקס ביטוח, כאשר החברה משלמת את חלקה בשכרו במסגרת הסכם שירותים שבין החברה לבין הפניקס ביטוח. השכר המוצג בטבלה לעיל מהווה 100% מהשכר המשולם למר נתנאל בקבוצה ולא מהווה את המשולם על ידי החברה בלבד. השכר המיוחס בפועל לטובת מר נתנאל אינו מהותי. שכרו של מר נתנאל 44,500 ש"ח לחודש צמוד למדד המחירים לצרכן הידוע בסוף חודש אוגוסט 2012, על בסיס שנתי. כמו כן, זכאי מר נתנאל למענק שנתי בהתאם למדיניות החברה והתגמול ובהתאם לשיקול דעתו של מנכ"ל הפניקס ביטוח ואישור ועדת התגמול והדירקטוריון של הפניקס ביטוח. בנוסף זכאי מר נתנאל להפרשות סוציאליות, תנאים נלווים והחזר הוצאות כמקובל למנהלים במעמדו.

6. מר עידו בדש, משנה למנכ"ל, מכהן החל מיולי 2018 כמשנה למנכ"ל. שכרו של מר עידו בדש 30,000 ₪ לחודש. כמו כן, זכאי מר בדש לתגמול משתנה חודשי תלוי ביצועים. בנוסף, זכאי מר בדש להפרשות סוציאליות, קרן השתלמות, תנאים נלווים והחזר הוצאות כמקובל למנהלים במעמדו.

4.6 מידע אודות מבקר הפנים בחברה

4.6.1 פרטי המבקר הפנימי

החל מיום 1 בינואר 2018 ועד יום 30 ביוני 2019 כיהן רו"ח מאיר איליה כמבקר הפנימי של החברה. לאור המיזוג המפורט בסעיף 1.1.2, החל מיום 1 ביולי 2019 מכהן רו"ח גלי גנה כמבקר הפנימי של החברה. יצוין כי טרם המיזוג, כיהן רו"ח גלי גנה כיהן כמבקר פנימי בהפניקס פנסיה ורו"ח מאיר איליה ורו"ח גלי גנה מועסקים ע"י משרד רו"ח רוזנבלום-הולצמן.

שם המבקר: גלי גנה, רו"ח, LLM
תאריך תחילת כהונתו: 1.7.2019

כישורים המכשירים אותו לביצוע התפקיד: השכלתו- רואה חשבון, בוגר מנהל עסקים עם התמחות בחשבונאות, ומוסמך (MA) במינהל ציבורי וביקורת פנימית, מבקר מערכות מידע מוסמך (CISA), מבקר פנימי מוסמך (CIA), מבקר ניהול סיכונים מוסמך (CRMA), מוסמך בסיכונים ובקרת מערכות מידע (CRISC). נסיונו המקצועי- שותף במשרד לראיית חשבון. מבקר פנימי בתאגידים.

למבקר הפנימי אין אחזקות בניירות ערך בחברה (או בגוף קשור).

המבקר הפנימי עומד בהוראות סעיף 146 (ב) לחוק החברות ובהוראות סעיף 8 לחוק הביקורת הפנימית.

המבקר הפנימי מעניק שרותי ביקורת פנים ואינו עובד התאגיד (מבקר הפנים הינו ר"ח שותף המועסק במשרד ר"ח רוזנבלום- הולצמן).

בביצוע ביקורתו הוא נעזר בצוות עובדים ממשרדו (רואי חשבון, אנשי מערכות מידע, שוק הון, משפטנים, כלכלנים וכו').

4.6.2 זהות הממונה על המבקר הפנימי

הממונה הארגוני על המבקר הפנימי הינו יו"ר הדירקטוריון, תוך תיאום ישיר עם מנכ"ל החברה ותיאום עם וועדת הביקורת והיו"ר שלה.

4.6.3 תכנית העבודה

תכנית עבודת הביקורת הפנימית של החברה נתמכת בסקר סיכונים לקביעת יעדי ביקורת, על בסיסו נקבעה תוכנית עבודה רב שנתית. תכנית העבודה השנתית אושרה על ידי ועדת הביקורת. תוכנית העבודה הרב שנתית מתעדכנת בהתאם למסקנות מהשנה שחלפה, זאת לאור המלצות ההנהלה והמבקר הפנימי, ולאחר התייעצות עם גורמים שונים בחברה. השיקולים בקביעת תכנית הביקורת כוללים בין השאר:

- מיפוי וניתוח סיכונים בהתאם לסקר הסיכונים המיוחד שהוכן לעניין.
- סקר סיכונים למניעת מעילות.
- פוטנציאל ליעילות וחסכון.
- קיום ביקורות קודמות.
- נקודות חשיפה הנראות להנהלה או לביקורת.
- הפניות ובקשות שוטפות מההנהלה ומוועדת הביקורת.
- דרישות ספציפיות, של הממונה על רשות שוק ההון ביטוח וחסכון, לביקורת וסקירות. בידי ההנהלה וועדת הביקורת האפשרות להרחבת היקף התכנית זאת בהתאם לדרישות המבקר הפנימי והמלצותיו, הנחיות הוועדה, או הוראות ספציפיות של הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון.

היקף ואופי פעילות המבקר וצוותו נקבעו תוך שימת לב ובהתחשב בהיקפי הפעילות ובתחומי הפעילות השונים של החברה.

הביקורת הפנימית מבוצעת באופן שוטף, בהתאם לתוכנית הביקורת והשינויים המתחייבים.

המבקר מדווח מידי תקופה על פעילות הביקורת בתקופה שחלפה ובהתאם מתקיימת בחינה על ההיקף הראוי.

4.6.4 היקף העסקה

המבקר וצוותו ביצעו בשנת 2019 היקף שעות של 6270 שעות בקורת (אין לחברה חברות מוחזקות על ידי ואין פעילות לחברה מחוץ לישראל). היקף השעות נגזר מתוכנית העבודה שאושרה על ידי ועדת הביקורת. היקף העסקה בהתאם לתכנית עבודת הביקורת הפנימית של החברה נתמכת בסקר סיכונים לקביעת יעדי ביקורת, על בסיסו נקבעה תוכנית עבודה רב שנתית. תכנית העבודה השנתית אושרה על ידי ועדת הביקורת. היקף העסקה ותוכנית העבודה הרב שנתית מתעדכנת בהתאם למסקנות מהשנה שחלפה, זאת לאור המלצות ההנהלה והמבקר הפנימי, ולאחר התייעצות עם גורמים שונים בחברה.

4.6.5 עריכת הביקורת

הביקורת נערכת בהתאם לתקנים מקצועיים הכלולים אף בהנחיות של איגוד ה- IIA וכן בהתאם לחוק הביקורת הפנימית התשנ"ב 1992 חוק החברות התשנ"ט 1999 הוראות וחוזרי פיקוח כאמור, מעת לעת אף בוצעו על ידי המבקר סקירות כנדרש מפיקוח על הביטוח (כגון הפניית המפקח לעיון בתלונות ציבור או הנחיה, לדוגמה, בדבר סקר סיכונים למניעת הונאות ומעילות). למבקר וצוותו ניסיון רב שנים בתחום הביקורת הפנימית וביקורת החקירתית בענפי הביטוח, הפנסיה, הגמל, שוק ההון והמחשוב וידע נרחב בחשבונאות ומשפט.

4.6.6 גישה למידע

במהלך עבודת הביקורת הומצאו למבקר הפנימי מסמכים ומידע כנדרש וכן למבקר ולצוותו ניתנה גישה מלאה, שוטפת, ובלתי מוגבלת למערכת המידע ולנתונים כספיים לצורך עבודתם.

4.6.7 דין וחשבון המבקר הפנימי

דוחות ביקורת שוטפים מוגשים בכתב ליו"ר הדירקטוריון, מנכ"ל החברה, יו"ר ועדת ביקורת וחבריה.

4.6.8 פעילות המבקר הפנימי

המבקר הפנימי וצוותו הינם בעלי השכלה רחבה ובעלי ניסיון רב בשוק הביטוח, הפנסיה והגמל. תוכנית העבודה הינה מפורטת וכוללת ביצוע בקורת באופן התואם את היקפי ופעילות החברה.

4.6.9 תגמול

תגמול למערך הביקורת הפנימית הינו גלובאלי ומשולם מידי חודש. העלות הינה למערך הכולל את כל אנשי הצוות.

העלות הכוללת בשנת 2019 הייתה 426 אלפי ₪, בתוספת מע"מ.

לדעת הדירקטוריון העלות משקפת יעילות העבודה והיא מכסה צוות עובדים מלא ומגוון במבחר נושאים ומקצועות. אין בו כל פגיעה בתלות הביקורת.

החברה קבעה כמדיניות חיונית את עצמאות הביקורת הפנימית ולכן המבקר הפנימי לא יהיה תלוי בחברה ובהנהלתה, ובכלל זה לא מענקי בונוס או הטבות משתנות אחרות התלויות בהנהלה או מתוצאות העסקיות של החברה.

להערכת הדירקטוריון, תנאי התגמול של המבקר הפנימי וצוותו אין בהם כדי ליצור חשש של השפעה על שיקול דעתו המקצועי של המבקר.

4.7

מידע אודות רואה החשבון המבקר

החל מיום 1 בינואר 2014 רואי החשבון המבקרים של החברה הינן משרד קוסט, פורר, גבאי את קסירר (להלן: "קוסט" ו/או "EY"). עד יום 30 ביוני 2019 השותף המטפל בחברה מטעם קוסט היה רו"ח דני מישקובסקי. לאור המיזוג המפורט בסעיף 1.1.2, החל מיום 1 ביולי 2019 השותף המטפל בחברה מטעם קוסט הוא רו"ח טל חי ציון. יצוין כי טרם המיזוג, כיהן רו"ח טל חי ציון כרו"ח מבקר בהפניקס פנסיה. שכר רואי החשבון המבקרים נקבע בהתאם להיקף העבודה המבוצעת בגוף מוסדי.

להלן מפורט שכר רואי החשבון באלפי ש"ח (ללא מע"מ) עבור שירותים שניתנו על ידם בשנים 2018-2019:

	2019	*2018
בקורת	752	771
שירותי מס	79	26
אחר**	225	109
	1056	906

(*) הנתונים בגין שנת 2018 כוללים את שכר רואה החשבון המבקר בגין מתן שירותים להפניקס פנסיה בע"מ אשר מוזגה לחברה.
 (**) שירותים אחרים מתייחסים בעיקר לשירותי ייעוץ נוספים.

אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

הנהלת החברה המנהלת בשיתוף המנכ"ל ומנהל הכספים של החברה המנהלת העריכו לתום תקופת הדיווח את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והקופות שבניהולה. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל החברה המנהלת ומנהל הכספים הסיקו, כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והקופות שבניהולה הינן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהחברה המנהלת נדרשת לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבעה הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

במהלך תקופת הדיווח המסתיימת ביום 31 בדצמבר 2019 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

החלטות החברה

- 4.9.1 בשנת הדוח לא התקבלו בחברה החלטות בדבר אישור פעולות לפי סעיף 255 לחוק החברות ולא התקיימה פעולה לפי סעיף 254(א) לחוק החברות שלא אושרה.
- 4.9.2 בשנת הדוח לא התקיימה עסקה חריגה הטעונה אישור מיוחד בהתאם לסעיף 270(1) לחוק החברות.
- 4.9.3 לנושאי המשרה בחברה ניתן כתב פטור, ביטוח ושיפוי בנוסח שאושר במוסדות החברה בהתאם להוראות הדין ותקנון החברה.
- 4.9.4 כמידי שנה, החברה אישרה במהלך שנת הדוח פוליסה לביטוח דירקטורים ונושאי משרה בחברה בהתאם להוראות הדין.
- 4.9.5 ביום 28 במרץ 2019 החליט דירקטוריון החברה על מיזוג הפניקס פנסיה לחברה. בהתאם, ביום 1 ביולי 2019 קרנות הפנסיה שהיו בניהול הפניקס פנסיה הועברו לניהול החברה ובכך, החל מיום 1 ביולי 2019, מנהלת החברה את כל קופות הגמל וקרנות הפנסיה שבקבוצת הפניקס. כתוצאה מהמיזוג האמור, ביום 4 באוגוסט 2019 הנפיקה החברה 5,800,000 מניות רגילות בנות 1 ₪ ערך נקוב וביום 21 באוגוסט 2019 הוקצו 4,386,234 מניות רגילות ממניות החברה, בנות 1 ₪ ערך נקוב, להפניקס ביטוח.

תאריך: 29 במרס, 2020

אורי קיסוס, מנכ"ל

דניאל כהן, יו"ר הדירקטוריון

**הפניקס אקסלנס פנסיה וגמל בע"מ
(לשעבר: אקסלנס גמל והשתלמות בע"מ)**

דוח הדירקטוריון

ליום 31 בדצמבר, 2019

תוכן העניינים

דף

- | | |
|----|---|
| 3 | 1. תיאור תמציתי של החברה המנהלת, קרנות הפנסיה וקופות הגמל |
| 8 | 2. תיאור מגמות אירועים והתפתחויות בפעילות החברה ובסביבתה העסקית |
| 10 | 3. מגבלות ופיקוח החלים על החברה |
| 11 | 4. היקף נכסים מנוהלים |
| 12 | 5. תוצאות הפעולות חברה מנהלת |
| 14 | 6. דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי |

1. תיאור תמציתי של החברה המנהלת, קרנות הפנסיה וקופות הגמל שבניהולה

1.1 כללי

א. הפניקס אקסלנס פנסיה וגמל בע"מ (לשעבר: אקסלנס גמל והשתלמות בע"מ) התאגדה ביום 29 באוקטובר 2000 כחברה פרטית במטרה לנהל קופות גמל וקרנות פנסיה. החברה בבעלות מלאה 100% של הפניקס חברה לביטוח בע"מ. ביום 30.12.2019 אישר דירקטוריון הפניקס ביטוח החלטה על העברת מלוא מניות החברה מהפניקס ביטוח להפניקס אחזקות כדיבדנד בעין. ביצוע חלוקת הדיבדנד בפועל כפוף לאישור רשויות המס והממונה על רשות שוק ההון שנכון למועד פרסום הדוח טרם התקבל. נכון למועד הד"ח החלוקה טרם בוצעה בפועל.

ב. ביום 1 בינואר, 2020 הודיע מר אורי קיסוס על כוונתו לסיים את תפקידו כמנכ"ל החברה כך שסיום כהונתו יכנס לתוקף ביום 31 במרץ, 2020. החברה פועלת לאיתור מנכ"ל לחברה שיובא לאישור הדירקטוריון בכפוף לאישור רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון.

1.2 מיזוג החברה

ביום 26 במרץ, 2019 וביום 28 במרץ, 2019 החליטו הדירקטוריון של הפניקס פנסיה בע"מ (להלן - החברה הנקלטת) והדירקטוריון של החברה (בהתאמה) על מיזוג של החברה הנקלטת עם ולתוך החברה. ביום 30 ביוני, 2019 הושלם מיזוג החברות בהתאם לאישור רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון ואישור רשם החברות.

המיזוג בוצע בפטור ממס בהתאם לסעיף 103 לפקודת מס הכנסה. החברה פנתה לרשות המסים לקבלת אישור מראש לפטור ממס וטרם נתקבל האישור.

עם השלמת המיזוג קרנות הפנסיה שהיו בניהול הפניקס פנסיה בע"מ הועברו לניהול החברה אשר שינתה את שמה במועד המיזוג להפניקס אקסלנס פנסיה וגמל בע"מ. לפיכך, החל מיום 30 ביוני, 2019 מנהלת החברה את כל קופות הגמל וקרנות הפנסיה שבקבוצת הפניקס.

1.3 התפשטות נגיף הקורונה

לאחר תאריך הדיווח החלה התפשטות נגיף הקורונה, אשר פרץ לראשונה בסין לפני מספר חודשים, וגורם למקרי תחלואה ומוות בקרב האוכלוסייה ברחבי העולם. השפעת ההתפשטות כאמור, הובילה להיערכות המדיניות השונות, ובתוכן מדינת ישראל, להתמודדות עם התפשטות הנגיף והשלכותיו. נכון למועד אישור הדוחות הכספיים ("מועד ההתייחסות"), להתפשטות נגיף הקורונה (להלן: "האירוע") השפעה על פעילותה ותוצאותיה של החברה.

התפשטות נגיף הקורונה הובילה לשורה של הגבלות, בין היתר, סגירה זמנית של עסקים רבים ומגבלות תנועה, הגבלות על כניסת אזרחים ממדינות שונות ברחבי העולם, הגבלות על התכנסות במקומות עבודה והפסקת לימודים במערכות החינוך. הגבלות אלו, גרמו לצמצום הפעילות במשק הישראלי ובעולם וכתוצאה מכך לירידות חדות בשווקים הפיננסיים ולירידה בפעילות הכלכלית. ההגבלות אושרו על ידי הממשלה בתאריך 19 במרץ, 2020 כתקנות לשעת חירום (הגבלת מספר בעובדים במקום עבודה בשל התפרצות נגיף הקורונה החדש), התש"ף-2020 ותקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש - הגבלת פעילות), התש"ף-2020 אשר מטרותן לעגן את הנחיות משרד הבריאות במטרה ליצור "ריחוק חברתי" כחלק מאסטרטגיית ההתמודדות עם האירוע. החברה, קרנות הפנסיה וקופות הגמל שבניהולה, חשופות מתוקף פעילותן לירידות בשווקים הפיננסיים, למיתון וכן לסיכונים הביטוחיים בהקשר למקרי מוות ונכות הנובעים ממגפה וזאת בהתייחס לכיסויים הביטוחיים בקרנות הפנסיה החדשות.

התארכות משבר הקורונה ומידת העמקתו בישראל הינם קריטיים בהשפעתם ועלולים להביא לפגיעה בעסקי החברה במידה והמשבר יחריף למיתון. ככלל, האירוע משפיע על החברה במספר מישורים: המישור הראשון, השפעה של היעדרות העובדים במקום העבודה ויכולת הקבוצה להמשיך ולהעמיד רמת שירות גבוהה למבוטחיה ולקוחותיה והמשך הפעלת הליכים חיוניים בפעילות החברה:

בעקבות האירוע, החברה פועלת בהתאם לתכנית להמשכיות עסקית, לפיה בין היתר מתאפשרת לעובדים עבודה מרחוק. כמו כן, החברה פיצלה את עובדי המוקדים המקצועיים בין האתרים השונים של הקבוצה על מנת לצמצם חשיפה במקרה של צורך לסגור את אחד המוקדים. החברה ממשיכה לעקוב אחר הוראות הגורמים המקצועיים והרגולטוריים ולהיערך בהתאם לנדרש. נכון למועד ההתייחסות החברה ממשיכה לספק את השירותים החיוניים בהתאם לתוכנית להמשכיות עסקית והוראות הדין.

1. תיאור תמציתי של החברה המנהלת, קרנות הפנסיה וקופות הגמל שבניהולה (המשך)

1.3 התפשטות נגיף הקורונה (המשך)

המישור השני, ירידות השערים בשוקי ההון בארץ ובעולם הביאו לירידה בשווי ובהיקף נכסי הקופות אותן מנהלת החברה ומשפיעות באופן ישיר על גבית דמי ניהול מהנכסים של הקרנות והקופות שבניהולה. דמי הניהול שהחברה צפויה לגבות תלוי בהתפתחות התפשטות נגיף הקורונה והשפעתו בארץ ובעולם על הפעילות הכלכלית, העסקית ומצב שוקי ההון. נכון לתאריך אישור הדוחות הכספיים, הירידה בדמי הניהול איננה בהיקף משמעותי. למועד אישור הדוחות הכספיים, לא קיימת עליה משמעותית בהיקף הבקשות לפדיון מקרנות הפנסיה. בקופות הגמל יש עליה ניכרת בפדיונות, בעיקר בקרנות ההשתלמות וגמל להשקעה. נכון למועד החתימה על הדוחות הכספיים, החברה אינה יכולה להעריך את ההשלכות המצרפיות על כלל פעילות החברה לרבות על ברות השבתם של הנכסים הבלתי מוחשיים בחברה. נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, ירד היקף הנכסים בקרנות הפנסיה בכ- 3.1 מיליארד ש"ח, ירידה של 10% ובהיקף הנכסים של קופות הגמל בכ- 4.6 מיליארד ש"ח, ירידה של 13%. כמו כן ירד היקף שווי נכסי הנוסטרו בסך של כ- 5 מיליון ש"ח וזאת ללא התחשבות בנכסים לא סחירים ובגרעון בגין קופת גמל מבטיחת תשואה שבניהול החברה.

במהלך שנת 2019 חלה ירידה ניכרת בעקום הריבית חסרת הסיכון שהובילה לגידול ניכר בשיעור הגירעון האקטוארי בקרן. מתאריך הדיווח ועד בסמוך למועד ההתייחסות, חלה עליה בריבית חסרת הסיכון בטווח הקצר ובאופן מתון יותר בטווח הארוך אך מנגד, הירידות בשוק ההון הקטינו את שווי נכסי הקרן. בשל העובדה שהשינוי בריבית אינו אחיד, ובשל ההשפעות המנוגדות, נכון למועד ההתייחסות, לא ניתן לאמוד את מכלול ההשפעה על שיעור הגרעון האקטוארי בקרן.

פעולות שבצעה החברה

החברה עוקבת אחר ההתפתחויות המהירות בשווקים וכבר החלה לפעול להתאמת הוצאותיה לירידה הצפויה בהכנסות. בשל אופי פעילות החברה הירידה בהכנסות מקוזזת באופן אוטומטי בירידה בהוצאות הישירות כגון עמלת הפצה, עלויות תפעול והוצאות אחרות הנגזרות מהיקף הנכסים, צמצום עלויות כגון תקציבי שיווק, פרסום. נכון למועד ההתייחסות, ולנוכח הירידה ברמת הפעילות בחברה ובחברה האם (להלן "הפניקס"), הפניקס הוציאה לחל"ת כ-20% מעובדיה. הפניקס גם הגיעה להסדר ביום 25 במרץ 2020 עם ועד העובדים לפיו תבוצע הפחתה לשכר המנהלים והעובדים בשיעורים של בין 6% ל 10% (למעט עובדים שמשכורתם פחות מ- 7,000 ש"ח) ובוטלה העלאת השכר המתוכננת לשנת 2020 בשיעור ממוצע של 3.4% ובוצעו פעולות נוספות.

החברה הגבירה את האמצעים השונים על מנת לאתר ולזהות פיגור והפסקה בתשלומי מעבידים. האמצעים הכוללים מעקב שיטתי ומתמשך על הפקדות של מעסיקים, איתור הפיגורים ופניה בדיוור למעבידים ולעמיתים אודות החוב.

יצוין כי ככל שהתפשטות הנגיף תתרחב להיקפים משמעותיים ו/או משכו של האירוע יימשך, הרי שתיתכנה השפעות נוספות על תוצאות החברה ואף החמרה בהשפעות הקיימות כגון: שינוי בשווי נכסי קופ"ג וקרנות הפנסיה שבניהול החברה, ירידה בתשואות לעמיתים וכתוצאה מכך קיטון בדמי הניהול שגובה החברה מנכסי הקופות והקרנות כאמור, ירידה בהפקדות לקופות ולקרנות, עליה במשיכות כספים על ידי עמיתים והשפעתן על ברות השבתם של הנכסים הבלתי מוחשיים.

החברה ממשיכה לעקוב באופן שוטף אחר ההתפתחויות בארץ ובעולם ותמשיך ותעדכן ככל הנדרש בדבר השלכות מהותיות של התפשטות נגיף הקורונה על פעילות החברה, ככל שתהינה.

1. תיאור תמציתי של החברה המנהלת, קרנות הפנסיה וקופות הגמל שבניהולה (המשך)

1.4 קרנות הפנסיה שבניהול החברה

<u>שם הקרן הפנסיה (שמות אפיקי השקעה)</u>	<u>סוג הקרן</u>	<u>מס האוצר</u>
הפניקס קרן מקיפה	קרן פנסיה מקיפה	209
מסלול בני 50 ומטה		
מסלול בני 50 - 60		
מסלול בני 60 ומעלה		
מסלול פאסיבי לבני 50 מטה		
מסלול פאסיבי לבני 50 עד מסלול בני 60 ומעלה		
מסלול פאסיבי לבני 60 ומעלה		
מסלול אג"ח		
מסלול פאסיבי - מדדי אג"ח חו"ל		
מסלול אג"ח עד 25% מניות		
מסלול מניות		
מסלול פאסיבי - מדדי מניות חו"ל		
מסלול הלכה		
מסלול מתמחה שקלי טווח קצר		
הפניקס קרן משלימה (לשעבר כללית)	קרן פנסיה כללית	671
מסלול בני 50 ומטה		
מסלול בני 50 - 60		
מסלול בני 60 ומעלה		
מסלול אג"ח		
מסלול מניות		
מסלול מתמחה שיקלי טווח קצר		
הפניקס קרן ותיקה	קרן פנסיה ותיקה	347

1. תיאור תמציתי של החברה המנהלת, קרנות הפנסיה וקופות הגמל שבניהולה (המשך)

1.4 קופות הגמל שבניהול החברה

מס האוצר	סוג הקופה	שם הקופות גמל (שמות אפיקי השקעה)
תגמולים ופיצויים		
401	תגמולים פיצויים	אקסלנס גמל לבני 60 ומעלה
385	תגמולים פיצויים	אקסלנס גמל אג"ח ללא מניות
211	תגמולים פיצויים	אקסלנס גמל עד 15% מניות
9916	תגמולים פיצויים	אקסלנס גמל לבני 50 ומטה
2089	תגמולים פיצויים	אקסלנס גמל אג"ח עד 20% מניות
9529	תגמולים פיצויים	אקסלנס גמל מסלול לבני 50 עד 60
961	תגמולים פיצויים	אקסלנס גמל מסלול מניות
9917	תגמולים פיצויים	אקסלנס גמל פאסיבי לבני 50 עד 60
8624	תגמולים פיצויים	אקסלנס גמל פאסיבי-מדד אג"ח עד 25% במדדי מניות
8626	תגמולים פיצויים	אקסלנס גמל פאסיבי-מדדי מניות
9905	תגמולים פיצויים	אקסלנס גמל פאסיבי מדדי חו"ל
9906	תגמולים פיצויים	אקסלנס גמל שקלית טווח קצר
חסכון לכל ילד		
11310	חסכון לילד	אקסלנס חיסכון לכל ילד - חוסכים המעדיפים סיכון מועט
11311	חסכון לילד	אקסלנס חיסכון לכל ילד - חוסכים המעדיפים סיכון מוגבר
11312	חסכון לילד	אקסלנס חיסכון לכל ילד - חוסכים המעדיפים סיכון בינוני
11335	חסכון לילד	אקסלנס חיסכון לכל ילד - הלכה
קופת גמל להשקעה		
7907	קופת גמל להשקעה	אקסלנס גמל להשקעה מניות פאסיבי
7909	קופת גמל להשקעה	אקסלנס גמל להשקעה כללי פאסיבי
7906	קופת גמל להשקעה	אקסלנס גמל להשקעה אג"ח עד 15% מניות
7908	קופת גמל להשקעה	אקסלנס גמל להשקעה כללי
7905	קופת גמל להשקעה	אקסלנס גמל להשקעה אג"ח ללא מניות
השתלמות		
716	השתלמות	אקסלנס השתלמות אג"ח ללא מניות
686	השתלמות	אקסלנס השתלמות כללי
1190	השתלמות	אקסלנס השתלמות עד 25% מניות
715	השתלמות	אקסלנס השתלמות שקלי טווח קצר
1100	השתלמות	אקסלנס השתלמות אג"ח עד 15% מניות
9528	השתלמות	אקסלנס השתלמות הלכה
964	השתלמות	אקסלנס השתלמות כללי
968	השתלמות	אקסלנס השתלמות מניות
8629	השתלמות	אקסלנס השתלמות פאסיבי-כללי
8628	השתלמות	אקסלנס השתלמות פאסיבי-מדדי אג"ח עד 25% במדדי מניות
8630	השתלמות	אקסלנס השתלמות פאסיבי-מדדי מניות

1. תיאור תמציתי של החברה המנהלת, קרנות הפנסיה וקופות הגמל שבניהולה (המשך)

1.4 קופות הגמל שבניהול החברה (המשך)

שם הקופות גמל (שמות אפיקי השקעה)	סוג הקופה	מס האוצר
מרכזית לפיצויים		
אקסלנס מרכזית לפיצויים	מרכזית לפיצויים	242
אקסלנס מרכזית לפיצויים עד 15% מניות	מרכזית לפיצויים	384
אקסלנס מרכזית לפיצויים שקלי	מרכזית לפיצויים	801
אקסלנס מרכזית לפיצויים מחקה מדדי מניות	מרכזית לפיצויים	804
אקסלנס מרכזית לפיצויים צמוד מדד	מרכזית לפיצויים	806
אקסלנס קסם מרכזית לפיצויים מחקה מדדים	מרכזית לפיצויים	8765
אקסלנס קסם מרכזית לפיצויים מחקה מדדי אג"ח	מרכזית לפיצויים	8766
אקסלנס גמל מסלולית לפיצויים רבת מסלולים	מסלולית לפיצויים	9418
אקסלנס מרכזית לפיצויים שיקלי קצר	מרכזית לפיצויים	9475
מבטיחת תשואה		
אקסלנס גמולה ב מבטיחת תשואה	קופת גמל גמולה מבטיחת תשואה	528
IRA		
אקסלנס גמל IRA	אקסלנס גמל בניהול אישי	1541
אקסלנס השתלמות IRA	אקסלנס השתלמות בבניהול אישי	1542
הפניקס גמל בניהול אישי	הפניקס גמל בניהול אישי	2023
הפניקס השתלמות בניהול אישי	הפניקס השתלמות בניהול אישי	2024

1.5 מבטח משנה

במסגרת הוספת והפעלת מסלולי הביטוח בקרן הפנסיה המשלימה לאור תיקון תקנון הקרן, ביום 27 ביוני, 2013 נחתם הסכם ביטוח משנה עם הפניקס חברה לביטוח בע"מ. אישור ההסכם התקבל מאת אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון ביום 31 בדצמבר, 2013. הסכם ביטוח המשנה האמור כולל מנגנון לפיו קרן הפנסיה נושאת ב- 10% מהסכום בסיכון ויתרת הסכום בסיכון כ- 90% מועבר למבטח המשנה – הפניקס חברה לביטוח בע"מ.

2. תיאור מגמות אירועים והתפתחויות בפעילות החברה ובסביבתה העסקית

סביבה מקרו כלכלית

להלן תיאור תמציתי של מגמות, אירועים והתפתחויות בסביבה המקרו כלכלית של הקבוצה, שיש להם או צפויה להיות להם השפעה על הקבוצה.

שווקי הכספים בישראל

לפי אומדן ראשוני של הלמ"ס הצמיחה בשנת 2019 הסתכמה ב-3.3%. שיעור האבטלה נותר יציב סביב 4% (3.9%), אך קצב עליית השכר האט מעט ושיעור המשרות הפנויות נטה לירידה (אף שעדיין ברמות גבוהות היסטורית). קצב עליית המדד המשולב של בנק ישראל המשיך להתמתן, לשינוי שנתי של 3.2% ולאותת על התמתנות קצב הצמיחה. האינפלציה הצטברה מתחילת השנה ועד לחודש נובמבר ב-0.6%, כשהציפיות לשינוי מדד דצמבר עמדו על 0%. אינפלציה שנתית צפויה של 0.6% תהיה נמוכה מגבול היעד התחתון של יעד האינפלציה של בנק ישראל וזאת הובילה יחד עם התחזקות השקל לציפיות השוק להפחתת ריבית במהלך 2020. תמיכה לכך הגיעה גם מכיוון בנק ישראל שהפתיח בחודש אוקטובר כשהעלה אפשרות להפחתת ריבית מ-0.25% ל-0.1%. אך חודש לאחר מכן, בנובמבר החל לפעול בשוק המט"ח, באמצעות הגדלת מאזן הרזרבות. במהלך השנה התקיימו שתי מערכות בחירות והוכרזה מערכת בחירות שלישית, שתתקיים ב-2020. הגרעון הממשלתי עלה לפי הערכות מעל היעד של 2.9%.

בשווקים, מדד המניות ת"א 125 עלה ב-21.3%, השקל זינק ב-8.2% מול הדולר, מדד אג"ח ממשלתי כללי עלה ב-9.1%, כשבלטו העליות במח"מ הארוך. מדד אג"ח ממשלתי שקלי +5 עלה ב-17.8%.

בתקופה שלאחר תאריך המאזן

למ"ס עדכנה את אומדן הצמיחה ל-2019 ל-3.5%. בנק ישראל העריך בינואר 2020 כי הצמיחה בישראל בשנת 2020 תגיע ל-2.9%. אך מאז התפרצות נגיף הקורונה בעולם והתפשטותו גם לישראל, הוביל לשיבושים קשים בשרשרת היצור והאספקה בעולם ויותר מכך בביקוש. בחודש מרס הופסקו כמעט כללי הטיסות לישראל בשל הגבלות ממשלתיות, מערכת החינוך הושבתה והוחלו כלכלים נוקשים בניהם סגירת מקומות בילוי ואיסור התכנסות של מעל 10 אנשים. שוקי המניות בעולם ובארץ נפלו בחדות ופרץ משבר נזילות שחנק את המשק והקצין עוד את התנאים הכלכליים, כתוצאה מכך החלו לעלות הערכות שונות כי כלכלת ישראל עלולה להיכנס בשנת 2020 למיתון. האינפלציה בשנת 2019 הסתכמה ב-0.6%. ציפיות האינפלציה המגולמות בשוק ה-OTC לגבי האינפלציה ב-2020 ירדו עד ל-0.0%, אך בשל קשיי נזילות בשוק קשה להעריך את דיוקן. מי שעוד תמך בנפילת ציפיות האינפלציה הייתה קריסה. באופן דומה, גם ציפיות האינפלציה ארוכות ירדו, אלה ל-10 שנים ל-1.0%. בגזרה הפוליטית לאחר מערכת בחירות שלישית בחודש מרץ זכה בני גנץ בתמיכתם של 61 חברי כנסת שהמליצו עליו לנשיא, אך הערכות הן שעוד צפויות התפתחויות. השקל נטה להתחזקות עד חודש פברואר מול כל המטבעות המובילים בעולם, עד שהחל מה-22/2 החל להתרסק בחדות, יחד עם תחילת הירידות בשוקי המניות בעולם והעדפת משקיעים נכסים בטוחים. בנק ישראל התעכב מאד בתגובה לעזרת השוק ורק ב-15 במרס השיק תכנית סיוע ראשונה של רכישת אג"ח ממשלתיות בשוק, הלוואות בשוק הריפו ופתיחת קווי דולריים למוסדיים.

מדד ת"א 125 ירד מתחילת השנה ב-8.7%, השקל התרסק מול היורו משער של 3.88 ₪ ליורו ל-4.08 ₪ ליורו ומול הדולר נחלש במשער של 3.45 ₪ לדולר עד ל-3.65 ₪ לדולר. התשואה ל-10 שנים בישראל עלתה מ-0.9% בתחילת השנה ל-1.1%.

2. תיאור מגמות אירועים והתפתחויות בפעילות החברה ובסביבתה העסקית (המשך)

שווקי הכספים בחו"ל

הצמיחה העולמית הסתכמה בשנת 2019 ב-2.9% ולהערכת קרן המטבע תאיץ ב-2020 ל-3.3%. שוקי המניות בעולם התאפיינו במהלך 2019 בעליות חדות. אלה נשענו בחלק הראשון של השנה בעיקר על תיקון לירידות השערים של סוף 2018 ועל ירידת תשואות חדה. ירידת התשואות חדה נשענה על התפוגגות האינפלציה, אינדיקציות לחולשה בסקטור התעשייה העולמי, והפחתות ריבית של בנקים מרכזיים. הפד הפחית את הריבית בשלוש מדרגות מרמה של 2.50% ל-1.75%, ה-ECB הפחית את הריבית מ-0.4% ל-0.5%. בחלק השני של 2019, מאז אוקטובר, נמשכו עליות השערים אך אלה נשענו על הסברים אחרים, בניהם אופטימיות מחודשת בכלכלה, שקשורה להתקדמות בשיחות הסחר עם סין, וודאות גוברת לגבי תהליך הפרישה של בריטניה מהאיחוד "ברקזיט", סימני התאוששות בסקטור התעשייה בעולם והערכות לשיפור רווחיות החברות.

בשווקים ב-2019 מדד ה-S&P500 עלה ב-31.5% ומדד ה-EMSCI עלה ב-18.6%. מחיר הנפט (WTI) עלה ב-34.5%, היורו נחלש מול הדולר ב-2.2% לשער של 1.1 דולר.

בתקופה שלאחר תאריך המאזן

בינואר קרן המטבע עוד צפתה שהצמיחה העולמית ב-2020 תעמוד על 3.3%, אלא שמאז פרץ משבר עולמי קשה בין היתר מצעדי מנע גלובאליים להכלת התפשטות וירוס הקורונה, משבר הנפט ומחנק הנזילות הגלובאלי שצפויים להפחית את התחזית בצורה משמעותית בעדכונים הבאים. משבר הקורונה גרם לשיבושים בשרשרת הייצור, אך יותר מכך לנפילה בביקוש המצרפי. מדינות רבות, במיוחד באירופה, החילו על עצמן מדיניות בידוד, בניהן בלטה איטליה שהשביתה את המדינה כליל לשלושה שבועות. ארה"ב הודיעה על סגירת בתי ספר ועל עצירת טיסות מאירופה ל-30 יום. ירידת הביקוש המצרפי הוביל לירידת ציפיות האינפלציה בעולם, זעזועים חדים בשוק המניות, וירידה רק בתשואות האג"ח הבטוחות ביותר. רוב הבנקים המרכזיים בעולם חזרו להפחתות ריבית או אותתו שיחזרו להפחתות ריבית. בלט הבנק הפדרלי בארה"ב שהגיב בחבילת חילוץ רחבה שכללה בין היתר הפחתת ריבית מפתיעה של 50 נ"ב ולאחר זמן קצר ב-100 נ"ב נוספות, תשואת האג"ח ל-10 שנים בארה"ב נפלה מ-1.9% ל-0.8%. קרן המטבע הודיעה כי תהיה מוכנה להקצות את כל כושר ההלוואה שלה, שעומד על טריליון דולר, כדי להילחם בהשפעות החולשה הגלובאלית, אך כל התכניות הללו לא הקלו ולו במעט את הנפילות בשווקים, מה שהעלה את רף החרדה.

ה-S&P500 ירד ב-16% ומדד היורו-סטוקס50 ירד ב-32%. היורו חווה תנודתיות אגרסיבית מאד מול הדולר, אך בסופה חזר לשער של 1.1 יורו לדולר, בדומה לרמתו בתחילת השנה.

3. מגבלות ופיקוח החלים על החברה

תחומי הפעילות של החברה נתונים לשינויים תכופים בהסדרים תחיקתיים. בפרק זה יסקרו חלק מהחוזרים, טיטות חוזרים, תקנות והנחיות עיקריות שפורסמו על ידי המפקח וגופים אחרים לאחר מועד פרסום הדוח התקופתי לשנת 2019 בעלי השלכה מהותית על הדוחות הכספיים של החברה. כלל המגבלות וההסדרים התחיקתיים הרלבנטיים לפעילות החברה מפורטים בהרחבה בדוח תיאור עסקי התאגיד של החברה לשנת.

תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), התשס"ח 2008 (להלן: "תקנות ההוצאות"). תקנות אלה מסדירות את סוגי ההוצאות הישירות שמותר לגוף המוסדי לנכות מתוך כספי העמיתים שבניהולו בגין ההשקעות המבוצעות על ידו, זאת, מעבר לדמי הניהול אותם הוא גובה מהעמיתים. בחודש אוגוסט 2018 עודכנה הוראת השעה אשר קבעה בין היתר, כי עד תום שנת 2019, שיעור ההוצאות הישירות הנובעות מהשקעה בנייר ערך לא סחיר או ממתן הלוואות, עמלות ניהול חיצוני, והוצאות הנובעות ממשכנתא, לא יעלה על שיעור של 0.25% מסך הנכסים המנוהלים על ידי הגוף המוסדי (להלן: "המגבלה" ו/או "הוראת השעה"). המגבלה לא חלה על סוגי הוצאות מסוימות כפי שנקבעו בתקנות. בחודש נובמבר 2019 פורסמה טיטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות)(הוראת שעה), התש"ף-2019, במסגרתה מוצע להאריך את תוקפה של הוראת השעה בשנתיים נוספות, עד לסוף שנת 2021, וזאת, עד שרשות שוק ההון תשלים את הבחינה המקיפה והרוחבית שהיא מבצעת בסוגיית ההוצאות הישירות. בחודש ינואר 2019 פורסמה רשות שוק ההון הבהרה, לפיה נוכח פיזור של הכנסת ה- 22 בטרם הושלמה חקיקת תקנות ההוצאות הישירות תוקפן של התקנות הוארך אוטומטית עד ליום 16 ביוני, 2020.

הסדרים בתוקף

בחודש אוקטובר 2018 נבחרו ארבע קרנות פנסיה שזכו בהליך קביעת קרנות נבחרות שקיימה רשות שוק ההון ("קרנות ברירת מחדל"). הקרנות שנבחרו מציעות דמי ניהול בשיעורים נמוכים משמעותית מממוצע דמי הניהול הנהוגים בשוק. קרנות ברירת המחדל מהוות ברירת מחדל לעובדים שלא בחרו לעצמם קופת גמל וכן לא נקבע לגביהם בדין או בהסכם (לרבות הסכמי ברירת מחדל קיימים), קופת גמל לצורך הפקדת התשלומים שלהם. יצוין כי ביום 31 במרס, 2019 פקעו כלל הסכמי ברירת מחדל שנבחרו ע"י המעסיק והחל מיום 1 באפריל, 2019 עובדים חדשים לא יכולים להצטרף להסדרים הקבועים בהם, וכפועל יוצא מכך, בהעדר בחירה של העובד הם מצורפים לאחת מקרנות ברירת המחדל. בתקופת הדוח נמשכה השחיקה בשיעור דמי הניהול בשוק ובכלל זה בקרנות שבניהול החברה. בחודש יולי, 2019 פורסם תיקון לחוזר גופים מוסדיים 2019-9-7 שירות לקוחות לגופים מוסדיים, במסגרתו נקבעו לוחות זמנים ספציפיים ביחס למתן שירות טלפוני, תיעוד שיחות, פירוט בדבר שליחת הודעות ללקוחות, מידע הנדרש במכתבים, ומתן מענה באמצעי תקשורת שונים.

בחודש נובמבר 2019 פורסם חוזר ביטוח 2019-1-10 שעניינו תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות - עדכון מערך ההנחות הדמוגרפיות בביטוח חיים ועדכון מודל שיפורי תמותה לחברות ביטוח ולקרנות הפנסיה וכן נייר עמדה באותו עניין. במסגרת החוזר נערך עדכון להנחות הדמוגרפיות שעל בסיסן על חברות ביטוח לחשב את מקדמי הקצבה ואת ההתחייבויות בגין פוליסות ביטוח חיים וכן נערך עדכון להנחות הדמוגרפיות שעל בסיסן על חברות מנהלות של קרנות פנסיה לחשב את המאזן האקטוארי שלהן ואת המקדמים הכלולים בתקנון הקרן. על פי הערכת אקטואר קרנות הפנסיה, יישום החוזר צפוי להגדיל את ההתחייבויות לפנסיונרים בכ-1%.

טיטות והצעות להסדרים תחיקתיים

בחודש ספטמבר 2019 פורסמה רשות שוק ההון מסמך היועצות לציבור במסגרתו מוצעת תכנית פעולה שמטרתה מתן התייחסות מיוחדת לבני הגיל השלישי, בין היתר, בהיבטים של הצירוף לביטוח, השירות השוטף, הליך מיצוי הזכויות והטיפול בפניות ציבור.

4. היקף נכסים מנוהלים

ליום 31 בדצמבר	
2018	2019
אלפי ש"ח	
21,920,637	28,604,214
402,906	553,536
1,394,348	1,568,509
11,961,310	13,859,703
13,374,820	15,474,040
412,350	685,089
173,200	288,194
954,670	949,721
69,870	222,141
878,390	901,857
42,720	76,472
44,290	55,738
1,301,560	1,322,427
1,042,370	387,909
<u>53,973,441</u>	<u>64,949,550</u>

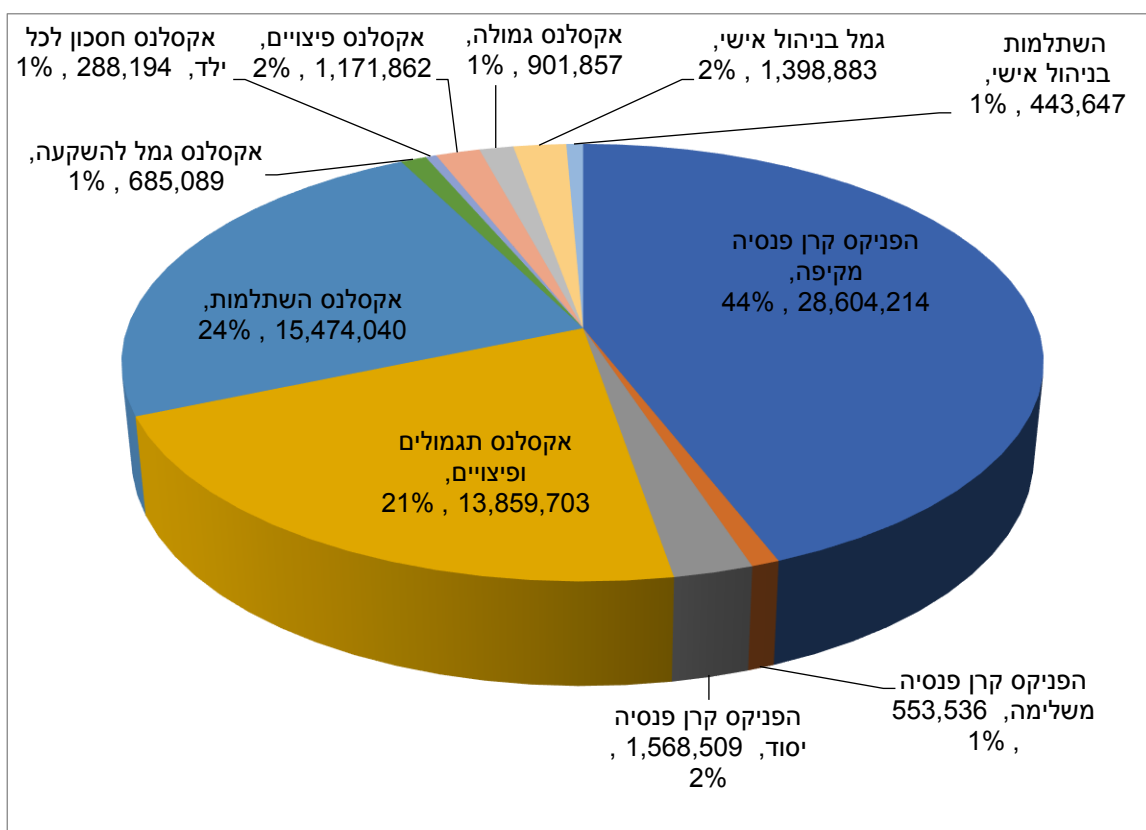
קרנות הפנסיה:

הפניקס קרן פנסיה מקיפה
הפניקס קרן פנסיה משלימה
הפניקס קרן פנסיה יסוד

קופות הגמל:

אקסלנס תגמולים ופיצויים
אקסלנס השתלמות
אקסלנס גמל להשקעה
אקסלנס חסכון לכל ילד
אקסלנס מרכזית לפיצויים
אקסלנס מסלולית לפיצויים
אקסלנס גמולה
אקסלנס גמל בניהול אישי
אקסלנס השתלמות בניהול אישי
הפניקס גמל בניהול אישי
הפניקס השתלמות בניהול אישי

סך כל הנכסים



5. מצב כספי של החברה המנהלת1. מצב כספי

ליום 31 בדצמבר		
2018	2019	
אלפי ש"ח		
		נכסים:
38,199	295,192	הוצאות רכישה נדחות
234,741	236,975	נכסים בלתי מוחשיים
10,097	73,368	חברת האם
30,910	44,344	נכסים אחרים
887,194	960,883	השקעות פיננסיות
24,125	75,598	מזומנים
<u>1,225,266</u>	<u>1,686,360</u>	סך כל הנכסים
<u>196,475</u>	<u>584,045</u>	הון
878,390	901,857	התחייבויות לעמיתי מסלולי קופת גמל
150,401	200,458	מבטיחת תשואה
<u>1,225,266</u>	<u>1,686,360</u>	התחייבויות
		סך כל ההון וההתחייבויות

עיקרי השינויים במצבה הכספי של החברה המנהלת:

- הוצאות רכישה נדחות עלו לסך 295 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 38 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד, העלייה נובעת ממיזוג חברה פנסיה בע"מ.
- השקעות הפיננסיות של החברה ויתרות המזומנים עלו בכ- 74 מיליון ש"ח בהשוואה לתקופה מקבילה אשתקד, העלייה נובעת ממיזוג חברה פנסיה בע"מ.
- יתרת חברת האם עלתה בכ- 63 אלפי ש"ח בהשוואה לתקופה מקבילה אשתקד, העלייה נובעת ממיזוג חברה פנסיה בע"מ.

5. מצב כספי של החברה המנהלת (המשך)

2. רווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2017	2018	2019	
אלפי ש"ח			
-	-	85,110	הכנסות מדמי ניהול מקרנות פנסיה, נטו
188,702	193,001	205,699	הכנסות מדמי ניהול מקופות גמל, נטו
46,899	49,855	51,384	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
-	-	3,904	הכנסות אחרות
235,601	242,856	346,097	סך כל ההכנסות
77,464	80,152	131,982	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
72,105	77,495	116,791	הוצאות הנהלה וכלליות
6,611	7,244	12,061	הוצאות אחרות
43,503	52,460	45,823	רווחים שנזקפו לעמיתי מסלולי קופות הגמל מבטיחי תשואה
1,938	3,105	31	הוצאות מימון
201,621	220,456	306,688	סך כל ההוצאות
33,980	22,400	39,409	רווח לפני מסים על הכנסה
12,038	7,947	13,215	מסים על הכנסה
21,942	14,453	26,194	רווח לתקופה
21,942	14,453	26,194	סך כל הרווח הכולל לתקופה

עיקרי השינויים במצבה הכספי של החברה המנהלת:

הרווח הכולל של החברה עלה לסך של כ- 26.1 מיליון ש"ח בהשוואה לכ- 14 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. להלן עיקרי ההסברים לשינוי:

- הכנסות מדמי ניהול קרנות הפנסיה וקופות הגמל עלו בכ- 98 מיליון בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, העלייה נובעת מהצטרפות פעילות הפנסיה ובפרט בקרן המקיפה כתוצאה ממיזוג חברה פנסיה בע"מ.
- סך ההוצאות עלו בכ- 84 מיליון ש"ח בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, העלייה נובעת מהצטרפות פעילות הפנסיה כתוצאה ממיזוג חברה פנסיה בע"מ.

5. מצב כספי של החברה המנהלת (המשד)3. דרישות הון

ליום 31 בדצמבר		
2018	2019	
אלפי ש"ח		
60,549	98,244	הון עצמי מינימלי הנדרש מחברה מנהלת
196,475	584,045	הון קיים
135,926	485,801	עודף הון עצמי על דרישות ההון

6. אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

ההנהלה, בפיקוח הדירקטוריון, של הפניקס אקסלנס פנסיה וגמל בע"מ (להלן - "החברה המנהלת") אחראית לקביעתה וקיומה של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי. מערכת הבקרה הפנימית של החברה המנהלת תוכננה כדי לספק מידה סבירה של ביטחון לדירקטוריון ולהנהלה של החברה המנהלת לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) והוראות הממונה על שוק ההון. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקורות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות ההנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת החברה המנהלת בפיקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2019 בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של ה-COSO - Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission. בהתבסס על הערכה זו, ההנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31 בדצמבר 2019, הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

29 במרס, 2020

תאריך אישור הדוח

דניאל כהן
יו"ר הדירקטוריוןאורי קיסוס
מנכ"ל

**הפניקס אקסלנס פנסיה וגמל בע"מ
(לשעבר: אקסלנס גמל והשתלמות בע"מ)
חברה מנהלת**

דוחות כספיים מאוחדים

ליום 31 בדצמבר, 2019

הפניקס אקסלנס פנסיה וגמל בע"מ
(לשעבר: אקסלנס גמל והשתלמות בע"מ)
חברה מנהלת

דוחות כספיים מאוחדים
ליום 31 בדצמבר, 2019

תוכן העניינים

דף

2	דוח רואה החשבון המבקר
3	דוחות מאוחדים על המצב הכספי
4	דוחות מאוחדים על הרווח או הפסד ורווח כולל אחר
5	דוחות מאוחדים על השינויים בהון
6	דוחות מאוחדים על תזרימי המזומנים
8 - 67	באורים לדוחות הכספיים מאוחדים

דוח רואה החשבון המבקר

לבעלי המניות של הפניקס אקסלנס פנסיה וגמל בע"מ (לשעבר: אקסלנס גמל והשתלמות בע"מ) - חברה מנהלת

ביקרנו את הדוחות המאוחדים על המצב הכספי המצורפים של הפניקס אקסלנס פנסיה וגמל בע"מ (לשעבר: "אקסלנס גמל והשתלמות בע"מ") - חברה מנהלת (להלן - החברה) לימים 31 בדצמבר, 2019 ו-2018 ואת הדוחות המאוחדים על הרווח או הפסד ורווח כולל אחר, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לכל אחת משלוש השנים שהאחרונה שבהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2019. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה של החברה. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג-1973 על פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מידגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון וההנהלה של החברה וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של החברה לימים 31 בדצמבר, 2019 ו-2018 ואת תוצאות פעולותיה, השינויים בהון ותזרימי המזומנים שלה לכל אחת משלוש השנים שהאחרונה שבהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2019 בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS), כפי שאומצו על ידי הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון, בהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידו ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה - 2005.

מבלי לסייג את חוות דעתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לבאור 25 לדוחות הכספיים המאוחדים בדבר לחשיפה להתחייבויות תלויות.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ה- PCAOB בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל, את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה ליום 31 בדצמבר, 2019 בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO והדוח שלנו מיום 29 במרס, 2020 כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

תל-אביב,
29 במרס, 2020

ליום 31 בדצמבר		באור	
2018(*)(**)	2019		
אלפי ש"ח			
38,199	295,192	5	נכסים:
3,857	7,247	6	הוצאות רכישה נדחות
15,708	30,656	23	רכוש קבוע
234,741	236,975	7	קרנות פנסיה וקופות גמל
10,097	73,368	23	נכסים בלתי מוחשיים
11,345	6,441	9	הלוואה לחברת האם
		10	חייבים ויתרות חובה
54,423	84,115		השקעות פיננסיות:
804,051	838,589		נכסי חוב סחירים
7,919	6,731		נכסי חוב שאינם סחירים
20,801	31,448		מניות
887,194	960,883		אחרות
24,125	75,598	11	סך כל השקעות פיננסיות
1,225,266	1,686,360		מזומנים ושווי מזומנים
			סך כל הנכסים
		12	הון:
1,195	6,507		הון מניות
-	269,030		קרן הון
195,280	308,508		עודפים
196,475	584,045		סך כל הון
			התחייבויות:
878,390	901,857	15	התחייבויות לעמיתי מסלולי קופת גמל מבטיחת תשואה
60,455	62,224	13	התחייבויות בגין מיסים נדחים
1,444	5,054	13	התחייבויות בגין מיסים שוטפים
-	3,300	8	התחייבויות בגין חכירה
452	429	16	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
33,974	-	23	הלוואה מחברה קשורה
54,076	129,451	14	זכאים ויתרות זכות
1,028,791	1,102,315		סך כל ההתחייבויות
1,225,266	1,686,360		סך כל ההון וההתחייבויות
875,881	901,261		סך כל הנכסים עבור מסלולי קופת הגמל מבטיחת תשואה

(*) סווג מחדש - ראה באור 2(כב)

(**) לעניין באור פרפורמה בגין מיזוג - ראה באור 3(ב1)

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

תאריך אישור הדוחות הכספיים	דניאל כהן	אורי קיסוס	יוסי וקסלבאום
29 במרס, 2020	יו"ר הדירקטוריון	מנכ"ל	מנהל הכספים

הפניקס אקסלנס פנסיה וגמל בע"מ (לשעבר: אקסלנס גמל והשתלמות בע"מ)

דוחות מאוחדים על הרווח או הפסד ורווח כולל אחר

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			באור	
2017(*)(**)	2018(*)(**)	2019		
אלפי ש"ח				
-	-	85,110	17	הכנסות מדמי ניהול מקרנות פנסיה, נטו
188,702	193,001	205,699	17	הכנסות מדמי ניהול מקופות גמל, נטו
46,899	49,855	51,384	18	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
-	-	3,904		הכנסות אחרות
235,601	242,856	346,097		סך כל ההכנסות
77,464	80,152	131,982	20	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
72,105	77,495	116,791	21	הוצאות הנהלה וכלליות
6,611	7,244	12,061	22	הוצאות אחרות
43,503	52,460	45,823		רווחים שנזקפו לעמיתי מסלולי קופות הגמל מבטיחי תשואה
1,938	3,105	31		הוצאות מימון
201,621	220,456	306,688		סך כל ההוצאות
33,980	22,400	39,409		רווח לפני מסים על הכנסה
12,038	7,947	13,215	13	מסים על הכנסה
21,942	14,453	26,194		רווח נקי לתקופה
21,942	14,453	26,194		סך כל הרווח הכולל לשנה

(* סווג מחדש - ראה באור 2(כב))

(**) לעניין באור פרפורמה בגין מיזוג - ראה באור 3(ב)2

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

סך הכל	עודפים	קרן הון	הון מניות	
	אלפי ש"ח			
157,562	156,367	-	1,195	<u>יתרה ליום 1 בינואר, 2017</u>
21,942	21,942	-	-	רווח כולל
2,518	2,518	-	-	הטבה הונית משינוי מבנה
182,022	180,827	-	1,195	<u>יתרה ליום 31 בדצמבר, 2017</u>
14,453	14,453	-	-	רווח כולל
196,475	195,280	-	1,195	<u>יתרה ליום 31 בדצמבר, 2018</u>
26,194	26,194	-	-	רווח כולל
926	-	-	926	הזרמת הון (ראה באור 12)
-	-	(4,386)	4,386	הנפקת הון בגין מיזוג חברה קשורה (ראה באור 1 ד')
360,450	87,034	273,416	-	מיזוג חברה קשורה (ראה באור 3)
<u>584,045</u>	<u>308,508</u>	<u>269,030</u>	<u>6,507</u>	<u>יתרה ליום 31 בדצמבר, 2019</u>

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2017 (*)	2018 (*)	2019
	אלפי ש"ח	
21,942	14,453	26,194
7,867	8,302	12,116
(397)	(439)	(7,793)
(15,849)	(20,570)	(26,346)
12,913	24,506	23,299
(7,294)	(17,217)	(24,882)
12,038	7,947	13,215
9,278	2,529	(10,391)
(4,561)	(1,836)	(21,460)
1,370	5,002	32,215
500	(214)	(23)
(2,691)	2,952	10,732
350	983	1,321
373	654	1,365
(990)	(6,776)	(7,091)
(267)	(5,139)	(4,405)
(4,811)	14,795	22,130
(20,086)	(10,151)	408
(1,765)	(1,834)	(6,506)
(3,434)	(2,807)	(3,090)
-	-	13,156
-	(10,000)	25,197
(25,285)	(24,792)	42,177
(11,334)	(11,336)	(12,834)
(11,334)	(11,336)	(12,834)
(8,357)	(21,333)	51,473
46,289	37,932	24,125
37,932	24,125	75,598
2,518	-	-

תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

רווח נקי לשנה

פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים:

פחת והפחתות

הכנסות מהלוואה לחברת אם

שערוך נכסים של עמיתי קופת גמל מבטיחת תשואה

שינוי בהתחייבויות לעמיתי קופת גמל מבטיחת תשואה

שינוי בהוצאות רכישה נדחות

מסים על הכנסה

שינויים בסעיפים מאזניים אחרים:

שינוי בחייבים ויתרות חובה

שינוי בזכאים ויתרות זכות

שינוי בהתחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו

מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך השנה:

ריבית ודיבידנד שהתקבלו

מסים שהתקבלו

מסים ששולמו

מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) שוטפת

תזרימי מזומנים מפעילות השקעה

רכישת (מימוש) השקעות פיננסיות, נטו

רכישת רכוש קבוע

השקעה בנכסים בלתי מוחשיים

מיזוג חברה אחות (ראה נספח א')

פירעון (מתן) הלוואה חברת האם

מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) השקעה

תזרימי מזומנים מפעילות מימון

פירעון הלוואות מחברה קשורה

מזומנים נטו שנבעו מפעילות מימון

שינוי במזומנים ושווי מזומנים

יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת השנה

יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף השנה

פעולות שאינן במזומן

הטבה הונית מעסקה עם בעל שליטה

(*) סווג מחדש - ראה באור 2(כב)

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

נספח א - מיזוג חברה קשורה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
2019
אלפי ש"ח
(232,111)
(5,147)
(1,530)
(76,064)
(35,085)
2,643
273,416
87,034
13,156

הוצאות רכישה נדחות
נכס בלתי מוחשי
רכוש קבוע
הון חוזר לא כולל מזומן, נטו
השקעות פיננסיות
מסים נדחים
קרן הון
עודפים

- א. החברה הינה תושבת ישראל, התאגדה בישראל ביום 29 באוקטובר 2000 והינה חברה בת בבעלות מלאה 100% של הפניקס חברה לביטוח בע"מ. ביום 30 בדצמבר, 2019 אישר דירקטוריון הפניקס ביטוח החלטה על העברת מלוא מניות החברה מהפניקס ביטוח להפניקס אחזקות כדיבדנד בעין. ביצוע חלוקת הדיבדנד בפועל כפוף לאישור רשויות המס והממונה על רשות שוק ההון שנוכח למועד פרסום הדוח טרם התקבלו. נכון למועד הד"ח החלוקה טרם בוצעה בפועל.
- ב. החברה פועלת כחברה מנהלת של קרנות פנסיה וקופות גמל בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 ולחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, משכך החברה הינה בעלת רישיון מבטח, שבהתאם לסעיף 7 לחוק הפיקוח על הגמל נחשב גם כרישיון חברה מנהלת לגבי כל קרנות הפנסיה וקופות הגמל שבניהולה.
- ג. החברה מוחזקת במלואה על-ידי הפניקס חברה לביטוח בע"מ (להלן - החברה האם), אשר מוחזקת על-ידי הפניקס אחזקות בע"מ שמניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל-אביב.
- ד. ביום 26 במרס, 2019 וביום 28 במרס, 2019 החליטו הדירקטוריון של הפניקס פנסיה בע"מ (להלן - החברה הנקלטת) והדירקטוריון של החברה (בהתאמה) על מיזוג של החברה הנקלטת עם ולתוך החברה. ביום 30 ביוני, 2019 הושלם מיזוג החברות בהתאם לאישור רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון ואישור רשם החברות. עם השלמת המיזוג קרנות הפנסיה שהיו בניהול הפניקס פנסיה בע"מ הועברו לניהול החברה אשר שינתה את שמה במועד המיזוג להפניקס אקסלנס פנסיה וגמל בע"מ. לפיכך, החל מיום 30 ביוני, 2019 מנהלת החברה את כל קופות הגמל וקרנות הפנסיה שבקבוצת הפניקס.
- ה. לאחר תאריך הדיווח החלה התפשטות נגיף הקורונה, אשר פרץ לראשונה בסין לפני מספר חודשים, וגורם למקרי תחלואה ומוות בקרב האוכלוסייה ברחבי העולם. השפעת ההתפשטות כאמור, הובילה להיערכות המדיניות השונות, ובתוכן מדינת ישראל, להתמודדות עם התפשטות הנגיף והשלכותיו. נכון למועד אישור הדוחות הכספיים ("מועד ההתייחסות"), להתפשטות נגיף הקורונה (להלן: "האירוע") השפעה על פעילותה ותוצאותיה של החברה.
- התפשטות נגיף הקורונה הובילה לשורה של הגבלות, בין היתר, סגירה זמנית של עסקים רבים ומגבלות תנועה, הגבלות על כניסת אזרחים ממדינות שונות ברחבי העולם, הגבלות על התכנסות במקומות עבודה והפסקת לימודים במערכות החינוך. הגבלות אלו, גרמו לצמצום הפעילות במשק הישראלי ובעולם וכתוצאה מכך לירידות חדות בשווקים הפיננסיים ולירידה בפעילות הכלכלית. ההגבלות אושרו על ידי הממשלה בתאריך 19 במרס, 2020 כתקנות לשעת חירום (הגבלת מספר בעובדים במקום עבודה בשל התפרצות נגיף הקורונה החדש), התש"ף-2020 ותקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש – הגבלת פעילות), התש"ף-2020 אשר מטרתן לעגן את הנחיות משרד הבריאות במטרה ליצור "ריחוק חברתי" כחלק מאסטרטגיית ההתמודדות עם האירוע. החברה, קרנות הפנסיה וקופות הגמל שבניהולה, חשופות מתוקף פעילותן לירידות בשווקים הפיננסיים, למיתון וכן לסיכונים הביטוחיים בהקשר למקרי מוות ונכות הנובעים ממגפה וזאת בהתייחס לכיסויים הביטוחיים בקרנות הפנסיה החדשות.
- התארכות משבר הקורונה ומידת העמקתו בישראל הינם קריטיים בהשפעתם ועלולים להביא לפגיעה בעסקי החברה במידה והמשבר יחריף למיתון. ככלל, האירוע משפיע על החברה במספר מישורים:
- המישור הראשון, השפעה של היעדרות העובדים במקום העבודה ויכולת הקבוצה להמשיך ולהעמיד רמת שירות גבוהה למבוטחיה ולקוחותיה והמשך הפעלת הליכים חיוניים בפעילות החברה:
- בעקבות האירוע, החברה פועלת בהתאם לתכנית להמשכיות עסקית, לפיה בין היתר מתאפשרת לעובדים עבודה מרחוק. כמו כן, החברה פיצלה את עובדי המוקדים המקצועיים בין האתרים השונים של הקבוצה על מנת לצמצם חשיפה במקרה של צורך לסגור את אחד המוקדים. החברה ממשיכה לעקוב אחר הוראות הגורמים המקצועיים והרגולטוריים ולהיערך בהתאם לנדרש. נכון למועד ההתייחסות החברה ממשיכה לספק את השירותים החיוניים בהתאם לתוכנית להמשכיות עסקית והוראות הדין.
- המישור השני, ירידות השערים בשוקי ההון בארץ ובעולם הביאו לירידה בשווי ובהיקף נכסי הקופות אותן מנהלת החברה ומשפיעות באופן ישיר על גבית דמי ניהול מהנכסים של הקרנות והקופות שבניהולה. דמי הניהול שהחברה צפויה לגבות תלוי בהתפתחות התפשטות נגיף הקורונה והשפעתו בארץ ובעולם על הפעילות הכלכלית, העסקית ומצב שוקי ההון. נכון לתאריך אישור הדוחות הכספיים, הירידה בדמי הניהול איננה בהיקף משמעותי. למועד אישור הדוחות הכספיים, לא קיימת עליה משמעותית בהיקף הבקשות לפדיון מקרנות הפנסיה. בקופות הגמל יש עליה ניכרת בפדיונות, בעיקר בקרנות ההשתלמות וגמל להשקעה. נכון למועד החתימה על הדוחות הכספיים, החברה אינה יכולה להעריך את ההשלכות המצרפיות על כלל פעילות החברה לרבות על ברות השבתם של הנכסים הבלתי מוחשיים בחברה.
- נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, ירד היקף הנכסים בקרנות הפנסיה בכ- 3.1 מיליארד ש"ח, ירידה של 10% ובהיקף הנכסים של קופות הגמל בכ- 6.4 מיליארד ש"ח, ירידה של 13%. כמו כן ירד היקף שווי נכסי הנוסטרו בסך של כ- 5 מיליון ש"ח וזאת ללא התחשבות בנכסים לא סחירים ובגרעון בגין קופת גמל מבטיחת תשואה שבניהול החברה.
- במהלך שנת 2019 חלה ירידה ניכרת בעקום הריבית חסרת הסיכון שהובילה לגידול ניכר בשיעור הגירעון האקטוארי בקרן. מתאריך הדיווח ועד בסמוך למועד ההתייחסות, חלה עליה בריבית חסרת הסיכון בטווח הקצר ובאופן מתון יותר בטווח הארוך אך מנגד, הירידות בשוק ההון הקטינו את שווי נכסי הקרן. בשל העובדה שהשינוי בריבית אינו אחיד, ובשל ההשפעות המנוגדות, נכון למועד ההתייחסות, לא ניתן לאמוד את מכלול ההשפעה על שיעור הגרעון האקטוארי בקרן.

פעולות שבצעה החברה

החברה עוקבת אחר ההתפתחויות המהירות בשווקים וכבר החלה לפעול להתאמת הוצאותיה לירידה הצפויה בהכנסות. בשל אופי פעילות החברה הירידה בהכנסות מקוזזת באופן אוטומטי בירידה בהוצאות הישירות כגון עמלת הפצה, עלויות תפעול והוצאות אחרות הנגזרות מהיקף הנכסים, צמצום עלויות כגון תקציבי שיווק, פרסום. נכון למועד ההתייחסות, ולנוכח הירידה ברמת הפעילות בחברה ובחברה האם (להלן "הפניקס"), הפניקס הוציאה לחל"ת כ-20% מעובדיה. הפניקס גם הגיעה להסדר ביום 25 במרץ 2020 עם ועד העובדים לפיו תבוצע הפחתה לשכר המנהלים והעובדים בשיעורים של בין 6% ל 10% (למעט עובדים שמשכורתם פחות מ - 7,000 ש"ח) ובוטלה העלאת השכר המתוכננת לשנת 2020 בשיעור ממוצע של 3.4% ובוצעו פעולות נוספות. החברה הגבירה את האמצעים השונים על מנת לאתר ולזהות פיגור והפסקה בתשלומי מעבידים. האמצעים הכוללים מעקב שיטתי ומתמשך על הפקדות של מעסיקים, איתור הפיגורים ופניה בדיוור למעבידים ולעמיתים אודות החוב.

יצוין כי ככל שהתפשטות הנגיף תתרחב להיקפים משמעותיים ו/או משכו של האירוע יימשך, הרי שתיתכנה השפעות נוספות על תוצאות החברה ואף החמרה בהשפעות הקיימות כגון: שינוי בשווי נכסי קופ"ג וקרנות הפנסיה שבניהול החברה, ירידה בתשואות לעמיתים וכתוצאה מכך קיטון בדמי הניהול שגובה החברה מנכסי הקופות והקרנות כאמור, ירידה בהפקדות לקופות ולקרנות, עליה במשיכות כספים על ידי עמיתים והשפעתן על ברות השבתן של הנכסים הבלתי מוחשיים.

החברה ממשיכה לעקוב באופן שוטף אחר ההתפתחויות בארץ ובעולם ותמשיך ותעדכן ככל הנדרש בדבר השלכות מהותיות של התפשטות נגיף הקורונה על פעילות החברה, ככל שתהיינה.

1. החברה מנהלת את קרנות הפנסיה וקופות הגמל כמפורט להלן:

שם הקרן/קופת גמל	סוג הקרן/קופת הגמל
הפניקס פנסיה מקיפה (*)	חדשה מקיפה
הפניקס פנסיה משלימה (*)	חדשה כללית
קרן פנסיית יסוד עמית (*)	קרן פנסיה ותיקה
אקסלנס גמל	תגמולים
אקסלנס השתלמות	השתלמות
אקסלנס מרכזית לפיצויים	מרכזית לפיצויים
אקסלנס גמולה מבטיחת תשואה	מבטיחת תשואה
אקסלנס מרכזית לפיצויים רב מסלולית	מרכזית לפיצויים
אקסלנס תגמולים בניהול אישי	תגמולים
אקסלנס השתלמות בניהול אישי	השתלמות
אקסלנס גמל להשקעה	גמל להשקעה
אקסלנס גמל להשקעה לחסכון ארוך טווח לילד	גמל להשקעה לחסכון ארוך טווח לילד
הפניקס השתלמות בניהול אישי	השתלמות
הפניקס גמל בניהול אישי	תגמולים

(*) החל מיום 30 ביוני, 2019 – ראה באור 1 ד' לעיל

2. הגדרות

הפניקס אקסלנס פנסיה וגמל בע"מ (לשעבר: אקסלנס גמל והשתלמות בע"מ)	-	בדוחות כספיים אלה: החברה
הפניקס חברה לביטוח בע"מ.	-	החברה האם
קופת גמל מבטיחת תשואה אשר לחברה סיכון בהבטחת תשואת העמיתים ואשר נכסיה והתחייבויותיה מאוחדים עם דוחות החברה.	-	קופת גמל מבטיחת תשואה
כמשמעותם בתקן IAS24.	-	צדדים קשורים
כהגדרתם בתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התש"ע-2010.	-	בעלי עניין ובעל שליטה
מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.	-	מדד
רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון.	-	רשות שוק ההון
הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון.	-	הממונה
חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005.	-	חוק הפיקוח על קופות הגמל
תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), תשכ"ד-1964.	-	תקנות מס הכנסה
תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012 וחוזר "כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים" שפורסם על ידי הממונה.	-	כללי ההשקעה
תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), התשע"ב-2012.	-	תקנות ההון

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. בסיס הצגת הדוחות הכספיים

בסיס המדידה

הדוחות הכספיים המאוחדים של החברה ערוכים על בסיס העלות, למעט מכשירים פיננסיים, והתחייבות בגין הטבה לעובדים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד.

מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים

דוחות כספיים אלו נערכו בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן - IFRS). כמו כן, הדוחות הכספיים נערכו בהתאם לדרישות הגילוי כפי שנקבעו על ידי הממונה, בהתאם לחוק הפיקוח על הגמל.

מדיניות חשבונאית עקבית

המדיניות החשבונאית שיושמה בדוחות הכספיים הינה עקבית בכל התקופות המוצגות, למעט אם נאמר אחרת.

מבנה הדיווח הנוכחי

הדוחות על המצב הכספי, הכוללים את הנכסים וההתחייבויות של החברה, הוצגו לפי סדר נזילות ללא הבחנה בין שוטף ללא שוטף. הצגה זו מספקת מידע מהימן ורלוונטי יותר, כפי שנדרש ב- IAS 1.

ב. עיקרי השיקולים, האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים

השיקולים

בתהליך יישום עיקרי המדיניות החשבונאית של הקבוצה שקלה ההנהלה את השיקולים הבאים, שלהם ההשפעה המהותית ביותר על הסכומים שהוכרו בדוחות הכספיים:

סיווג וייעוד ההשקעות הפיננסיות

הנהלת החברה הפעילה שיקול דעת בבואה לסווג ולייעד את ההשקעות הפיננסיות לקבוצות הבאות:

- נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד.
 - השקעות המוחזקות לפדיון.
 - הלוואות וחייבים.
 - נכסים פיננסיים זמינים למכירה.
- ראה גם סעיף ה' להלן.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ב. עיקרי השיקולים, האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים (המשך)

אומדנים והנחות

בעת הכנת הדוחות הכספיים, נדרשת ההנהלה להסתייע באומדנים, הערכות והנחות המשפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל הסכומים המדווחים של נכסים, התחייבויות, הכנסות והוצאות. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. השינויים באומדנים החשבונאיים נזקפים בתקופה בה נעשה השינוי באומדן.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים, המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של החברה, נדרשת הנהלת החברה להניח הנחות באשר לנסיבות ואירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת החברה על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות לרבות ציפיות לעתיד, ככל שניתנות להערכה, בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה, בין היתר, עקב שינויים רגולטוריים שפורסמו או צפויים להתפרסם בתחומי הפנסיה והגמל ואשר קיימת אי וודאות באשר לאופן התממשותם והשלכותיהם.

להלן ההנחות העיקריות שנעשו בדוחות הכספיים בקשר לאי הודאות לתאריך הדיווח ואומדנים קריטיים שחושבו על ידי החברה ואשר שינוי מהותי באומדנים ובהנחות עשוי לשנות את ערכם של נכסים והתחייבויות בדוחות הכספיים בשנה העוקבת:

תביעות משפטיות

נגד החברה תלויות ועומדות תביעות משפטיות וכן בקשות לאישור תובענות כייצוגיות. בהערכות סיכויי התביעות המשפטיות שהוגשו נגד החברה, הסתמכה החברה על חוות דעת יועציה המשפטית. הערכות אלה של היועצים המשפטיים מתבססות על מיטב שיפוטם המקצועי, בהתחשב בשלב בו מצויים ההליכים, וכן על הניסיון המשפטי שנצבר בנושאים השונים. מאחר שתוצאות התביעות תקבענה בבתי המשפט, עלולות תוצאות אלה להיות שונות מהערכות אלה. ראה מידע נוסף בבאור 25.

נכסי מסים נדחים

נכסי מסים נדחים מוכרים בגין הפרשים זמניים, שטרם נוצלו, אם צפוי שתהיה הכנסה חייבת עתידית שכנגדה ניתן יהיה לנצלם. נדרש אומדן של ההנהלה על מנת לקבוע את סכום נכס המסים הנדחים שניתן להכיר בו בהתבסס על העיתוי, סכום ההכנסה החייבת במס הצפויה. ראה מידע נוסף בבאור 13.

הטבות בגין פנסיה והטבות לאחר סיום העסקה

התחייבות בגין תכניות להטבה מוגדרת לאחר סיום העסקה נקבעת תוך שימוש בטכניקות הערכה אקטואריות. חישוב ההתחייבות כרוך בקביעת הנחות בין היתר לגבי שיעורי היוון, שיעורי תשואה צפויים על נכסים, שיעור עליית השכר ושיעורי תחלופת עובדים. יתרת ההתחייבות עשויה להיות מושפעת בגין שינויים באומדנים אלו. ראה מידע נוסף בבאור 16 להלן.

קביעת ברות ההשבה של הוצאות רכישה נדחות

ברות ההשבה של הוצאות הרכישה הנדחות (להלן - DAC) בקרנות הפנסיה ובקופות הגמל נבחנת החל מיום 1 בינואר, 2018 בגין תפוקה משנת 2018 ואילך, תוך חלוקת החוזים לקבוצות בעלות מאפייני רווחיות דומים, כאשר הבחינה מבוצעת ללא היוון תזרימי המזומנים (בגין התפוקה שעד לשנת 2017 בודקת החברה ברות ההשבה לגבי התיק בכללותו, תוך היוון תזרימי המזומנים בשיעור היוון כלכלי, לרבות ניתוחי רגישות). החברה בוחנת את ברות ההשבה של ה-DAC מדי תקופת דיווח על בסיס תיק חוזי הפנסיה בכללותו והגמל בכללותו, כל אחד בנפרד, תוך שימוש בהנחות עבודה לרבות התחשבות בביטולים. במידה ולא תתקיים ברות השבה, ייתכן שיהיה צורך בהאצת הפחתת ה-DAC או אף במחיקת ה-DAC. החברה בוחנת את ברות ההשבה של הוצאות הרכישה הנדחות גם לאור שינויי הרגולציה הרבים, והשלכתם האפשרית על צפי התזרים העתידי מהנכס. תוצאות הבדיקה שבוצעה על בסיס תרחישים שונים, הובילו את החברה למסקנה שאין צורך בהאצת הפחתת הנכס.

ירידת ערך השקעות פיננסיות

כאשר קיימת ראייה אובייקטיבית שקיים הפסד מירידת ערך בגין הלוואות וחייבים המוצגים בעלותם המופחתת, סכום ההפסד הוכר כהפרשה לירידת ערך ונזקף לדוח רווח והפסד, ראה סעיף ה' להלן. בכל תאריך דיווח בוחנת החברה האם קיימת ראייה אובייקטיבית כאמור.

ירידת ערך מוניטין

החברה בוחנת ירידת ערך של תזרים מזומנים עתידי ומוניטין מרכישת פעילות קופות גמל לפחות אחת לשנה. הבחינה מחייבת את ההנהלה לבצע אומדן של תזרימי מזומנים עתידיים הצפויים לנבוע משימוש מתמשך ביחידה מניבת המזומנים שאליה הוקצה המוניטין. כמו כן, נדרשת ההנהלה לאמוד שיעור היוון מתאים לתזרימי מזומנים אלה. ראה מידע נוסף בסעיף ה' להלן.

קביעת שווי הוגן של נכס פיננסי לא סחיר

השווי ההוגן של נכס פיננסי לא סחיר (לצורך גילוי בלבד) נקבע בהתאם לשיטות הערכה, בדרך כלל על פי הערכת תזרימי המזומנים העתידיים המהווים לפי שיעורי היוון שוטפים בגין פריטים בעלי תנאים ומאפייני סיכון דומים. קיימת אי וודאות בגין אומדן תזרימי מזומנים עתידיים ואומדן שיעורי ההיוון בהתחשב בהערכת סיכונים, כגון סיכון נזילות, סיכון אשראי ותנודתיות השוק. ראה מידע נוסף בסעיף ה' להלן.

ג. דוחות כספיים מאוחדים

הדוחות הכספיים המאוחדים של החברה כוללים את הנכסים וההתחייבויות של קופות גמל מבטיחת תשואה - גמולה, המנוהלים על ידי החברה. איחוד הנכסים וההתחייבויות של גמולה נעשה מאחר ומתקיימת שליטה בישות זו. בין היתר, שליטה מתקיימת כאשר לחברה יש כוח השפעה על הישגות המושקעת, חשיפה או זכויות לתשואות משתנות כתוצאה ממעורבותה בישות המושקעת, וכן היכולת להשתמש בכוחה שלה כדי להשפיע על התשואות שינבעו מהישגות המושקעת. כיוון שהחברה נושאת בסיכונים להבטחת תשואה, כאשר למשקיעים בגמולה אין סיכון כלל, למעט סיכון של חדלות פירעון של החברה, נכסי והתחייבויות גמולה מאוחדים בדוחות הכספיים. הדוחות הכספיים של קופות גמל שאינן מבטיחות תשואה ושל קרנות הפנסיה שבניהול החברה, המהוות זרוע (לא מאוגדת) של החברה, לא אוחדו מכיוון שהחברה אינה נושאת בסיכונים להבטחת תשואה. על כן, לחברה אין חלק בנכסיהן ובהתחייבויותיהן.

ד. צירופי עסקים הכוללים ישויות תחת אותה שליטה

החברה מטפלת בצירופי עסקים הכוללים ישויות הנמצאות תחת אותה שליטה לפי שיטת איחוד העניין (As pooling). מאחר שבאמצעות מסוג זה לא מתרחש שינוי בשליטה, ובסופו של דבר כל הישויות נשלטות על ידי אותם הצדדים, הן לפני צירוף העסקים והן לאחריו, שיטת איחוד העניין (As pooling) משקפת באופן הנאות ביותר את העסקה. בהתאם לכך, הנכסים וההתחייבויות של החברה הינם הנכסים וההתחייבויות, כפי שנכללו בדוחות הכספיים של החברות המתמזגות תחת אותה שליטה. יתרות ועסקאות הדדיות ורווחים או הפסדים מהותיים בין חברות הקבוצה בוטלו במלואם בדוחות הכספיים.

ה. נכסים פיננסיים

נכסים פיננסיים בתחולת IAS 39 מוכרים במועד ההכרה הראשונית בהם לפי שווי הוגן ובתוספת עלויות עסקה המיוחסות ישירות, למעט לגבי נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן עם שינויים שנזקפים לדוח רווח והפסד, אשר לגביהן עלויות עסקה נזקפות לרווח והפסד. לאחר ההכרה הראשונית, הטיפול החשבונאי בהשקעות בנכסים פיננסיים מבוסס על סיווגם לאחת מארבע הקבוצות שלהלן:

- נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד.
- השקעות המוחזקות לפדיון.
- הלוואות וחייבים.
- נכסים פיננסיים זמינים למכירה.

• נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד

לחברה נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד הכוללים נכסים פיננסיים המוחזקים למסחר ונכסים פיננסיים המיועדים עם ההכרה הראשונית בהם להיות מוצגים בשווי הוגן עם שינויים הנזקפים לדוח רווח והפסד. נכסים פיננסיים מסווגים כמוחזקים למסחר אם הם נרכשו בעיקר למטרת מכירה או רכישה חוזרת בתקופה הקרובה, מהווים חלק מתיק של מכשירים פיננסיים מזוהים המנוהלים יחד להשגת רווחים בזמן הקצר, או שהם נגזר שאינו מיועד כמכשיר הגנה. רווחים או הפסדים מהשקעות המוחזקות למסחר נזקפים במועד התהוותם לדוח רווח והפסד.

• הלוואות וחייבים

לחברה הלוואות וחייבים אשר הינם נכסים פיננסיים (שאינם נגזרים) בעלי תשלומים קבועים או הניתנים לקביעה שאינם נסחרים בשוק פעיל. לאחר ההכרה הראשונית, הלוואות מוצגות על פי תנאיהן לפי העלות בתוספת עלויות עסקה ישירות, תוך שימוש בשיטת הריבית האפקטיבית ובניכוי הפרשה לירידת ערך. חייבים לזמן קצר מוצגים לפי תנאיהם, בדרך כלל בערכם הנומינלי.

• שווי הוגן

השווי ההוגן של השקעות הנסחרות באופן פעיל בשווקים פיננסיים מוסדרים נקבע על ידי מחירי השוק בתאריך הדיווח. בגין השקעות שלהן אין שוק פעיל, השווי ההוגן נקבע באמצעות שימוש בשיטות הערכה. שיטות אלו כוללות התבססות על עסקאות שבוצעו לאחרונה בתנאי שוק, התייחסות לשווי השוק הנוכחי של מכשיר אחר דומה במהותו, היוון תזרימי מזומנים או שיטות הערכה אחרות. ראה באור 10 (ב). נכסים סחירים, קרנות השקעה ומניות שאינן סחירות הנכללים בתיק ההשקעות של מסלולי קופות הגמל מבטיחות תשואה יועדו לקבוצת שווי הוגן דרך רווח והפסד.

• השקעות מסלולי קופות גמל מבטיחות תשואה
נכסי חוב שאינם סחירים הנכללים בתיק ההשקעות של מסלולי קופות הגמל מבטיחי תשואה העונים לקריטריונים של קבוצת הלוואות וחייבים, סווגו לקבוצה זו ונמדדו על-פי עלות מופחתת, תוך שימוש בשיטת הריבית האפקטיבית. נכסים שאינם עונים לקריטריונים של קבוצת הלוואות וחייבים סווגו לקבוצת שווי הוגן דרך דוח רווח והפסד.

• גריעת מכשירים פיננסיים
נכס פיננסי נגרע כאשר פקעו הזכויות החוזיות לקבלת תזרימי המזומנים מהנכס הפיננסי, או החברה העבירה את הזכויות החוזיות לקבלת תזרימי המזומנים מהנכס הפיננסי או נטלה על עצמה מחויבות לשלם את תזרימי המזומנים שהתקבלו במלואם לצד השלישי, ללא עיכוב משמעותי, ובנוסף העבירה באופן ממשי את כל הסיכונים וההטבות הקשורים לנכס או לא העבירה ואף לא הותירה באופן ממשי את כל הסיכונים וההטבות הקשורים לנכס אך העבירה את השליטה על הנכס.
כאשר החברה העבירה את זכויותיה לקבל תזרימי מזומנים מהנכס ולא העבירה ולא הותירה באופן ממשי את הסיכונים וההטבות הקשורים בנכס ואף לא העבירה את השליטה על הנכס, מוכר נכס חדש בהתאם למידת המעורבות הנמשכת של החברה בנכס. מעורבות נמשכת בדרך של ערבות לנכס המועבר נמדדת לפי הנמוך מבין השווי הפנקסי המקורי של הנכס והסכום המרבי של התמורה שהחברה עשויה להידרש לשלם בחזרה.

• ירידת ערך מכשירים פיננסיים
החברה בוחנת בכל תאריך דיווח אם קיימת ירידת ערך בגין נכס פיננסי או קבוצה של:
נכסים פיננסיים המוצגים בעלות מופחתת

הראיה האובייקטיבית לגבי מכשירי חוב, המוצגים בעלותם המופחתת קיימת כאשר אירוע אחד או יותר השפיעו באופן שלילי על אומדן תזרימי המזומנים העתידיים מהנכס לאחר מועד ההכרה. ראיות לירידת ערך כוללות סימנים לכך שלחייב קשיים פיננסיים, לרבות קשיי נזילות ואי יכולת לעמוד בתשלומי קרן או ריבית. סכום ההפסד הנזקף לדוח רווח והפסד נמדד כהפרש בין היתרה בדוחות הכספיים של הנכס לבין הערך הנוכחי של אומדן תזרימי המזומנים העתידיים (שאינם כוללים הפסדי אשראי עתידיים שטרם התהוו), המהווים בהתאם לשיעור הריבית האפקטיבית המקורית של הנכס הפיננסי (שיעור הריבית האפקטיבית שחושב בעת ההכרה הראשונית). אם הנכס הפיננסי נושא ריבית משתנה, ההיוון נעשה בהתאם לשיעור הריבית האפקטיבית הנוכחית. היתרה בדוחות הכספיים של הנכס מוקטנת באמצעות רישום הפרשה. בתקופות עוקבות הפסד מירידת ערך מבוטל כאשר ניתן לייחס באופן אובייקטיבי את השבת ערכו של הנכס לאירוע שהתרחש לאחר ההכרה בהפסד. ביטול כאמור נזקף לרווח והפסד עד לגובה ירידת הערך שהוכרה.

1. מטבע הפעילות ומטבע חוץ

מטבע הפעילות ומטבע ההצגה

מטבע ההצגה של הדוחות הכספיים הינו ש"ח, שהינו מטבע הפעילות של החברה.
מטבע הפעילות הוא המטבע המשקף באופן הטוב ביותר את הסביבה הכלכלית שבה פועלת החברה ואת עסקאותיה, ולפי מטבע זה נמדדים מצבה הכספי ותוצאות פעולותיה.

עסקאות, נכסים והתחייבויות במטבע חוץ

עסקאות הנקובות במטבע חוץ (מטבע השונה ממטבע הפעילות) נרשמות עם ההכרה הראשונית בהן לפי שער החליפין במועד העסקה. לאחר ההכרה הראשונית, נכסים והתחייבויות כספיים הנקובים במטבע חוץ מתורגמים בכל תאריך דיווח למטבע הפעילות לפי שער החליפין במועד זה. הפרשי שער נזקפים לדוח על רווח או הפסד ורווח כולל אחר.

פריטים כספיים צמודי מדד

נכסים והתחייבויות כספיים הצמודים על פי תנאיהם לשינויים במדד מותאמים לפי המדד הרלוונטי, בכל תאריך דיווח, בהתאם לתנאי ההסכם.

2. מזומנים ושווי מזומנים

מזומנים כוללים יתרות מזומנים לשימוש מיידי ופקדונות לפי דרישה. שווי מזומנים כוללים השקעות לזמן קצר ברמת נזילות גבוהה אשר ניתנות להמרה בנקל לסכומים ידועים של מזומנים ואשר חשופות לסיכון בלתי משמעותי של שינויים בשווי ואשר אינם מוגבלים בשעבוד.

פקדונות לזמן קצר

פקדונות לזמן קצר בתאגידים בנקאיים ובמוסדות כספיים שתקופתם המקורית עולה על שלושה חודשים ממועד ההשקעה. הפקדונות מוצגים בהתאם לתנאי הפקדתם.

ט. הוצאות רכישה נדחות בגין מכירת תכניות פנסיה וגמל

הוצאות רכישה ישירות (עמלות למשווקים עובדי החברה, עמלות לסוכנים ומפקחי רכישה וכד') המיוחסות במישרין להשגת מבטחים בפנסיה ועמיתי הגמל, נרשמות כהוצאות רכישה נדחות (להלן - DAC) אם ניתן לזהותן בנפרד ולמדוד אותן באופן מהימן ואם השבתן צפויה. ה-DAC מייצג את זכותה החוזית של החברה לקבלת דמי ניהול מקרנות הפנסיה וקופות הגמל שבניהול החברה והוא מופחת על פני התקופה המשווערת לקבלת זרם תקבולים מדמי ניהול, לרבות התחשבות בביטולים. החל מתפוקת שנת 2018, החברה אומדת את שיעור הביטולים במח"מ ההפחתה.

י. רכוש קבוע

פריטי הרכוש הקבוע נמדדים לפי העלות, בניכוי פחת שנצבר ובניכוי הפסדים מירידת ערך. הפחת מחושב בשיעורים שנתיים שווים על בסיס שיטת הקו הישר לאורך תקופת החיים השימושיים בנכס, כדלקמן:

	%
כלי רכב	15
ריהוט וציוד משרדי	7-15
תקשורת ומחשבים	15-33
שיפורים במושכר	1-15

יא. רכישת פעילות ומוניטין

רכישת פעילות מטופלת באמצעות יישום שיטת הרכישה. בשיטה זו מזוהים הנכסים וההתחייבויות של הפעילות הנרכשת ונמדדים בהתאם לשווים ההוגן במועד הרכישה. עלות הרכישה הינה השווי ההוגן המצרפי במועד הרכישה של הנכסים שניתנו, נטו. מוניטין נמדד לראשונה לפי עלות, שהינה עודף תמורת הרכישה על הסכום נטו של הנכסים הניתנים לזיהוי שנרכשו ושל התחייבויות שניטלו כפי שנמדדו במועד הרכישה. לאחר ההכרה הראשונית, נמדד המוניטין לפי עלות הניכוי הפסד מירידת ערך שנצבר, במידה שקיים. המוניטין אינו מופחת באופן שיטתי.

יב. נכסים בלתי מוחשיים

נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים שימושיים מוגדר מופחתים על פני אורך החיים השימושיים שלהם על בסיס שיטת הקו הישר ונבחנת לגביהם ירידת ערך כאשר קיימים סימנים המצביעים על כך שקיימת לגביהם ירידת ערך (ראה סעיף יג להלן). תקופת ההפחתה ושיטת ההפחתה של נכס בלתי מוחשי עם אורך חיים שימושיים מוגדר נבחנות לפחות מדי שנה. שינויים באורך החיים השימושיים או בדפוס הצריכה הצפוי של ההטבות הכלכליות הצפויות לנבוע מהנכס מטופלים כשינוי אומדן חשבונאי באופן של מכאן ולהבא. ההפחתה בגין נכסים בלתי מוחשיים עם אורך חיים שימושיים מוגדר נזקפים לדוח על הרווח הכולל. מוניטין שנוצר במסגרת רכישת זכויות ניהול בקופות גמל, נמדד לראשונה כהפרש בין עלות הרכישה לבין חלק החברה בשווי הוגן נטו של הנכסים המזוהים. לאחר ההכרה הראשונית נמדד המוניטין לפי עלות בניכוי הפסדים נצברים מירידת ערך. המוניטין אינו מופחת באופן שיטתי.

נכסים בלתי מוחשיים נמדדים עם ההכרה הראשונית לפי העלות בתוספת עלויות רכישה ישירות ומוצגים על-פי עלותם בניכוי הפחתה מצטברת, ובניכוי הפסדים מירידת ערך שנצברו.

הפחתה:

הפחתה נזקפת לדוח על הרווח הכולל לפי שיטת הקו הישר על פני אומדן אורך החיים השימושי של הנכסים הבלתי מוחשיים, למעט מוניטין, מהמועד שבו הנכסים זמינים לשימוש. אורך החיים השימושיים של הנכסים הבלתי מוחשיים הוא כדלקמן:

שנים	
2-15	שווי תיקי לקוחות
15	דמי ניהול עתידיים
4-8	תוכנות

שווי תיקי לקוחות - נכס בלתי מוחשי המתייחס לדמי ניהול עתידיים צפויים בגין תיקי הלקוחות מרכישת פעילויות קופות הגמל. האומדנים בדבר שיטת הפחת ואורך החיים השימושיים נבחנים מחדש לפחות בכל סוף שנת דיווח.

תזרים מזומנים עתידי ומוניטין מרכישת פעילות קופות גמל

עלות רכישת פעילויות ניהול קופות גמל יוחסה בהתאם להערכת מעריך שווי בלתי תלוי, לערך נוכחי של תזרים דמי ניהול עתידי, נטו מתיקי לקוחות ומותג אשר קיימים בעת הרכישה ומופחתים בהתאם לתקופה שנקבעה על ידי המעריך לפי שיטת היתרה הפוחתת והיתרה מיוחסת למוניטין אשר לא מופחת באופן שיטתי.

תוכנות - נכסי החברה כוללים מערכות מחשב המורכבות מחומרה ותוכנות. תוכנות המהוות חלק אינטגרלי מחומרה, אשר אינה יכולה לפעול ללא התוכנות המותקנות עליה, מסווגות כרכוש קבוע. לעומת זאת, רישיונות לתוכנות העומדות בפני עצמן ומוסיפות פונקציונליות נוספת לחומרה, מסווגים כנכסים בלתי מוחשיים. הפחת בגין התוכנות נזקף לרווח והפסד לפי שיטת הקו הישר על פני אומדן תקופת אורך חיים השימושיים בנכס.

ג. ירידת ערך נכסים לא פיננסיים

החברה בוחנת את הצורך בבחינת ירידת ערך נכסים לא פיננסיים (מוניטין, רכוש קבוע ונכסים בלתי מוחשיים) כאשר ישנם סימנים כתוצאה מאירועים או שינויים בנסיבות המצביעים על כך שהיתרה בדוחות הכספיים אינה ברת השבה. במקרים בהם היתרה הפנקסנית בדוחות הכספיים של הנכסים הלא פיננסיים עולה על הסכום בר-ההשבה שלהם, מופחתים הנכסים לשווי בר-ההשבה שלהם. סכום בר-ההשבה הינו הגבוה מבין שווי הוגן בניכוי עלויות מכירה, נטו ושווי שימוש. בהערכת שווי השימוש מהוונים את תזרימי המזומנים הצפויים לפי שיעור ניכיון לפני מס המשקף את הסיכונים הספציפיים לכל נכס. בגין נכס שאינו מייצר תזרימי מזומנים עצמאיים נקבע סכום בר-השבה עבור היחידה מניבת המזומנים שאליה שייך הנכס. הפסדים מירידת ערך נזקפים לדוח רווח והפסד לסעיף הפחתת נכסים בלתי מוחשיים.

הקריטריונים היחודיים להלן מיושמים בבחינת ירידת ערך של הנכסים הספציפיים הבאים:

מוניטין

החברה בוחנת ירידת ערך של המוניטין אחת לשנה עבור 31 בדצמבר, או לעיתים קרובות יותר אם אירועים או שינויים בנסיבות מצביעים על כך שקיימת ירידת ערך. ירידת ערך של המוניטין נקבעת על ידי בחינת סכום בר ההשבה של יחידה מניבת מזומנים שאליה מתייחס המוניטין. כאשר סכום בר-השבה של יחידה מניבת מזומנים נמוך מהיתרה בדוחות הכספיים של יחידה מניבת מזומנים שאליה הוקצה המוניטין, מוכר הפסד מירידת ערך המיוחס למוניטין. הפסדים מירידת ערך מוניטין אינם ניתנים לביטול.

נכסים בלתי מוחשיים

הבחינה לירידת ערך נעשית אחת לשנה עבור 31 בדצמבר, או לעיתים קרובות יותר אם אירועים או שינויים בנסיבות מצביעים על סימנים המעידים כי קיימת ירידת ערך. הפסדים מירידת ערך שהוכרו בתקופות קודמות נבדקים מחדש בכל מועד דיווח כדי לקבוע האם קיימים סימנים לכך שההפסדים קטנו או לא קיימים עוד. הפסד מירידת ערך מבוטל אם חל שינוי באומדנים ששימשו לקביעת הסכום בר-ההשבה, אך ורק במידה שהיתרה בדוחות הכספיים של הנכס, אחרי ביטול ההפסד מירידת הערך, אינו עולה על היתרה בדוחות הכספיים בניכוי הפחתות, שהיה נקבע אלמלא הוכר הפסד מירידת ערך.

ד. מסים על ההכנסה

הוצאות מסים על ההכנסה כוללות מסים שוטפים ומסים נדחים. תוצאות המס בגין מסים שוטפים או נדחים נזקפות לדוח על רווח או הפסד ורווח כולל אחר.

מסים שוטפים

חבות בגין מסים שוטפים נקבעת תוך שימוש בשיעורי המס וחוקי המס שחוקקו או אשר חקיקתם הושלמה למעשה, עד לתאריך הדיווח, וכן התאמות נדרשות בקשר לחבות המס לתשלום בגין שנים קודמות.

מסים נדחים

מסים נדחים מחושבים בגין הפרשים זמניים בין הסכומים הנכללים בדוחות הכספיים לבין הסכומים המובאים בחשבון לצורכי מס. יתרות המסים הנדחים מחושבות לפי שיעור המס הצפוי לחול כאשר הנכס ימומש או ההתחייבות תסולק, בהתבסס על חוקי המס שחוקקו או אשר חקיקתם הושלמה למעשה עד לתאריך הדיווח. בכל תאריך דיווח נכסי מסים נדחים נבחנים בהתאם לצפי ניצולם.

טו. התחייבויות בשל הטבות לעובדים

בחברה קיימים מספר סוגי הטבות לעובדים:

הטבות לזמן קצר

הטבות לעובדים לזמן קצר הינן הטבות אשר חזויות להיות מסולקות במלואן לפני 12 חודשים לאחר תום תקופת הדיווח השנתית שבה העובדים מספקים את השירותים המתייחסים. הטבות אלו כוללות משכורות, ימי חופשה, הבראה והפקדות מעסיק לביטוח לאומי ומוכרות כהוצאה עם מתן השירותים. התחייבות בגין בונוס, מוכרת כאשר לחברה קיימת מחויבות משפטית או משתמעת לשלם את הסכום האמור בגין שירות שניתן על ידי העובד בעבר וניתן לאמוד באופן מהימן את הסכום. ראה גם באור 16 – התחייבות בשל הטבות לעובדים, נטו.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

טז. הכרה בהכנסה

הכנסות מוכרות בדוח על רווח או הפסד ורווח כולל אחר כאשר הן ניתנות למדידה באופן מהימן, צפוי שההטבות הכלכליות הקשורות לעסקה יזרמו לחברה וכן העלויות שהתהוו או שיתהוו בגין העסקה ניתנות למדידה באופן מהימן.

להלן הקריטריונים הספציפיים בדבר הכרה בהכנסה, הנדרשים להתקיים על מנת להכיר בהכנסה:

הכנסות מדמי ניהול מקרנות הפנסיה ומקופות הגמל

הכנסות מניהול קרנות פנסיה וקופות הגמל נזקפות על בסיס יתרות הנכסים המנוהלים ועל בסיס התקבולים מהמבוטחים בקרנות הפנסיה/עמיתים בקופות הגמל, בהתאם להנחיות הממונה.

רווחים מהשקעות נטו, הכנסות מימון והוצאות מימון

הכנסות אלו כוללות, בין היתר, הכנסות ריבית בגין נכסים פיננסיים, הכנסות מדיבידנדים, ושינויים נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד.

הכנסות והוצאות ריבית מוכרות עם צבירתן. הכנסות מדיבידנדים מוכרות במועד בו מוקנית לחברה הזכות לקבלת תשלום.

יז. הפרשות

הפרשה בהתאם ל- IAS 37 מוכרת כאשר לחברה קיימת מחויבות בהווה, משפטית או משתמעת, כתוצאה מאירוע שהתרחש בעבר, צפוי שיידרש שימוש במשאבים כלכליים על מנת לסלק את המחויבות וניתן לאמוד אותה באופן מהימן.

יח. מגזרי פעילות

מגזר פעילות הינו רכיב של החברה העונה על שלושת התנאים הבאים:

- עוסק בפעילויות עסקיות שמהן הוא עשוי להניב הכנסות ובגינן עשויות להתהוות לו הוצאות.
 - תוצאותיו התפעוליות נסקרות באופן סדיר על ידי מקבל החלטות התפעוליות הראשי של החברה, על מנת לקבל החלטות לגבי משאבים שיוקצו לו ועל מנת להעריך את ביצועיו; וכן
 - קיים לגביו מידע כספי נפרד זמין.
- פירוט הדיווח הכספי לפי מגזרים - ראה באור 4 להלן.

יט. הצגת דוח על הרווח הכולל

החברה בחרה להציג דוח יחיד על הרווח הכולל, הכולל את פרטי דוח רווח או הפסד ואת פרטי הרווח הכולל האחר.

כ. גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה שלפני יישומםIFRS 9 מכשירים פיננסיים

בחודש יולי, 2014 ה-IASB פרסם את הנוסח המלא והסופי של IFRS 9 - מכשירים פיננסיים, המחליף את IAS 39 - מכשירים פיננסיים: הכרה ומדידה. IFRS 9 מתמקד בעיקר בסיווג ובמדידה של נכסים פיננסיים והוא חל על כל הנכסים הפיננסיים שבתחולת IAS 39 (החדש) מטפל בכל שלושת האספקטים הקשורים למכשירים פיננסיים: סיווג ומדידה, ירידת ערך וחשבונאות גידור.

התקן החדש קובע כי בעת ההכרה לראשונה כל הנכסים הפיננסיים ימדדו בשווי הוגן. בתקופות עוקבות יש למדוד מכשירי חוב בעלות מופחתת רק אם מתקיימים שני התנאים המצטברים הבאים:

- הנכס מוחזק במסגרת מודל עסקי שמטרתו היא להחזיק בנכסים על מנת לגבות את תזרימי המזומנים החוזיים הנובעים מהם.

- על פי התנאים החוזיים של הנכס הפיננסי, החברה זכאית, במועדים מסויימים, לקבל תזרימי מזומנים המהווים אך ורק תשלומי קרן ותשלומי ריבית על יתרת קרן.

המדידה העוקבת של כל יתר מכשירי החוב והנכסים הפיננסיים האחרים תהיה על פי שווי הוגן. התקן החדש קובע הבחנה בין מכשירי חוב אשר ימדדו בשווי הוגן דרך רווח או הפסד ומכשירי חוב שימדדו בשווי הוגן דרך רווח כולל אחר. נכסים פיננסיים שהינם מכשירים הוניים ימדדו בתקופות עוקבות בשווי הוגן, וההפרשים ייזקפו לרווח או לרווח (הפסד) כולל אחר, על פי בחירת החברה לגבי כל מכשיר ומכשיר. אם מדובר במכשירים הוניים המוחזקים למטרות מסחר, חובה למדוד אותם בשווי הוגן דרך רווח או הפסד.

כמו כן, התקן החדש כולל מודל חדש הבנוי משלושה שלבים למדידת ירידת ערך של מכשירי חוב פיננסיים אשר אינם נמדדים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד ומתבסס על הפסדי אשראי צפויים ("Expected Credit Loss Model"). כל שלב קובע את אופן המדידה של הפסדי האשראי הצפויים וזאת בהתבסס על שינויים שחלו בסיכון האשראי של מכשיר החוב. כמו כן, ניתנת הקלה במודל זה לנכסים פיננסיים בעלי תקופות אשראי קצרות, כגון לקוחות. לעניין גריעה ובנושא התחייבויות פיננסיות קובע התקן החדש את אותן הוראות שנדרשות לפי הוראות IAS 39 לגבי גריעה ולגבי התחייבויות פיננסיות שלא נבחרה לגביהן חלופת השווי הוגן. לפי התקן לגבי התחייבויות שלגביהן נבחרה חלופת השווי הוגן, סכום השינוי בשווי הוגן של ההתחייבות - המיוחס לשינויים בסיכון האשראי של החברה - ייזקף לרווח כולל אחר. כל יתר השינויים בשווי הוגן ייזקפו לרווח או הפסד. התקן החדש כולל דרישות חדשות בנוגע לחשבונאות גידור אך מאפשר לחברות להמשיך וליישם את הוראות IAS 39 בנושא חשבונאות גידור. במסגרת התקן החדש הורחבו דרישות הגילוי ביחס לפעילויות ניהול הסיכונים של החברה. בהתאם להוראות רשות שוק ההון התקן יחול על החברה במועד בו ייכנס לתוקף תקן חשבונאות בינלאומי IFRS 17.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

כא. יישום לראשונה של תקני דיווח כספי חדשים

IFRIC 23 - טיפול באי-ודאות הקשורה למסים על ההכנסה

בחודש יוני, 2017 פרסם ה-IASB את IFRIC 23 - טיפול באי-ודאות הקשורה למסים על ההכנסה (להלן - הפרשנות). הפרשנות מבהירה את כללי ההכרה והמדידה של נכסים או התחייבויות בהתאם להוראות IAS 12 מסים על ההכנסה במצבים בהם קיימת אי-ודאות הקשורה למסים על ההכנסה. הפרשנות מתייחסת ומספקת הנחיות לבחינת קיבוע מקרים של אי-ודאות המתייחסים למסים על הכנסה, בחינת התייחסות של רשויות המס, מדידת השלכות אי-הודאות הקשורה למסים על הכנסה על הדוחות הכספיים וכן טיפול בשינויים בעובדות ובנסיבות של אי-הודאות. הפרשנות מיושמת לראשונה בדוחות הכספיים אלו. ליישום הפרשנות לראשונה לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של החברה.

IFRS 16 חכירות

בחודש ינואר, 2016 פרסם ה-IASB את תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 16 בדבר חכירות בהתאם לתקן, חכירה מוגדרת כחווה, או חלק מחווה, אשר מעביר בתמורה לתשלום את זכות השימוש בנכס לתקופת זמן מוגדרת. להלן עיקר השפעות התקן:

- התקן דורש מחוכרים להכיר בכל החכירות בנכס מול התחייבות בדוח על המצב הכספי (פרט למקרים מסוימים, ראה להלן) חוכרים יכירו בהתחייבות בגין תשלומי החכירה ומנגד יכירו בנכס זכות שימוש, באופן דומה לטיפול החשבונאי בחכירה מימונית בהתאם לתקן הקיים- IAS 17 חכירות. כמו כן, החוכרים יכירו בהוצאות ריבית ובהוצאות פחת בנפרד.
- תשלומי חכירה משתנים שאינם תלויים במדד או בריבית אשר מבוססים על ביצוע או שימוש יוכרו כהוצאה מצד החוכרים או כהכנסה מצד המחכירים במועד היווצרותם.
- במקרה של שינוי בתשלומי חכירה משתנים הצמודים למדד, על החוכר להעריך מחדש את ההתחייבות בגין החכירה כאשר השפעת השינוי תיזקף לנכס זכות-השימוש.
- התקן כולל שני חריגים שבהם החוכרים רשאים לטפל בחכירות בהתאם לטיפול החשבונאי הקיים בהתייחס לחכירות תפעוליות וזאת במקרה של חכירות נכסים בעלי ערך כספי נמוך או במקרה של חכירות לתקופה של עד שנה.
- הטיפול החשבונאי מצד המחכיר נותר ללא שינוי מהותי לעומת התקן הקיים, קרי, סיווג כחכירה מימונית או כחכירה תפעולית.

התקן מיושם לראשונה בדוחות כספיים אלא.

החברה בחרה ליישם את התקן לפי השיטה הבאה:

- גישת יישום למפרע חלקי - לפי גישה זו, לא נדרשת הצגה מחדש של מספרי ההשוואה. יתרת ההתחייבות למועד יישום התקן החדש לראשונה, חושבה תוך שימוש בשיעור הריבית התוספת של החברה הקיימת במועד יישום התקן החדש לראשונה.
- הכרה בנכס כאילו מאז ומעולם נמדד בהתאם להוראות התקן.
- הפרש כלשהו הנוצר במועד יישום התקן החדש לראשונה בעקבות יישום למפרע חלקי, אם קיים, ייזקף להון.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

כא. יישום לראשונה של תקני דיווח כספי חדשים (המשך)
IFRS 16 חכירות (המשך)

לחברה חוזי שכירות בעיקר של נכסי נדל"ן ורכבים בהיקף משמעותי במסגרת בחינת ההשפעה של התקן על הדוחות הכספיים, החברה בחנה את הנושאים הבאים:

- קיומן של אופציות להארכת החכירה - בהתאם לתקן תקופת החכירה שאינה ניתנת לביטול כוללת גם תקופות המכוסות על ידי אופציה להאריך את החכירה אם ודאי באופן סביר שהחוכר יממש אופציה זו. החברה בחנה קיומן של אופציות כאמור בהסכמי השכירות שלה והאם ודאי באופן סביר שתממש אופציות אלה. במסגרת הבחינה כאמור, בחנה החברה את כל העובדות והנסיבות הרלוונטיות אשר עשויות ליצור תמריץ כלכלי למימוש האופציה, בין היתר, שיפורים משמעותיים במושכר שבוצעו או שחזויים להתבצע, חשיבות הנכס החכור לפעילות החברה וכן את ניסיון העבר בקשר למימוש אופציות להארכה כאמור.
 - הפרדת רכיבים של חוזה - בהתאם לתקן יש לטפל בכל רכיב חכירה בחוזה בנפרד מרכיבים שאינם חכירה כאשר לחוכר יש הקלה לפיה הוא יכול לבחור לפי קבוצות של נכס בסיס שלא להפריד רכיבים כאמור ולטפל בהם ביחד כרכיב חכירה אחד. החברה בחנה במסגרת הסכמי השכירות שלה את קיומן של רכיבים שאינם חכירה כדוגמת שירותי ניהול ואחזקה והאם ליישם עבור כל קבוצה של נכס בסיס את ההקלה כאמור.
 - ריבית להיוון - החברה אמדה את שיעור הריבית התוספתי אשר שימשה למדידת ההתחייבות בגין חכירה ונכס זכות השימוש במועד היישום לראשונה של התקן בהתחשב בתקופת החכירה ובאופי הנכס החכור.
 - החברה בחרה ליישם את ההקלה הניתנת בתקן החדש ולא לקחה בחשבון בחישוב ההשפעה לעיל את חוזי החכירה אשר הסתיימו במהלך שנת 2019.
 - בנוסף, החברה בחנה את הצורך בהתאמת מערכות המידע שלה, הבקרה הפנימית, הנהלים והמדיניות אשר נדרשו על מנת ליישם את הוראות התקן.
- השפעת היישום לראשונה של התקן החדש ליום 1 בינואר 2019 מובילה לגידול בסך הנכסים וההתחייבויות של החברה בסכום של כ- 2.8 מיליוני ש"ח. גילוי הכמותי לעיל מתייחס להשפעות הידועות לחברה למועד זה.

כב. סיווג מחדש

מספרי ההשוואה של הדוחות הכספיים סווגו מחדש, לסיווגים לא הייתה השפעה על סך הרווח הכולל לתקופה או על ההון העצמי של החברה.

כפי שמוצג בהתאם ל- IFRS 16	בהתאם למדיניות הקודמת	
	השינוי	אלפי ש"ח
2,815	2,815	-
(2,815)	(2,815)	-
-	-	-

ליום 1 בינואר, 2019

נכסי זכות שימוש

התחייבויות בגין חכירה

עודפים

כג. להלן שיעורי השינוי של מדד המחירים לצרכן ושער החליפין של הדולר

שער חליפין יציג של דולר ארה"ב %	ליום 31 בדצמבר	
	מדד ידוע	מדד בגין
	%	%
(7.79)	0.30	0.60
8.10	1.20	0.80
(9.83)	0.30	0.40

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2019
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2018
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2017

באור 3: - צירופי עסקים

א. כללי

כפי שמתואר בבאור 1 ד' לעיל, החל מיום 30 ביוני, 2019 מוזגה לחברה פעילותה של הפניקס פנסיה בע"מ (להלן "החברה הנקלטת"). החברה טיפלה בהעברת הנכסים וההתחייבויות באופן של צירוף של עסקים הנמצאים תחת אותה שליטה לפי שיטת איחוד העניין (As pooling) ולא לפי שיטת הרכישה (לא נוצרו עודפי עלות ומוניטין). החברה בחרה לא לתקן מספרי השוואה בדוחות הכספיים הראשיים. בעסקה לא נוצרו הוצאות משמעותיות בגין העברה.

ב. נתוני פרופורמה

1. להלן יתרות החברה הנקלטת ליום 30 ביוני, 2019 כפי שנקלטו בדוחות החברה:

אלפי ש"ח	נכסים:
6,613	נכסים בלתי מוחשיים
232,111	הוצאות רכישה נדחות
1,530	נכס זכות שימוש
2,889	נכסים מסים שוטפים
106,193	הלוואה לחברת האם
11,416	חייבים ויתרות חובה
35,085	השקעות פיננסיות
13,156	מזומנים ושווי מזומנים
408,993	סך כל הנכסים
	התחייבויות:
48,543	סך התחייבויות
360,450	הון עצמי

באור 3: - צירופי עסקים (המשד)

ב. נתוני פרופורמה (המשד)

1 (המשד)

להלן ההשפעה על הדוחות על המצב הכספי המתייחס לתקופות מדווחות קודמות, אילו היו נכללים בהם הנכסים נטו של החברה הנקלטת ("להלן - פרופורמה"):

ליום 31 בדצמבר 2018			
אלפי ש"ח			
נתוני פרופורמה	השפעת המיזוג	כפי שמדווח	
			נכסים:
241,547	6,806	234,741	נכסים בלתי מוחשיים
258,560	220,361	38,199	הוצאות רכישה נדחות
3,857	-	3,857	רכוש קבוע
104,001	93,904	10,097	הלוואה לחברת האם
40,670	13,617	27,053	חייבים ויתרות חובה
923,130	35,936	887,194	השקעות פיננסיות
43,162	19,037	24,125	מזומנים ושווי מזומנים
1,614,927	389,661	1,225,266	סך כל הנכסים
552,793	356,318	196,475	סך כל הון
			התחייבויות:
878,390	-	878,390	התחייבויות לעמיתי מסלולי קופת גמל מבטיחת תשואה
183,744	33,343	150,401	התחייבויות אחרות
1,062,134	33,343	1,028,791	סך כל ההתחייבויות

באור 3: - צירופי עסקים (המשך)

ב. נתוני פרופורמה (המשך)

2. להלן ההשפעה על דוחות הרווח או הפסד ורווח כולל אחר המתייחס לתקופה הנוכחית אילו פעילות החברה הנקלטת היתה נכללת בהם מיום 1 לינואר 2019 וכן לשנת 2018:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019			
אלפי ש"ח			אלפי ש"ח			
נתוני פרופורמה	השפעת המיזוג	כפי שמדווח	נתוני פרופורמה	השפעת המיזוג	כפי שמדווח	
165,068	165,068	-	168,598	83,488	85,110	הכנסות מדמי ניהול מקרנות פנסיה, נטו
193,001	-	193,001	205,699	-	205,699	הכנסות מדמי ניהול מקופות גמל, נטו
49,414	(441)	49,855	49,977	1,511	48,466	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו
2,410	2,410	-	8,492	4,588	3,904	הכנסות אחרות
409,893	167,037	242,856	432,766	89,587	343,179	סך כל ההכנסות
157,652	77,500	80,152	174,003	42,021	131,982	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
136,653	59,158	77,495	156,516	39,646	116,791	הוצאות הנהלה וכלליות
9,724	2,480	7,244	13,516	1,455	12,061	הוצאות אחרות
52,460	-	52,460	42,905	-	42,905	רווחים שנזקפו לעמיתי מסלולי קופות הגמל מבטיחות תשואה
3,052	(53)	3,105	32	19	31	הוצאות (הכנסות) מימון
359,541	139,085	220,456	386,911	83,141	303,770	סך כל ההוצאות
50,352	27,952	22,400	45,855	6,446	39,409	רווח לפני מסים על ההכנסה
17,903	9,956	7,947	15,529	2,314	13,215	מסים על הכנסה
32,449	17,996	14,453	30,326	4,132	26,194	רווח נקי לשנה
32,449	17,996	14,453	30,326	4,132	26,194	סך כל הרווח הכולל לשנה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017

אלפי ש"ח		
כפי שמדווח	השפעת המיזוג	נתוני פרופורמה
-	158,716	158,716
188,702	-	188,702
46,899	1,476	48,375
-	3,837	3,837
235,601	164,029	399,630
77,464	87,670	165,134
72,105	46,227	118,332
6,611	3,175	9,786
43,503	-	43,503
1,938	(67)	1,871
201,621	137,005	338,626
33,980	27,024	61,004
12,038	9,873	21,911
21,942	17,151	39,093
21,942	17,151	39,093

הכנסות מדמי ניהול מקרנות פנסיה, נטו

הכנסות מדמי ניהול מקופות גמל, נטו

רווחים מהשקעות, נטו

הכנסות אחרות

סך כל ההכנסות

עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות

הוצאות הנהלה וכלליות

הוצאות אחרות

רווחים שנזקפו לעמיתי מסלולי קופות הגמל מבטיחות תשואה

הוצאות (הכנסות) מימון

סך כל ההוצאות

רווח לפני מסים על ההכנסה

מסים על הכנסה

רווח נקי לשנה

סך כל הרווח הכולל לשנה

בהמשך לאמור בבאור 1 ד' החל מ 1 ביולי, 2019, החברה פועלת בשני מגזרי הפעילות הבאים:

1. ניהול קרנות פנסיה
2. ניהול קופות גמל

הרווח והפסד המגזרי, מוערך בהתבסס על רווח והפסד תפעולי כמוצג בדוחות הכספיים. תוצאות המגזר כוללות פרטים המיוחסים ישירות למגזר ופרטים אשר ניתן ליחסם באופן סביר.

ב. דיווח בדבר מגזרי פעילות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019

סך הכל	ניהול קופות גמל אלפי ש"ח	ניהול קרנות פנסיה (*)	
85,110	-	85,110	הכנסות מדמי ניהול מקרנות פנסיה, נטו
205,699	205,699	-	הכנסות מדמי ניהול מקופות גמל, נטו
48,466	47,777	689	רווחים מהשקעות, נטו
3,904	-	3,904	הכנסות אחרות
343,179	253,476	89,703	סך כל ההכנסות
131,982	89,258	42,724	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
116,791	77,871	38,920	הוצאות הנהלה וכלליות
12,061	9,030	3,031	הוצאות אחרות
42,905	42,905	-	רווחים שנזקפו לעמיתי מסלולי קופות הגמל מבטיחי תשואה
31	(7)	38	הוצאות (הכנסות) מימון
303,770	219,057	84,713	סך כל ההוצאות
39,409	34,419	4,990	רווח לפני מסים על ההכנסה
39,409	34,419	4,990	סך כל הרווח הכולל לתקופה לפני מסים על הכנסה

(*) כפי שמתואר בבאור 1 ד' לעיל, החל מיום 30 ביוני, 2019 מוזגה לחברה פעילותה של הפניקס פנסיה בע"מ. במגזר הפנסיה ההצגה הינה לחציון שני לשנת 2019.

א. הוצאות רכישה נדחות מיוחסות למגזר הפנסיה והגמל. אומדן תקופת הפחתת הוצאות הרכישה הנדחות וברות ההשבה שלהם, נבחנו לפחות אחת לשנה. בתקופת הדוח תקופת הפחתה הממוצעת של הוצאות הרכישה הנדחות בגין חוזי פנסיה והגמל נותרה ללא שינוי.

ב. להלן התנועה בהוצאות רכישה נדחות:

סה"כ	מגזר קופות גמל אלפי ש"ח	מגזר קרנות פנסיה	
20,982	20,982	-	יתרה ליום 1 בינואר, 2018
24,125	24,125	-	תוספות
(6,908)	(6,908)	-	הפחתה וביטולים
38,199	38,199	-	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2018
232,111	-	232,111	מיזוג חברה מנהלת פנסיה
56,637	13,663	42,974	תוספות
(31,755)	(9,934)	(21,821)	הפחתה וביטולים
295,192	41,928	253,264	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2019

באור 6: - רכוש קבוע

סה"כ	נכס זכות שימוש - מקרקעין	נכס זכות שימוש - כלי רכב	שיפורים במושכר	ריהוט וציוד	מחשבים ותוכנות
אלפי ש"ח					

עלות

7,272	-	-	52	69	7,151	יתרה ליום 1 בינואר, 2018
1,834	-	-	55	-	1,779	תוספות במשך השנה
9,106	-	-	107	69	8,930	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2018
2,015	1,839	-	-	3	173	מיזוג חברה מנהלת פנסיה (ראה באור 3)
2,815	-	2,815	-	-	-	יישום לראשונה של IFRS16
6,506	-	837	10	17	2,827	תוספות במשך השנה
17,627	1,839	3,652	117	89	11,930	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2019

פחת שנצבר

4,191	-	-	4	6	4,181	יתרה ליום 1 בינואר, 2018
1,058	-	-	13	7	1,038	תוספות במשך השנה
5,249	-	-	17	13	5,219	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2018
485	309	-	-	3	173	מיזוג חברה מנהלת פנסיה (ראה באור 3)
4,646	427	1,439	18	8	2,754	תוספות במשך השנה
10,380	736	1,439	35	24	8,146	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2019

העוך בספרים

7,247	1,103	2,213	82	65	3,784	ליום 31 בדצמבר, 2019
3,857	-	-	90	56	3,711	ליום 31 בדצמבר, 2018

באור 7: - נכס בלתי מוחשי

ת"ק לקוחות	מוניטין	דמי ניהול עתידיים	מותג	תוכנות מחשב	סה"כ	
אלפי ש"ח						
עלות						
-	209,686	120,830	2,207	4,717	337,440	יתרה ליום 1 בינואר, 2018
-	-	-	-	2,807	2,807	תוספות במשך השנה
-	209,686	120,830	2,207	7,524	340,247	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2018
6,385	2,286	-	-	64	8,735	מיזוג חברה מנהלת פנסיה (ראה באור 3)
-	-	-	-	3,090	3,090	תוספות במשך השנה
6,385	211,972	120,830	2,207	10,678	352,072	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2019
פחת שנצבר						
-	-	95,049	2,207	1,006	98,262	יתרה ליום 1 בינואר, 2018
-	-	6,190	-	1,054	7,244	תוספות במשך השנה
-	-	101,239	2,207	2,060	105,506	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2018
2,066	-	-	-	57	2,123	מיזוג חברה מנהלת פנסיה (ראה באור 3)
187	-	6,189	-	1,092	7,469	תוספות במשך השנה
2,253	-	107,428	2,207	3,209	115,097	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2019
הערך בספרים						
4,132	211,972	13,402	-	7,469	236,975	ליום 31 בדצמבר, 2019
-	209,686	19,591	-	5,464	234,741	ליום 31 בדצמבר, 2018

באור 8: - חכירות

התחייבויות בגין חכירה

יתרה ליום 1 בינואר, 2019	ישום לראשונה של IFRS 16	מיזוג חברה מנהלת (ראה באור 3)	תזרים מזומנים אלפי ש"ח	הכרה בהתחייבויות בגין חכירה	שינויים אחרים	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2019
התחייבויות בגין חכירה						
-	(2,815)	(1,466)	(893)	1,866	8	(3,300)

מרבית ההתחייבויות בגין חכירה יפרעו במהלך 3 השנים.

ליום 31 בדצמבר	
2018	2019
אלפי ש"ח	
-	4,191
772	589
1,037	1,087
4,074	-
117	66
-	4
5,345	504
11,345	6,441

חברת האם
הוצאות מראש
צדדים קשורים
הכנסות לקבל
הלוואות לעובדים
מוסדות
אחרים

החברה מחזיקה במכשירים הפיננסיים לפי הסיווגים כדלקמן:

ליום 31 בדצמבר, 2019		
סה"כ	הלוואות וחייבים	מוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד
אלפי ש"ח		
84,115	-	84,115
838,589	838,589	-
6,731	-	6,731
31,448	-	31,448
960,883	838,589	122,294

מוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד:
נכסי חוב סחירים (א)
נכסי חוב שאינם סחירים (ב)
מניות (ג)
אחרות (ד)

ליום 31 בדצמבר, 2018		
סה"כ	הלוואות וחייבים	מוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד
אלפי ש"ח		
54,423	-	54,423
804,051	804,051	-
7,919	-	7,919
20,801	-	20,801
887,194	804,051	83,143

מוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד:
נכסי חוב סחירים (א)
נכסי חוב שאינם סחירים (ב)
מניות (ג)
אחרות (ד)

באור 10: - פירוט השקעות פיננסיות (המשך)

א. נכסי חוב סחירים

הרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2018	2019
אלפי ש"ח	

23,293	25,172
--------	--------

אגרות חוב ממשלתיות

מוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד:

שיועדו בעת ההכרה לראשונה

נכסי חוב אחרים

שאינם ניתנים להמרה

מוצגים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד:

שיועדו בעת ההכרה לראשונה

ניתנים להמרה

מוצגים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד:

שיועדו בעת ההכרה לראשונה

סך הכל נכסי חוב סחירים

30,428	57,997
--------	--------

702	946
-----	-----

54,423	84,115
--------	--------

ב. נכסי חוב שאינם סחירים

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד וכן של נכסי חוב שאינם סחירים, אשר מידע לגבי השווי ההוגן ניתן לצרכי גילוי בלבד נקבעים באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שיעורי ההיוון מתבססים על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לתשואה לפדיון של נכסי החוב וקביעת המיקום של הנכס הלא סחיר באותם עשירונים וזאת בהתאם לפרמיית הסיכון הנגזרת ממחירי עסקאות, הנפקות בשוק הלא סחיר. ציטוטי המחירים ושיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברת מרווח הוגן חברה המספקת ציטוטי מחירים ושיעורי ריבית לגופים מוסדיים לשערוך נכסי חוב לא סחירים.

הרכב:

ליום 31 בדצמבר			
2018	2019	2018	2019
שווי הוגן	שווי הוגן	ערך בספרים	ערך בספרים
אלפי ש"ח			

1,445,617	1,877,532	804,051	838,589
-----------	-----------	---------	---------

שאינם ניתנים להמרה

מוצגים כהלוואות וחייבים,

לרבות פקדונות חש"ל

סך הכל נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

חלוקה לפי רמות לצורכי גילוי בלבד:

ליום 31 בדצמבר, 2019			
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ
אלפי ש"ח			
-	838,589	-	838,589

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ליום 31 בדצמבר, 2018			
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ
אלפי ש"ח			
-	804,051	-	804,051

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

באור 10: - פירוט השקעות פיננסיות (המשך)

ג. פרטים בדבר ריבית והצמדה בגין נכסי חוב

נכסי חוב סחירים

ריבית אפקטיבית ליום 31 בדצמבר		
2018	2019	
אחוזים		
1.25	0.30	צמוד למדד
6.81	3.31	שקלי
9.95	8.49	מט"ח

נכסי חוב שאינם סחירים

ריבית אפקטיבית ליום 31 בדצמבר		
2018	2019	
אחוזים		
4.94	4.55	צמוד למדד
1.44	1.86	שקלי
5.09	1.73	מט"ח

ד. מניות

הרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2018	2019
אלפי ש"ח	

ליום 31 בדצמבר		סחירות
2018	2019	
7,908	6,722	מוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד:
		שיועדו בעת ההכרה לראשונה

ליום 31 בדצמבר		שאינן סחירות
2018	2019	
11	9	מוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד:
7,919	6,731	שיועדו בעת ההכרה לראשונה
		סך הכל מניות

ה. השקעות פיננסיות אחרות

הרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2018	2019
אלפי ש"ח	

ליום 31 בדצמבר		סחירות
2018	2019	
262	11,033	מוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד:
		שיועדו בעת ההכרה לראשונה

ליום 31 בדצמבר		שאינן סחירות (*)
2018	2019	
20,539	20,415	מוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד:
20,801	31,448	שיועדו בעת ההכרה לראשונה
		סך הכל השקעות פיננסיות אחרות

(*) השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות, כוללות בעיקר קרנות השקעה.

באור 10: - פירוט השקעות פיננסיות (המשך)

ו. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

ליום 31 בדצמבר, 2019			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
אלפי ש"ח			
84,115	-	6,450	77,665
6,731	9	-	6,722
31,448	18,476	1,228	11,744
122,294	18,485	7,678	96,131
		1,877,532	

השקעות פיננסיות:

נכסי חוב סחירים

מניות

אחרות

סך הכל השקעות פיננסיות

נכסי חוב שאינם סחירים אשר ניתן גילוי על שוויים ההוגן (ראה באור 10 לעיל)

ליום 31 בדצמבר, 2018			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
אלפי ש"ח			
54,423	-	5,132	49,291
7,919	19	-	7,900
20,801	10,535	(138)	10,404
83,143	10,554	4,994	67,595
		1,445,617	

השקעות פיננסיות:

נכסי חוב סחירים

מניות

אחרות

סך הכל השקעות פיננסיות

נכסי חוב שאינם סחירים אשר ניתן גילוי על שוויים ההוגן (ראה באור 10 לעיל)

באור 11: - מזומנים ושווי מזומנים

ליום 31 בדצמבר		
2018	2019	
אלפי ש"ח		
24,125	71,127	מזומנים למשיכה מיידית
-	4,471	פקדונות לזמן קצר (*)
24,125	75,598	

המזומנים בתאגידים הבנקאיים נושאים ליום המאזן ריבית שוטפת המבוססת על שיעורי ריבית שנתית נומינלית בגין הפקדות בנקאיות יומיות בשיעור 0.02%-0% (31.12.18 - 0.02%-0%). פיקדונות לזמן קצר המופקדים בתאגידים הבנקאיים הינם לתקופות של בין שבוע לשלושה חודשים. הפיקדונות נושאים ריבית שנתית נומינלית בשיעור 0.02%-0% (31.12.18 - 0.02%-0%).

באור 12: - הון ודרישות הון

א. הרכב הון המניות

31 בדצמבר, 2018		31 בדצמבר, 2019		
מונפק ונפרע	רשום	מונפק ונפרע	רשום	
כמות מניות				
2,121,212	4,200,000	6,507,447	10,000,000	מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג. כ"א

הזכויות הנלוות למניות הינן זכויות הצבעה באסיפה כללית, זכות לדיבידנד, זכויות בפירוק החברה וזכות למינוי דירקטורים בחברה. בנוסף ראה באור 1 ד'.

ב. התנועה בהון המניות

ההון המונפק והנפרע:

ש"ח ע.ג.	מספר מניות	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2018
1,195,000	1,195,000	
926,000	926,000	הזרמת הון
4,386,235	4,386,235	הנפקת הון
6,507,447	6,507,447	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2019

ג. זכויות הנלוות למניות

זכויות הצבעה באסיפה הכללית, זכות לדיבידנד, זכויות בפירוק החברה וזכות למינוי הדירקטורים בחברה.

באור 12: - הון ודרישות הון (המשך)

ד. ניהול דרישות הון

- מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת הקבוצה להמשיך את פעילותה כדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. הקבוצה כפופים לדרישות הון הנקבעות על ידי הממונה.
- להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברה בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), התשע"ב-2012 (להלן - תקנות ההון) והנחיות הממונה:

ליום 31 בדצמבר		
2018	2019	
אלפי ש"ח		
60,549	98,244	הסכום הנדרש על פי תקנות ההון(1)
196,475	584,045	הון קיים
135,926	485,801	עודף ליום המאזן
		(1) סכום ההון העצמי הנדרש כולל דרישת הון בגין:
22,628	39,975	הנכסים המנוהלים
38,053	58,639	הוצאות שנתיות - 25%
(132)	(370)	הקלות אחרות בהתאם לחוזר הממונה
60,549	98,244	סך כל הסכום המינימלי הנדרש ע"פ תקנות ההון

החברה עומדת בדרישות הנכסים הנזילים, כמפורט בתקנות ההון

באור 13: - מסים על ההכנסה

א. חוקי מס החלים על החברה

כללי

החברה הינה "מוסד כספי" כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975. המס החל על הכנסות של מוסדות כספיים מורכב ממס חברות וממס רווח.

הסדרי מס ייחודיים לענף הפנסיה והגמל

בין התאחדות חברות הביטוח לבין שלטונות המס קיים הסכם (להלן - הסכם המס) המתחדש ומסדיר סוגיות מס ייחודיות לענף. ההפרשה בדוחות הכספיים לשנת 2019 מבוססת על הסכם שנחתם בחודש ינואר 2016. תחולתו של ההסכם הינה לשנים 2015-2020.

הסדרי המס מתייחסים בין היתר להוצאות הרכישה הנדחות:

הוצאות רכישה נדחות (DAC)

הוצאות רכישה של חוזי פנסיה וגמל (כהגדרתן בהסכם) החל משנת חיתום 2015 יותרו בניכוי לצורכי מס בחלקים שווים בפריסה על פני 10 שנים החל משנת המס בה הוצאו ההוצאות, ללא תלות בביטולים. על אף האמור לעיל, תהא רשאית החברה להפחית לצרכי מס את כל הוצאות הרכישה באופן זהה להפחתתן בספרים, ובלבד שתודיע לפקיד השומה בכתב על החלטתה לגבי כל שנת חיתום, עם הגשת דוח המס השנתי.

ב. שיעורי המס החלים על החברה

- בחודש דצמבר 2016, אושר חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2017 ו-2018), התשע"ז-2016. אשר יכנס לתוקפו ביום 1 בינואר 2017. במסגרת זאת, אושרה, בין היתר, הורדת מס חברות משיעור של 25% ל- 24% החל מינואר 2017 ולשיעור של 23% החל מינואר 2018 ואילך. בהתאם לתיקון האמור שיעור המס הכולל שיחול על מוסדות כספיים, ובכלל זה החברה, בשנת 2017 עמד על 35.04% והחל מינואר 2018 על 34.19%.

להלן שיעורי המס הסטטוטוריים החלים על מוסדות כספיים ובכללם החברה בעקבות השינויים האמורים:

שנה	% שיעור מס חברות	שיעור מס רווח	שיעור מס כולל
במוסדות כספיים			
2017	24.0	17.00	35.04
2018 ואילך	23.0	17.00	34.19

באור 13: - מסים על ההכנסה (המשד)

ג. שומות מס

בהתאם ובכפיפות לאמור בסעיף 145 לפקודת מס הכנסה הדוח שהוגש לשלטונות המס עד וכולל שנת 2014 נחשבים כסופיים.

ד. לחברה הפסדי הון לצרכי מס המסתכמים ליום 31 בדצמבר, 2019 לסך של כ- 32 אלפי ש"ח. בגין הפסדים אלו לא יצרה החברה מסים נדחים בשל העדר בצפי בעתיד הנראה לעין לניצולם.

ה. מסים על ההכנסה הכלולים בדוחות רווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2017	2018	2019
אלפי ש"ח		
7,869	6,893	14,089
4,169	1,054	(874)
12,038	7,947	13,215

מסים שוטפים ושנים קודמות

מסים נדחים

ו. מסים נדחים

ההרכב:

סך הכל	הפסדים להעברה	מוניטין	אחרים אלפי ש"ח	הוצאות רכישה נדחות	מכשירים פיננסיים	הטבות לעובדים	
(55,232)	2,396	(57,810)	-	-	-	182	יתרה ליום 1 בינואר, 2017 שינויים אשר נזקפו לרווח והפסד
(4,219)	(2,396)	(2,052)	-	-	-	229	השפעת השינוי בשיעור מס
50	-	50	-	-	-	-	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2017 שינויים אשר נזקפו לרווח והפסד
(59,401)	-	(59,812)	-	-	-	411	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2018 מיזוג חברה מנהלת פנסיה (ראה באור 3)
(1,054)	-	(1,010)	-	-	-	(44)	שינויים אשר נזקפו לרווח והפסד
(60,455)	-	(60,822)	-	-	-	367	שינויים אשר נזקפו לרווח והפסד
(2,643)	-	-	(417)	(2,352)	126	-	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2019
874	-	(1,011)	299	184	(142)	1,544	
(62,224)	-	(61,833)	(118)	(2,168)	(16)	1,911	

באור 13: - מסים על ההכנסה (המשך)

ז. מס תיאורטי
להלן מובאת התאמה בין סכום המס, שהיה חל אילו כל ההכנסות וההוצאות, הרווחים וההפסדים בדוח רווח והפסד בגין פעילות נמשכת היו מתחייבים במס לפי שיעור המס הסטטוטורי, לבין סכום מסים על ההכנסה שנזקף בדוח רווח והפסד:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2017	2018	2019
אלפי ש"ח		
33,980	22,400	39,409
35.04%	34.19%	34.19%
11,907	7,658	13,473
131	289	(258)
12,038	7,947	13,215
35.43%	35.48%	33.53%

רווח לפני מסים על ההכנסה
סכום המס הסטטוטורי
מס מחושב לפי שיעור המס הסטטוטורי
הוצאות שאינן מותרות בניכוי הכנסות פטורות
מסים על הכנסה
שיעור מס אפקטיבי ממוצע

באור 14: - זכאים ויתרות זכות

ליום 31 בדצמבר	
2018	2019
אלפי ש"ח	
12792	446
31,956	51,414
-	59,088
1,860	111
306	687
-	11,445
1387	1,572
5,775	4,688
54,076	129,451

עובדים והתחייבויות אחרות בשל שכר ומשכורת
הוצאות לשלם
חברת האם
ספקים ונותני שירותים
הפרשה לחופשה והבראה
מוסדות
אחרים
צדדים קשורים

באור 15: - התחייבויות לעמיתי מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2017	2018	2019	
אלפי ש"ח			
841,956	854,509	878,390	זכויות העמיתים ליום 1 בינואר, 2019
13,647	10,906	13,816	תקבולים מדמי גמולים
18,699	18,240	12,852	תשלומים לעמיתים
-	2	3	העברת צבירה לקופה
22,630	17,779	19,879	העברת צבירה מהקופה
(22,630)	(17,777)	(19,876)	צבירה, נטו
40,235	48,992	42,379	הכנסות, נטו
854,509	878,390	901,857	זכויות העמיתים ליום 31 בדצמבר, 2019

באור 16: - התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו

הטבות לעובדים כוללות הטבות לטווח קצר, הטבות לאחר סיום העסקה, הטבות אחרות לטווח ארוך, הטבות בגין פיטורין, וכן תשלומים מבוססי מניות, היתרה שנכללה בסעיף התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו מבטאת את התחייבות החברה בגין תוכנית הטבה מוגדרת כפי שמתואר להלן:

הטבות לאחר סיום העסקה

דיני העבודה וחוק פיצויי פיטורין בישראל מחייבים את החברה לשלם פיצויים לעובד בעת פיטורין או פרישה או לבצע הפקדות שוטפות בתוכנית הפקדה מוגדרת, לפי סעיף 14 כמתואר להלן. התחייבויות החברה בשל כך מטופלות כהטבות לאחר סיום העסקה. חישוב התחייבות החברה בשל הטבות לעובדים מתבצע על פי הסכם העסקה בתוקף ומבוסס על משכורת העובד אשר, לדעת ההנהלה, יוצרת את הזכות לקבלת הפיצויים. ההטבות לעובדים לאחר סיום העסקה, ממומנות, בדרך כלל, על ידי הפקדות המסווגות כתוכנית הטבה מוגדרת או כתוכנית הפקדה מוגדרת כמפורט להלן:

תוכניות הפקדה מוגדרת

לגבי חלק מתשלומי הפיצויים, חלים תנאי סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין, התשכ"ג-1963, על-פיו הפקדותיה השוטפות של החברה בקרנות פנסיה ו/או בפוליסות בחברות ביטוח, פוטרות אותה מכל התחייבות נוספת לעובדים, בגינם הופקדו הסכומים כאמור לעיל. הפקדות אלו וכן הפקדות בגין תגמולים מהוות תוכניות הפקדה מוגדרת. ההוצאות בגין תוכניות ההפקדה המוגדרת נכללות במסגרת הוצאות הנהלה וכלליות.

תוכנית הטבה מוגדרת

החלק של תשלומי הפיצויים שאינו מכוסה על ידי הפקדות בתוכנית הפקדה מוגדרת, כאמור לעיל, מטופל על ידי הקבוצה כתוכנית הטבה מוגדרת לפיה נרשמת התחייבות בגין הטבות עובדים ובגינה הקבוצה מפקידה סכומים בקופות מרכזיות לפיצויים ובפוליסות ביטוח מתאימות.

באור 17: - הכנסות מדמי ניהול

א. דמי ניהול

1. הפניקס קרן פנסיה חדשה מקיפה

החברה רשאית לגבות דמי ניהול בשיעור של 6% מדמי הגמולים בקרן המקיפה, וכן דמי ניהול חודשיים בשיעור של 0.0416% מסך נכסי הקרן המקיפה (0.5% שנתי). לעניין זה סך נכסי הקרן המקיפה אינם כוללים את נכסי העתודה לזכאים קיימים לפנסיה (פנסיונרים עד 31 בדצמבר, 2003).

2. הפניקס קרן פנסיה חדשה משלימה

(א) שיעורי דמי הניהול בקרן הותאמו לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול) התשע"ב, 2012, ולפיכך מיום 1 בינואר, 2013 הקרן רשאית לגבות ממבוטח דמי ניהול מן היתרה ומתוך התשלומים המועברים אליה בשל כל מבוטח, בשיעור שלא יעלה על 4%. לגבי צבירות של מבוטחים אשר נובעות מהפקדות לקרן הפנסיה לפני ה- 1 בינואר, 2006 דמי הניהול שרשאית החברה המנהלת לגבות בגינם, כל עוד לא החל לקבל פנסיה, בשיעור שנתי שלא יעלה על 0.5%.

(ב) דמי ניהול מפנסיונרים - בהתאם לתקנון קרן הפנסיה הכללית שבניהול החברה, החברה המנהלת רשאית לגבות מהנכסים העומדים כנגד ההתחייבויות לפנסיונרים, דמי ניהול בשיעור שנתי שלא יעלה על 0.5% (שיעור חודשי של 0.0416%).

(ג) חרף האמור לעיל, לגבי פנסיונרים שהחלו לקבל פנסיה מהקרן מיום 1 בינואר, 2013 דמי הניהול יהיו כדלקמן:

- לגבי פנסיונר שהחל לקבל פנסיה בתקופה שבין 1.1.2008 ועד 31.12.2012 - החברה המנהלת רשאית לגבות מהנכסים העומדים כנגד ההתחייבויות לפנסיונרים אלה, דמי ניהול בשיעור שנתי שלא יעלה על 1.5% (שיעור חודשי של 0.1241%).

- לגבי פנסיונר שהחל לקבל פנסיה בתקופה שבין 1.1.2006 ועד 31.12.2007 - החברה המנהלת רשאית לגבות מהנכסים העומדים כנגד ההתחייבויות לפנסיונרים אלה, דמי ניהול בשיעור שנתי שלא יעלה על 2.0% (שיעור חודשי של 0.1652%).

- לגבי פנסיונר שהחל לקבל פנסיה לפני 1.1.2006 - החברה המנהלת רשאית לגבות מהנכסים העומדים כנגד ההתחייבויות לפנסיונרים אלה, דמי ניהול בשיעור שנתי שלא יעלה על 0.5% (שיעור חודשי של 0.0416%), ובנוסף, שיעור שלא יעלה על 2% מתשלומיה לפנסיונר או סכום של 60 ש"ח לחודש, לפי הנמוך מביניהם; הסכום האמור יהיה צמוד למדד החל במדד שפורסם בחודש ינואר 2013 ועד המדד הידוע במועד התשלום לפנסיונר.

3. קרן פנסיה יסוד עמית

בהתאם לתקנון קרן הפנסיה "עמית" להלן שיעורי דמי הניהול הרלבנטיים לעמית הקרן: בשל עמית פעיל:

- 7% מדמי הגמולים המועברים בשל עמית פעיל מידי חודש.
- 0.1% בחישוב שנתי מסך הצבירה מיום המעבר ועד לחודש הפרישה לפנסיית זקנה.
בשל עמית מוקפא, שיעור של 0.8% מהצבירה השנתית או 25 ש"ח, הגבוה מבין השניים.
בשל פנסיונר 5% מהפנסיה החודשית, שמשלמת הקרן לפנסיונר (ללא שינוי).

4. מנותקי קשר

שיעור דמי הניהול המרבי שיגבה מחשבונו של עמיתים שעמם נותק הקשר (להלן: "עמית מנותק קשר") וכל עוד לא חודש הקשר (להלן: "תקופת הניתוק") או מוטבי עמיתים שנפטרו (להלן: "מוטב מנותק קשר"), בהתאם להוראות ולהגדרות שנקבעו בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב - 2012 (להלן: "תקנות איתור עמיתים"), לא יעלה על 0.3% לשנה מהיתרה הצבורה בחשבון העמית בקופות הגמל, או על השיעור החודשי שגבה הגוף המוסדי במועד בו נותק הקשר עם העמית, או במועד שבו נודע לגוף המוסדי על פטירת העמית, לפי הנמוך מביניהם.

במקרה בו יצר גוף מוסדי קשר עם עמית מנותק קשר בהתאם להוראות שנקבעו בתקנות איתור עמיתים או פעל לאיתור מוטב מנותק קשר בהתאם לתקנות איתור עמיתים, יהיה רשאי הגוף המוסדי לגבות דמי ניהול באופן רטרואקטיבי ביחס לתקופת הניתוק באופן ששיעור דמי הניהול שייגבה בגין תקופה זו לא יעלה על 0.5% מהיתרה הצבורה בחשבון העמית, במקום 0.3%, או דמי הניהול שנגבו מהעמית טרם תקופת הניתוק, לפי הנמוך.

באור 17: - הכנסות מדמי ניהול (המשד)

א. דמי ניהול (המשד)

5. קרנות ברירת מחדל

בחדש אוקטובר 2018 נבחרו ארבע קרנות פנסיה שזכו בהליך קביעת קרנות נבחרות שקיימה רשות שוק ההון ("קרנות ברירת מחדל"). הקרנות שנבחרו מציעות דמי ניהול בשיעורים נמוכים משמעותית מממוצע דמי הניהול הנהוגים בשוק. קרנות ברירת המחדל מהוות ברירת מחדל לעובדים שלא בחרו לעצמם קופת גמל וכן לא נקבע לגביהם בדין או בהסכם (לרבות הסכמי ברירת מחדל קיימים), קופת גמל לצורך הפקדת התשלומים שלהם. יצוין כי ביום 31 במרס, 2019 פקעו כלל הסכמי ברירת מחדל שנבחרו ע"י המעסיק והחל מיום 1 באפריל, 2019 עובדים חדשים לא יכולים להצטרף להסדרים הקבועים בהם, וכפועל יוצא מכך, בהעדר בחירה של העובד הם מצורפים לאחת מקרנות ברירת המחדל. בתקופת הדוח נמשכה השחיקה בשיעור דמי הניהול בשוק ובכלל זה בקרנות שבניהול החברה.

ב. הרכב הכנסות דמי ניהול

דמי ניהול לחצי שנה (*) שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019 אלפי ש"ח

מקרנות פנסיה:

מקרה פנסיה מקיפה:	
דמי ניהול מדמי הגמולים	48,521
דמי ניהול מנכסי הקרן	28,789
דמי ניהול ממקבלי קצבה	2,981
	80,291
מקרה פנסיה משלימה:	
דמי ניהול מדמי הגמולים	1,070
דמי ניהול מנכסי הקרן	983
דמי ניהול ממקבלי קצבה	415
	2,468
מקרה פנסיה יסוד:	
דמי ניהול מדמי הגמולים	633
דמי ניהול מנכסי הקרן	626
דמי ניהול ממקבלי קצבה	1,092
	2,351
	85,110

(*) כפי שמתואר בבאור 1 ד' לעיל, החל מיום 30 ביוני, 2019 מוזגה לחברה פעילותה של הפניקס פנסיה בע"מ. במגזר הפנסיה ההצגה הינה לחציון שני לשנת 2019.

באור 17: - הכנסות מדמי ניהול (המשד)

ב. הכנסות דמי ניהול

פירוט הכנסות דמי ניהול ושיעור ממוצע של דמי ניהול בקרנות הפנסיה, פרופורמה:

שיעור ממוצע של דמי ניהול			דמי ניהול		
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2017	2018	2019	2017	2018	2019
אחוזים			אלפי ש"ח		
3.10	2.86	2.44	98,423	99,759	96,671
0.28	0.27	0.24	38,943	46,466	57,229
0.50	0.50	0.50	2,781	3,773	5,494
			140,147	149,998	159,394
2.19	1.99	1.77	1,045	1,339	1,842
0.78	0.61	0.46	1,943	2,173	1,918
1.29	1.25	1.19	872	792	805
			3,860	4,304	4,565
6.12	6.17	6.16	1,490	1,563	1,288
0.74	0.74	0.74	1,867	2,015	2,151
5.00	5.00	5.00	678	836	1,200
			4,035	4,414	4,639
			148,042	158,716	168,598

מקרנות פנסיה:

מקרה פנסיה מקיפה:

דמי ניהול מדמי הגמולים

דמי ניהול מנכסי הקרן

דמי ניהול ממקבלי קצבה

מקרה פנסיה משלימה:

דמי ניהול מדמי הגמולים

דמי ניהול מנכסי הקרן

דמי ניהול ממקבלי קצבה

מקרה פנסיה יסוד:

דמי ניהול מדמי הגמולים

דמי ניהול מנכסי הקרן

דמי ניהול ממקבלי קצבה

שיעור ממוצע של דמי ניהול			דמי ניהול		
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2017	2018	2019	2017	2018	2019
אחוזים			אלפי ש"ח		

דמי ניהול מתגמולים בקופות גמל:

0.21	-	-	5	-	-	אקסלנס גמל אג"ח צמוד מדד
0.08	0.07	0.02	16	17	11	אקסלנס גמל אג"ח ללא מניות
0.07	0.04	0.03	77	57	48	אקסלנס גמל לבני 50 ומטה
						אקסלנס גמל לבני 60 ומעלה (לשעבר: (אג"ח עד 25% מניות
0.01	0.00	0.00	3	10	9	
0.07	(0.03)	0.01	5	(3)	1	אקסלנס גמל אג"ח עד 20% מניות
0.23	0.15	0.06	115	74	51	אקסלנס גמל אג"ח עד 15% מניות
-	-	-	1	-	-	אקסלנס גמל לבני 60 ומעלה
-	0.50	-	-	40	-	אקסלנס גמל שיקלי טווח קצר
						אקסלנס גמל השקעה פאסיבי-מדדי
0.16	(0.06)	(0.06)	39	(19)	(21)	מניות
0.01	0.01	(0.05)	2	1	(3)	אקסלנס גמל להשקעה כללי פאסיבי
						אקסלנס גמל להשקעה אג"ח עד 15%
0.08	0.06	(0.10)	19	19	(38)	מניות
0.11	0.04	(0.08)	84	67	(147)	אקסלנס גמל להשקעה כללי
						אקסלנס גמל להשקעה אג"ח ללא מניות
0.12	(0.03)	(0.04)	5	(2)	(3)	
			<u>371</u>	<u>261</u>	<u>(92)</u>	סך הכל דמי ניהול מתגמולים

שיעור ממוצע של דמי ניהול			דמי ניהול		
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2017	2018	2019	2017	2018	2019
אחוזים			אלפי ש"ח		

דמי ניהול מצבירה בקופות גמל:

0.68	-	-	1,582	-	-	אקסלנס גמל אג"ח צמוד מדד
0.71	0.69	0.67	7,787	8,543	7,889	אקסלנס גמל אג"ח ללא מניות
0.72	0.69	0.67	28,607	31,751	32,981	אקסלנס גמל לבני 50 ומטה
0.78	0.68	0.64	7,919	12,137	15,852	אקסלנס גמל אג"ח עד 25% מניות
0.52	0.51	0.55	865	882	928	אקסלנס גמל אג"ח עד 20% מניות
0.64	0.63	0.62	14,157	13,034	13,050	אקסלנס גמל אג"ח עד 15% מניות
0.37	0.27	-	52	86	161	אקסלנס תגמולים בניהול אישי
0.40	0.40	0.40	3,395	3,468	3,570	אקסלנס גמולה מבטיחת תשואה
0.58	0.56	0.58	5,089	7,331	3,429	אקסלנס גמל לבני 50 עד 60
(0.54)	-	-	318	-	-	אקסלנס גמל פאסיבי - מדדי אג"ח
0.58	0.56	0.56	1,326	1,386	1,267	אקסלנס גמל פאסיבי - מדדי מניות
0.60	0.61	0.59	2,098	1,606	1,298	אקסלנס גמל פאסיבי-מדדי אג"ח עד 25% במדדי מניות
0.38	0.56	0.58	50	97	186	אקסלנס גמל פאסיבי - מדדי חו"ל
0.63	0.50	0.53	212	225	341	אקסלנס גמל שקלי טווח קצר
0.78	0.68	0.64	1,008	-	5,788	אקסלנס גמל לבני 60 ומעלה (לשעבר: אג"ח עד 25% מניות)
0.74	0.71	0.69	19,983	20,001	18,977	אקסלנס השתלמות אג"ח עד 15% מניות
-	-	0.62	-	1,053	1,967	אקסלנס השתלמות מניות
0.34	0.20	-	31	62	89	אקסלנס השתלמות בניהול אישי
0.82	0.78	0.75	44,003	41,602	39,980	אקסלנס השתלמות
0.79	0.73	0.69	2,763	3,002	3,013	אקסלנס השתלמות אג"ח עד 25% מניות
0.63	-	-	121	-	-	אקסלנס השתלמות אג"ח עד 10% מניות
0.79	0.79	0.76	4,720	5,250	4,758	אקסלנס השתלמות אג"ח ללא מניות
0.65	-	-	43	-	-	אקסלנס השתלמות פאסיבי-מדדי חו"ל
0.70	0.68	0.67	1,724	1,405	1,281	אקסלנס השתלמות שקלי טווח קצר
0.67	-	-	2,541	-	-	אקסלנס השתלמות אג"ח עד 20% מניות
0.58	-	-	178	-	-	אקסלנס השתלמות פאסיבי-מדדי אג"ח
0.61	0.60	0.60	1,084	1,178	1,100	אקסלנס השתלמות פאסיבי-מדדי מניות
0.59	0.63	0.63	4,374	4,107	3,280	אקסלנס השתלמות פאסיבי-כללי
0.61	0.62	0.60	929	839	694	אקסלנס השתלמות פאסיבי-מדדי אג"ח עד 25% במדדי מניות
0.94	1.03	0.92	42	43	35	אקסלנס מרכזית לפיצויים מניות
0.66	0.31	0.44	282	110	135	אקסלנס מרכזית לפיצויים שקלי
0.64	0.65	0.59	294	259	229	אקסלנס מרכזית לפיצויים צמוד מדד
1.03	0.80	0.74	5,521	5,195	4,826	אקסלנס מרכזית לפיצויים
0.71	0.65	0.61	997	1,497	1,251	אקסלנס מרכזית לפיצויים עד 15% מניות

שיעור ממוצע של דמי ניהול			דמי ניהול		
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2017	2018	2019	2017	2018	2019
אחוזים			אלפי ש"ח		

דמי ניהול מצבירה בקופות גמל:

0.40	0.38	0.57	95	71	77	אקסלנס קסם מרכזית לפיצויים מחקה מדדים
0.34	0.38	0.49	27	22	22	אקסלנס קסם מרכזית לפיצויים מחקה מדדי אג"ח
0.14	0.15	0.13	51	96	156	אקסלנס גמל מסלולית לפיצויים רבת מסלולים
0.43	0.48	0.52	71	222	398	אקסלנס גמל להשקעה מניות פאסיבי
0.52	0.57	0.55	135	186	172	אקסלנס גמל להשקעה כללי פאסיבי
0.59	0.64	0.60	100	268	467	אקסלנס גמל להשקעה אג"ח עד 15% מניות
0.51	0.53	0.57	198	892	1,961	אקסלנס גמל להשקעה כללי
0.58	0.53	0.63	14	47	120	אקסלנס גמל להשקעה אג"ח ללא מניות
0.11	-	-	112	318	537	אקסלנס חיסכון לכל ילד
0.73	0.75	0.69	12,419	19,193	28,738	אקסלנס השתלמות כללי
0.49	0.52	0.52	544	544	1,058	אקסלנס גמל מסלול מניות
0.68	-	-	2,668	-	-	הפניקס פיצויים תגמולים כללי
0.61	-	-	145	-	-	הפניקס פיצויים תגמולים מנייתי
0.65	-	-	479	-	-	הפניקס פיצויים מרכזית
0.59	-	-	571	-	-	הפניקס תגמולים ופיצויים אג"ח עד 25% מניות
0.88	-	-	748	-	-	הפניקס השתלמות ללא מניות
0.73	-	-	228	-	-	הפניקס תגמולים ופיצויים- ללא מניות
0.52	-	-	460	-	-	הפניקס גמל בני 50 עד 60
0.56	-	-	315	-	-	הפניקס גמל בני 60 ומעלה
-	0.85	0.77	-	232	353	אקסלנס השתלמות כהלכה
0.78	-	-	3	-	-	הפניקס השתלמות פסיבי מדדי אג"ח
0.79	-	-	0	-	-	הפניקס השתלמות פסיבי מדדי אג"ח חו"ל
0.69	-	-	2	-	-	הפניקס השתלמות פסיבי מדדי מניות
0.62	-	-	8	-	-	הפניקס השתלמות פסיבי מדדי מניות חו"ל
0.79	-	-	5	-	-	הפניקס השתלמות שיקלי טווח קצר
0.61	-	-	107	-	-	הפניקס השתלמות עמית כללי
0.01	-	-	139	-	-	הפניקס תגמולים ופיצויים- שיטת הפניקס
0.01	-	-	1,001	-	-	הפניקס השתלמות- שיטת הפניקס
0.18	0.18	-	2,339	2,420	2,348	IRA הפניקס גמל בניהול אישי
0.19	0.22	-	2,318	2,628	1,144	IRA הפניקס השתלמות בניהול אישי
			189,422	193,287	205,879	סך הכל דמי ניהול מצבירה
			189,792	193,548	205,787	סך הכל דמי ניהול מקופות גמל
			(1,090)	(547)	(88)	פיצוי שניתן לעמיתים
			188,702	193,001	205,699	סך הכל דמי ניהול מקופות גמל, נטו

הפניקס אקסלנס פנסיה וגמל בע"מ (לשעבר: אקסלנס גמל והשתלמות בע"מ)

באור 18: - רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2017	2018	2019	
אלפי ש"ח			
6,983	655	15,600	רווחים (הפסדים) מהשקעות פיננסיות, למעט ריבית, הפרשי הצמדה, הפרשי שער ודיבידנד בגין:
			נכסים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד - שינוי בשווי הוגן לרבות מימוש
1,015	1,186	1,055	הכנסות ריבית והפרשי הצמדה מנכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד
39,085	48,376	38,365	הכנסות ריבית והפרשי הצמדה מנכסים פיננסיים שאינם בשווי הוגן דרך רווח והפסד
40,100	49,562	39,420	
(184)	(362)	(3,636)	רווחים (הפסדים) ממזומנים ושווי מזומנים
46,899	49,855	51,384	סך הכל רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון

באור 19: - נתונים אודות קרנות הפנסיה וקופות הגמל שבניהול החברה

א. היקף נכסים מנוהלים, תגמולים ותשלומים

ליום 31 בדצמבר 2019			
תשלומים	תקבולים	סך נכסים מנוהלים	
אלפי ש"ח			
443,814	2,067,011	28,604,214	קרן פנסיה מקיפה
8,277	601,198	553,536	קרן פנסיה משלימה
11,892	10,144	1,568,509	קרן ותיקה יסוד
521,050	829,803	13,859,703	אקסלנס גמל
896,723	1,527,952	15,474,040	אקסלנס השתלמות
50,199	258,967	685,089	אקסלנס גמל להשקעה
413	92,119	288,194	אקסלנס חיסכון לכל ילד
75,850	-	949,721	אקסלנס מרכזית לפיצויים
-	-	222,141	אקסלנס מסלולית לפיצויים
12,852	13,816	901,857	אקסלנס גמולה מבטיחת תשואה
330	22,666	76,472	אקסלנס גמל בניהול אישי
1,234	4,319	55,738	אקסלנס השתלמות בניהול אישי
-	-	1,322,427	הפניקס גמל בניהול אישי
674,193	2,429	387,909	הפניקס השתלמות בניהול אישי
3,090,176	6,835,426	64,949,550	סך הכל

הפניקס אקסלנס פנסיה וגמל בע"מ (לשעבר: אקסלנס גמל והשתלמות בע"מ)

באור 19: - נתונים אודות קרנות הפנסיה וקופות הגמל שבניהול החברה (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2018			
תשלומים	תקבולים	סך נכסים מנוהלים	
אלפי ש"ח			
400,165	678,808	11,961,315	אקסלנס גמל
862,495	1,407,332	13,374,845	אקסלנס השתלמות
25,375	255,115	412,345	אקסלנס גמל להשקעה
170	72,674	173,205	אקסלנס חיסכון לכל ילד
164,200	-	954,671	אקסלנס מרכזית לפיצויים
-	-	69,874	אקסלנס מסלולית לפיצויים
18,240	10,906	878,390	אקסלנס גמולה מבטיחת תשואה
870	13,481	42,722	אקסלנס גמל בניהול אישי
156	2,139	44,293	אקסלנס השתלמות בניהול אישי
-	-	1,301,560	הפניקס גמל בניהול אישי
4,666	4,613	1,042,370	הפניקס השתלמות בניהול אישי
1,376,337	2,445,068	30,255,590	סך הכל

היקף נכסים מנוהלים, תגמולים ותשלומים, פרופורמה

ליום 31 בדצמבר 2019			
תשלומים	תקבולים	סך נכסים מנוהלים	
אלפי ש"ח			
838,611	3,958,285	28,604,214	קרן פנסיה מקיפה
11,128	104,343	553,536	קרן פנסיה משלימה
7,593	20,727	1,568,509	קרן ותיקה יסוד
521,050	829,803	13,859,703	אקסלנס גמל
896,723	1,527,952	15,474,040	אקסלנס השתלמות
50,199	258,967	685,089	אקסלנס גמל להשקעה
413	92,119	288,194	אקסלנס חיסכון לכל ילד
75,850	-	949,721	אקסלנס מרכזית לפיצויים
-	-	222,141	אקסלנס מסלולית לפיצויים
12,852	13,816	901,857	אקסלנס גמולה מבטיחת תשואה
330	22,666	76,472	אקסלנס גמל בניהול אישי
1,234	4,319	55,738	אקסלנס השתלמות בניהול אישי
-	-	1,322,427	הפניקס גמל בניהול אישי
674,193	2,429	387,909	הפניקס השתלמות בניהול אישי
3,090,176	6,835,426	64,949,550	סך הכל

באור 19: - נתונים אודות קרנות הפנסיה וקופות הגמל שבניהול החברה (המשך)

היקף נכסים מנוהלים, תגמולים ותשלומים, פרופורמה

ליום 31 בדצמבר 2018			
תשלומים	תקבולים	סך נכסים מנוהלים	
	אלפי ש"ח		
709,664	3,454,425	21,920,638	קרן פנסיה מקיפה
13,689	72,380	402,906	קרן פנסיה משלימה
20,263	22,266	1,394,348	קרן ותיקה יסוד
400,165	678,808	11,961,315	אקסלנס גמל
862,495	1,407,332	13,374,845	אקסלנס השתלמות
25,375	255,115	412,345	אקסלנס גמל להשקעה
170	72,674	173,205	אקסלנס חיסכון לכל ילד
164,200	-	954,671	אקסלנס מרכזית לפיצויים
-	-	69,874	אקסלנס מסלולית לפיצויים
18,240	10,906	878,390	אקסלנס גמולה מבטיחת תשואה
870	13,481	42,722	אקסלנס גמל בניהול אישי
156	2,139	44,293	אקסלנס השתלמות בניהול אישי
-	-	1,301,560	הפניקס גמל בניהול אישי
4,666	4,613	1,042,370	הפניקס השתלמות בניהול אישי
2,219,953	5,994,139	53,973,482	סך הכל

ב. העברות כספים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019			
סה"כ	גמל	פנסיה	
	אלפי ש"ח		
108,264	3,468	104,796	העברות לחברה מגופים אחרים
1,065,984	4,217	1,061,767	העברות מחברות ביטוח
2,338,325	2,332,420	5,905	העברות מקרנות פנסיה
3,512,573	2,340,105	1,172,468	העברות מקופות גמל
			סך כל העברות לחברה
25,534	621	24,913	העברות מהחברה לגופים אחרים
754,511	15,978	738,533	העברות לחברות ביטוח
2,131,657	2,088,907	42,750	העברות לקרנות פנסיה
2,911,702	2,105,506	806,196	העברות לקופות גמל
			סך כל העברות מהחברה
600,871	234,599	366,272	העברות, נטו

באור 19: - נתונים אודות קרנות הפנסיה וקופות הגמל שבניהול החברה (המשך)

ב. העברות כספים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018
גמל אלפי ש"ח
336
4,939
2,604,852
2,610,127
-
9,656
2,064,686
2,074,342
535,785

העברות לחברה מגופים אחרים

העברות מחברות ביטוח
העברות מקרנות פנסיה
העברות מקופות גמל

סך כל העברות לחברה

העברות מהחברה לגופים אחרים

העברות לחברות ביטוח
העברות לקרנות פנסיה
העברות לקופות גמל

סך כל העברות מהחברה

העברות, נטו

העברות כספים, פרופורמה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019		
פנסיה	גמל אלפי ש"ח	סה"כ
159,476	3,468	162,944
2,144,785	4,217	2,149,002
11,325	2,332,420	2,343,655
2,315,496	2,340,105	4,655,601
67,524	621	68,145
1,419,514	15,978	1,435,492
72,331	2,088,907	2,161,238
1,559,396	2,105,506	3,664,875
756,127	234,599	990,726

העברות לחברה מגופים אחרים

העברות מחברות ביטוח
העברות מקרנות פנסיה
העברות מקופות גמל

סך כל העברות לחברה

העברות מהחברה לגופים אחרים

העברות לחברות ביטוח
העברות לקרנות פנסיה
העברות לקופות גמל

סך כל העברות מהחברה

העברות, נטו

באור 19: - נתונים אודות קרנות הפנסיה וקופות הגמל שבניהול החברה (המשך)

העברות כספים, פרופורמה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018		
פנסיה	גמל אלפי ש"ח	סה"כ
42,332	336	42,668
1,411,811	4,939	1,416,750
5,205	2,604,852	2,610,057
1,459,348	2,610,127	4,069,475
92,485	-	92,485
1,326,684	9,656	1,336,340
65,183	2,064,686	2,129,869
1,484,352	2,074,342	3,558,694
(25,004)	535,785	510,781

העברות לחברה מגופים אחרים

העברות מחברות ביטוח

העברות מקרנות פנסיה

העברות מקופות גמל

סך כל העברות לחברה

העברות מהחברה לגופים אחרים

העברות לחברות ביטוח

העברות לקרנות פנסיה

העברות לקופות גמל

סך כל העברות מהחברה

העברות, נטו

ג. להלן סכום העודף (הגרעון) האקטוארי שחושב בקרנות הפנסיה שבניהול החברה ושיעור העדכון של היתרות למבוטחים והקצבה לפנסיונרים ולזכאים קיימים לפנסיה לפני קיזוז בשל חלוקת תשואה דמוגרפית שבוצעה במהלך השנה:

קרן משלימה		קרן מקיפה	
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2018	2019	2018	2019
אלפי ש"ח			
248	(1,516)	(94,877)	292
%			
0.36	(0.54)	(0.03)	(0.24)
-	-	(0.03)	(0.24)
(0.09)	(0.94)	0.25	(0.24)
(3.52)	2.64	(1.08)	1.61

סך העודף (הגרעון) האקטוארי למבוטחי הקרן ולמקבלי הקצבה בקרן

שיעור עדכון יתרות:

מבוטחים (*)

זכאים קיימים לפנסיה

מקבלי קצבה קיימים

פנסיונרים (**)

(*) שיעור עדכון יתרות מבוטחים בקרן המשלימה מתייחס למסלול יסוד בלבד
 (**) השיעור המוצג הינו שיעור העדכון עבור מי שהיה זכאי לפנסיה מתחילת השנה

באור 20: - עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2017	2018	2019	
אלפי ש"ח			
9,499	17,374	48,158	הוצאות רכישה:
1,601	6,751	8,480	עמלות רכישה
2,518	-	-	הוצאות רכישה אחרות
(9,812)	(17,217)	(24,882)	הטבה הונית
3,806	6,908	31,756	שינוי בהוצאות רכישה נדחות
			סה"כ הוצאות רכישה
34,744	36,617	51,554	עמלות שוטפות אחרות
11,182	11,086	11,624	עמלות הפצה לבנקים
-	-	88	מטריה ביטוחית
27,732	25,541	36,960	הוצאות שיווק ורכישה אחרות
77,464	80,152	131,982	סה"כ עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה

באור 21: - הוצאות הנהלה וכלליות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
(*2017)	(*2018)	2019	
אלפי ש"ח			
44,245	47,645	64,836	שכר עבודה נלוות ורכב
9,920	10,521	42,783	השתתפות בהוצאות חברה אם
4,823	5,280	4,807	אחזקת משרדים ותקשורת
6,610	6,074	5,845	ייעוץ משפטי ומקצועי
9,751	9,365	6,558	תשלום לגורם מתפעל
931	1,307	1,909	שיווק ופרסום
18,274	15,313	14,322	השתתפות בהוצאות חברה קשורה
4,103	11,479	14,740	הוצאות ניהול השקעות לחברה קשורה
523	464	725	ביטוחים
1,256	1,614	3,965	פחת והפחתות
1,002	725	1,741	אחרות
101,438	109,787	162,231	סה"כ
(29,333)	(32,292)	(45,440)	בניכוי סכומים שסווגו בסעיף עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
72,105	77,495	116,791	הוצאות הנהלה וכלליות

(* מוין מחדש

באור 22: - הוצאות אחרות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2017	2018	2019	
אלפי ש"ח			
6,611	7,244	8,051	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
-	-	4,010	דמי סליקה
6,611	7,244	12,061	סך הכל הוצאות אחרות

א. התקשרויות

- (1) החברה שוכרת מהחברה האם משרדים בהתאם להסכם בין הצדדים. ההסכם בין הצדדים מוארך באופן אוטומטי, כל עוד לא הביע אחד הצדדים את רצונו לסיום ההסכם.
- (2) החברה התקשרה עם חברה קשורה (אקסלנס נשואה שירותים בע"מ) לקבלת שירותי תפעול, שירותי משרד, שטחי משרד, ציוד משרדי, שימוש במחשבים, תקשורת, דפוס וכדומה. החברה תשלם לחברה הקשורה סכום שנתי הנגזר מ סך ההוצאות אשר תוציא החברה הקשורה בקשר עם הענקת השירותים לחברה.
- (3) החברה מקבלת שירותי תפעול מחברת האם הכוללים בין היתר, כספים וחשבות, כח אדם, מינהל ולוגיסטיקה, מחשוב ועיבוד נתונים, תפעול ומכירות. בגין שירותי התפעול כאמור, החברה משלמת לחברת האם, אחת לרבעון, דמי תפעול בהתאם לתמורה שהוסכמה בין החברות. החל משנת 2017 ועד לסוף רבעון שלישי לשנת 2018 הוסכם בין הצדדים כי התשלום יהיה בסכום קבוע. החל מרבעון רביעי לשנת 2018 עודכן הסכם ההתקשרות האמור לפיו תישא החברה בהוצאות על פי שיעור הנגזר מההוצאות בפועל ובהתאם למשאבים המוקצים בפועל לחברה בגין השירותים כאמור. בנוסף, משלמת החברה לחברה האם תשלום רבעוני לתקופה קצובה בגין שימוש במערכת התפעולית (מערכת "מסלול") בסך של 2,166 אלפי ש"ח.
- (4) קרנות הפנסיה העמידו ביטחונות להבטחת חובות לבנק בקשר עם יצירתן של אופציות ו/או קנייתן ו/או יצירתן של חוזים עתידיים כהגדרתם בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב 2012.
- (5) ביום 27 ביוני, 2013 נחתם הסכם ביטוח משנה עם הפניקס חברה לביטוח בע"מ לכיסוי הסיכון הביטוחי של עמיתי הקרן המשלימה וזאת במסגרת הוספת והפעלת מסלולי הביטוח בקרן הפנסיה המשלימה לאור תיקון תקנון הקרן. אישור ההסכם התקבל מאת רשות שוק ההון, ביום 31 בדצמבר, 2013.
- (6) בשנת 2017 בוצע שינוי מבני בקבוצה שבמסגרתו כל פעילות הגמל מוזגה לחברה מנהלת אחת שכל השקעות האקטיביות מנוהלות באמצעות הפניקס השקעות ופיננסים (להלן: "הפניקס השקעות"), חברה המוחזקת בשליטה מלאה ע"י בעלת השליטה בחברה האם. בעקבות המיזוג, נבחנו מחדש מחירי ההעברה בקבוצה באמצעות יועץ חיצוני. בהתבסס על חוות דעתו של היועץ החיצוני, סוכם כי בתמורה לניהול נכסי החברה, נוסטרו ועמיתים, הפניקס השקעות, תהיה זכאית, החל מיום 1 בינואר 2018, לתמורה משיעור שווי הנכסים המנוהל. ממועד מיזוג החברות המנוהלות 30 ביוני, 2019 נוספו להסכם ניהול נכסי קרנות הפנסיה.
- (7) הסכם מתן שירותי ביצוע ומסחר לעקיבה אחרי מדדים, החברה התקשרה עם חברת ק.ס.ס. תעודות סל אחזקות בע"מ (צד קשור) (להלן: "ק.ס.ס.") בהסכם לפיו תעניק ק.ס.ס. לחברה, בין היתר, שירותי ביצוע ומסחר לעקיבה אחרי מדדים. בגין ביצוע מלוא השירותים תשלם החברה לק.ס.ס. תמורה חודשית הנגזרת מסך הנכסים המנוהלים במסלולים עוקבי המדד.
- (8) להפניקס אקסלנס פנסיה וגמל בע"מ הסכם עם מלמ תפעול גמל בע"מ לפיו מלמ תפעול גמל בע"מ מעניקה להפניקס אקסלנס פנסיה וגמל בע"מ שירותי תפעול לחשבונות העמיתים בקופת הגמל ובקרן ההשתלמות בניהול אישי שבניהולה, בתמורה לדמי תפעול חודשיים בשיעור מדורג הנגזר מהיקף נכסי העמיתים. ההסכם אינו מוגבל בתקופת זמן קצובה כאשר קיים בהסכם מנגנון לסיום ההסכם בהודעה מראש על פי תנאי ההסכם.
- (9) הפניקס אקסלנס פנסיה וגמל בע"מ התקשרה בהסכם לקבלת שירותי תפעול וניהול חשבונות עמיתי קופות גמל עם בנק מזרחי טפחות בע"מ. במהלך שנת הדו"ח הוארך ההסכם כאמור לתקופה נוספת עד סוף שנת 2023 כאשר ההסכם כולל מנגנון ביטול ו/או הארכה בהסכמת הצדדים.
- (10) נכון למועד הדוח, התקשרה הפניקס אקסלנס פנסיה וגמל בע"מ בהסכמי הפצה להפצת קופות הגמל וקרנות הפנסיה שבניהולה עם מרבית התאגידים הבנקאיים בישראל.

הפניקס אקסלנס פנסיה וגמל בע"מ (לשעבר: אקסלנס גמל והשתלמות בע"מ)

באור 23: - צדדים קשורים והתקשרויות (המשך)

ב. יתרות של צדדים קשורים

בעל עניין	בעל עניין	בעל עניין	בעל עניין	בעל עניין	בעל עניין
שליטה (החברה האם)	קופ"ג \ קרן פנסיה	שליטה (החברה האם)	קופ"ג \ קרן פנסיה	שליטה (החברה האם)	קופ"ג \ קרן פנסיה
2019	2018	2019	2018	2019	2018
אלפי ש"ח					
-	-	-	-	12,663	-
-	15,708	-	-	17,993	-
(45)	-	-	-	-	-
(54,897)	-	-	-	-	-
73,368	-	10,097	-	-	-
-	-	-	1,087	-	1,037
-	-	-	(5)	-	33,974
-	-	-	(4,283)	-	(702)
-	-	-	(400)	-	(353)
-	-	-	-	-	(331)
18,426	33,025	10,097	(3,601)	30,656	15,708

(* היתרה ליום 31 בדצמבר, 2019 הינה הלוואה לחברה האם בסך של 73,368 אלפי ש"ח. ההלוואה נושאת ריבית הגבוהה מבין תשואת תיק ההשקעות החופשיות של חברת האם או ריבית 3% לפקודת מס הכנסה.)

ג. עסקאות עם צדדים קשורים

בעל שליטה (החברה האם)	קופ"ג \ קרן פנסיה	צדדים קשורים אחרים
2019	2019	2019
אלפי ש"ח		
-	290,809	-
(38,864)	-	(22,259)
(3,784)	-	(6,633)
(45)	-	(170)
(42,783)	290,809	(29,062)
בעל שליטה (החברה האם)	קופ"ג	צדדים קשורים אחרים
2018	2018	2018
אלפי ש"ח		
-	193,001	-
(10,618)	-	(17,777)
97	-	-
-	-	(7,891)
-	-	(1,304)
(10,521)	193,001	(26,972)
בעל שליטה (החברה האם)	קופ"ג	צדדים קשורים אחרים
2017	2017	2017
אלפי ש"ח		
-	188,702	-
(9,920)	-	(12,651)
-	-	(7,809)
-	-	(1,917)
(9,920)	188,702	(22,377)

הכנסות דמי ניהול
הוצאות דמי ניהול והשתתפות בהוצאות
ראה סעיף א(1,2,3,5,6,7,8) לעיל
עמלות ודמי תפעול
ראה סעיף א(9,10) לעיל
הוצאות אחרות

הכנסות דמי ניהול
הוצאות דמי ניהול והשתתפות בהוצאות
ראה סעיף א(1,2,3,5,6,7,8) לעיל
הכנסות אחרות
עמלות ודמי תפעול
ראה סעיף א(9,10) לעיל
הוצאות מימון

הכנסות דמי ניהול
הוצאות דמי ניהול והשתתפות בהוצאות
ראה סעיף א(1,2,3,5,6,7,8) לעיל
עמלות ודמי תפעול
ראה סעיף א(9,10) לעיל
הוצאות מימון

באור 23: - צדדים קשורים והתקשרויות (המשך)

ד. הטבות אנשי מפתח ניהוליים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר					
2017		2018		2019	
מס' סכום	מס' אנשים	מס' סכום	מס' אנשים	מס' סכום	מס' אנשים
אלפי ש"ח		אלפי ש"ח		אלפי ש"ח	
2,562	3	2,059	2	4,830	6

הטבות לעובדים לטווח קצר
לעניין עזיבת המנכ"ל ראה באור 27(א).

ה. הטבות לצדדים קשורים ולבעלי עניין אחרים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר					
2017		2018		2019	
מס' סכום	מס' אנשים	מס' סכום	מס' אנשים	מס' סכום	מס' אנשים
אלפי ש"ח		אלפי ש"ח		אלפי ש"ח	
489	3	351	3	388	3

סך ההטבות בגין דירקטורים
שאינם מועסקים

באור 24: - ניהול סיכונים

א. כללי

החברה פועלת בתחום קרנות הפנסיה החדשות המאוזנות והותיקות וקופות הגמל. פעילות החברה חושפת אותה לסיכונים הבאים:

- סיכוני מאקרו לרבות מצב המשק ורמת התעסוקה.
- סיכוני שוק.
- סיכוני נזילות.
- סיכון אשראי.
- סיכונים תפעוליים לרבות סיכוני סייבר, מערכות מידע, מיקור חוץ ומעילות והונאות.
- סיכונים אקטואריים.
- סיכונים משפטיים הנובעים מתקדימים משפטיים ותביעות ותובענות ייצוגיות.
- סיכוני רגולציה וציות.
- סיכון מוניטין ופגיעה באיתנותה הפיננסית של החברה.
- סיכונים עסקיים לרבות סיכוני תחרות, שינוי בטעמי הציבור ורמת שימור התיק.

סיכוני מאקרו - סיכונים הנובעים ממצב המשק ורמת התעסוקה. מיתון במשק וירידה ברמת התעסוקה, עלולים לגרום לירידה בהיקף ההפקדות באפיקי חיסכון ארוך הטווח השונים, ואף למשיכת חסכונות פנסיוניים לצורך צריכה בהווה, לגידול בחובות אבודים ולהחרפת התחרות בתחומי הפעילות השונים.

סיכוני שוק - הסיכון שהשווי ההוגן או תזרימי המזומנים העתידיים של נכסים או התחייבויות ישתנו כתוצאה משינויים במחירי שוק. סיכוני שוק אליהם חשופה החברה הינם סיכוני הנובעים משינויים בשערי הריבית, ובמדד המחירים לצרכן, בשערי החליפין ובשערי המניות.

סיכוני נזילות - הסיכון שהחברה תתקשה לקיים מחויבויות הקשורות להתחייבויותיה, כתוצאה מהעדר יכולת למכור נכסים באופן מיידי או מבלי להביא לפגיעה בשוים.

סיכוני אשראי - סיכון להפסד כתוצאה מאי עמידה של לווה בהתחייבויותיו, או כתוצאה משינויים במרווחי האשראי בשוק ההון.

סיכונים תפעוליים - הסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים.

סיכוני סייבר - סיכון לשימוש לא מורשה בזכות, הפרעה לפעילות על ידי פגיעה בפעילות הרשת או השבתת שירותים, פגיעה במערכות, גניבה של נכסים דיגיטליים, החדרה של קודים או תוכנות זדוניות, חדירה למערכת או חשיפת מידע.

א. כללי (המשך)

סיכונים אקטואריים - נובעים מאי הוודאות בתשלום לעמיתים בהתייחס להנחות הנוגעות לשיעורי תמותה/אריכות חיים, הוצאות, ביטולים או פדיונות. סיכונים אלו חלים על העמיתים, כאשר השפעתם על החברה המנהלת הינה בהיבט של דמי הניהול.

סיכונים משפטיים - החברה חשופה להחלטות שיפוטיות אשר עשויות להוות תקדים משפטי מחייב ביחס לפעילותה ולגרום לעלויות שלא היו צפויות. כמו כן, חשופה החברה לתביעות בעלות פוטנציאל להפוך לתובענות ייצוגיות, שכן החברה עלולה להימצא חייבת בגין סכומים מהותיים.

סיכונים רגולציה וציות - סיכונים הנובעים מהשפעת שינויים רגולטורים על הדיווח הכספי, הפעילות העסקית והרווחיות. כמו כן, אי-עמידה בדרישות רגולטוריות עלולה להביא להטלת סנקציות וקנסות כספיים על החברה.

סיכון מוניטין - מוניטין החברה, איתנותה הפיננסית ושמה הטוב מהווים גורם חשוב בהיקף הפעילות והרווחיות של החברה, בהתקשרות עם לקוחות חדשים ובשמירה על לקוחות קיימים. מעילות, הליכים משפטיים כנגד הקבוצה ופעילות לא תקינה או לא חוקית עלולים לפגוע במוניטין החברה.

סיכונים עסקיים - עלייה בעוצמת התחרות בתחומים בהם החברה פועלת עלולה לפגוע ברווחיות החברה. התגברות התחרות יכולה להיות בין היתר בהחרפת התחרות בין מתחרים קיימים, בכניסת מתחרים חדשים, ובכניסת ערוצי הפצה חדשים. הפעילות בתחום הפנסיה חשופה לביטולים ופדיונות במהלך תקופת ההתקשרות. יכולת החברה לשמר את התיק הקיים שלה תלויה, בין היתר, ביכולתה להשיג תשואות אטרקטיביות ביחס למתחרותיה. נטיית הציבור לבחור במוצרים תחליפיים במסגרת התחומים השונים עשויה להשפיע על הביקוש למוצרי החברה ועל הרווחיות בתחומים השונים.

החשיפה לסיכונים הנ"ל נובעת בחלקה מההשקעות הישירות של החברה ובחלקה מההשקעות בקרנות המנוהלות ודמי הניהול הנגבים. בביאור זה ניתן מידע בדבר החשיפה של החברה לכל אחד מהסיכונים לעיל, מדיניות ותהליכים לגבי מדידה וניהול הסיכון.

ב. תיאור הליכי ושיטות ניהול הסיכונים

ניהול הסיכונים בחברה נועד לתמוך ולהגן עליה מפני הפסדים לא צפויים שעלולים למנוע ממנה להשיג את יעדיה העסקיים, תוך עמידה בדרישות הרגולטוריות.

מדיניות ניהול הסיכונים בחברה מתבססת על תפיסת ניהול סיכונים כלל תאגידית (Firm Wide Risk Management). על פי תפיסה זו תהליכי ניהול הסיכונים (זיהוי, מדידה והערכה, בקרה והפחתה, ניטור ודיווח), לגבי כל סוג סיכון מהותי, מבוצע לרוחב הפעילויות בחברה. אבני היסוד של תפיסה זו הינן: ניהול סיכונים מקיף, צופה פני עתיד ודינאמי. הממשל התאגידי לניהול סיכונים מבוסס על תפיסת שלושת קווי הגנה. יחידת ניהול הסיכונים פועלת להטמעת תרבות ניהול סיכונים בחברה המשקפת הבנה של הפעילות העסקית והסיכונים הכרוכים בה, תוך איתגור מתמיד של קווי העסקים השונים ע"י פונקציות הבקרה וניהול הסיכונים. היחידה לניהול הסיכונים ממונה על תהליך המיפוי, זיהוי, בקרה, התראה, כימות ודיווח של הסיכונים אליהם חשופה החברה. תהליך ניהול הסיכונים מתבצע בשיתוף פעולה עם יחידות תומכות וכוללות את השקעות וחשבונות. החברה מייחסת חשיבות רבה למעורבות הדירקטוריון וועדות ההשקעה בתהליך ניהול הסיכונים. לפחות אחת לשנה מובא בפני הדירקטוריון וועדות ההשקעה דוח זיהוי ומיפוי של הסיכונים המהותיים לחוסנה הפיננסי של החברה, תיאור רמת החשיפה לסיכונים שזוהו, תיאור אמצעי הבקרה על סיכונים אלו והמלצות לשיפור הבקרה, ככל שדרוש.

להלן פירוט התהליכים והשיטות בניהול הסיכונים השונים: סיכונים שוק

החברה מבצעת את השקעותיה ואת השקעות הקרנות שבניהולה בכפוף למדיניות הנקבעת ע"י הדירקטוריון ומיושמת ע"י ועדת ההשקעות, בכפוף לתקנות ההשקעה.

החברה הטמיעה מערכות שונות לצורך בקרה אחר סיכונים השוק בפניהם היא ניצבת. הבקרה נשענת על חישובי VAR ותרחישי קיצון שונים שהוגדרו על ידי החברה, תוך שימוש בשיטות מקובלות לביצוען. מדידת הסיכון מתבצעת במתודולוגיות מקובלות המבוססות על חישובי VAR ותרחישי קיצון, אשר מתבצעים לפי תרחיש המוגדר כתוצאה של שינויים קיצוניים וסימולטאניים בפרמטרים העיקריים של סיכונים השוק הכוללים שערי ריבית, שערי חליפין, ואינפלציה תוך התחשבות בקשרי הגומלין (קורלציות) הקיימים בין גורמי הסיכון השונים. הדירקטוריון קבע מגבלות לערכי הסיכון והוא מקבל דיווח בדבר עמידה בהן. דוחות שוטפים המרכזים את הניתוחים כאמור מוגשים לעיון ועדת ההשקעות, המתכנסת באופן תדיר.

בנוסף, מתקיימים דיונים ומבוצעות בקורות שוטפות על נתוני הפוזיציות ועל התפתחות ושינויים בשווקים על-ידי מחלקת ההשקעות. כמו כן, קיימות בקורות שוטפות ביחידת ה-Back Office לגבי שלמות ואמינות הנתונים. בנוסף, קיימות בקורות לעמידה במגבלות הדירקטוריון, ועדות ההשקעה ותקנות ההשקעה, אשר נבדקות באופן שוטף ביחידה לבקרת השקעות.

הדירקטוריון קבע מגבלות חשיפה כוללת (לרבות: אג"ח, הלוואות, מניות, וכו'), כאשר המגבלות מתייחסות למנפיק בודד, קבוצת לוויים, ענף, פיזור גיאוגרפי ודירוג. דוחות בדבר החשיפות והעמידה במגבלות מוצגים לוועדות ההשקעה ולדירקטוריון.

באור 24: - ניהול סיכונים (המשך)

ב. תיאור הליכי ושיטות ניהול הסיכונים (המשך)

סיכוני נזילות

סיכוני הנזילות מנוהלים במסגרת מודל שפותח עבור חברה. החישובים מתבססים על מתודולוגיות מקובלות בתחום ובוחנות השפעה של תרחיש קיצון על יכולת החברה להנזיל את נכסי הקופות. במהלך שנת הדיווח הופקו דוחות שוטפים, אשר ריכזו את הניתוחים כאמור. כמו כן, מדווחות תוצאות המודל לדירקטוריון ולועדת ההשקעות.

במסגרת ועדת ההשקעות נבחנות יתרות המזומנים, תוך הסתכלות כוללת על צורכי הנזילות של החברה והמצב בשווקים הפיננסיים.

סיכוני אשראי

קיימת מדיניות חשיפה לסיכוני אשראי, במסגרתה נקבעו נהלים לאישור ולמתן הלוואות, החל מסמכויות אישור דרך בחינת דירוג הלווה ואנליזות, ועד אישור דרג בכיר או ועדת ההשקעות/האשראי הרלבנטית ככל שנדרש, הכל בכפוף לסוג ההלוואה וסכומה. מדיניות האשראי של החברה מתבססת בין היתר על כושר שירות החוב של הלווה, איתנותו הפיננסית, פיזור תיק האשראי בין מספר רב של לוויים וכו'.

באופן תדיר, מופקים דוחות מפורטים בדבר החשיפה הכוללת בתיקי ההשקעות בחתכים שונים כגון: חשיפה למנפיק, חשיפה לקבוצה, חשיפה גיאוגרפית, חשיפה לדירוגי אשראי וכו'. הדירקטוריון קבע מגבלות לשיעור החשיפה המקסימלית לכל אחד מהחתכים שהוזכרו, ועל בסיס הדוחות המופקים מדווחות "חריגות" באם קיימות לועדת ההשקעות ולדירקטוריון.

הפניקס פיתחה והטמיעה מודל לדירוג אשראי עסקי, אשר אושר על-ידי המפקח. המודל מורכב מנדבך כמותי ומנדבך איכותי ולוקח בחשבון הן את איכות האשראי של הלווה והן את איכות הבטחות. בנוסף, משלבים חישובי ה-VAR וה-STRESS את סיכון "המרווח" (Spread Risk) לצורך כימות סיכון האשראי.

מחלקת ניהול סיכונים מבצעת ניתוח ודירוג מקבילי של אשראים חדשים המובאים לאישור ועדת האשראי ומציאה עמדת התייחסות המנתח את הסיכונים המרכזיים בו.

החברה מינתה פורום חוב הכולל אנשי השקעות, חשבות וניהול סיכונים, שמטרתו לבצע תהליך של בקרה וסיווג חובות בעייתיים ולדווח לדירקטוריון בגינם.

סיכון תפעולי

במהלך פעילותה העסקית חשופה החברה לסיכונים תפעוליים רבים כגון כשל מערכות פנימיות, כשלים במערכות, טעויות אנוש (עובדים, סוכנים וספקים), מעילות והונאות, סיכוני אבטחת מידע, פשעי מחשב ונזקים חיצוניים כגון רעידת אדמה. התממשות של אחד או יותר מסיכונים אלו עשויה להסב נזק רב.

ניהול הסיכונים התפעוליים כולל מגוון בקורות ברמות השונות. החל מבקורות כגון: פעילות ועדת הביקורת ודיוני ביקורת בפורום מנכ"ל, דרך בקורות המוטמעות בתהליך העסקי עצמו ובקורות באפליקציות במערכות המידע. מערך הבקורות מתבסס הן על נהלי ונוהגי עבודה המוגדרים על ידי המנהלים האחראים על הפעילות והן בהתבסס על דרישות רגולטוריות כדוגמת חוזר מעילות והונאות, אבטחת מידע ו-SOX 404. קיימים גופי בקרה נוספים בתחום העסקי.

מערך הביקורת הפנימית בקבוצה מבצע בקורות על מגוון תחומי פעילות ובין השאר, בוחן את קיום הבקורות מול הסיכונים התפעוליים תוך מתן המלצות לחיזוק הבקורות ושיפורן. הפניקס ביצעה תהליך שמטרתו הערכת הסיכונים התפעוליים העיקריים. במסגרת התהליך מופו ודורגו תהליכי הליבה בקבוצה וכן "הוצפו" הסיכונים העיקריים הנגזרים מהם.

בחברה מוגדרת מדיניות אבטחת מידע והיא קובעת, בין היתר, את מחויבות הארגון לנושא. מוגדרים עקרונות השימוש המאובחן אשר משמשים בסיס לפיתוח, ליישום ולקיום בקורות, נהלים ומנגנוני אבטחת מידע במערכות המידע של החברה. קיימים עקרונות המטפלים בגילוי, התרעה, מניעה ותיעוד חשיפות והתממשות אירועי פגיעה בזמינות ושרידות (Availability), אמינות שלמות ודיוק (Integrity) וסודיות (Confidentiality) במערכות המידע הארגוניות. נקבעות הנחיות, אחריות ותחולה בתהליך הנחלת ושילוב הנחיות אבטחת מידע בהיבטים העסקיים והתפעול השוטף. הוגדרה תשתית ניהולית מתאימה אשר מטרתה לבחון וליישם את מכלול הפעילויות הנדרשות בתחום אבטחת המידע.

החברה מקיימת תהליך סדור של הערכת סיכוני אבטחת מידע במערכות המידע והממשקים. הערכת הסיכונים מגדירה את רמת הריגשות של המערכות ומתייחסת למכלול סיכוני אבטחת המידע הפוטנציאליים הנובעים ממערכות המידע ומההתנהלות העסקית השוטפת. ההנהלה מפנה משאבים מתאימים להפחתת הסיכונים על פי תוצר הערכת הסיכונים.

ב. תיאור הליכי ושיטות ניהול הסיכונים (המשך)

סיכון תפעולי (המשך)

במטרה להבטיח את עמידת מערכות המידע בדרישות הציות החיצוניות והפנימיות ובתקנים מקובלים בעולם, כמו גם בכדי לבחון את יעילות הניהול ואמצעי ההגנה שיושמו בהתייחס להערכת הסיכונים, מתבצעים סקרי סיכונים אבטחת מידע ומבחני חדירה מבוקרים של מערך טכנולוגיות המידע בחברה באופן תקופתי, וכן לפני הטמעת שינויים משמעותיים במערכת או לפני הכנסת מערכות אלו לשימוש תפעולי.

במהלך השנים האחרונות הוקם והוטמע בחברה מערך BCM (Business Continuity Management), במסגרתו נבנה תיק חירום, נכתבו נוהלי תגובה מיידית לחירום, מסמך אסטרטגיה להמשכיות עסקית, מופו התהליכים הקריטיים ביחידות השונות, נקבעו זמני האישוש, המשאבים וכוח האדם הנדרשים לאישוש, הוגדרו תרחישי ייחוס, נקבעו אתרי BCP, נקבעה הנהלת חירום לחברה, צוותים ייעודיים לטיפול במצב החירום וצוותי חירום עסקיים. כמו כן, במהלך שנת 2018, בוצעו הדרכות ותרגולי BCP ו-DRP.

פעילות מחלקת הגנת הסייבר בשנת 2018 התמקדה בהמשך חיזוק מערך ההגנה הארגוני. בין השאר בוצעו הפעילויות המרכזיות הבאות: הרחבת פעילות מרכז הבקרה (SIEM/SOC) לפעילות במתכונת 24/7, שיפור יכולות רישום נתיב הבקרה במערכות הליבה הארגוניות, שיפור בהעברת נתונים אודות אירועים למרכז הבקרה, שדרוג מנגנוני ההגנה על תחנות העבודה, הגברת הבקרה על גישה לסביבות הייצור בארגון, סקירת הרשאות לעובדי החברה ולסוכניה, הגברת מודעות העובדים לסיכונים סייבר, מתן מענה לדרישות הגנת הפרטיות.

סיכונים אקטואריים

הסיכונים האקטואריים נובעים בעיקר מבחירת העמיתים בפנסיה עם תקופת הבטחה, מביטוח משנה, שינויים בהוצאות, ברגולציה ובתמחיל העמיתים.

זרמי הכספים של החברה המנהלת כוללים את: הכנסות מדמי הגמולים השוטפים ומהצבירה השנתית. מאידך הוצאות התפעול הינן באחריות החברה המנהלת וכמו כן קיימים הסדרים של החזר דמי ניהול המקטינים את ההכנסות של החברה המנהלת.

שינויים מהותיים בהנחות כגון: הגדלת שיעורי החזר דמי הניהול, שיעורי עזיבה גבוהים יותר, שיעורי הקפאה גבוהים יותר, הקטנת מס' המבוטחים החדשים, הגדלת הוצאות התפעול, מצטרפים חדשים במסגרת פנסיית חובה (דמי ניהול נמוכים בשנים הראשונות), סיכונים רגולטוריים שיחייבו הגדלת הוצאות התפעול וכדו' יכולים להשפיע בצורה מהותית על מצבה הכלכלי של החברה המנהלת.

הסיכונים האקטואריים מנוהלים ע"י האקטואר הממונה, אשר מבצע מעקב ובדיקות תקופתיות של הנתונים בפועל אל מול ההנחות. אחת לשנה מובאת בפני דירקטוריון החברה סקירה של הסיכונים האקטואריים העיקריים, אופן ניהולם והצעות לשיפור.

סיכונים רגולציה וציות

פעילות החברה כפופה לדרישות רגולטוריות ענפות, לרבות פיקוח על דמי הניהול הנגבים. קיימת מגמה מתמשכת של החמרה והוספה של דרישות רגולציה, וכן של הגברת האכיפה של דרישות אלו. אי עמידה בדרישות הרגולציה עלולה לגרור אחריה סנקציות שונות וכן פגיעה במוניטין. שינויים בהוראות הרגולטוריות משפיעים על הדיווח הכספי, הפעילות העסקית והרווחיות של החברה.

בנוסף לרגולציה בתחומי הפנסיה, כפופה החברה לדרישות רגולטוריות בתחום דיני ניירות ערך ודיני החברות, אשר אי עמידה בהן עלולה לגרור אחריה סנקציות וכן פגיעה במוניטין.

ג. דרישות חוקיות

החברה פועלת במסגרת הדרישות הרגולטוריות הקיימות ועומדת בלוחות הזמנים ליישום ההוראות השונות. דרישות רגולטוריות שונות לענין ניהול הסיכונים פורסמו בשנים האחרונות והעיקריות שבהן:

החזר המאוחד העוסק בפונקציית ניהול סיכונים

במהלך ינואר 2014 פרסמה הממונה על הביטוח את פרק 10 בחוזר המאוחד העוסק בפונקציית ניהול הסיכונים בגופים הפיננסיים. החוזר כולל הנחיות כלליות המפרטות תנאי הכשירות של מנהל הסיכונים והקמת יחידה לניהול סיכונים, שתהיה נפרדת מקווי העסקים שאות פעילותם השוטפת היא בודקת, שתעסוק לכל הפחות בסיכונים שוק, סיכונים צד נגדי וסיכונים ביטוח. בנוסף, החוזר מפרט את סמכויותיו של מנהל הסיכונים לקבלת מידע וגישה לנתונים הדרושים לביצוע תפקידי היחידה וכן את המשאבים הנדרשים לכך. כמו כן, החוזר מפרט את תפקידיו ודרכי העבודה של מנהל הסיכונים הכוללים בין היתר: זיהוי הסיכונים המהותיים, כימות והערכה של הסיכונים המהותיים ודיווחים לאורגנים הרלוונטיים.

באור 24: - ניהול סיכונים (המשד)

ג. דרישות חוקיות (המשד)

הוראות לעניין ניהול סיכונים האשראי, הערכתם והבקרה עליהם

נקבעו הוראות הנוגעות להבטחת קיומם של מנגנוני ניהול, פיקוח ובקרה נאותים לניהול סיכונים אשראי, העיקריות שבהן הינן חוזר גופים מוסדיים מס' 2007-9-15, תיקון חוזר גופים מוסדיים מס' 2015-9-33 ופרק 4 לחוזר המאוחד מס' 2015-9-20.

הוראות לעניין הטיפול בקטגוריות ספציפיות של סיכונים תפעוליים: מעילות והונאות, אבטחת מידע ובקרה על דיווח כספי (SOX)

החברה פועלת בהתאם לדרישות חוזרים שפורסמו ע"י המפקח, אשר עוסקים בניהול סיכונים תפעוליים הנובעים ממעילות והונאות, ניהול סיכונים אבטחת המידע ובקרה על דיווח כספי (SOX).

הוראות המפקח בדבר דרישות הון

החברה כפופה להוראות המפקח בדבר דרישות הון.

תקנות ההשקעה

ניהול הנכסים בחברה מתבצע בהתאם לתקנות ההשקעה.

ד. סיכונים שוק

1. סיכון שוק הינו כאמור הסיכון שהשווי ההוגן או תזרימי המזומנים העתידיים ישתנו כתוצאה משינויים במחירי שוק. סיכונים השוק העיקריים שניצבים בפני החברה הינם:

סיכון ריבית - הסיכון שהשווי ההוגן או תזרימי המזומנים העתידיים של מכשיר פיננסי ישתנו כתוצאה משינויים בשיעורי הריבית בשוק. עלייה בשיעור הריבית מביאה לשחיקת ערך נכסי החוב.

סיכונים מניות ונכסים ריאליים - סיכונים הנובעים משינוי בשערי מניות או משינוי בשווי ההוגן של נכסים ריאליים.

סיכון "מרווח אשראי" - ההפסד שעלול להיגרם כתוצאה משינויים במרווחי האשראי (Spread Risk) שבין אגרות חוב קונצרניות לבין אגרות חוב ממשלתיות (חסרות סיכון). שינויים במרווחי האשראי אמורים לשקף את השינויים בהסתברות לחדלות פירעון של הלווה (PD) והשינויים שנגזרים מתנודות "השוק". הקרן משקיעה בחוב קונצרני שקלי, צמוד מדד ומט"ח וחסופה להתרחבות מרווחי האשראי.

סיכונים הקשורים במדד המחירים לצרכן - הפסד ריאלי כתוצאה משחיקת ערך הנכסים השקליים כתוצאה מעליית אינפלציה מעבר לציפיות לאינפלציה הגלומות בשוק ההון.

סיכון מטבע - הסיכון שהשווי ההוגן או תזרימי המזומנים העתידיים של מכשיר פיננסי ישתנו כתוצאה משינויים בשערי החליפין של מטבע חוץ.

2. מבחני רגישות הנוגעים לסיכונים שוק

להלן ניתוח רגישות ביחס להשפעת השינוי במשתנים אלה על הרווח (הפסד) לתקופה ועל ההכנסה הכוללת (הון עצמי). ניתוח הרגישות הינו ביחס לנכסים הפיננסיים ולהתחייבויות הפיננסיות בגין משתנה הסיכון הרלבנטי נכון לכל מועד דיווח, ובהנחה שכל שאר המשתנים האחרים קבועים. כך, למשל, השינוי בריבית הינו בהנחה, שכל הפרמטרים האחרים לא השתנו. כמו כן, הונח שהשינויים האמורים אינם משקפים ירידת ערך פרמנטית של נכסים המוצגים בעלות מופחתת או של נכסים זמינים למכירה ולפיכך, בניתוח הרגישות לעיל, לא נכללו בגין נכסים אלו הפסדים מירידת ערך.

ניתוח הרגישות, מביא לידי ביטוי השפעות ישירות בלבד ללא השפעות משניות. יצוין גם כי הרגישות אינן ליניאריות, כך ששינויים גדולים או קטנים יותר ביחס לשינויים שמתוארים להלן אינם בהכרח אקסטרפולציה פשוטה של השפעת אותם שינויים.

ליום 31 בדצמבר 2019:

שיעור השינוי		שיעור הריבית		השקעות		שיעור הריבית	
במדד המחירים לצרכן		במחירים הוניים (ב)		במחירים הוניים (א)		במחירים הוניים (א)	
10%+	10%+	1%+	10%+	10%+	10%+	1%+	10%+
10%+	10%+	1%+	10%+	10%+	10%+	1%+	10%+
10%+	10%+	1%+	10%+	10%+	10%+	1%+	10%+
(1,831)	1,831	458	(458)	(2,513)	2,513	(2,839)	3,086

רווח והפסד

באור 24: - ניהול סיכונים (המשד)

ד. סיכוני שוק (המשד)

ליום 31 בדצמבר 2018:

שיעור השינוי		שיעור השינוי		שיעור השינוי		שיעור השינוי	
במדד		השקעות		במכשירים		השקעות	
המחירים		במכשירים		המחירים		במכשירים	
לצרכן		הונויים (ב)		הונויים (ב)		הונויים (ב)	
10%+	10%+	1%-	1%+	10%+	10%+	1%-	1%+
אלפי ש"ח							
(14)	14	(9)	9	(714)	714	483	(483)

רווח והפסד

- (א) ניתוח הרגישות ביחס לשינוי בריבית הינו גם ביחס למכשירים בריבית קבועה וגם ביחס למכשירים בריבית משתנה. ביחס למכשירים בריבית קבועה החשיפה הינה ביחס לערך הפנקסני של המכשיר וביחס למכשירים עם ריבית משתנה החשיפה הינה ביחס לתזרים המזומנים מהמכשיר הפיננסי. לצורך חישוב ניתוח הרגישות נלקח בחשבון שינוי בריבית מתחילת השנה גם לגבי נכסים שנרכשו במהלך השנה.
- (ב) השקעות במכשירים שאין להם תזרים קבוע, או שלחילופין, לחברה אין מידע ביחס לתזרים זה.
- (ג) ניתוחי הרגישות ביחס להכנסה הכוללת מביאים לידי ביטוי גם את ההשפעה על הרווח (הפסד) לתקופה.
- (ד) ניתוחי הרגישות מבוססים על הערך בספרים ולא על שווי כלכלי.

3. פירוט הנכסים וההתחייבויות של החברה בחלוקה לבסיסי הצמדה

31 בדצמבר 2019				
לא צמוד	צמוד למדד	במטבע חוץ או בהצמדה אליו אלפי ש"ח	פריטים לא פיננסיים ואחרים	סה"כ
-	-	-	236,975	236,975
73,368	-	-	-	73,368
-	-	-	295,192	295,192
-	-	-	7,247	7,247
30,656	-	-	-	30,656
6,441	-	-	-	6,441
-	-	-	-	-
43,485	30,670	9,960	-	84,115
10,970	825,619	2,000	-	838,589
6,731	-	-	-	6,731
22,393	5,646	3,409	-	31,448
83,579	861,935	15,369	-	960,883
63,152	-	12,446	-	75,598
257,196	861,935	27,815	539,414	1,686,360
-	-	-	584,045	584,045
-	901,857	-	-	901,857
-	-	-	62,224	62,224
-	5,054	-	-	5,054
-	3,300	-	-	3,300
-	-	-	429	429
118,006	11,445	-	-	129,451
118,006	921,656	-	62,653	1,102,315
118,006	921,656	-	646,698	1,686,360
139,190	(59,721)	27,815	(107,284)	-
139,190	(59,721)	27,815	(107,284)	-

- נכסים:
- נכסים בלתי מוחשיים
- הלוואה לחברת האם
- הוצאות רכישה נדחות
- רכוש קבוע
- קרנות פנסיה וקופות גמל
- חייבים ויתרות חובה
- השקעות פיננסיות:
- נכסי חוב סחירים
- נכסי חוב שאינם סחירים
- מניות
- אחרות
- סך כל השקעות פיננסיות
- מזומנים ושווי מזומנים
- סך הכל נכסים
- סך כל הון
- התחייבויות:
- התחייבויות לעמיתי מסלולי קופת גמל מביטחת
- תשואה
- התחייבויות בגין מסים נדחים
- התחייבויות בגין מיסים שוטפים
- התחייבות בגין חכירה
- התחייבות בשל הטבות לעובדים
- זכאים ויתרות זכות
- סך כל ההתחייבויות
- סך כל ההון וההתחייבויות
- סך הכל חשיפה מאזנית
- סך הכל חשיפה

באור 24: - ניהול סיכונים (המשך)

ד. סיכוני שוק (המשך)

3. פירוט הנכסים וההתחייבויות של החברה בחלוקה לבסיסי הצמדה (המשך)

31 בדצמבר 2018					
לא צמוד	צמוד למדד	במטבע חוץ או בהצמדה אליו אלפי ש"ח	פריטים לא פיננסיים ואחרים	סה"כ	
-	-	-	234,741	234,741	נכסים:
10,097	-	-	-	10,097	נכסים בלתי מוחשיים
-	-	-	38,199	38,199	חברת האם
-	-	-	3,857	3,857	הוצאות רכישה נדחות
15,708	-	-	-	15,708	רכוש קבוע
11,345	-	-	-	11,345	קופות גמל
-	-	-	-	-	חייבים ויתרות חובה
-	-	-	-	-	השקעות פיננסיות:
28,135	19,844	6,444	-	54,423	נכסי חוב סחירים
10,518	791,615	1,918	-	804,051	נכסי חוב שאינם סחירים
7,919	-	-	-	7,919	מניות
14,812	3,734	2,255	-	20,801	אחרות
61,384	815,193	10,617	-	887,194	סך כל השקעות פיננסיות
24,125	-	-	-	24,125	מזומנים ושווי מזומנים
122,659	815,193	10,617	276,797	1,225,266	סך הכל נכסים
-	-	-	196,475	196,475	סך כל הון
-	-	-	60,455	60,455	התחייבויות:
-	1,444	-	-	1,444	התחייבויות בגין מסים נדחים
-	-	-	452	452	התחייבויות בגין מסים שוטפים
54,076	-	-	-	54,076	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
33,974	-	-	-	33,974	זכאים ויתרות זכות
-	878,390	-	-	878,390	התחייבויות פיננסיות
88,050	879,834	-	60,907	1,028,791	התחייבויות לעמיתי מסלולי קופת גמל מבטיחת תשואה
88,050	879,834	-	257,382	1,225,266	סך כל ההתחייבויות
34,609	(64,641)	10,617	19,415	-	סך כל ההון וההתחייבויות
34,609	(64,641)	10,617	19,415	-	סך הכל חשיפה מאזנית
34,609	(64,641)	10,617	19,415	-	סך הכל חשיפה

ה. סיכוני נזילות

העדר יכולת למכור נכסים באופן מיידי או מבלי להביא לפגיעה בשווים כתוצאה מסחירות נמוכה עלולה להוביל להפסדים בעת המימוש. החברה מחזיקה, בין היתר, בנכסים שאינם סחירים וכן בנכסים בעלי סחירות נמוכה. אחזקות אלו כוללת אג"ח קונצרנית, הלוואות, מניות לא סחירות, מניות בעלות סחירות נמוכה והשקעות אלטרנטיביות. בעיית הסחירות מתחדדת בעיתות משבר, כאשר הרעה במצב השוק משפיעה לרעה על יכולת הנזלת נכסים.

צורך אפשרי לגיוס מקורות באופן בלתי צפוי ובזמן קצר עשוי לחייב מימוש נכסים משמעותי באופן מהיר ומכירתם במחירים שלא בהכרח ישקפו את שווי השוק שלהם.

מתוך יתרת הנכסים של החברה ליום 31 בדצמבר, 2019 סך של כ- 84.1 מיליון ש"ח הינם נכסים סחירים, הניתנים למימוש מיידי. על פי תקנות דרכי ההשקעה על החברה להחזיק בנכסים נזילים בסכום שלא יפחת מ- 50% מההון הנדרש.

באור 24: - ניהול סיכונים (המשך)

1. סיכוני אשראי

1. חלוקת נכסי חוב על פי מיקומם

31 בדצמבר 2019			
סה"כ	שאינם סחירים	סחירים	
אלפי ש"ח			
914,823	837,158	77,665	בארץ
7,881	1,431	6,450	בח"ל
922,704	838,589	84,115	סך הכל נכסי חוב

31 בדצמבר 2018			
סה"כ	שאינם סחירים	סחירים	
אלפי ש"ח			
851,173	801,882	49,291	בארץ
7,301	2,169	5,132	בח"ל
858,474	804,051	54,423	סך הכל נכסי חוב

(*) נכסי חוב סחירים מוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד. ראה גם באור פירוט הנכסים בחלוקה לדירוגים בסעיף 2 להלן.

2. פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים

א. נכסי חוב

דירוג מקומי (*)				
31 בדצמבר 2019				
סה"כ	נמוך מ-BBB	BBB עד A	AA ומעלה	
אלפי ש"ח				
25,172			25,172	נכסי חוב סחירים
52,493	5,964	36,169	10,360	אגרות חוב ממשלתיות
-	-	-	-	אגרות חוב קונצרניות
77,665	5,964	36,169	35,532	נכסי חוב אחרים
-	-	-	-	סך הכל נכסי חוב סחירים בארץ
788,609	-	-	788,609	נכסי חוב שאינם סחירים
20,507	1,597	16,683	2,227	אגרות חוב ממשלתיות
28,042	4,711	18,926	4,405	אגרות חוב קונצרניות
837,158	6,308	35,609	795,241	נכסי חוב אחרים
914,823	12,272	71,778	830,773	סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים בארץ
23,847	6,308	10,907	6,632	סך הכל נכסי חוב בארץ

מזה - נכסי חוב בדירוג פנימי (**)

(*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

באור 24: - ניהול סיכונים (המשך)

2. פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים (המשך)

א. נכסי חוב (המשך)

דירוג מקומי (*)				
31 בדצמבר 2018				
סה"כ	לא מדורג	נמוך מ- BBB אלפי ש"ח	BBB עד A	AA ומעלה
3,301	-	-	-	3,301
43,854	-	-	32,906	10,948
47,155	-	-	32,906	14,249
739,971	-	-	-	739,971
21,940	-	2,562	15,128	4,250
1	-	-	-	1
4,291	4,291	-	-	-
520	520	-	-	-
33,518	3,920	-	29,598	-
1,641	-	-	1,641	-
801,882	8,731	2,562	46,367	744,222
863,600	8,731	2,562	79,273	760,607
7,598	-	2,562	2,816	2,220

נכסי חוב סחירים

אגרות חוב ממשלתיות

אגרות חוב קונצרניות

סך הכל נכסי חוב סחירים בארץ

נכסי חוב שאינם סחירים

אגרות חוב ממשלתיות ופקדונות באוצר

אגרות חוב קונצרניות

פיקדונות בבנקים ובמוסדות פיננסיים

נכסי חוב אחרים לפי בטחונות:

הלוואות על פוליסות

הלוואות בשעבוד נדל"ן

בטחונות אחרים

לא מבוטחים

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים בארץ

סך הכל נכסי חוב בארץ

מזה - נכסי חוב בדירוג פנימי (**)

(*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטוחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

באור 24: - ניהול סיכונים (המשך)

1. סיכוני אשראי (המשך)

2. פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות בנכסי חוב פיננסיים סחירים ושאינם סחירים

31 בדצמבר 2019	
סיכון אשראי מאזני	
סכום אלפי ש"ח	% מסה"כ
5,051	1%
23,271	2%
8,170	1%
6,154	1%
813,366	87%
19,064	2%
34,054	4%
7,458	1%
6,116	1%
922,704	100%

ענף משק
ביטוח
בנקים
השקעות ואחזקות
אנרגיה וחיפושי נפט וגז
ממשלתי
מסחר ושירותים
נדל"ן ובינוי
שירותים פיננסיים
אחר
סך הכל

31 בדצמבר 2018	
סיכון אשראי מאזני	
סכום אלפי ש"ח	% מסה"כ
8,057	1%
37,998	4%
6,146	1%
748	0%
1,553	0%
19,914	2%
24,007	3%
10,352	1%
4,291	1%
745,408	87%
858,474	100%

ענף משק
תעשייה
בינוי ונדל"ן
חשמל ומים
מסחר
תקשורת ושירותי מחשב
בנקים
שירותים פיננסיים
חברת החזקה
אחר
ממשלתי
סך הכל

א. בשנים האחרונות ניכר גידול משמעותי בהיקף הבקשות לאישור תובענות ייצוגיות המוגשות נגד החברה. זאת, כחלק מגידול כללי של בקשות לאישור תובענות ייצוגיות בכלל, לרבות כנגד חברות העוסקות בתחומי העיסוק של החברה, אשר נובע בעיקרו מחקיקת חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006. מגמה זו מגדילה באופן מהותי את פוטנציאל החשיפה של החברה להפסדים במקרה של קבלת תביעה ייצוגית כנגד החברה.

בקשות לאישור תובענות ייצוגיות מוגשות באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006 (להלן: "חוק תובענות ייצוגיות"). ההליך הדיוני בבקשות לאישור תובענות ייצוגיות נחלק לשני שלבים עיקריים: השלב הראשון הינו שלב הדיון בבקשה לאישור התובענה ייצוגית (להלן: "בקשת האישור" או "שלב האישור" בהתאמה). במידה ובקשת האישור נדחת באופן חלוט, תם שלב הדיון ברמה הייצוגית. על החלטה בשלב האישור ניתן להגיש בקשת רשות ערעור לערכאות הערעור. בשלב השני, במידה ובקשת האישור מתקבלת, תתברר התובענה הייצוגית לגופה (להלן: "שלב התובענה ייצוגית"). על פסק דין בשלב התובענה ייצוגית ניתן להגיש ערעור לערכאות הערעור. במסגרת המנגנון לפי חוק תובענות ייצוגיות, קיימים, בין היתר, הסדרים ספציפיים לעניין הסכמי פשרה, הן בשלב האישור והן בשלב התובענה ייצוגית, וכן הסדרים לעניין הסתלקות התובע מבקשת האישור או מהתובענה הייצוגית.

הגשת תביעות ייצוגיות במדינת ישראל אינה כרוכה בתשלום אגרה כנגזרת מסכום התביעה, לפיכך, סכומי התביעה בתביעות מסוג זה עשויים להיות גבוהים באופן משמעותי מהיקף החשיפה בפועל בגין אותה תביעה.

בבקשות לאישור תובענות ייצוגיות (לרבות תובענות שאושרו ואישורן כייצוגיות מצוי בערעור), אשר בהן, להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטית שקיבלה, יותר סביר מאשר לא (more likely than not) כי טענות ההגנה של החברה תתקבלנה והבקשה לאישור התובענה ייצוגית תידחה, לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים, להוציא בקשות לאישור תובענות ייצוגיות בהן קיימת נכונות לפשרה של החברה. בבקשות לאישור תובענות ייצוגיות (לרבות תובענות שאושרו ואישורן כייצוגיות מצוי בערעור), בהן ביחס לתביעה, כולן או חלקן, לגביהן יותר סביר מאשר לא, כי טענות ההגנה של החברה ידחו, או מקום בו קיימת נכונות לפשרה מצד החברה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה או הפרשה בגובה נכונות החברה לפשרה, לפי העניין.

להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשו הפרשות, לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי או הפרשה בגובה נכונות החברה לפשרה, לפי העניין.

ב. עתירה למתן צו על-תנאי שהוגשה לבית משפט העליון, בשבתו כבית המשפט הגבוה לצדק, כנגד הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון וכנגד כלל פנסיה וגמל בע"מ. במסגרת העתירה התבקש בית המשפט להיעתר לסעדים הבאים: (א). מתן צו על תנאי שיורה למשיבה כלל פנסיה לבוא וליתן טעם מדוע לא יבוטלו הוראות תקנון קרן הפנסיה הקובעות כי אישה מועברת ממסלול פנסיית נכות לפנסיית זקנה כבר בגיל 64 ואילו גבר מועבר רק בגיל 67. (ב). להפוך את הצו על תנאי לצו מוחלט. (ג). להורות על תשלום פיצויים לעותרת. בעקבות הגשת העתירה כנגד כלל פנסיה, זו הגישה בקשה לצרף כמשיבים נוספים לעתירה 8 גופים מוסדיים המנהלים קרנות פנסיה חדשות מקיפות ובכללם גם את החברה. ביום 19 באוגוסט, 2018 ניתנה החלטת בית המשפט לפיה גופים אלו יצורפו כמשיבים לעתירה. ביום 2 בינואר, 2019 הוגשה תשובה לעתירה מטעם החברה. שדולת הנשים הגישה בקשה להצטרף לעתירה כידידת בית המשפט. נקבע כי בקשה זו תידון במעמד הדיון שנקבע ליום 13 בפברואר, 2019. ביום 26 במרס 2019 ניתן פסק דין בעתירה לפיו דין העתירה להידחות, ובזאת הגיעה ההליך לסיומו.

ג. חוק הגנת השכר התשי"ח-1958 מטיל התחייבות על קרנות הפנסיה וקופות הגמל, בנסיבות שפורטו בחוק, בגין חובות של מעסיקים לעובדיהם אשר לא סולקו במועד. החברה נמצאת במהלך של טיוב נתוני חובות מעסיקים וזכויות מבוטחים, שבמהלכו הגישה מספר תביעות כנגד מעסיקים וביצעה פריסת חובות למעסיקים נוספים. לכשיסתיימו פעולות הטיוב במלואן תשלם החברה את הטיפול בחובות מעסיקים בהתאם להוראות החוק.

1. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות:

מס"ד	תאריך, ערכאה ונתבעים	טענות מרכזיות	הקבוצה ¹	פרטים	סכום התביעה
1	9.9.2015, בית המשפט המחוזי בתל אביב (המחלקה לעניינים כלכליים), אקסלנס נשואה גמל בע"מ (כיום): "הפניקס אקסלנס פנסיה וגמל בע"מ"	עיקרה של התביעה, כפי הנטען, כי החברה אינה מזכה עמיתים שעוברים בין מסלולים לפי בקשתם, במלוא ימי הערך בגין פרק הזמן בו מבוצעת ההעברה כך שמהעמיתים נמנעת תשואה של יומיים (שני ימי ערך) על כספם.	"כל מי שניהל או שנהלו עבודו אצל החברה כספי קופת גמל, קרן השתלמות או קרן פיצויים ועבר ממסלול למסלול".	ביום 23 ביולי 2019 ניתן ע"י בית המשפט פסק דין המאשר את הסתלקות התובע מבקשת אישור התובענה כייצוגית ונקבע כי תביעתו האישית של התובע נדחתה. כן, נקבע כי התובע יישא בהוצאותיה של החברה בסכום שאינו מהותי.	98,000 אש"ח.
2	20.11.2016, בית הדין האזורי לעבודה בירושלים, אקסלנס נשואה גמל בע"מ (כיום): "הפניקס אקסלנס פנסיה וגמל בע"מ"	עניינה של התביעה, כפי הנטען, הינה כי על פי תקנון קופת הגמל "אקסלנס גמל" שנהג עד ליום 1 בינואר 2016, ועל פי תקנון הקרן "אקסלנס השתלמות", אקסלנס גמל אינה רשאית לגבות מהעמיתים בקופה ובקרן הוצאות ניהול השקעות, שכן היה עליה לקבוע זאת בצורה ברורה ומפורשת בתקנונים.	"כל עמית בקרן 'אקסלנס השתלמות' (בשמה זה ובשמותיה הקודמים, ולרבות כל הקרנות שמוזגו לתוכה) בהווה ובשבע השנים שקדמו למועד הגשת הבקשה, וכן כל עמית בקופת הגמל 'אקסלנס גמל' (בשמה זה ובשמותיה הקודמים, ולרבות כל הקופות שמוזגו לתוכה) בין התאריכים 20 בנובמבר 2009 ועד 31 בדצמבר 2015".	הבקשה לאישור התובענה כייצוגית ממשיכה להתברר בבית הדין. יצוין כי במאי 2019 אושרו בקשות לאישור תובענות כייצוגיות בעילות דומות לרבות כנגד חברת האם של החברה, הפניקס חברה לביטוח בע"מ.	215,000 אש"ח.

באור 25: - התחייבויות תלויות (המשך)

1. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך):

מס"ד	תאריך, ערכאה ונתבעים	טענות מרכזיות	הקבוצה	פרטים	סכום התביעה
3	7.8.2017 בית הדין האזורי לעבודה בתל אביב, אקסלנס גמל והשתלמות בע"מ	עניינה של התביעה, כפי הנטען, הינה העלאת דמי ניהול ללא משלוח הודעה מוקדמת כנדרש בדין.	"כל מי שהמשיבה העלתה את שיעור דמי הניהול בהם חייבה אותו, מבלי לשלוח אליו הודעה מוקדמת כדרישת הדין על כוונתה להעלות את שיעור דמי הניהול; זאת בנוגע לכל העלאת שבוצעה החל ממועד היותו של כל חבר בקבוצה לעמית של המשיבה, ואחת היא איזה מוצר פיננסי (קופת גמל, קרן השתלמות, קרן פנסיה או כל מוצר רלוונטי אחר), המשיבה ניהלה עבורו ("המשיבה"- לרבות כל מי שהמשיבה היא חליפתו/תתה)". כן ביקש התובע להגדיר בתוך הקבוצה האמורה תת-קבוצה: "כל מי שהמשיבה לא השיבה לו את מלוא הכספים שהוא היה זכאי להם מכוח ההכרעה העקרונית שהממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר פרסם ב-27.8.13 (חוזר הכרעה עקרונית 1-2013-4), כתיקוניה והבהרותיה, והוא זכאי להשבה זו..."	הצדדים נמצאים בהליך גישור.	סכום התביעה לא הוערך אך צוין כמיליוני ש"ח וכי הינו מעל 2.5 מיליון ש"ח.
4	27.2.2018 בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, אקסלנס גמל והשתלמות בע"מ (כיום: "הפניקס אקסלנס פנסיה וגמל בע"מ וחברות נוספות	עניינה של התביעה, לטענת התובעים, בגבייה שלא כדין של דמי טיפול/דמי גביה/דמי תפעול/עמלה/עמלת פרעון מוקדם או כל תשלום אחר (יהא כינויו אשר יהא) שנגבה ע"י הנתבעות מעמיתיהן אשר נטלו מהן הלוואות.	כל עמיתי הנתבעות.	החברה טרם הגישה את תגובתה לבקשה לאישור התובענה כייצוגית. טרם נקבע מועד דיון. יצוין כי בקשות דומות לאישור תובענה כייצוגית הוגשו כנגד הפניקס פנסיה בע"מ אשר מוזגה לחברה ביום 1 ביולי 2019 (ראה סעיף 8 להלן) וכנגד חברת האם של החברה, הפניקס חברה לביטוח בע"מ. בחודש דצמבר 2017 פורסמה עמדת הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון, בנושא איסור גביית דמי טיפול בהלוואות במסגרת חוזרת הרשות על עמדתה לפיה גביית דמי טיפול בהלוואות למבוטחים ועמיתים אסורה ואינה עומדת בהוראות סעיף 32 (ד) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005. באשר לשאלת השבת דמי טיפול שנגבו בעבר, מותירה הממונה את ההכרעה לבית המשפט.	21 מיליון ש"ח מכלל הנתבעות מתוכו מיוחס לאקסלנס גמל סכום של 6 מיליון ש"ח.

1. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך):

מס"ד	תאריך, ערכאה ונתבעים	טענות מרכזיות	הקבוצה	פרטים	סכום התביעה
5	13.7.2014 בית המשפט המחוזי מרכז, הפניקס פנסיה וגמל בע"מ (כיום: "הפניקס אקסלנס פנסיה וגמל בע"מ") וחברות מנהלות של קרנות פנסיה נוספות.	שימוש בחוסר תום לב בזכות על פי הוראות תקנון קרן הפנסיה להעלאת דמי הניהול, המשולמים על ידי פנסיונרים מתוך היתרה הצבורה, לדמי הניהול המרביים המותרים, החל ממועד הפיכתם לפנסיונרים.	כל מי שהינו מבוטח בקרן פנסיה חדשה מקיפה, הנמנית על אחת מן הנתבעות וזכאי לקבל פנסיית זקנה ו/או יהיה זכאי לקבל בעתיד פנסיית זקנה.	הבקשה לאישור ממשיכה להתברר בבית המשפט.	48 מיליון ש"ח בגין כלל הנתבעות.
6	9.9.2015 בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, הפניקס פנסיה וגמל בע"מ (כיום: "הפניקס אקסלנס פנסיה וגמל בע"מ") וחברות מנהלות של קרנות פנסיה נוספות.	הטענה היא כי הנתבעות משלמות לסוכנים עמלות המחושבות כשיעור מדמי הניהול הנגבים על ידן תוך הפרה כביכול של חובות האמון, וכי כתוצאה מכך דמי הניהול הנגבים מהעמית גבוהים מהשיעור הראוי.	עמיתי קופות הגמל המנוהלות על ידי הנתבעות שנגבו מהם דמי ניהול תוך מתן עמלה לסוכנים הנגזרת מגובה דמי הניהול.	הבקשה לאישור ממשיכה להתברר בבית המשפט.	כ-300 מיליון ש"ח לשנה משנת 2008 מכלל הנתבעות.

באור 25: - התחייבויות תלויות (המשך)

1. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך):

מס"ד	תאריך, ערכאה ונתבעים	טענות מרכזיות	הקבוצה	פרטים	סכום התביעה
7	1.2.2016 בית הדין האזורי לעבודה בתל אביב (הדיון הועבר מבית המשפט המחוזי מרכז בשל סמכות עניינית), הפניקס וגמל בע"מ (כיום: "הפניקס אקסלנס פנסיה וגמל בע"מ") וחברות מנהלות של קרנות פנסיה נוספות	לפי הטענה, הנתבעות פועלות באופן בלתי ראוי בכך שהן גובות דמי ניהול בגין קצבאות נכות ושאיירים ללא גילוי עובדה זו וכי שיעור דמי הניהול ממקבלי קצבאות כאמור עומד על השיעור המקסימלי האפשרי, תוך ניצול העובדה כי מקבלי הקצבאות אינם יכולים לנייד את כספם ו/או את זכאותם לקבלת קצבה..	כל מי שמקבל ו/או בעל זכות לקבל קצבת נכות או שאירים וכן עמית בקרן פנסיה שבניהול הנתבעות אשר ניזוק עקב גביית דמי ניהול בקשר עם קצבאות הנכות והשאיירים.	הבקשה לאישור ממשיכה להתברר בבית הדין .	כמיליארד ש"ח (מכלל הנתבעות)
8	14.2.2017 בבית המשפט המחוזי בתל אביב (המחלקה לעניינים כלכליים), הפניקס פנסיה וגמל בע"מ (כיום: "הפניקס אקסלנס פנסיה וגמל בע"מ")	גבייה שלא כדין של דמי עריכת תיק/ דמי טיפול/ דמי גביה/ דמי תפעול/ עמלה או כל תשלום דומה אחר (יהיה כינויו אשר יהא) שנגבה על ידי החברה מעמיתיה אשר נטלו ממנה הלוואות.	כל עמיתי הפניקס פנסיה בע"מ אשר קיבלו ממנה הלוואות ולחילופין כל עמיתי הפניקס פנסיה בע"מ	ביום 19 בינואר 2020 הגישו הצדדים לבית המשפט בקשה לאישור הסדר פשרה, במסגרתו תשיב החברה 75% מדמי הטיפול שנגבו על ידה, כהגדרתם בהסדר הפשרה, בצירוף ריבית והצמדה כן המליצו הצדדים על שיעור לתשלום גמול לתובע הייצוגי ושכ"ט לבאי כוחו. הסדר הפשרה טרם אושר על ידי בית המשפט.	7.5 מיליון ש"ח

באור 25: - התחייבויות תלויות (המשך)

1. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך):

מס"ד	תאריך, ערכאה ונתבעים	טענות מרכזיות	הקבוצה	פרטים	סכום התביעה
9	20.3.2018 בבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב, הפניקס פנסיה וגמל בע"מ (כיום: "הפניקס אקסלנס פנסיה וגמל בע"מ") וחברות נוספות	עניינה של התביעה, לטענת התובעים, בגביית דמי ביטוח בגין ביטוח שארים (כיסוי ביטוחי לסיכוני מוות) מעמיתים אשר אין להם שארים, ובכך למעשה הם משלמים דמי ביטוח מבלי לקבל דבר תמורתם.	כל מי שאין לו שארים, אשר צורף או הצטרף לקרן פנסיה המנוהלת בידי מי מהנתבעות ("הקרן") ואשר הקרן גבתה ממנו דמי ביטוח בגין ביטוח שארים	הבקשה לאישור ממשיכה להתברר בבית הדין.	סכום התביעה לא הוערך
10	6.5.2018 בבית הדין האזורי לעבודה בחיפה, הפניקס פנסיה וגמל בע"מ (כיום: "הפניקס אקסלנס פנסיה וגמל בע"מ") [1]	לטענת התובעות, בניגוד לאמור בתקנון, הפניקס פנסיה נמנעה מלשלם או נמנעה מלשלם באורח מלא את דמי הגמולים החלקיים לכל מי שמקבל פנסיית נכות שאינה מלאה. ומכל מקום הפניקס פנסיה נמנעה מלדווח למבוטחים על התשלומים שביצעה ככל שביצעה בין בתלושי שכר ובין באישורים שנתיים.	קבוצת האנשים אשר התקשרו עם הפניקס פנסיה במסלול שכולל פנסיית נכות, זאת בין אם המדובר במבוטחים ובין אם המדובר במבוטחים ובמעבידים אשר שילמו דמי גמולים בעת שהמבוטחים קיבלו פנסיית נכות חלקית ואשר במועדים בהם קיבלו פנסיית נכות חלקית לא קיבלו את ההפרשות או מלוא ההפרשות - דמי הביטוח הסוציאליים והביטוחיים - המחויבות על ידי הפניקס פנסיה ו/או לא קיבלו מסמכים המעידים על ההפרשה או חלק הימנה, בין בתלושי שכר ובין באישורים שנתיים.	הבקשה לאישור התובענה כייצוגית ממשיכה להתברר בבית הדין.	200 מיליון ש"ח.

(1) הוגשה במקור כנגד הפניקס ביטוח. התובעות הגישו בקשה לאישור תובענה כייצוגית מתוקנת במסגרתה שינו את זהות הנתבעת וכן הוסיפו על טענותיהן הקודמות ועל הגדרת הקבוצה אותה הן מבקשות לייצג.

2. הליכים משפטיים ואחרים:

להלן מתוארים הליכים משפטיים ואחרים נוספים כנגד החברה. בהליכים אשר בהם להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not"), כי טענות ההגנה של החברה תתקבלנה וההליך יידחה לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים. בהליכים בהם יותר סביר מאשר לא כי טענות ההגנה של החברה, כולן או חלקן, יידחו, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה. להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשו הפרשות, לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה.

א. ביום 18 באוקטובר, 2015 הוגשה לבית הדין האזורי לעבודה בירושלים תביעה כספית כנגד החברה בסך של 1,594 אלפי ש"ח. על פי הנטען, התובעת העבירה לקופת הפנסיה "שומרון" ולקרן ההשתלמות "אסף", שהיו בבעלות בנק מזרחי טפחות בע"מ (להלן: "בנק מזרחי") ועברו בשנת 2008 לבעלות החברה, כספים עבור עובדי התובעת, וזאת בין השנים 1985-1993, כאשר לטענתה לא כל הכספים שהעבירה הופקדו בחשבונות העמיתים, עובדי התובעת. על פי הנטען, הסכום המצרפי של הפערים בין הסכומים שהועברו ע"י התובעת לבנק מזרחי, לבין הסכומים שהופקדו בפועל בחשבונות העמיתים, בצירוף הפרשי ריבית והצמדה, עומד על סכום התביעה. ביום 30 באפריל, 2017, התקיים קדם משפט במסגרתו בית המשפט התיר לתובעת להגיש כתב תביעה מתוקן וביום 6 באוגוסט, 2017 הגישה התובעת כתב תביעה מתוקן בסך של 4,080 אלפי ש"ח ולאחר מכן ביום 30 באוקטובר, 2017 הגישה התובעת כתב תביעה מתוקן בסך של 3,844 אלפי ש"ח. התביעה ממשיכה להתברר בבית הדין.

ב. בחודש מרץ, 2015 התקבל בחברה מכתב מהחשב הכללי באוצר וזאת בהמשך להליך ביקורת שבוצע מטעמו של החשב הכללי בשנת 2013. על פי ממצאי הביקורת נמצא כי קופת גמל גמולה לא פעלה לכאורה בהתאם להוראות משרד האוצר כפי שפורטו במכתב שהופנה אל מנכ"ל גמולה באותה העת מיום 31 במאי, 1988 שעיקריו כדלהלן:

1. עמיתים עצמאיים אשר יגדילו את הפקדותיהם מעבר לסכומים המותרים שנקבעו לא זכאים להבטחת תשואה מעבר לסכום המותר.
2. עמית שפיגר בתשלומים לקופה יותר משלושה חודשים לא יוכל להמשיך ולקבל הבטחת תשואה על הפקדות חדשות. כמו כן הקופה לא תהיה רשאית למחול על הפיגורים.

בהתאם לאמור לעיל, החברה התבקשה לבצע את החישובים בגין עמיתים אלה וזאת על מנת לאפשר לחשב הכללי לאמוד את שיעור ההפקדה של הקופה באוצר. כמו כן, נקבע על ידי משרד האוצר כי על הקופה להשיב לאוצר את מלוא סכומי הבטחת התשואה ששולמו על ידי משרד האוצר בגין הפקדות שחרגו לכאורה, וזאת, בהתחשב בריבית האלטרנטיבית של האוצר. מנהל הקופה הקודם - בנק מזרחי טפחות בע"מ (להלן: "הבנק") אשר ניהל את הקופה בעת הוצאת המכתב משנת 1988 ועד שנת 2007 מסר כי ניהל את הקופה בהתאם להוראות תקנון הקופה כפי שאושר על ידי רשות שוק ההון מעת לעת וכי למיטב ידיעתו המכתב משנת 1988 לא התקבל אצלו, וכי לא היה מודע לו או להוראותיו. ביום 30 ביוני 2015 הגיבה החברה למכתב החשב הכללי ובו דחתה את טענותיו. מאז לא נמסרה לחברה כל התייחסות מצד משרד האוצר, ומשרד האוצר לא פנה לחברה בדרישה להחזר כספים.

ג. טבלה מסכמת

להלן טבלה מסכמת של הסכומים הנתבעים במסגרת בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות, תובענות שאושרו כתביעה ייצוגיות ותביעות מהותיות אחרות כנגד החברה ו/או חברות מאוחדות, כפי שצוינו על ידי התובעים בכתבי הטענות אשר הוגשו מטעמם. מובהר כי הסכום הנתבע אינו מהווה בהכרח כימות של סכום החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או חברות מאוחדות, שכן מדובר בהערכות מטעם התובעים אשר דינן להתברר במסגרת ההליך המשפטי. עוד מובהר כי הטבלה להלן איננה כוללת הליכים שהסתיימו, לרבות הליכים שהסתיימו לאחר שאושר בהם הסכם פשרה.

הסכום הנתבע באלפי ש"ח	כמות תביעות
--------------------------	-------------

428,500	4
3,148,000	3
-	2

בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות

- צוין סכום המתייחס לחברה
- התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס סכום ספציפי לחברה
- לא צוין סכום התביעה

סך ההפרשות לתאריך הדוח הכספי בגין תובענות ייצוגיות והליכים משפטיים אחרים שהוגשו כנגד החברה, איננו מהותי.

באור 26: - אירוע מהותי בתקופת הדיווח

בחדש נובמבר 2019 פורסם חוזר ביטוח 10-2019-1 שעניינו תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות - עדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בביטוח חיים ועדכון מודל שיפורי תמותה לחברות ביטוח ולקרנות הפנסיה וכן נייר עמדה באותו עניין. במסגרת החוזר נערך עדכון להנחות הדמוגרפיות שעל בסיסן על חברות ביטוח לחשב את מקדמי הקצבה ואת ההתחייבויות בגין פוליסות ביטוח חיים וכן נערך עדכון להנחות הדמוגרפיות שעל בסיסן על חברות מנהלות של קרנות פנסיה לחשב את המאזן האקטוארי שלהן ואת המקדמים הכלולים בתקנון הקרן.

באור 27: - אירוע לאחר תאריך המאזן

ביום 1 בינואר, 2020 הודיע מר אורי קיסוס על כוונתו לסיים את תפקידו כמנכ"ל החברה כך שסיום כהונתו יכנס לתוקף ביום 31 במרס, 2020. החברה פועלת לאיתור מנכ"ל לחברה שיובא לאישור הדירקטוריון בכפוף לאישור רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון.

באור 28: - דוחות כספיים נפרדים

החברה לא צירפה לדוחות כספיים אלה תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של הקבוצה ("סולר"), לפי דרישת הממונה על רשות שוק ההון ביטוח וחיסכון, בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, והתקנות שהותקנו מכוחו וזאת בהתאם להערכת החברה, לפיה לא יהיה במידע הכספי הנפרד משום תוספת מידע מהותית למשקיע הסביר, שאינו נכלל כבר במסגרת הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים של החברה.
